

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Mariale eximii viri Ber||nardini de busti ordinis se||raphici
Francisci de singulis festiuitati[us] beate [vir]ginis [per]
mo||dum sermonum tracta[n]s: om[n]i theologia
copiosum. deniq[ue] ...**

Bernhardin

Argentine, Millesimoquingentesimosecundo

VD16 VD16 B 1911

Pars .V. De annu[n]ciatio[n]e Marie

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98851](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98851)

Sermo .I. De annūciatiōe Marię

et scilicet ei. Lū q̄ r nos hic stem⁹ p amozē
et cōmōs: vt post hāc vitā habitare valeam⁹
cū ipso in celesti palacio et ab illo recipe merea
mur eternā felicitatē. Amē.

In noīe dñi nři iesu xpi incipit q̄nta ps
hōmōti opis qd̄ martiale appellat: in qua
narrat de annūciatiōe beātissime gēinis: et de
annūciatiōe filij dei in ea. Hec aut ps pp̄io ac
p̄ncipali noīe gaudiū mūdi nūcupat.

Sermo p̄mus.

Et timeas ma

nria iuenisti grām apd̄ deū: Lu
ce .j. Hui⁹ diei celeberrimā festi
uitatē sumis debem⁹ studijs ve
nerari. Hec enī est respectu p̄ncipij maior so
lennitas tot⁹ anni. Hoc nāqz festū p̄ncipiū ē
et fundamētū oīm aliarū festiuitatū. Lū ḡ di
cat q̄ cuiusqz rei potētissima ps est p̄ncipiū. l
j. ff. de ori. i. et no. i. c. p̄ncipat⁹. j. q. j. et gl.
i. c. j. de orcl. vii. Arcl. ait. j. et h. c. iij. et v. po
li. c. j. p̄ncipiū ē dimidiū tot⁹. S; in alijs
festis ab hac p̄ncipiū hōmōti et ab ea car⁹ gūla
lamur. mltō mag⁹ debem⁹ in ista solennitatē in
bilare et iocundari. qz nūqz h̄ redēptōis nostre
p̄ncipiū fuisse: ip̄i finis nō ēēt subsecut⁹. re
mor⁹ enī p̄ncipijs remouet p̄fectio et ēē ab oi
bus p̄terioribz: vt ait amētor: Auerrois
sup. x. Met. Merito igit hēc celeberrima
dies est ab oibz festiuis gaudijs recolēda in
q̄ gaudiū fuit tot⁹ mūdi. et iō de ip̄a David
decebat ps. cvij. di. Hec ē dies quā fecit
dñs: exultem⁹ et letemur i ea. Ista etiā ē dies
sacratissima in q̄ x̄go ex oibz p̄fecta magni
regis assueri ē cōiugio copulata. Lū enī vt h̄
Hester. ij. p̄dic⁹ rex assuer⁹ et dñs sup filios
isrl⁹ capitale iniam et s; pena mortis mādasset
nei aspectu ei⁹ aliqz accederet nō vocat⁹. per
suaia Hester a mardocheo p̄pinq̄ suo: assu
p̄tqz duabz puell⁹ ad obsequiū suū. qz vna
ei⁹ simbras vestimētū portabat: alia vō bra
chyis suis cā sustentabat: accessit ad eū. Que
cū regis magnificētia et ornar⁹ ei⁹ pulchritu
dinē aspiceret cecidit i brachijs vni⁹ ex puell⁹
suis. Ipe vō rex descendē de solio suo virgam
quā manu tenebat deposuit i signū clemētię:
et manibz p̄prijz s; lenauit hester: et ad ei⁹ pe
titiōz ad ill⁹ domū accessit: atqz pplm iudai
cū a morte libatū exaltauit. et iherfecto ei⁹ in i
mico amari: oēs illi⁹ possessiones donauit he
ster: atqz cū i regno suo p̄firmatā v̄roz suam
sup oēs amauit. Per assuer⁹ nāqz q̄ interpretat
brūdo: intelligit⁹ de: in cui⁹ cognitōe p̄stite

brūdo. Qui erat irat⁹ hūano generi ppter
p̄m p̄moz parētū q̄ diaboli suggestiōi con
senserat. et iō statuerat oēm hoīem mori debē
re: vt dī. Heb. ix. et ad iferos descendere: iux̄ il
lud ps. lxxvij. Quis ē hō q̄ viuet et nō vide
bit mortē et uet aīam suā de manu iferi⁹. Nō
erat at aliqz q̄ ad deū accedere auderet p̄ gra
i p̄trada: iux̄ illd̄ Hier. vij. Tu noli orare p
p̄plo isto: qz non exaudīā te. Erat ḡ furor dei
terribil⁹ p̄ oēs ita vt ad māsuetudinē s; nō
posset. vii. Isa. xxx. dī. Ardēs furor ei⁹ et gra
uis ad p̄trādū. Uerū tū Hester q̄ interpretat
abscondita. i. x̄go maria q̄ abscondita et occul
ta erat mūdo sed multū cognita deo. Inasa a
mardocheo p̄pinq̄ suo. i. a suo sanctissimo p
posito: vt ab angelo sibi p̄cularit⁹ ad custo
diā deputato: vt a gabriele archangelo q̄ ei p
p̄inquit⁹ iō dī: qz (vt ait Hiero. ad eustochiū)
Sp̄s agēl est cōgrā gēntas. itrauit ad regē oī
potēre deū sociata duabz ancillis. i. hūilitate
et puritate siue gēntate. Sicut at rinoceron
ad aspectū alicui⁹ s; rē gēntis oēm deponit feri
tate: et māsuer⁹ ad gremiū ip̄i⁹ gēntis accedit.
sic de⁹ vides hāc sc̄tissimā gēntē amore illius
tate⁹ oī dimissa idignatiōe et asp̄itare descen
dit i v̄roz ei⁹. atqz x̄gā furor⁹ sui deponēs: et
sibi p̄petuū iuge et regni sui p̄ortem deputa
uit. Ipe vō magnitudinē mysterij icarnati
onis ei⁹ audicēs: et tantū se magnificari co
gnosces obstupuit: turbata est turbatōe ad
miratōis. et sic artonita et territa cecidit i bra
chyis hūilitat⁹. q̄pp̄ illi dixit angel⁹ gabriel
x̄bapposita. i. ne timeas marcia: iuenisti gra
tiā apd̄ deū. i. p̄ quā hūanū gen⁹ ab et̄na dā
natiōe libasti. et p̄cussio ac destructio amā. i. di
abolū illi⁹ possessiones acq̄sisti. i. p̄ctōz anias
per tuū filiū ad p̄niam p̄tēdas: atqz altissī
mū dei vni genitū de sp̄s cōcpe meruisti.
De q̄ mysterio tres p̄sideratiōes faciem⁹

Prima dicet⁹ possibilitatis.

Secunda necessitatis.

Tertia vō appellabit⁹ causalitatis.

I Pars p̄ma hui⁹ fmōis q̄ dī: possibilitatis

Ro expediriōe hui⁹ p̄s et p̄sutarōe

p̄ hereticorū duas q̄ōes examiniabim⁹

Pr̄ia v̄z possibile fuerit diuinā
naturā cū hūana v̄niri v̄nitate suppositi. et
sic deū fieri hoīez. sc̄da v̄z possibile fuerit q̄
ex gēntē p̄cipet et nasceret. Pr̄mā q̄ōz exami
nat Alex. de ales. i. iij. p̄e lum. in tract. de cō
ueneria icarnatōis: q. j. et Seo. i. iij. dist. j.
et Petr⁹ de aq̄la ei⁹ discipul⁹ ibidē. q. j. et l.
Bo. i. eadē di. et Ric. n̄ribidē ar. j. q. j. et lan
ctus Thomas in. iij. parte sum. q. j. ar. j. et i

Uniti
naturaz
diuina
hūana.

ij. sc̄pto. di. j. art. j. vbi dicit q̄ ad h̄ vt aliq̄
sint vnibilia requirit q̄ aliq̄ modo sint filia
Est aut̄ duplex similitudo. Vna est s̄z aliq̄a
forma cōem p̄cipatā ab ip̄is filijs. Et h̄ mō
nulla est similitudo iter dēi et hoīem: creatorē et
creaturā: imo iter eos est distātia penit̄ ip̄o
portionabilis. vñ dicit in. c. dānam. et sum
ma tri. et sic. q̄ iter creatorē et creaturā non
p̄ tāta dissimilitudo notari q̄ iter eos sit ma
ior dissimilitudo notāda. et h̄ respectu nō dicit̄
tur vnibiles. nā natura diuina et hūana nō
p̄ueniūt s̄l in aliq̄a formā cōem iter eas in
genere vñ i specie. Alia ē similitudo s̄m p̄ueniē/
tiā p̄portiois vñ ad alterē i ordie vñ i h̄itu
dine: sicut iusticia creata p̄uenit cū i creata n̄
i genere vñ i specie. q̄ iusticia i creata est ipsa
diuina cēntia. iusticia s̄o creata est q̄litas. sed
p̄ueniūt in habitu dīne ad eūdē effectū q̄ est
redere vñicūq̄ qd̄ sūi ē et q̄ loq̄t. i. iusticia
ff. de iusti. et in. et in. eo. j. p̄n. Sicut bonitas
i creata q̄ est de. et creata q̄ est q̄litas: nō cōue
niūt in aliq̄ forma cōi in se s̄z i ordie. q̄ bo
nitas creata ordinat̄ ad bonitatē i creata hoc
q̄ ordinari ad aliq̄ facit similitudinē et p̄ueniē
tiā. vñ bonitas creata d̄z filijs bonitati i crea
te et nō eōrā. q̄ nūq̄ determinat similitudo re
spectu alicui⁹ deterioris s̄z respectu maioris vñ
eq̄lis. et tali mō creatura est filijs creatoris: et
hō deo. Similitudo em̄ nō d̄z identitatē. isti. de
nup. s̄. in. eas q̄z. imo nihil est idē cū eo: cui
est filius. l. qd̄ nerua. ff. de p̄di. Et aliq̄ d̄z s̄le
alicui⁹ etiā si in pl̄ibz differat q̄z p̄ueniat cū
illo. ff. de ann. lega. l. i. singulos. Dico igit̄ ad
p̄positū n̄m q̄ iō creatura d̄z filijs creatoris:
q̄ est ordinabilis ei. Solū q̄ est inter dēi et
hoīem similitudo i ordinē vñ in habitu dīne vñ
ad alterē. s̄. hoīs ad dēi. Et ex h̄ sūt vnibiles
nō eo mō s̄m Rich. q̄ elementa vñiunt in mi
xto: nec eo mō q̄ nutrimentū vñi nutrimento: nec
eo mō q̄ materia et forma vñi i cōposito: nec
eo mō quo accidēs vñi subiecto. D̄z ad hoc
q̄ p̄dictis modis fiat vñio requirit mutatio
et op̄atio: nec nō et possibilitas in q̄libet ex tre
mo. Persona aut̄ filij dēi ē act⁹ pur⁹. vñ nec
mutari p̄villo mō. Iō dicit̄ q̄ natura hūa
na fuit sibi vnita tāq̄ nature supposito. non
in esse p̄ eā p̄stituta sic suppositū creatū p̄sti
tuit in eē p̄ sui naturā s̄z tāq̄ supposito cōsti
tuto i esse p̄ naturā diuinā. p̄sona em̄ filij dēi
nō p̄stituit in eē p̄ naturā hūanā cui⁹ est sup
positū ex tpe: s̄z p̄ naturā diuinā cui⁹ est sup
positū ab eterno. ¶ Tal̄ at̄ vñiois possibilitas
mult⁹ valet rōibz cōprobati: int̄ q̄s vna d̄z
imitatiois: alia similitatiois: tertia s̄o attribu

Simili
tudo cre
atoris et
creature

Probat
vñiois
possibili
tas

tiōis. P̄ua rō sic delud̄ s̄m p̄dictos docto
res. D̄ne qd̄ ē alteri marie itimū et amabi
le est ei vnibile vñioe marie. s̄z p̄ ē aīe itim⁹
et amabilissim⁹. s̄z s̄berōnali p̄fecte vñi p̄p̄
spūs i creat⁹. ¶ Vñ ei amor efficit vñū ex du
obus: vt inq̄r Tull⁹ i li. de amicitia. Vñ de
duobz vers⁹ amic⁹ inq̄r Quid. iij. li. de tristi
bus. H̄i duo corpibz m̄tibz vñi erāt. et p̄ha
it. et h̄. c. iij. et x. et in. ij. lib. magnor⁹ moralū
c. lxxvj. ait q̄ amic⁹ est alter ipe. Qd̄ etiā in
quit Tull⁹ vbi. s̄. Diffinit̄ aut̄ amicitia sic
Amicitia est vñi⁹ ad alterē cū charitate cōiū
ctio: vt no. in. l. si fuerit. ff. de rez. di. vñ Dio
nysi⁹. iij. de diuis noibz d̄z q̄ amor ē vis vñi
tiua amātis cū amato. et. s̄. Bona. in. ij. sen.
di. xxxi. in questioibz circa litterā et di. xij.
arti. ij. q̄. ij. inq̄r. Tāta est vis amoris vt trā
formet amantē in amatū. et ideo potuit vñi
re dēi cū hoīe. S̄cōdā rō sic infer̄. Eoz est fa
cilis vñio q̄ adinuicē similitudinē h̄nt. q̄ i h̄i
tibz simbolū. i. similitudinē: facili⁹ est tran
sire vt ait p̄ha. ij. p̄bi. et ij. de generatiōe i. de p̄
missiōe et trāsmutatiōe elemētoz. et no. i. li.
re. s̄. atē si. ff. de reiven. et q̄ p̄ Albiū de rola
te. l. j. ff. de iudi. Ite oia filia p̄iungunt. ij. de
regi. p̄n. S̄z h̄o creat⁹ ē ad dei imaginē et simi
tudinē: vt d̄z. Gen. j. et i. li. vindicari. ff. de p̄
nis. et i. li. q̄s. C. eo. ti. xxxij. q̄. v. c. pecima
go. et de peni. di. ij. c. illa aīa. s̄. hūana natura
ē vnibil⁹ diuine aliq̄ mō in p̄sona. Tertia rō
sic p̄bat. Quicqd̄ nō implicat p̄dictionē vel
imp̄fectionē: s̄z p̄fectionē et dignitatē est deo
attribuēdū. s̄z ip̄m incarnari est h̄mōi. s̄z rō
maior p̄z p̄ Dion. in li. de diuinis noibz.
minor p̄bat. nā diuinā naturā vñi hūane
in vñitate p̄sonē nō est aliud q̄ diuinā p̄so
nā (q̄ ab eterno fuit hypostas̄is respectu diui
ne nature) fieri hypostas̄im respectu hūane
nature i tpe. h̄ aut̄ nō d̄z aliq̄a p̄diciōis vel
imp̄fectionē: s̄z pot⁹ p̄fectionē et dignitatē
ac nobilitatē. Sic em̄ cū d̄z sit bon⁹ ab eterno
nullā tamē p̄ant imp̄fectionē vñ indignitatē
si est cā bonitat⁹ create in tpe. q̄uis bonitas
creata longe sit inferior bonitate increata: sic
cū p̄sona filij dēi sit hypostas̄is intellectalis et
sp̄ialis et i creata ab eterno: i nullo xerogat ei
si sit hypostas̄is nature create ex tpe. ¶ Licet
aut̄ nō valeam⁹ de hac vñione adducere ex
pla in creatura que sint totaliter filia: vt ait
Aug. i epla ad Volusianū. tamē duo de ma
gis p̄ueniētibz allegabim⁹. Primū ē Alex.
de ales. et Rich. vbi. s̄. et beati Tho. i. ij. pre
sum. q̄. ij. art. j. et in. ij. sc̄pto. di. j. art. j. de
ilertioe rami trūco arbor⁹. Nā sicut ibi erat

Exig
ill
vñ
om̄s

Sermo.I. De annūciatiōe Marię

vram? p natura: ⁊ ponit aliā ram? p isertō
nata i eade psona i q erat naturalis diuina
nata p vñdō posita ē natura hūana. ⁊ sic nō
sunt ples arbores s; vna tñ: ita si sibi ples
plone s; vna sola. s. psona diuina xpi. Et sic i
arbores iserta sunt ples fruct? differentes spē
vñ ram? vñ? arbor? isert arbor? diūse spe
cie. ita in vñtate psonē xpi sunt alie ppetā
responēientes nate diuine: ⁊ alie responēientes na
ture hūane. Et sic in vñdō q ē p isertō vñū
nō est altēz: sed fit de hypostasi altēz? vt qñ
piz isert pmo fit vñū suppositū. s. vna ar
bor: ⁊ natura pmi nō ē natura puri: nec eōs
tra: s; trivert q fruct? ē de eē arbor? de eē qz qz
hec ē pā. ista arbor ē pñ? ⁊ etiā hec ē pā. ista
arbor est pom? sicut in fili ē de pñtūō ē vñdō
diuine nature ⁊ hūane in xpo: eo q natura di
uina nō ē hūana nec eē. s; natura diuina zhu
mana s; vñū suppositū eōe in vtraq; natura
sibiles. ⁊ hec ē pā. s; ē hō demonstrato xpo. ⁊
iteq; hec ē pā. s; ē vñ? eodē demonstrato. Nam
vñdō diuine nature ⁊ hūane i psona xpi facit
cū eē hoīem ⁊ tēū. Scdō exēplū sicut illud i
nē ponit Aug. i l. x. spū ⁊ aia di. Sic vñtū
tate psonē hoīs aia vñtū corpi vt hō sit: ita in
vñtate psonē xpi vñtū vñtū hōi vt xps sit. Qd
aī l. vñdō ⁊ icarnario filii dei potuerit fieri
i pñte fuata ei? pñtate pbari mltiplr pñtē s;
breuitatē cū solum duplici rōne pbarimus
pñtō rōe causalitē. fundamētū cū? ponit
autor i l. x. cau. di. Dis pma cū magi ⁊ pñs
insit in suū effectū qd s. daria. cū igit de pñ
us possit eē sine suo posteriori: ⁊ de hoīes p
ducti faciat mediāte semie. q etiā sine illo pñ
hoīez pducere. Si ei sol pñtate sua gnari fac
rana vt mulca: s; solu ex limo vt lūro. mltō ma
gis de? potuit sua pñtate īfinita hoīem pduce
renō pcurrere femine virili s; solu ex purissī
mis sanguib; pñs bñdite. Scda rō dr: cū
diuīdō. nā qñ legislator statuit aliqd cū pñ
tōe p hē intelligit q pñtate enenire oppositū illi?
sine tali pñtōe. vt cū dr. Si qd occiderit p
ximū p industria. innuit q aliqd pñtate occidere
p ximū nō datur opa. Sūl si dicat. Si vene
ris ad me dabo tibi denariū. innuit q ille pñtate
venire: rō nō recipere denariū. Lū glx dicat
Leui. xij. Mulier si susceperit semie pceptis
māculā imūda erit ⁊c. p hē innuit q mlti ali
qñ erat pceptura p pñtate sine virili semine:
vt salic q parere poterat.

¶ Pars. ij. huiusmodis q̄ dicitur necitatur
I q̄rat vix ad repatiōz hūane nate
laple fuerit necaria incarnatio filij dei

Pro meliori declaratioe supponendū ē q̄ pec-
cato p̄mōz parētū tota nasa hūana ē infecta
z p̄cto obligata: z p̄m̄s eterne danandō: quia
tūc erat tota in ip̄is p̄m̄is parētibz peccantibz
vt declarat Alex. de ales. in. ij. pre. sum. in tra-
ctatu de p̄cto originali. q. ij. z in. iij. pre. lum. i.
tract. de incarnatione xpi. z sc̄tus Bona. in. ij.
di. xxxj. Et hoc p̄bat an̄ te apli ad Rom. v.
di. Per vnū hoiez p̄cām trāuit in mūdū: z
p̄ p̄cām mors. in. q̄ oēs peccauer. trāsūmpti-
ue in. c. placuit vt q̄dēqz puulos de ple. di. iij.
Itē supponendū est q̄ hui⁹ casus necessaria
fuit repatio fm Alex. vbi. s. z An̄s. in. l. Cur
deus hō. z beatū Bona. z Rich. in. iij. di. lx.
ar. j. q. j. Qd̄ sic p̄bat. De⁹ z nasa nihil agūt
frustra. i. p̄bis. iij. de aia. z. de celo z mundo
nō. i. l. q. bis idē. ff. de p̄. obli. sed de⁹ creauit
hoiem ad cōsequendū beatitudinē: vt ait Au-
gust. i. li. Enchi. z ponit Mḡm. ij. sen. dis.
i. vbi dr. fecit de⁹ rōnale creaturā vt sumū
bonū intelligeret. intelligēdo amare: amādō
possideret: possidendo frueret. Lū ḡ p̄ p̄cām
fuerit hūana natura deuata a deo sine suo: z
p̄ cōsequēs a beatitudinē: ita vt ad nihil ū-
deret. Lequit q̄ si de⁹ nō repasset: mīne suū
finē ad quē creauit eā de⁹ cōsecuta ē. z p̄ cō-
sequēs lapia diuina diceret defectua fuisse
creādō hoiem ad finē quē nūqz p̄seq̄ dēteret.
Doc aut ē incōueniēs in deo ponere. vñ An-
sel. in. l. Cur de⁹ hō. inq̄r. Nō decet summā fir-
mitatē z firmissimā stabilitatē suū firmā p̄-
positū infirmari. nec decet summā bonitatē
p̄mittere nobilissimas creatas fraudari suo
fine. hec ille. Ergo necessaria fuit repatio ho-
minis lapsi. Dū aut q̄rit. vtz ad hāc repati-
onē necaria fuit incarnatio filij dei: r̄ndetur
fm Alex. de ales vbi. s. z Tho. in. ij. pre. lū.
q. j. ar. ij. q̄ aliqd ad finē aliquē de⁹ ee neca-
riū duobz mōis. P̄io sine q̄ finis h̄i nō pe-
scit ab̄ esse necari: ad cōsuatōēqz vite hūa-
ne. Jld̄ aut dicit p̄p̄ie necariū qd̄ s̄ nō sic
ret res p̄iret vel deterior fieret. l. imp̄se. ff. de
p̄. sig. z sic nō fuit necessaria incarnatio filij
dei ad restitutōēz humani gener. q̄ deus p̄
suā omnipotentē virtutē poterat naturā huma-
nā mltis alijs modis reparare. Scdō mō dicit
aliqd necessariū ad finē aliquē: p̄ quod vtz
melius z zuenienti⁹ puenit ad ipm finē. sicut
equus necari⁹ deo ad iter. Necessariū em̄ q̄
q̄ exponit. i. zueniēs. lxxvj. di. c. credo vos
fr̄es. z ibi Arch. z necessitas. i. cōgruitas. vt
in aut. de r̄rie. z semis. citata p̄n. Itē aliq̄ ex
ponit necessitas. i. cōmoditas vel honestas.
xxj. q. iij. c. j. in vltia glo. Aliq̄ etia exponit

Neceſſe
fuit xpm
icarnari

Necessa
riū dicit
duplicat

ent necessario. i. vtilit. vt i pma costi. codi. in
 pn. z necessarii. i. vtile. ff. solu. ma. l. j. z no.
 insti. de acti. g. alie. Itē q necessarii expona/
 tur quicq. i. vtile z expediēs pbaf p glo. in de
 me. j. de pecu. z ff. de of. p. p. l. j. z ff. de ope. no.
 nu. l. de pupillo. g. memisse. Et his oibz mo/
 dis fuit necariū filiū dei incarnari z pati ad
 hūane nature reparationē: qz iste modus fuit
 melior: vtilior: puenientior z magis expediens
 qz aliq. ali. vñ Aug. in. xij. li. de trinit. z po
 nit Ngr in. iij. sen. di. x. aut. Si qrat vtru
 alio mō potuerit de? repare hūanū gen? qz p
 morte filij sui? Dicim? z aliū modū ei fuisse
 possibilem? pñti cūta sbiact: sed nre mise
 rie sanāde cōuenientiorē nullū fuisse nec opor
 tuisse. hec ille. Et hoc: quia null? al? ita latil
 faciebat diuine iusticie. vnde vulgaris poeta
 florēt? in. iij. comedia inq. Tuti lateri mo
 di erano scarfi a la iusticia Sel fiol de dio nō
 se fuisse humiliato ad icarnati. ¶ Et hoc pbaf
 sic. Deus ab eterno ordinauit hoīem ad beati
 tudinē: vt prz ex pdictis: qbz etiā a theologs
 in. iij. di. xli. z p Tho. j. ij. q. iij. ar. viij. sed
 ipse per pñm trasgrediedo mādatū dei eter
 nam dānationē pmeruit. aut ergo de? debuit
 eū beatificare scate eo in pctō z nō facite pe
 nitentiā de crumie pperato: aut nō. nō est dicē
 dū q sic qz tū de? fuisset iust? qz iusticia est
 saluare pctōrē: vt dicit Aug? in li. de spū z aia
 trasumptiue in. j. sen. di. xli. c. iij. Itē iusti
 cia requit vt delicta nō remaneant ipunita. l.
 si longi. ff. de iudi. l. ita vulneratus. ff. ad. l.
 aq. l. lictū aut paphili. ff. de solu. Deus autē
 est iust? z iusticia diligit (ipo di. ps. vij) z nō
 pōt facere iusta: vt dicit in pdicta di. pmi sen.
 Si hō nō saluasset eū: tūc determinatio sua
 q ab eterno statuit ei dare beatitudinē fuisset
 fallibilis. qd eē nō pōt: qz de? infallibilis scit
 oia ateqz fiat. xxvj. q. v. c. vl. in fi. z oia nuda
 z apra sūt ocul? ei? Heb. iij. z c. de? oipotēs. ij.
 q. j. z q. v. c. p. l. b. z est infallibil? firtas. c. si con
 suetudine. z c. q. pcepta. viij. di. Ut g hoc in
 cōueniens remoneret z ordinario dei effectū
 mādare: atqz diuina iusticia qetaret: necesse
 fuit satisficere p pctō pdicto. Quia satisfacci
 one facta possz hō psequi beatitudinē: nedū
 fm diuine misericōdie magnitudinē: sed etiā fm
 diuine iusticie rectitudinē. Nō cōstat q hō
 pnt? sine aliq creatura nō potuit satisficere
 p hō pctō. cui? rō assignat a Rich. i. ij. di. x.
 ar. j. q. iij. z v. z a serō Bona. i. eadē di. z ab
 Alex. de ales vbi. s. Nō em potuit p angelū
 repari: qz de rōe iusticie est vt qui peccauit sa
 tisfaciat: iux illō Ezech. xviij. Aliā q peccauer

rit ipa mortē. trasumptiue in. c. hēa. xxiij
 q. iij. Quia ille q obligatōs fecit debet soluere
 debitu. l. crimē. ff. de penis. z l. sane. in. C. eo.
 ri. Lū g angel? nō peccauerit: nō debuit p eū
 fieri satisfactio p pctō pmoz parctū. qd pba
 tur etiā p ea q habent in. l. ob maritor. C. ne
 vxor p mari. z i. c. romana de sen. ex. li. vj. z i.
 l. si pena. ff. de penis. z in. c. illud. xj. q. iij. z i. c.
 nulli? z c. placuit. z c. in de. j. q. iij. z i. c. qst
 uir. extra de his q si a ma. pre ca. ubi glo. vbi
 dicit q nō dicitur portare penā q nō fecit culpā. Et
 idē hī in. c. cognoscetes de costi. Itē reat? pec
 cati originalis obligauit totā humanā natu
 ram: z singulos ei? generis ab adā ppagan
 dos ad eternā dānationē. sed null? angelus
 psequari toti humane nature ex se. Si g
 fm Anf. in satisfaccōne debet fieri reitutio
 de ablato: z emēda de iniuria: z sic illud p qd
 fit satisfactio dicitur esse mar? qz cōmissum vlt
 tē egē. z oportet plus reddere qz fuerit ablatū
 p satisfaccōne iniurie vltra dāniū: vt prz in. s.
 itē mitra. z in. s. tripli. insti. de actio. vl. saltē
 tantū dē. Ergo oportet q ille p quem satisfac
 tio debet fieri de pctō originali eēt tant? q
 posset eqri toti hūanē nate. z q etiā pl? vale
 ret vl. saltē tantū dē. s. null? angel? singularis
 est hōmō: g rē. Itē in restauratiōe z repositiōe
 ista oportet q hō restituat ei? illa dignitate
 in q erat an pñm z i q remāuisset si nō peccat
 set. qz illa dē pfecta reitutio p quā oia resti
 tuunt i regre. l. j. cū seqn. C. de sentē. pal. s. hō
 āre pñm nulli erat sbiect? nec fuisset nisi deo
 imo oia aliā creata ad eius vtilitatē erāt sibi
 subiecta: iux illō ps. viij. Omnia subiecti sūt
 pedibz ei? z c. qd notat etiā i. l. ij. ff. de sta. ho.
 z ppe hoc dicitur esse dignissim? inter oēs creatu
 ras. l. iustissime. ff. de edil. edic. vbi gl. allegat
 Virgiliū z Quindiu ad hoc. qd etiā nō i. s.
 qz hō in aut. de nup. z i. l. vēditor hois. ff. de
 emc. z isti. de rez di. s. pñs ancillaz. z de in
 ua. gen. z ci. in fi. Si si p angelū vl. aliā crea
 turā redēpt? fuisset: nō esset ad pñmū statū
 restitut? qz sic teneret illi angelo vl. ali? redi
 mēti sicut creatori: qz vt dicit pdicti doct. nō
 min? est bñficiū redēptiōis qz creatiōis. Et
 ad hoc pōt applicari illō qd inq. Laudia
 nus in maiori volumie dices. Nō minor est
 vire? qz qreere parta meri. Qui etiā ibidē ait
 Plus ē suare qstium qz qstisse nouū. Ad hoc
 qz applicari possz illō qd dicit ipator. C. de
 ve. in. enu. l. j. s. cūq. s. f. laudabilior est ille
 q factū subtilit emēdat eo qui prius inuenit
 Semp igit hō illi redimēti ipm fuisset debi
 tor: sive salutis obligatiōe naturali q vult ve

Nō fuit
 puenien
 tior via
 redimēdi

Nō pu
 rus non
 potuit sa
 tisfacere

Sermo. I. De annūciatiōe Marię

hū faciet bñ faciam? l. 3. r. si lege. §. Multit.
ff. de pen. here. l. aqñ? regul? ff. de dona. c. cū i
officijs. extra de testa. r. c. de forma. xxi. q. v.
Itē in bñtā dīne nō posset hō ipi angelo rō-
nabiliter coeqñ. sic nec fū? dñō suo dñ equari
s? Mar. xij. inqñ saluator. Erūt hoies sicut
angeli dei in celo. Ergo nō debuit hō redimi
per aliū q? p deū: vt eū adoraret r amaret ex
toto corde suo r ex tota aīa r ex oīb? vīribus
suis: vt precipit Deur. vi. r Mar. xxi. trās/
sumptue in. c. oīs. xij. dil. r in. c. vnico. §. h
vngūto. de sacra vnc. quod quidē pceptū i/
plere nō potuisset si ab alijs q? ab ipso deo fuisset
redemptus. Debit etia ab eo redimī vt
ipm deū solū veneraret nō tm vt creatore s?
etiā vt redemptore: q? dixit Jsa. xli. Gloria
mea alteri nō dabo. r ideo debuit ipe icarna/
ri r gen? humanū redimere: ne glia sua da/
retur alteri rōne redēptōis. ¶ Prefea q? nec
angel? nec alia pura creatura potuerit homi-
nē repare pbat. Quia vt ait Aug. sup. Joh.
Mar? est de impio facere iustū q? creare celū
r terrā. sed p lapsum hūani generis oēs cecī/
derūt in ipteratē. g. ad h? q? ipijs fierent pñ
iustī necessaria fuit maior actio q? fuerit cre-
atio celi r terre. Nec aut nō pōt inueniri nī/
si creator oīm oipotēte. g. rē. Itē fm Anf.
in li. Cur de? hō. c. xx. pena debuit corrdere
delicto. q? p mēsurā delicti dñ eē r plagarum
mod? Deur. xxv. r. l. respiciēdi. ff. de penis.
r. l. pedib? §. j. ff. de iē. rui. r nau. r. l. j. §. s.
r q? potēti. ff. de abige. sed pctm hoīs fuit finitū
r nō rōne act? s? q? naturā hūanā pūauit
bono infinito. Itē q? rem in potentia infini-
tā corruptit. q? si deo placeret in diuina hūa-
ne naturē multiplicari possent sine fine. Itē
hec offensa dñ infinita rōe dei offēsi: q? est in/
finite pūis: iux illd ps. xlvij. Magn? dñs
r laudabilis nimis: r magnitudis ei? nō est
finis. Tāta em est iūria q?ta ē psona offēsa.
§. atrox. insti. de iū. r no. i. cū illoz. de sen. ex.
Lum igit oēs angeli r hoies ac ceterē creatū
res sint potēte finite: nō potuerit facere istam
emēda r satisfactiōz infinitā. q? vñū qd q? si/
aut se h? ad entitatē: ita se habet ad opatiōz:
vt ait cōmētor. ix. Metha. Item q? ipossi-
bile est a potētia finita infinita pñāsi. j. po-
sterior. finiti em ad infinitū nulla est ppor-
tio. ij. r. vij. phis. j. de ce. amū. r. j. meth. Et
iō Anf. i. li. Cur de? hō. c. vj. inqñ. Illā emē-
dā facere nō potuit nisi ille q? eēt de? r hō. de?
q? possit hō q? deberet. Er q? b? claret q? necesse fu-
it vt vniret de? r hō vñiōe psonali. q? apd do-
ctores icarnatio noiā. vt ex tali vñiōe pñur-

geret vna psona q? satisfacere possit fm diu-
tate: r i natura hūana debitrice penas tolera-
ret: r ista fuit psona xpi. Et h? cōfirmat Aug. i. li. cur qñ r quō de? c. vj. di. Ad h? va-
luit naturāz diuinitas r plone vnitas in xpo
r hūano generi necaria fuit. vt qd nō possit
hūanitas: diuina faceret natura. r si qd nō
pveniret nature diuine hūana exhiberet. nō
ali? atq? alijs s? idē ipe eēt q? ex vitro pfecte
eris p hūanā qd ipa debebat r p diuinā pos-
set qd expediebat. hec ille. Et hec ē cū qre hō
nūc possit deo satisfacere p pctis moralibus
quīs infinita dicat eor? offēsa rōib? pñict?
De hoc agit in pte passiois xpi q? fuit me-
ritū infinitū.

¶ Pars tertia hui? fmōis q? dñ causalitatis
Ro expeditiōe hui? partis qñt qre
p potēti psona filij q? pñs vel spūsan/
cti fuit incarnata: cū etiāz alie psonē
diuine potuerint incarnari: vt declarat mār
in. ij. sinaz. di. j. Ad quā dubitatioz rñdet
Alexan. de ales in. ij. parte sum. in tractatu
de cōueniētia icarnatiōis. r beat? Tho. in. ij.
scripto. di. j. arti. ij. r in. ij. parte sum. q. ij.
ar. vij. r scūs Bona. in. ij. di. j. ar. ij. q. ij.
r Alex. lōbar. ibidē. r Rich. in eadē di. ar. ij.
q. ij. dicētes: q? hoc cōueniēs fuit multis ra-
tionib? Quarū vñā assignat Hugo de san-
cto victore in li. de spūali clamore dicēs. Con-
gruentissimū fuit ratiōe mediatiōis vt fili?
ad incarnationē mitteret magis q? pater vñ
spūscūs. Decebat em vt qui erat medi? eēt
etiā mediator. Hec ille. Et ad hoc offēdē/
dū xpus voluit in oībus tenere mediū. Na-
tus em ē media nocte: vt pñictū fuerat Sa-
pientie. xvij. Et pos? fuit in medio animalū
Lu. ij. sicut pñictū fuerat Abacuc. ij. Inuen-
tus etiā fuit in medio doctoz: Lu. ij. Et tras-
iens p mediū illoz ibat: Luc. iij. Et erat in
medio discipuloz sicut q? mīstrat: Mar. xx.
r Lu. xxi. In medio etiā mūdī crucifis? est:
ps. dicere. Opāt est salutē in medio terre.
Et i medio latronū occisus est: Joh. xix. sic
pñictū fuerat Jsa. liij. Itē post resurrectiōez
suā i medio discipuloz apparuit: Lu. xxiij. et
Joh. xx. Et iō etiā in incarnationē se vez esse
mediatore oñdit. ¶ Notādū est aut q? de rō/
ne mediū sunt ista tria. s. vnire: distare r ino-
tescere. Prīmū. s. vnire fecit xps. assumpsit
em humanā naturā in vnitate diuine psonē:
qua fecit vtrāq? vñū: ad Eph. ij. mundū re-
cōciliās sibi r deo pñi. j. ad Ebor. v. r h? inqñ/
tū dedit semetipm p oīb? in redemptionē:

h
Augre
sol? fili?
sit incar-
natus

Rōme
diatiōis

Triasit
de ratiōe
mediū

¶ ad Th. ij. Un Greg. i. rr. moral. ait. Ne
nit mediator dei et hominis ipse ipse: ut quod in
nra distabitur a sumis: iungeret una sumis.
atque ex eo nobis via redendi fieret quo sum
mis suis una nra copularet. Secundo de ratione
medii est distare ab utroque extremo: ut ait
phil. ij. et h. c. v. r. no. in. l. ij. s. adiectio autem
ista. ff. ad. l. cor. de sic. Xpus autem incarnatus
fuit naturam humanam distat a deo: et ab hominibus
fuit naturam divinam. Tercio de ratione medi
i innotescere. Clarus enim cognoscitur medi
i extrema in sui excellentia: vel ledit vel soluit
sensum finem naturam phil. ij. et h. c. v. r. pol. Ne
dum autem est magis adequatum potentie: et ideo cla
rius apprehendit. Ad quod applicare possumus
illud Maximiani poete dicentis. Maior
enim medijs gratia rebus igitur. Quia igitur Christus
fuit unum extremum. i. finem naturam divinam poten
tiam nostram intellectumque tantum excedit ut
eum cognoscere non possumus: sed finem natu
ram humanam melius cognosci posuit. ideo co
gruum fuit ipsum incarnari. Item ut inquit
Dugo ubi sup. Illi qui satisfactionem facere
debeant humano genere oportebat esse me
diatorem inter deum et homines. Filius autem in
nas personam tenet medium locum. ergo ipse po
tius debuit incarnari. Erat enim questio inter
deum et hominem. Deus conquerebatur de homine quod ip
sum offenderat: homo de deo quod creaturam suam
reliquerat. Ipsi soluit hanc questionem: me
diatorem se faciens. ¶ Ubi notandum quod mediator
debet habere communitatem: auctoritatem et stre
nitatem. Un humanum genus conquerebatur se
non habere communitatem Job. ix. c. dices. Neque enim
viro qui communis est mihi respondebo. Nec
auctoritatem que posset partes arguere. et ideo
ibidem dicit. Non est qui neque possit arguere. Lo
quebatur enim se non habere strenuitatem que posset
dividere. unde ibidem subdit. Et ponere ma
nu suam in ambobus. Xps autem fuit verus media
tor: quod habuit communitatem cum deo in quantum deus: et
cum homine in quantum homo. iuxta illud ad Gal. ij.
Mediator unicus non est. s. nature: sed dupli
cis. s. divine et humane. Secundo habuit auctoritatem
arguendo: iuxta illud quod predictum fuerat de eo
Ila. xj. Arguet in equitate per maledictis terre
Tercio habuit strenuitatem in dicendo. unde
Matth. vij. dicit. Admirabantur turbe super do
ctrinam eius. Erat enim docens sicut potestatem habens
Xps glorie ponens inter deum et hominem pacifica
miseriam. unde Aplos ad Col. i. ait. Pacificas
per sanguinem crucis que in celis sunt et que in terris
Licitur autem sepe quod mediator ab utroque pre
vulneratur. et sic Christus vulneratur: est a patre iuxta

Media
tor debet
tria habere.

illud Isa. liij. ubi ipse per deum filio ait. Propter
scelus populi mei percussus illi. Ite ab homine fuit per
cussus: unde Zach. xij. ipse inquit. Pius plagas
plagas: sum in domo eorum qui me diligebat.
¶ Alia ratio quare filius potius debuit incarnari.
De patre per omnia creatura iuxta illud Job. i.
Dixit per ipsum facta sunt. et Gen. i. In principio
creavit deus celum et terram. Ubi exponit Aug.
In principio. i. i filio. Et ps. xxxij. dicit. Ver
bo domini celi firmati sunt: et spiritus domini est virtus
eorum. Que verba expones Greg. in quodam
ser. inquit. Verbum domini filii est pater. Ite ps.
xcij. dicit David loquens deo. Dixit in sapientia
cristi. i. i filio: quod est sapientia patris. Cum ergo in creatu
ris videamus quod per eandem artem reficit artifice
artificiatam destruat: per quam primo fecerat eam
autem deum patrem per ipsum et lapiam suam omnia repa
re per quod et per quam omnia creaverat. Et hanc rem
tagit magister in. ij. di. j. di. Ordine congruo atque
alto dei sapientia fecit consilio: ut deus qui in sapie
tia mundum condiderat: eandem in celis sunt et in
terris restauraret. hoc ille. Ite cum filius sit ima
go dei: ut dicitur Col. i. congruum fuit ipsum incarnari:
quod ex his convenientia cum eo quod erat reparandum.
scilicet cum homine ad imaginem dei facto. Gen. i. dicitur.
enim per culpam fuerat deformatus: congruum non
potuit reformari: quod per ipsam imaginem dei: ut
imago increata imaginem creatam reformaret.
¶ Ite filius dei est verus pater. quod sic procedit
ab ipso ut pater se manifestet per ipsum. unde ipse
ait Mat. xj. Nemo novit filium nisi pater: non
quod pater quod novit nisi filius: et cui voluerit filius
revelare. Parvissima autem in mundo remane
rat cognitio dei: et in paucis ante incarnationem
Christi. Logrum ergo fuit ut verbum dei in carne ve
niens manifestaret hominibus patrem. quod etiam se
cit. unde ipse ait Job. xvij. Pater manifestavit
nomen tuum hominibus quos dedisti mihi. Sicut
ergo nullo medio melius potest homo manifestare
re intentionem suam quam per ipsum intelligentie sue vo
ci copulet: et illud proferat in publicum. Quia ut
ait Aug. Inter omnia signa verba obtinet pri
cipatum. et colligit ex sententia Arist. in. j. per.
et auctoris in lib. ser. principiorum. Et ut inquit
Speculator in ti. de advocato. s. vi. Verba
sunt instituta ut ea quod in alterius notitia
sua intentionis proferat. Sic non potuit congruen
tius veritatis fieri revelatio et intentionis divine
manifestatio quam per ipsum qui copularet an
ni: sic nram vocem per quam nobis veritas notitia do
naret. Sicut enim discipulus instruit per hunc
quod recipit ipsum magister: sic humana natura per
ficiat ex hunc qui vult deo dei: a quo omnis sapientia et
perfectio derivat. unde Eccl. i. dicitur. fons sapientie

Alio die in excelsis. ¶ Quia roem ponit magr in
m. di. j. ubi recitat Aug. di. Non pater vel
spiritus carne induit. ne alius esset filius i
dumitate. ⁊ alius in hūanitate. et ne idē eēt
pater ⁊ fili⁹. si dē pater ⁊ hoīe nasceret. Dei
igitur filius hoīs fili⁹ fac⁹ est vt esset ver⁹ de⁹
⁊ vnus homo vnus filius. Hec ille. Dicit
⁊ quos idē Aug⁹. in l. x. trini. q. dei filius nō
quoduit nisi matrē in terris: quia iam habebat
patrē in celis. Et in l. i. Lur dē homo. itē
nūq̃. Si q̃ querat de illa sūma sempiter
naq̃ trinitate: cur pot⁹ filij psona debuit in /
carnari q̃ patris ⁊ spūscti: respondebimus
Quonia si quelibet alia psona incarnaretur:
essent duo filij in trinitate: filius .l. dei ⁊ fili⁹
gignis ⁊ sic fieret in psonis que sp̃ equales
esse debent m̃ dignitate: inequalitas natiui
tatis digniorē nanq̃ natiuitatē haberet nat⁹
ex eo q̃ nat⁹ ē gigne. Hec ille. ¶ Preterea
de lapientiā ⁊ r̃tus attribuit filio: dicitre apo
stolo. i. ad Eboz. j. Nos autē pdicam⁹ xpm
desirent ⁊ sapientiā. Et iō sic p̃ diabolicā ma
licia ⁊ veritus astutia est seduct⁹ homo ⁊ in
seruitutē redact⁹: ita decebat vr p̃ dei sapiētiā
a seductore liberaret⁹ ⁊ in pl̃ina libertatē ob
ducere? Pernerosz em̃ malignitatz est ob
mandū ab eo q̃ pōr. c. pastoralis. S. si. ⁊ offi
cio dele. Itē congruū fuit vr p̃ ipm̃ dei filiū q̃
est vñs ⁊ brachiū patris: hoīs p̃ dei dia
bol⁹ delatret⁹ ⁊ vinceret: iuxta illud Luc. j.
fecit potētia in brachio suo. disp̃sit sup̃pos
mēte cordis sui. Itē fuit conueniens vt per obe
diētiā redemptoris fieret hūana redemptio
sicut p̃ inobediētiā pmi hoīs fuit facta preua
ricatio. vnde Ap̃lus ad Rom. v. ait. Sicut
vr vni⁹ hoīs inobediētiā peccatores cōstituti
sunt multi: ita ⁊ p̃ vni⁹ obediētiā iusti cō
stituunt cōtrarij. Et ratio cōgruitatis parz: qz
cōtraria cōtrarijs curant. ij. eth. z. cū er in
iusto. ⁊ bene. ⁊ de cōse. di. ij. c. q. Berengar
rius. z. no. in. l. j. ff. p̃ derelicto. ⁊ p̃ glo. in de.
cipientes. ⁊ p̃ de. q̃ tētia habet in c. effectus. xv.
ij. q. viij. ⁊ p̃ de. xi. ij. c. si q̃ semel. ⁊ nullam
plona sic decebat exhibere obediētiā sicut filiū
patrī. Obediētiā em̃ patrī seruare tenet q̃ iij
liber bonus fili⁹: vr declarat Alex. ⁊ ales. i. iij
parē sum. in tractatu de quarro pcepto decal
logi. Quod qualif intelligat vide glo. in. l.
liber homo. la. ij. ff. ad. l. aquil. Ergo ipse fili⁹
dei pot⁹ debuit incarnari: vr obediētiā suo
patrī exhibere: per quā hoīm; inobediētiā
saluarē. Itē iste mediator ⁊ redemptor tanq̃
ver⁹ possidet p̃ hoibo deputat⁹ debebat p̃ hu
mano genere supplicare ⁊ orare: vr pbaf per

aplm̃ Heb. v. Sz p̃gruenti? fuit filiū ozare
patre q̃z eōtra. g̃ ipm̃ pon? deuit incarnari
Tū Añf. li. ij. Tur̃ x̃us h̃o. inq̃. Eōgruent
tūsoñ sonat filiū supplicare patri q̃z alia perso
nā. ¶ Prefea dei carnatio facta ē ṽm̃icōia
diuina onideret. Maior aut̃ m̃ificordia onidit̃
tur q̃z illē incarnat? g̃ p̃ncipalit̃ offensus est.
qz̃ x̃o h̃o peccādo appetit sapiam̃ q̃ attribuit
tur filio i diuīs peccauit? ē. et s̃o ad maiorē
demonstratōis diuine demeritē cōgruū fuit
ipa dei sapiticia offensa incarnaret. 2 p̃ p̃ctō
cōtra se cōmissio satisfaceret. Et ppter h̃ san
ctus Bona. in. ij. sen. di. j. inroducit filiū
dei patri suo dicentē illud Ione. j. Propter
mē manet hec tempestas p̃nceme in mare. i.
in verū? g̃gnis. que? vt in tertia parte p̃nci
pali hui? opis dictū est? appellat mare. Bea
tus q̃z frater Jacobon? ē tudero ordis no
stri in fuis laudib? dicit. Dio patre i cui he
lo po rere. A lo filiolo fa dolce parlamento.
O siol mio lummo sapere. In te la ceel lubri
liamēto de acqui stare l' homo in piacere a tu
lo no nostro conuenuto. Tura la core farai re
splendere. Se tu vorai sonar quel istrumēto
Fili? aut̃ r̃ndit p̃ri. O dolce patre de reueren
tia Nel tuo pecto sempre soñ stato. E la vir
tu del obediētia p̃ me fara excitara. Purchē
loco se troui nel qual sia alberгато. Tunc m̃
di sp̃ual? cōt? Lo albergo he paregiato Ne
lo qual potrai passare. E in esse nullo pecca
to giamai li trouarai In logio sanctificato.
¶ Nos x̃o hic possim? p̃p̃ari q̃ facta hac
determinatio ē a sanctissima trinitate deicar
natioe x̃bi c̃m̃. diuina reuelatioe siue angeli
ca ānūciatioe trimariū est p̃mo parētī nostro
duo adā? q̃ redēptōs suos? p̃p̃eritātē? siue ex
culpa sua dānare tōtū affectib? expectabat. q̃
si aliquā dignā mulierē diuino aspectui p̃nta
reret. ea desiderat? cūctis genitib? carne assu
meret. Tūc d̃ns adā? p̃ntatē corā deo septe
mulieres vnā post alia. q̃z p̃ma fuit Sara
ṽxor abazā. q̃ cū gestis honestis? corā deo reue
rētē pcedet arē. Per ñra culpa tu ne cōdē
nasti no flamo tolerē del ñro delicto. De reuo
ca signoze el ro infiditico. E fa mercede al h̃o
q̃l tu creasti. Tūc tē? p̃ri r̃ndit. O sara nonne
memisti derisiois quā tu m̃ibi fecisti q̃i diti
te debere cōcipe filiū tuū? Isaac? 2 credere no
luisti tē h̃e posse filiū? allegas q̃ seruas? 2
marit? tuū? abazā verul? erat. vt habeb? Ben.
xviij. nō em̃ digna es fieri spoñsa mea. optet
em̃ sp̃sā a fide ē. cū m̃ibi fidelitūm? rōes alios
excedere i mea. cū ego diti Nec. ij. Delpon
sabo te m̃ibi i fide. Ipa g̃ sara reuera 2 sic cō

Aliarō

Quomo
do Adā
pntauit
reos septē
mulieres
ex quibz
rederet in
carnari

2 fusa dñs adā pñtauit deo secūda mlierē: q̄ fu
it Rebecca vxor Isaac: q̄ corā deo pstrata hūi
lit dicit. A te mīlē dīa cialcuno crida: o gēio/
so idio non itar si duro. Trane del nro carcer
li obscuro. Alcolta i nri dolorosi cridi. Lūi re
spōdit dē. O rebecca nōne recordar q̄ mali
cia tua viz tui recepit: pñaltiqz elau pmo/
genitū tui bñdictioe pīna: vt hē Gen. xxvij
qz igit magnum est pctm fallacie: q̄ pcedit ex
certa malicia. c. beatus. S. ille g. xxi. q. ij. Irē
qz fallacis est obuiādū. l. i. fundo. ff. de rei vē
di. z. l. j. S. cā. ff. de edil. edi. ideo reculo te pro
spōla mea z mīe filij mei. Tunc dñs adā pñ
tauit deo tertiā mulierē: q̄ fuit Rachel vxor
iacob pīarche: q̄ genito fieris dicit. O dol/
ce signore: o pīera diuina: o imēsa bonta: o dio
bēigno. de lassa hominē el to grāde de dīgno
Receue l homo el q̄ l a te sīndina. Lūi dē rñ/
dit. Nōne recordaris o rachel q̄ furto abstu
listi idola pīa tui laban: z abscondisti ea sub/
ter stramenta cameli. Insup etiā pī tuo illa
grēti mēdaciū dixisti: vt hē Gen. xxx. quia
igit omē furtū ēz mēi pceptū Ero. xx. de q̄
in. c. penale. c. iij. q. v. z. c. omnis. xxij. q. iij.
Irē qz oēs q̄ amat mēdaciū sunt filij diabo/
li. xxi. q. ij. c. cauere. Ideo nolo te inobediēte
mādati meis z mēdaci fieri celi reginā: cuz
poti⁹ merearis puniri de mēdacio. qd nō dē
remancere ipunitū. l. debuit. ff. de his q̄ no. l. i. fa
mia. z. l. accusatiōis. ff. de accu. z. l. si. ff. de rei
vē. Quarta mulier pñtata ab Adā fuit Ju
dith vidua: q̄ deuore dicit. Adā offesse tua re
uerēcia facto a la tua silitudie Dhe nō guar
dare a sua igratitūdie. ma mōstra a noi tua
grāde clemēcia. Lūi spūstūs rñdit. O Ju
dith nōne recordaris q̄ Doloferne pñcipez
milite regē babilonie occidisti z mōito tuis
caput ei⁹ apñtauit: vt habet tui l. c. xij. Licz
aut zelo dei hoc feceris z p liberatiōe populi
tui: z cōsequēter cū merito: tamē nō ēequuz
q̄ mulier homicida q̄ man⁹ uas hūano pol
luit sanguie sit mater sanctifanctoꝝ. nam si
homicida efficit irregularis: z nō potest pro
moueri ad sacros ordines: z eticā tāpmotus
cā quis vidua. l. dñs. z. c. aliquātos. dist. l. j. z
extra de homi. c. sicut dignū. z c. significasti
multo magis homicida mulier est sacratiss/
mo incarnatiōis diuine mysterio incōgrua
z ideo nolo in te de cedere ad opandā sanctif
simi verbi celestis cōceptionē. Quinta muli
er fuit sancta susanna: que dicit. Lon lachry
me e dolie a te vegnamo. Lon gran suspiri
e vergognoso fazare cō tuto el core te pēgibi
amo chel nostro erroze pdonar sepiāza Lūi

dixit deus. O Susanna nōne recordaris q̄
vngēbas te in pomerio z ob hac cām induci
sti illos duos senes in cōspicētis tui: vt hē
Dan. xij. z ideo nolo te fieri spōlam meam.
Qui em cām dāni dar dānā dedisse videtur
c. si culpa. de inu. z dāno dā. l. qui occidit. S.
in hac. ff. ad l. aquil. z. l. ptoz ait. la. ij. S. bec
aut. ff. vi. bono. raptio. Serra mlier fuit An
na pphetissa assidue stans in tēplo: vt habet
Luc. ij. que ait. Nō dē perire tanta vir tu
cō fede. Quāta hē haura trali padri sancti
p tuo amore afflicti z mortali quantū. Lon
cha rēde a noy tua mercede. Lūi dē rēpon/
dit. O Anna tu scis q̄ vidua es z corrupta:
quare nō decet te cōmāre filij mei: z iō nolo
te. mī em filij mei debet nitere taniā purita
te qua in creatura aliqua nequeat siliis repe
riri. Quia locus debet esse pportioat loca
to. iij. phis. Et iō purissimo filio meo nō cō
uenit nisi purissima mī. Lūc adā anratus
cepit cogitare si aliqua virgo esset in mundo
nulli⁹ criminis rea: q̄ repulsa mī hē nō possz
Et tandē recordat⁹ est dē glōsia z itenerata
virgine maria: que ante deū deducit atqz in
terra hūillime pstrata demissis illis suis pu
dicissimis oculis: reuerendissimis gestibz et
suauissima voce dicit. Nō hē hūmana cre
atura digna Dauet grācia de te o alto signo
re: De nō guardare al nostro grandē erroze.
Ma volta a noy tua pīera benigna. Tunc
dē pī dixit filio z spūscō. Que est ista q̄ alē
dit an⁹ pspēctū nīm sicut virgula fumi ex aro
maribz myrrhe z thurs z vniuersi pulueris
pigmētarij. Clere specie suaz pulchritudine
meū attrahit animū vt pcupiscā decorē suū.
Fili⁹ sō patri inq̄. Si placet eterne matē
stati vīe de cēda i orū vteri hūi sacratissime
p̄gis vt colligā lilia sue niti diffime puritatē.
Nā ipa ē ort⁹ zclusus: fons signat⁹: cur⁹ em
sides padilus loc⁹ voluprat⁹ in q̄ sunt cōstra
vniuersa floz genera z odoramēta p̄tutū.
Spūs autē scūs dicit. Nōne videtis q̄nto
charitatis ardore mēs hūi⁹ sacratissime p̄gi
nis sit repleta: q̄ntaqz i tāta p̄tutū oīm plen
tudie sit humilitate decorata. O: q̄ sic p̄phe
rat⁹ est Isa. lxxij. Sup humile dēco q̄lere
replebo h⁹ purissime z hūillime p̄gis tā car
nē qz mēre. z erit reges mea in scīm scīm hā
bitabo qm̄ elegi eā. Rñdit autē pī etern⁹ illd
Sap. viij. Hanc amauit z exq̄lūit z p̄pōlū
mibi spōnsā accipe: z amatoz fac⁹ sum forme
illē: vni genit⁹ me⁹ sit vni genit⁹ ei⁹: z spūscūs
sit habitator in castris ei⁹. pcedat gñre nūc
maiestatis: z roborē aīm p̄ginis ipam subū

Maria
pñtata
concep
do filiu

Sermo. I. De annūciatiōe Marię

mādo nouo salutatiōis mūere. Clocet gā/
vnde tpe tāti mysterij nūc exister. ¶ 2 uinc
dit illi. Vides gabriel illā gēginē? suauis/
sim odor? qz nōb fragrat? Vides puellā
illā oim pūritū pulchritudine rutilantē? Vi
des padisum voluptatis quē plātauius a
pūpio? vides fontē pietatis? qz irrigat vniū/
sa terra? vides sacrariū mētis sue: diuinitatis
nūc habitaculū gratiosum? Surre igit cito z
nūcia illi nīm placitū: nūcia ei trinitatis cō/
siliū. Dixitqz sibi pī. Accipe hāc sām z dā il
li ex pte mea. Dixitqz filio. Eū ista pgo sit re
sua gēgitare valde tenera sum cert? qz lects
lis pīs ex admiratiōe stupebit turbabitur
z ideo dā sibi istas lras nomie meo. Dixitqz
spūscūs. Sū cert? qz dū posuit gēgitare p
petuā suare. z cōcipi nō p naturalē absqz
gēgitare violatiōe. dubitabit g lras qz p
terit hē: z iō dā illi istā alā sām noie meo.
Nissus est g angel? gabriel a deo i ciuitatē
galilee zc. ¶ 3 Et nota qz vt dī Fran. de mayr.
in tract. sup Nissus est. sup isto verbo. Ga
briel. qz angel? appuit gēginē in hūana effigie
z visibili allegas. Thys. sup Math. Hoc
ide dī Rich. i. ij. di. ij. ar. ij. q. iij. Pergēs
qz angel? gabriel in dīuinitū mādatū i ciuita
te galilee ingressus ad beatā gēginē mariā cū
reuerētia: ea qz saluatiō sibi assignauit litterā
dei pīs. quā inuenit associatā tribz nobilissī
mis puell. inf. alias qz pma prudētia vocat
lra gēgitare. tertia pō hūilitas. Accipiet/
qz brā pgo lras erit pīs cū maris tremore
eas apperitūentqz scriptū. Que grā plēa zc
Tūc brā pgo vidēs nouitatē hūānūciatio
nis: cōsultuit pma puellā. i. prudētiā: qd sibi
sup h videret. Que rīdit qz nō ita cito z de
facili sup pberet assensum: nec isti cōdescēde
ret: sū bñ cogitaret sup his. Quia scriptū est
qz in rebz arduis mature z cū mariā delibera
tiōe cōspēdēdū: in nō i. l. j. ff. de carbo. edic.
z in l. plara. C. de sentē. z iterlo. oim iud. Et
h est qd dī. Que cū audisset turbata est zc.
Tūc gabriel vidēs eam turbatā dedit z assi
gnauit sibi secūda sām ex pte filij dei quā su
scipies cū reuerētia inuenit. Ne timeas ma
ria inuenisti em grām zc. Tūc pūluit secūda
locā. i. gēgitare dices sibi. O loca mea ca
rissima: scis qz re id īsolubili dilectiōis vido
āplexara sum: z de h vortū feci dñō. qd igit rī
bi sup h agendū videt. Que rīdit qz pteret
de mo. z iō dicit. Quō fieri istud qm virū nō
cognoico. i. nō cōscere ppono. ac si apte dice
ret. Eū fm viā nature īpossibile sit feminaz
zape abiqz sue integritatis violatiōe: ego qz

firmit pposuerim mee integritatē gēgitare ser
uare illibata: quō g fieri istud quod tu dicis?
Tūc dedit illi tertia litterā qz mītebat a spū/
scō: quā apīes inuenit Spūscūs supueni
et in te zc. q. d. qz pūritū supplebit qd
pūritū semis virilis actiū vim habetis sit in
cōceptiōe plis. Tūc brā pgo tertia cōsultuit
domicellā. i. hūilitatē. Que rīdit illd Aug.
in ser. de natim. gēginis. O brā maria seculū
oim captiū tuū dēpāt assensu: te dñā mū
dus sue fidei obfide fecit. noli morari virgo:
nūcio festināter rīde pū z suscipe filiū.
da fidē z senti pūritū. rīde pū bñdicta pgo
qd opat supiores. i. angeli. qd opat inferi
ores. i. pīs inclusi. qd desiderat posteriores:
scz filij p tuū filiū redimēdi. qd appetit ex
tiores. i. appetit creaturē in te plāmadī. nō
tū pōt hoc te extollas pgo glōia: qz h pot?
diuine benignitatē qz tuo z merito z. Tūc
ata virgo cū pūndissima hūilitate genibus
flexis: manibz mētis piter z corpis eleuāt dī
pī. Ecce ancilla dñi fiat mibi fm verbū tuū
Nō qz pfects verbis z dato assensu dictis
angelicis a brā virgine in et vtero sacratissimo
qz tuor mirāda fuerunt facta: vt pōt trahi ex
dictis Greg. sup illd Lā. ij. Ecce iste venit
salūis. z ex dictis Fran. de mayr. sup h verbo an
cilla. Primū fuit corpis xpi de puris sangui
bus virgis pceptio z formatio. Nō em suc
cessiue formatū est corp? illd scilicet hūic cere
ra corpa hūana: sū in instāti totū. Secūduz
fuit aie xpi de rebz creatio in eodē instāti q
corp? fuit formatū. Tertiū fuit aie ad corp?
vniō siue īfusiō. Nō em cōplet. xl. dicto
aia xpi fuit īfusa suo corpi sicut i ceteris: sit: sū i
eodē instāti q corp? fuit formatū. Quartū fuit
it hūanitatē nre a diuinitate assumptio. forma
to em corpe z aīato diuinitas in eodē instāti al
sumpsit hūanā naturā. vñ Ric. nr. l. ij. di. ij
ar. ij. q. iij. dī qz in eodē instāti fuit corpis
pceptio z carnis z aie vniō z in ipoz pūctiō
ne hūane nature pstitutio: z carnis z aīe z
hūane nature assumptio ad vnitatē psonē fi
lij dei. Fuit em facta pdicta p pūritū spūscū
qz īfinitate sue pūritū potuit ea facere ī instāti
Sic ei carnē potuit formare sine virili semī
ne: qd nō potuissz pī? creatura: ita potuit eā ī in
stāti formare: qzuis caro pura formati nō pos
sit nisi i tpe pūritū creatura: z qzuis īf pdicta nō
fuerit p? z posteri? fm tps. fuit tū ibi p? z po
steri? ordie nate. Scōz ei p hūi p dīcamētis
illd ē p? nata alio qd ē cū ipi? vī pūpponit
ab eo. Et sic fuit: pū carnis pceptio qz aīe
creatio: qz pūpponit ab ea. z eadē rōe ē pū

In assen
su virgis
facta sū
quatuor
mirāda.

ale creatio q̄ er̄ ad carnē vnio: vnio carnis
z ale q̄ nature huane cōstitutio: z cōstitutio
huane nature q̄ er̄ assūptio ad vnitatē diuī
ne p̄sone. nec m̄ intelligēdū est q̄ cōstitutio illi
nature huane p̄ cōmuniata fuerit ad aliquā
actuāle sui extētiā in seip̄am q̄ in x̄bo. q̄ nū
q̄ nec i tpe nec i instāti actu fuit eris i seip̄a
als em̄ n̄ p̄e posset dici filiū dei fuisse p̄ceptū
in x̄gīe: qd̄ falsū ē hec ille egregi⁹ doc. Rich.
Pr̄z igit q̄nti meriti fuit h̄ hūillimū verbū
marie x̄ginis. s. ecce ācilla zc. q̄ tunc x̄bū ca
ro factū ē z habitauit i nob. vt d̄: Joh. i. De
q̄ br̄e virginis hūillitate Hiero. dr̄. O p̄e te
ata hūillitas marie q̄ teū hoīb⁹ pepit: vitam
mortalib⁹ edidit: celos inouauit: padilū ape
ruit: mūdū purgauit: z hoīm̄ alas ab infer⁹
liberauit. hec ille. Lūi⁹ meriti⁹ nos ab oī ma
lo liberare dignet b̄ndict⁹ ei⁹ fili⁹. Amē.

De eadē beatē virginis ānūciatiōe z x̄pi cō
ceptiōe. Sermo. ij.

Ecce virgo cō

cipiet z pariet filiū: z vocabit̄ no
mē ei⁹ emanuel. Isa. viij. vt inq̄t
Chyff. sup̄ Matth. in dei nō di

Virgi
nē p̄cipe
est mira
bile

cūr: ecce virgo p̄cipiet: s. ecce puella. s. si puel
la idē ē qd̄ x̄go: nihil a nobis diūsus sentiūt
si h̄o intelligūt p̄ x̄ba p̄dicta q̄ puella cōi le
ge x̄lūgū ēē p̄itura: iā nō est signū: q̄ signū
d̄z excedere oīm̄ ordinē rez. vt em̄ ait Aug. i
q̄dā ser. Ea sunt dei mirabilia q̄ sunt hoīb⁹
ipossibilia. N. aut̄ hec p̄ceptio reteret eē mi
rabīl p̄z ex immediate p̄cedētib⁹: vbi ait p̄p̄ha
Propt̄ hoc dabit ipe dñs vob̄ signum. Ecce
virgo p̄cipiet zc. Fuit ḡ mirabile signum q̄
x̄go p̄cepit z x̄ginis pudorē nō amittit. p̄
pter tale signū d̄: Eccl. xxy. Innoua signa: i
mura mirabilia. Et Bern. in q̄dā ser. ait. O
noua miracula z signa mirabilia: cōcept⁹ fuit
sine pudore: p̄ sine dolore: puer q̄ nascit̄ de
est: mīr̄ x̄ q̄ nascit̄ virgo est. hec ille. Iō bñ d̄:
in x̄bis p̄positis. z vocabit̄ nomē ei⁹ emanuel
id ē nobiscū x̄. qd̄ exponit Aug. de sc̄o vic.
di. De nobiscū ē q̄tuo: mōis. s. p̄ p̄ntiā: per
p̄cipitiōz hūanitatis: p̄ vinculū charitatis: z
p̄ p̄ocinū fuit. In p̄mo mala n̄ra cōgiscit
in sc̄o expt̄ est. in tertio cōpatit̄. in q̄rto au
fert. Ber. ar̄ dr̄. Triplex erat hūanitat̄ idī
gētia. s. p̄siliū: aurilū z p̄sidiū. nā faciles sum⁹
ad seducendū: rebiles ad opandū: z fragiles
ad resistēdū. Si discernere volum⁹ iter bo
nū z malū recipimur: si tēptam⁹ facere bonū
desim⁹: si conamur resistere malo reijcimur

De nō
biscū q̄t
mo: mo
dis.

Proīn nēcia fuit saluator⁹ p̄ncip̄e sit nobis
cū x̄. q̄ in nob̄ p̄ fidē habitās cōtrātē n̄ram
illucit: z nobiscū manēs i firmitatē adiunet:
z p̄ nob̄ stās fragilitatē n̄ram p̄regat z p̄p̄u
gnet. De his q̄z mirabilib⁹ p̄ceptiōis z nati
uitatis x̄pi de virgine ait Aug. i. li. de simbo
di. Parit mīr̄ z x̄go est: s. feta z intacta: cōfactor
oīm̄ sit i n̄r oīa: portat manib⁹ rector totū: oīb⁹
lābit vbera regēs sydera: racet z x̄bū ē. Nec
ar̄ p̄ceptio x̄pi in vtero x̄ginis feta fuit. viij
kl. aplis. z eodē die renoluit: x̄xij. ātis pas
sus fuit: sic dr̄ Aug. Chyff. z Ber. Rō autē
q̄re x̄ps p̄cipi voluit iuvenē: q̄ illo tpe p̄mi
parētes p̄ccauerūt: i q̄ etiā creati sūt: fm̄ i n̄am
Ist̄. i. viij. ethy. z Alex. de al. in ij. p. sum. de
q̄ sufficient tractat in ij. p̄e rotariū fm̄onum
ser. iij. p. j. Sic em̄ voluit pati i vere vt oī
deret se pati p̄ p̄cō ip̄oz p̄moz p̄ntiū: ita cō
voluit illo tpe incarnari: z in x̄ginis vtero cō
cipi. De q̄ p̄ceptiōe x̄ginis ānūciata q̄tuo: cō
sideratiōes faciem⁹.

Prima dicet diūsitatis.

Secda cōgruitatis.

Tertia iocūditatis.

Quarta z vltima sp̄alitatis.

¶ Pars p̄ma hui⁹ fm̄ois q̄ d̄: diūsitatis.

Agna p̄fecto z multiplex fuit diūsi
tas iter p̄ceptiōz n̄ram: p̄ceptiōz x̄pi
er̄ x̄gīe. P̄mo nāq̄ p̄ceptio n̄ra fuit

imūda: p̄ceptio ar̄ x̄pi mūdissima purissima
z sc̄issima. vñ dixit agel⁹. x̄gini Lu. i. Qd̄
ex te nascet sc̄m̄ vocabit̄ fili⁹ dei. nos em̄ cum
p̄cō p̄cipimur: z cū p̄cō nascimur: x̄ps ar̄ fu
it sine p̄cō p̄cept⁹ z nat⁹. z q̄z ei⁹ p̄cept⁹ fuit
mūda: iō mūdauit n̄ram imūdā p̄ceptionē:
iuxta illd̄ Job. xij. Quis p̄t facere mūdū de
imūdo p̄ceptū semine: nō em̄ q̄ solus es?

Secdo p̄ceptio n̄ra fuit ex cōmixtiōe seminis
vtriusq̄ p̄ntis: p̄ceptio ar̄ p̄p̄feta ē ex purissi
mis sanguib⁹ x̄ginis: nō ex virili semine: sed
sp̄sscti opatiōe z fcture. Iō dixit angel⁹ br̄e
x̄gi vt h̄z Lu. i. sp̄ssctus sup̄uēiet i te: sp̄s
em̄ sc̄us i mariā sup̄uēiet vt daret mīr̄ sc̄ifica
tiōis gr̄az: z vt daret fctē potētā diuinitatis re
ceptiū: z vt daret virgini potētā ḡnatiū.

Tria ei vidēbāt impossibilia. s. q̄ mīr̄ aliq̄ sine
p̄cō saltē veniali peret: z q̄ fctia x̄u p̄cipet: z
q̄ virgo ḡnaret. Sp̄s aut̄ sc̄us in ea sup̄
ueniēs dedit ei sc̄itātē vt sine p̄cō peret: iux
illd̄ ps. cly. Sc̄ificauit tabernaculū suū al
tissim⁹. Deditq̄ potētā diuinitatis receptiū
vt x̄u cōcipet. vñ d̄: Apoc. xij. Nō licet ami
cta sole. tūc em̄ sole amicta fuit q̄n x̄u suo in
vtero p̄cepit. Dedit q̄z x̄gini potētā ḡnati

Made
difficū
x̄pi: nā
p̄ceptiō

Qualit
p̄ceptio
p̄cipit
mirabil

Berino. II. De annūciatiōe Marię

nā vmanēs hgo gnare posset: sic dicit hba
 romas nri. vii. Hugo de. l. vici. exponēs il
 lud Mar. i. qd i ea natū ē de spūscō ē ait.
 Nō qd spūscū sba semē pr' accepit. s; qz p
 amore t coopectōz spūscū ex carne hgis di
 vīno pūi nature sba mīstravit. Qz em in
 corde hgis amor ipi' spūscū singularit' ar
 robat. iō spūscū in ei' carne mirabilia fa
 cebat. t cui' dilectio in ei' corde n' suscepit so
 ciū ei' opatio in illi' carne nō habuit exēplū
 decille. Tercio nra pceptio nō statim pficit:
 s; paulatī pceptū corp' organizat: vt declara
 tū est in. i. p. hui' opis: ser. i. p. ij. nō sic aut
 fuit pceptio xpi. qz statim p' p'sensum virgī
 nis corp' ei' organizatū t aīatū fuit: vt sup
 paruit ser. pceder. l. z ita pūi ēē vt līniamen
 ta ei' vt discerni possent: s; postea i magni
 tudine crevit. vii sup illud Joh. ij. Quadra
 ginta t sex ānis edificatū est tēplū: ait Aug.
 Dic numer' pfectiōi dñici corpis pgruit: qz
 vt dicit phisici: tot dieb' forma humani cor
 por' pficit. Nō igit fuit dñs in istāi sue co
 ceptiōis pfect' corpali magnitudie s; gra et
 pūte. Quarto nra pceptio ē natural' conce
 ptio aut xpi fuit mirabil' t inuestigabil' fuit
 em incarnatōis hui' mysteriū oīz nouoz no
 uissimū: nū illd Hierem. xxxij. Nouū faciet
 dñs sup terrā: scia circū dabit vīz: fuit ei sup
 facultatē nature: oīs t mēt' hūane. vii Die
 to ad enstlo. inq. Qd natura nō habuit: vī
 nescit: ignorante rō: mēns nō capit hūana
 paret celū: super terrā: creatura oīs etiā cele
 stis mirat: h totū p gabrielē marie dñit' nū
 ciat. Qualit' aut ista pceptio fuit mirabil' oī
 dū Ber. in ser. de natūi. dñi di. In illa assū
 ptōe nre carnis fecit de' mixturas tres mira
 biles. cōiūctā qd ē sūt tria adinūcē: de' t hō:
 mī t virgo: fides t cor hūanū. In pma pmi
 xtiōe trinitas ē in sba t vnitās in psona
 sic in dimitate sūma trinitas ē i psonis t vni
 tas in sba. t sic ibi psona nō scindit vnitatē:
 t vnitās nō minuit trinitates. ita in hac nec
 psona p'sidit sba: nec ipe sbe psona dissipat
 vnitatē. Scd a ē mī t virgo. a scd qd ppe nō ē
 audiat q virgo pepit t q mī virgo pmanit
 Tercia ē fides t cor hūanū. mīz ē em q hūa
 nū cor: his duob' fidē accommodant. s; q de
 hō ē: q virgo pepisset. Sic em serz t re
 sta nō p' pūgi: sic t hec duo nequē misceri
 si nō miscant glorio spūscū. qz igit pceptio
 p' fuit mirabil' iō fuit inuestigabil' ppe
 qd de Johes bap. vt h' Joh. i. Lūi' nō sum
 dign' vt solū corrigiā calciāmētū ei'. Per
 pedē significat diuinitas: p calciāmētū caro

p corrigiā aut aīa. Sicut em pes mediantē
 corrigiā calciāmētū iūgit: sic diuinitas mediā
 te aīa carni vnī. q aut nescit mediū ignorat
 extrema. Et qz Johes dixit se nō ēē sufficiēt
 tē intelligere vel aliq' exponere xpi corrigiā. i.
 ei' aīam. p pñs relinquit q n' sit sufficiēs co
 scere ei' pedē. i. diuinitatē. nec ei' calciāmētū. i.
 ei' corp' de spūscō genitū. De q in qdā ser.
 dr' Petr' rauen'. Hodie est ineffabile factū
 pceptiōis dñice: credere magis cōuenit qz re
 ferre. nā qd natura n' hz: vīus nescit: ignorat
 rō: mēns nō capit hūana: celū pauer: terra stu
 per: creatura mirat: qū hūanus fmo enarra
 bit: Quis em attinget archanū diuinitatē:
 pū hūanis: cām rez: scloz negotiū: diuinitatē
 t carnis cōmētū atqz hoīem dñi. Hieron.
 qz in ser. ad eustoc. ait. fuit igit mirabil' qz
 fuit sup naturā: ex eo q manēs hgo cōcepit.
 fuit sup rōnē ex eo q dñi genuit. Cōtra hū
 manā p'dictōz ex eo q sine dolore pepit. Cōn
 tra p'suetudinē ex eo q sine p'cō de spūscō cō
 cepit. Decille.

¶ Pars scd a hui' fmōis q d' cōgruitatis.

Congruū fuit xpm cōcipi t nasci de
 feia t carnē de muliere assumere t non
 de viro v' alia materia pbat mī in
 iij. di. xij. t sacri doctores ibide. t b. Tho. in
 iij. pre lum. q. xxi. ar. iij. Et hec fīras mul
 tis p rōib' corroborari. Prima d' nobilita
 tis sic. Sic em si rex nobilitare veller vnam
 domū totā: nēcariū ēē q t masculos t feias
 oēs puilegiaret: sic deus volens totā naturā
 humanā nobilitare voluit ipe mascul' ēē
 de femina nasci vt verūqz sexum nobilitaret
 Et hec ratio rangit a mīro: t fundat i dicit
 Aug. in. li. lxxij. qstionū dicens. Deus cū li
 berat nō p' aliquā tū sed totūz liberat. Qd
 etiā h' de peni. di. j. c. quē penitet. seqt Aug.
 Sapia at est hūi dē: q dicit fili' vni genit'
 qui hoīe suscepto liberationē hominis indica
 uit. Decille. Et quib' sic arguit mī dices.
 Hoīs aut liberatio in vtroqz sexu debuit ap
 parere. Ergo qz virū optebat suscipe qui se
 xus honorabilior est. l. j. ff. de sena. t. l. i. mlt.
 ff. de sta. ho. cōsequens erat vt feminei sexus li
 beratio apperet q ille vir de femina nascere ē.
 Decille. Si em ita peccauit sex' masculin'
 sicut feminin' q pari passu fuit ambulandū
 vt in fili d' in. l. maximū viciū. C. de libe. pze
 te. t in. s. masculos. insti. de expe. libe. pzet.
 ea fuit etiā cōgruū vt in semis spem ipe dñs
 pfirmaret. Si em sexū virilē assumes ab h
 mysterio feminas exclusiss: quē sps mltitib'
 in xpo fuiss: Nam in p'cō peccati satis fuit

M
 Apus de
 buit cōci
 plet na
 ta ex se
 mina

Apus de
 plus ere
 pit spem
 feminis.

Sermo. II. De annūciatiōe Marie

ritur. Electa ē sgo itegra cui secūditas ma
riā daret. et facta ē secūda in in q̄ sgis itegri
tas suar. Sgda rō dī decoratiōis. Sapie
entia Sāp. vij. dī q̄ sapia ē candor lucis
et nec speculū sine macula. et Heb. xij. dī q̄ est
splendor patris gl̄ie et figura sbe ei. Sg sic dī
Aug. qdā ser. et Amb. in li. de sgitate. Ni
hil est puri? mīe intacta. Sg decebat vt ex mīe
icorrupta nasceret ipa dei sapia. Et hāc rōez
agit Ber. i. qdā ser. dī. Nō decebat deū alia
matrē q̄ sginē nec sginē alii filiū hīe q̄z de
am. q̄ nec maior iter mīes nec maior int̄ fi
lios nasci potuit. O igit dñā mīp quā talē
habemus frēm. qd̄ graz. qd̄ laudis tibi terri
bucm? hec ille. q̄ etiā ait. Deū decebat hīdī
natiuitas q̄ nō nisi de sginē nasceret. Tal̄ con
gruebat et sginē parit vt nō pareret nisi deū
Voluit itaqz de illā cōsiginē q̄ immaculata
imaculata pcederet oīm maculas purgatur
Et bñs Amb. in q̄. Ut corp? ei? vez oñde
ret nascit̄ femina. sed vt oñderet ei? diuini
tas nascit̄ sginē. Tertia rō dī pfectionis
vniū nature. Sgdm aut̄ Amb. q̄tuor mo
dis pōt de pducere hominem ad esse. Aut sine
viro et scia. sicut eduxit adā. Sē. j. Aut de
viro sine scia. sicut Enā Sē. ij. Aut de scia
et viro. vt oēs cōis generant. Aut de scia sine
viro. h̄tuit fieri in incarnatiōe filij dei rōe
singularissime puritatis. Et hāc rōne t̄git
dñs Bona. xbi. s. et Tho. i. ij. pte summe.
q. xij. ar. iij. q̄ pōt sic cōfirmari. Sicut em
videtur bñs Andreas ap̄s Egeē pconuili
pūm? adā fuit formā? ex terra sginē q̄ an
nō fuerat laborata. s; solū padisi flumibz ri
gabāt. Sē. ij. sic cōgruū fuit vt scds adam
fieret ex itata sginē. q̄ laborata nō esset viri
cōplexibz. s; solū rigata celesti grā tanqz pa
radisi flubus. Et hec ē terra de q̄ ps. lxvij.
atqz p̄ba. Dñs dabit benignitatem et terra nra
dabit fructū suū. ¶ Quarta rō dī cōplexiōis
s; grē diuine i ipa sgle. nā Lu. j. dictū est ei
p angeli huc grā plena. Nō fuisse aut̄ p̄le
na grā si sgitat? p̄tutē et aureolā n̄ habuisset
¶ Quinta rōne pōt Al̄. lōbar. in. iij. dī. xij.
q. vi. dī. q̄ sic lapsus hūani gener? fact? est in
viroz serm. et idōat? est i muliere ac ssumat?
i viro. sic cōgruū fuit i repatiōe vt ser? vter
q̄z n̄tineret. et sicut eua sgo p̄tū idōauit
sic maria sgo salutē generaret. et sic p mulierē
idōaret repatio: et cōsumat? p virū. s. xps
dñm. et hec rō dī cōreparationis. ¶ Sexta
aut̄ dī cōmēdationis. s. ipi? sgitatis. nā vsqz
ad aduētū xpi hec s; nēcebat. cū n̄ sit p̄e
cipua et singular. Quā semp impatorz. i. xps

duxit eē colēdā et venerādā. l. si qua. Cad se
na. sul. oz. S; oēs illi p̄cepto se obligatos
sentiebāt Sē. j. Creuit et multiplicam̄t
et ad h̄ intēdebāt. hocqz affectabat. Cōgruū
ē fuit vt hec s; rō nob oñderet. et i vtroqz se
ru vt viri haberet quē imitarent. s. xpm sgit
nē: et mulieres quā sequerent. s. ei? matrē. sgi
nitas em̄ illa q̄ replet padisū. c. nuptie. xxij
q. j. Ipa em̄ ē potēs deo cū fiducia hoīm an
mas p̄tare. s. sancim̄. in aut. de leno. et per
glo. in. l. ij. ff. de ori. iū. et i aut. de mona. s. p̄.
coll. j. ¶ Septima rō dī p̄ditiōis sine p̄peta
tis ipi? sibi generari. Verbū em̄ absqz corru
ptiōe cordis p̄cipit. q̄nimo cordis corruptiō
p̄fecti sibi p̄ceptiōz nō patit. qz s; caro xpi sic
fuit a sbo dei assumpta vt eēt ipi? caro p̄pa:
puenies fuit q̄ etiā ipa sine corruptiōe cōci
peret. Un̄ in qdā ser. ephesini p̄lij dī. Ne
qz s; bñ nīm cū parit corripit m̄tē. neqz de
s; bñ s; bñ p̄u eligēs pemit sgitatē. ¶ Q̄da
uā rōne ponit Aug. i. li. de scia sgitate dīcēs
Op̄rebat caput nīm i signi miraculo fm̄ cor
pus nasci de sginē. vt significaret mēbra sua de
s; gine ecclīa fm̄ spm̄ eē nascitura. hec ille. Et
hec rō p̄dici significatiōis. Vācetiā p̄tate
p̄bare possum? talī rōne. Si em̄ sūm? sacer
dos nullā corruptā poterat ducere i vxoem
vt h̄z Leni. xij. q̄to magis spona dei p̄tis de
buit eē icorrupta et oī mūdicia plenissima

¶ Pars tertia hui? finis de bñdicate an
nūciatiōis iocūditate.

¶ Nam iocūda fuerit annūciatio hec
q̄ hodierna die facta hūanis nō valz
verbis enarrari. Fuit em̄ p̄mo iocū
dissima deo. Sicut em̄ q̄libet rex solēntizet et
lericiā facit ac festas fieri p̄cipit. vt in glosa
i Rīca. C. de ferijs. q̄n ei? fili? p̄trahit mīmo
nū. sic de? p̄ ineffabile solēntatē fecit q̄n ei?
fili? cū hūana natura p̄ incarnatiōz se copula
uit. Ideo dī. Mat. xij. Sile est regnū celo
rū hōi regi q̄ fecit nuptias filio suo. Si em̄ le
tar? ē abraā i ortu et ablactatōe filij Sē. xij
q̄to magis de? p̄ de filij sui cōceptu et icarna
tione. Sgdm fuit iocundissima angel oibz
q̄ ineffabilis letati sunt de filij dei incarnatiōe
qz a sua creatiōe nūqz fuerunt ita honorati.
Sic em̄ fuit exaltant q̄n soroz eoz germana
p̄hit cū dño suo. vt h̄z i. li. Hester de iudeoz
p̄plo exaltato ex hester cū assuero rege p̄hete
sic angeli q̄n aia xpi fuit vnita et despolata s;
bo honorati s;. Est et aia soroz germana an
geloz: qz ab eodē p̄e eis filis est p̄ducta et de
eādē matrē. i. de spūali natura. De hac aarē

S
Concep
tio chri
sti fuit io
cundissi
ma

No

iocunditate inquit Aug. i ser. annūciatōis. Ege
runt in celo festū dū gabriel rediit et ego co
cepit. agam? et nos in terr. gaudia noua: qz
fuit totū hūano generi qd cū deo pacificauit.
fuerat em i maria discordia cū suo creatore
deo: qz cū irat? steterat p qnqz milia annoz
sz i ista die xps se fecit mediatorē et reconcilia
torē. et fuit puenitissim? mediator: qz erat de
p genie vtriusqz pps. Jo d: lapis agular? qz
vtrūqz parietē iūxit. vñ car ecclia. Pacē de
us reddidit i se reconciliās ima sumis. et h in
hac bñdicta annūciatōe icēptū ē: qd p ea in
passiōe pletū fuit. ¶ Quarto fuit iocūdi
ma scis pūbo i limbo cūctibz. fuerit em certi
ficatū p diuinā reuelatōe de incarnatōe mel
sye: quā totz desiderijs efflagitabāt et expecta
bāt. Itē credēdū est q gabriel angel? multis
alijs agel? locat? ita facta annūciatōe bre?gi
ni prexit ad synū abrae in q erant illi scī pa
tres. atqz cū maria exultatōe notificauerit
eis pceptū eē de filiū exēgie. dixitqz ill. gau
dere ptes scī qz hodie puella illa scīssima de
q pphetafctis tū figur? pñciafctis hūilitate
sua tēū de celo ad trā trāit: et i suo fēgiali vte
ro pcepit. ¶ Igit p nī adā: o ena mat gene
ris humani: o abiaā: o ilaac: o iacob: o ilasa:
o hieremia: o aliū pīarche et pphē dicite mi
hi qzū exultastis qzūqz gauisi estis hodierna
die: pfecto maximā leticiā et inenarrabile iocū
ditatē habuistis. vñ et annūciatū angelo nū
dere potuistis illd. iij. Re. vij. h dies bōi nū
cij ē. Lū ei Salomō dicat puer. iij. qz deside
ria cū cōpleta fuerit delectatōz parit: nō est
abigēdū vos mirū i modū delectatos fuisse:
audiēdo sumū oim desideriorū vior eē adim
pletū. Lredo etiā q vob i ill? obscurissimis re
nebz caligantibz: i qbz p tormilia annoz nō vi
derat? lumē: hodierna die ad p̄solatōz vīaz
et tati gaudiū certificatōz mirāda et clarissī
ma lux appuerit. cur? vīsiōne pfortati in dei
laudes et graz actōes p̄tin? p̄silistis. et tūc vīsi
catū fuit illd qd saluator iudeis dixit Jos.
vij. Abraā p vī exultauit vt videret diem
meū: vidit et gauisus est. ¶ Quinto fuit hec
annūciatō et incarnatō filij dei iocūdiissima ipi
fēgī: sz hac iocunditatē ei pmo factā p? pone
re debuistis. sz i fine diuini. qz q i fine dicunt
mel? mēorie ipmūf. vt ait Bre. i qdā omel.
et pbat p. c. liqdo. de p̄le. di. ij. Cōtēplari autē
possum? qzū brā ego exultauerit q suā se fa
cere cupiebat illi? fēgis q p̄cipe et pere debebat
saluatorē: cū ei apparēs angel? gabriel dixit
Aue grā plena dñs tecū. q. d. O maria ego

sup oēs pelecta tu nō eris sua: nō ācilla nī pe
disleq: sz dñs dñaz et mīrē ab etno pordia
ta. Tu es illa ego de q locuti sūt pphē: tu
es regia celoz et ipatrit oim hoim et āgeloz:
et oim graz dei receptaculū. ¶ Quātū dō dū
cedine i pceptōe sūt bñdicti filij sēserit cū i
vère suo ois padis dulcedo ierant: qz expli
cet fmoibz: qz hērcogitare potit: O maria
nōne p suauitate cōmota sūt oia viscera tua:
nōne p melliflūitate iubilauit aia tua: nōne
p altitudine mysterij i extrā facta est mēs tua
pfecto si qz dīxisset tibi illd Judic. iij. qd
dulce? melle? tu rīdere potuisses. est fēbū dei
icarnatū i vtero meo: sic ei dulcedine magnā
pstat de? tūctibz se (vt ait pphā ps. xxx) p̄fer
cto sup oim intelligētia hūana fuit dulcedo
quā dedit de? sibi p̄cipiē se.
¶ Pars tertia hui? fmonis q dē tpalitaris.
Ira p̄palitātē incarnatōis filij dei et
fēgie qz p̄nt tria. p̄mū dē expectatio
nis. scdm determinatōis. certū fō ar
tributōis. ¶ Quātū ad p̄mū qd dē expecta
tōis: mirant qdā et curiole inq̄rūt. cur de? q
ē clemētissim? et cui p̄p̄tū ē mīseri sp? et pere
rādū p̄tinuit i ira mīscōias suas. Videt ei
eis q statū p lapsū hūanū generis icarnari de
buisse. Amoz em fac accelerare donū. cū gē
neficiū incarnatōis fuerit puri amoris et erē
mie caritat? tūc illd Jos. iij. Sic de? dilexit
mūdū vt filiū suū vñgentiū daret. et Eph.
ij. Propē nimia charitatē suā q dilexit nos
de? misit filiū suū in silitudinē carnis peccā
ti. videt q cū? debuisset illū mittere. nā car
tas nō tardat amico s̄uenire: em illd puer.
ij. Ne dicas amico tuo vade et cras dabo ti
bi: cū statū possis dare. Cōfirmat qz hec ratō
qz (vt ait Lassiōd. li. iij. eplaz. et eplā) non
possum? extirare iocūdiū qd nimia fuerit di
latōe suspēsiū. Spes ei q differē affligit aīaz
puer. iij. vñ Matthe? poeta i poetria pre
i. c. j. canit. Pollicitū lāguet vīsiōne mora. et
Stac? i. ij. ihebaīdos inq̄r. Nō gūioz mille
ris mortalibz addita cura Spes vbi lōgave
nit. Et hērtē? samariē. li. ij. ait. Nā mora de
nigrat donū meritūqz mīnorat. Sz cita grā
dificat munera pua man? Jo Jacobi bñue
tan? sui li. c. xx. dicit. Lū spōdes aliqd man?
ilico p̄ba seq̄t Auger em meritū q cito soluit
idē. De eē i cōi pūbio. Qui cito dat bis dat
nescit dare q dare tardat. et Lassiōd. lib. vi.
eplaz. eplā. ix. inq̄r. Qmē siqdē iustū cū cēla
ritas cōmodo trāit ad bñficiū. Et qto oīto
videt q? iustissim? debuisset accelerare be
neficiū incarnatōis sue. et marie qz vt dicit

Sermo.II. De annūciatiōe Marię

Ad hunc prius in mundum venisset multi forte
 fuissent salui q̄ nō sunt. ¶ Sed ad hanc curio-
 sam vni tractatō rīdet Alex. de ales. i. iij. pre-
 sumit ut patet de cōmēntaria incarnationis. z be-
 nignus Bona. in. iij. di. j. ar. ij. q. iij. z Rich.
 iudicp oia. z Alex. liber. in eade di. z Tho-
 mas i. iij. presum. q. j. dices q̄ valde cōgruū
 fuisset differre incarnatōz suā. Prius ratōe
 puniōis z curatiōis. Secūdo rōe cōmēdant
 omis. Tercio rōe cōsuaōis. Primo nanq̄
 vni agnū h̄ bñficiū differre p̄p̄nantiū
 hoīs p̄cām. nā facilitas venit iētūū tribuit
 reliquēdi. c. q̄ sunt. xxv. di. z. ita vulne-
 rat. h̄. ad. i. aq. vii mōanar. h̄ luna celat in
 q̄. Omē frequēti facit spūnitio crīmē. Alex.
 cedit culpa facit dimissio pene. Eade cēlūa i
 h̄m. c. iij. illō di. xlv. z. c. lapis. l. di. vi.
 rōij. c. penl. z c. de vi. z ho. de. c. vt clericorū.
 cū ibi nō. z. j. q. vlt. c. exigunt. xij. q. ij. c. pla-
 rati. xxiij. q. iij. c. est iusta. z. xrv. q. iij. c. lo-
 cut. Quia igit Ad putauit se p̄cām leuē
 veniale cōmīssisse. vt ait scrius Bo. in. ij. dist.
 xij. ar. j. q. ij. vt rē sibi z postq̄ suis oīdes
 rē q̄ gūe hūit cē p̄cām. veniens fuit bñficiū
 redēptōis differre. ne si statī cēssum fuisset
 q̄damō ex p̄cto suo hō cōmodū reportaret z
 peccare in deū p̄az fōmidaret. z. alij h̄ bñ-
 ficiū dīa posset liberati. si statī cēssum fuisset
 nō tū hūano generi fuisset vtili. cū et tardi-
 tate incarnationis oīkēla fuit guttas p̄cti. Pre-
 terea cū errūchoies p̄noti facti sint ad malū
 vbi Ben. iij. z in. c. oīs. etas. xij. q. j. z. s.
 f. q̄s igit. in aut. c. mona. col. j. z. s. sanctū.
 i. aut. de leno. coll. xij. z. s. charitas aut. x. p̄.
 di. q. z. di. iij. c. adhuc istat. s. scim. z. meli. i
 c. p̄diū. xx. q. ij. agnū fuit vti i p̄mo p̄cto tē
 aus seueritate onderet. vt sic timore humanā
 audaciā coerceret. Nō scidit aut diuine vltio-
 nis seueritas. in maxime in hoc q̄ tātos clamo-
 res z p̄ctōz p̄az tāto tpe lūstūmū anq̄
 dēcedere veller. z tpe adā cū tota posteritate
 sua etiā iusta erul fuit a p̄dislo. z tēpē i op̄bit
 p̄nitit et cū h̄ mōdo. 930. ānis. z tū ostendit
 cū expectare i carcere q̄. 4000. ānis. Et idō
 dīcas ad argumētū i s̄rū q̄ p̄cedit qn̄ expi-
 bōni rōni celerit dātī p̄fic et cū daf z n̄ alie
 nā tpe nō dat s̄b m̄ suo filio q̄m cū amer-
 nū qn̄ iat illi posse p̄desse. Medie. q̄ q̄s
 ius egrū diligat nō tū statī z oportuno tpe
 illi tribuit medicīnā. Vera est em̄ snia Qui
 dīq̄ i. z. re. reme. amo. dicētis. Tēpōit me-
 dicīna valet. data tpe plūrit Et data n̄ apro-
 p̄tēre vīna nocet. Quia igit oia tps habet.
 Etes. iij. z oī negotio est tēpō oportunitas.

vt dicitur: eul dēli. c. viij. Tū autē li. de moribz
medicor. c. xv. inq̃t. Nā fructificat cū venit
apra dēto. z Bellin' in speculo vite parte. j. aī.
ait. Tēpore cūcta suo quilibz pīr' agit. Jo ē
us pīrissim' medic' q̃ cūcta fec bona tēpe suo
vt inq̃t Salomō Ecce. iij. expectauit opū
tātē tēpō ad icarnatōē suā: z marie cū tēpe sic
iudex iust'. vt dicit ps. viij. fecit qd ad bonū ius
dicti officiū spectat. De q̃ Quid. inq̃t in. vij.
de tristibz. Iudici' officiū ē vt res: ita tēp' re
Querere. Tēp' em̄ inderentiōz qd nō regit
fīm iperū amor': iij. fīm regulā sapie z rōnis.
z iō bona ē nō accelerat nisi fuato debito
ordine. ij. Prēea sapiēs artifex ad nihil pā
hic iūm cūc dedit semel arbitriū libatē. Sic
g' debuit hūan' qd nō repare dē: vt salute sine
nirē q' velle: z q' nō llet q're in sua malicia
dōnaret. Null' g' q'rit medicū nisi se cogno
scat egrotū. Cōgruū at fuit sic curare hoīes:
vt suā infirmitatē agnosceret z medicō gra
tus existeret. cognosces se pāp' rēnt nō posse
curari. vñ sup eplāz ad Gal. inq̃t glo. Aug.
Magis p'ilio facit est vt possit hoīs calum
nō dico tēp' mīrere. Reliq̃ em̄ dē' hoīez
pūs i libertate arbitriū vt vires nature sue co
gnosceret. z ita infirmitate sua cognita dama
ret ad remediū z g're p'lozaret auxiliū. Ad id
lud etiā q' dicit mlti fuissent saluari si citi' ve
nissent: mīdē q' bonū cōē p'ponit iuglari: z bō
nū vniūsi bono puato. i. cēf. z iij. pol. z c. z
q' bñdā. de regu. p'olēctissimū. viij. q' z. ca
lone mōzie. el. i. d' post p. z. c. d. ias. viij. q. j. z
c. vbi piculū. S. ceterz. de elec. i. vi. z. l. i. c. cō
munia de le. i. l. i. ff. de foli. et. i. c. iō p' dicit
o dīnis zgruētia req̃reret q' icarnaret i fine tē
poz p' cōi z vniūsalit' vilitate: nō debuit ppē
singlars p'lonas accelerari. S' dō deuit h
bñficiū p'rabī. ppē ipi' bñficiū cōmēdatōēz
nā tēc acatū bñficiū q' ē icarnatōis filij dei
merito exigebat vt crederet fidei firmissima
z charitate seruiciū sua diligeret tāq̃ reme
diū altissimū atq̃ saluberrimū. Jo zgruēt
simū fuit vt an ipi' aduēti pīrēt mltā testio
nū pphaz tā explicata i x'bis q' i p'p'ia i fī
gur': vt mltis firmissimis testionis qd erat
secrētū z altū certissimū fieret z idubitable
ad credēdū. pīrēt ē mltiplicia pmilla zardē
tissima desideria: vt sic pmillū expectaret: ex
pectatōēz differret: ex oīlatū ap'loni feruore
desideraret: z sic desideratū rāndē g'issime ex
hibitū amatissimē suscipēt: mariaz sollicitu
dine custodiret. Ait em̄ Laffio d. li. ix. eplāz
eplā xxiij. Haber hūana p'ditio vt celerit
adepta satisfactio sint: quū omne p'ciosum vū

E
Sic de
buitredi
mere vt
libras ar
bitryma
neret

D
Ut me
daretur bñ
ficius di
stulit in
carnari

lescit oblati. dulci aut accipit qd s aliq di
larior prestat. Et Prosper in li. epigra. canit
Gratior est fructus que spes pductionis edit. Et
quibus oibz patet quanta sit ingratitudo: imo
stulticia nri tps: qui redeptore incarnatu z
p nobis mortu no tantu diligimus qtu scilicet
pces affectabat z amabat pmissum z ventu
ru. vii. Berni. Simone. ij. sup. Can. dicit. Ar
doze desiderij patru suspiratu xpi in carne
pntia frequenssime cogitas: copugor z con
fundor i memetipso: z vir pnteo lachrymas
psideratone miserabiliu tpm hoz: q nuqz no
bis tantu ingerat gaudiu gre hui? exhibitio:
qtu scis veteribz ptabat desideriu pmissio
rum. Nec ille. De hac aut ca dilatiois adue
tus xpi loquit Aug. q sup eplam Pauli ad
Gal. inq. Multi dicet: qrenno anveit xps?
quibz respodetu est. quia nodu venit pleni
tudo tps moderare eo q fecit tempa. sciebat
em qn venire debebat: z etiā pati z cetera fa
cere. Ante tu p longa tpa series pconu pmit
tenda erat. diu em pdicendus erat q sp erat
tenedus. quatoqz maior iuderveniebat: ran
to pconu series longior pcedere debebat. Nec
ille. Et qd factu est ad declaranda excellētia
iudicij: etiā fieri debuit p demonstranda emine
tia sue mis. ¶ Tercio dicit h ppe ordis con
suatioz. Requiebat em maria dei sapiat oia
ordinata essent fm loca z tpa. faciut ea q no
tant in. c. no debet. de psan. zaff. Inter omia
aut opa diuina hoc est pfectissimu p qd facta
sunt omia. Omis aut pfectus ab imperfecto
debet esse ad pfectu: z no econtra. j. ad Lhoz.
prij. Lū venerit qd pfectu est tunc euacuabi
tur qd ex pre est. fuit g pgruu vt illd op? fi
eret in fine tēpōz: vt sicut p m? homo factus
est sexta die: sic secū d? fieret in sexta etate. nā
illa etas est apta ad exercitiu sapiētie: ppter
scz multa experientia. Dicit em Eccl. xxij.
Vir in multis exper? multa cogitabit. Et
qm cōiter antiqui multoz habet experientia
Ideo dr Job. xij. In antiquis est sapiētia. z
in multo tpe prudētia. z ideo pferunt iunio
ribz. l. ij. ff. de fide instru. Min? qz pcupis
cie carnalis hnt senes q iuvenes. vii. Tulli
in li. de senectute ait. N pclar opus senecti
tis. aufert em a nobis qd i adolecētia ē vici
osissimu. s. libidine corpis. Sic in sexta mū
di etate vigeat sapia ppe mltas pphetias
q pcellerāt. z minor cōcupiscentia carnis ppe
mlta iudicia dei terribilia q hoies expri fue
rāt: qbz pcedētes etates no sic abundauerāt.
Que oia cōfirmat Aug. i li. cur qn z quō de
c. vii. di. Qn redeptor hō fieri dignat? sit: p

Utrordo
temporū
seruaret
distulit
carnari

ut ipe nob donauit aliqntu iuuenem? . p3 fa
tis tūc aliqntu mltio ampliori auxilio idigere
qn iuniori neccitate vigeat. z tātō pign? sibi
diu pmereri qto diuti? atqz obuiū? id opo
rādo qsierit. Diabol? nāq? q nūmū deceptio
nis hoibz accomodauerat cu maris z in tole
rabilibz vltur illū itant exigebat. z tā diu h
facere pfluenerat q iā hereditario iure se oēs
carne possidere putabat. vnd b. Job dr. Ab
sorbebit flumiu z n mirabit. z h3 fiducia q in
fluat iordāis i os ei? Dic apte iuuenas q ho
stis atiqu? oēs an saluator? aduenit ita suos
eē arbitrabat q ei parz de ill erat. vii. etiā cre
debat se obtinere posse oēs i xpo credituros. i.
baptizādos: q p iordāne intelligim? in q sue
rit sacrate baptisimi pmitie. Scim? quidē
qz de? lex diebz opat? ē. z. vii. requirit. silt qz
mūdū istū p sex etates distinxit que n apli
fluctuare psciunt: vt i etate septia oia cessaret
z a suis actibz qsceret. h vtiqz diabol? scienas
cū iā p. v. etates valde effrenare sup homies
diuū suū exerceuisset: tūc tāto effrenaci? se ad
debellādos hoies pparat qto itelligebat nō
nisi sexta etate sibi lūpesse. Tū g diuina pie
tas pgruēt? homibz succurreret qz cū illoz
neccitate vtiqz igemiscere pspicerz: z cū mū
di finē iā nūc imieret cū rē? Sz nūmūz fortal
se iō tādiu venire distulera vt magnū reme
diū merito magnū pcurreret desideriu. vlt ē
vt hoies que die. vii. pcederet. vii. etate dīe
ret. isup vt hūanū gen? qd iā fere ad occasū
deuenerat z p pēto suo totū ad ima rēdebat.
cui nēo al? succurrere posat nisi desursū veni
ret q hō face? ē illd erigerz: z de se velut podi
um facerz vt qūqz illi podio tenacit adhere
ret ab imis i surgerz: cū illo diuico podio celos
ascēderz ibiqz etnalr p illd sūstineret. hec ille
Quātū ad scdm i hac pre qd dr de iudiciatōis
qrit. qre nō expectauit vltz ad vltimū finē tē
pōz: sz icarnat? ē in h tpe de iudiciatō. Er rīdet
fm p dētōs doc. q h fuit valde pgruu multipli
ci rōe. z omīssa pma rōe q dr capis. s. q xpus
sit caput ecclie: vt dr Loh. j. Sic habuit aliq
mēbra pcedentia: ita hie debuit aliq sequētia:
ne caput fieret i cauda z diceret mōste. Se
cūda rōz pon? q dr tepiditatz. hūana cōna
tura peliua ē magis ad malū qz ad bonū. z iō
si diuti? pteratūz icarnatōz z fide z spes pdi
dissz. Pz? g vltre tpm i carne n deuit rōibz
pdictz. Si at diuti? tardassz repulssz feruor
in corde hūano qridie. Tū orabat ppha di.
Exurge dñez ne pellas i fine. Tercio fuit h
iuuenis rōe opūitatz. accēbat ei ductore pfe
ctū tūc le viā ondere cū ēē opūitatz autē

Utrordo
temporū
seruaret
distulit
carnari

Utrordo
temporū
seruaret
distulit
carnari

Utrordo
temporū
seruaret
distulit
carnari

Sermo. III. De annūciatiōe Marie

di ad beatū. H. ē fine tpm: nec tñ an tñmū:
vtp nō ē iudicij stimulatīo: p spem pñij
attrahit: p pñij i fōrmatiōz aīatī seq posse
mus officat dūcē nīm. Glo. sō i de. j. rē sū.
m. i. ca. circa pñ. in. s. ex tpe. p dīctā confīr
mācīat. Dubitari posset de tpe icarnatiō
mācīatē tñ p vltardē? Lādiske dīcūt
sū hē dīcere cū panlo. O altitudo dīuītiāz
rē. Ro. ij. tpe. dī. iij. c. si ex bono nā i po
nātem mīserēs ē qñ t qñ mīserīvelit. fac de
p dī. ij. c. si em inq. vltā mediū. s. sic. rē d
no. ē q. d. vlt. vo. c. ij. Dicunt tñ theol. q cer
nā est nō fuisse puenīēs an pñm dū icarnā
rū op? icarnatiōis pñcipālī oīdīet ad ab
olūtiōz pñ. t vlt. Lu. v. Nō sanis s; infīr
mis op? ē mēdico. Nec venit vocare iustos:
s; pñtōs. ij. q. j. c. mlti. t tpe. dī. j. c. libēter
Jēnec fuit puenīēs stātī p? pñm dū in car
nari. Lū em ex supbia pñm puenīēs: sic libe
rād? erat hō vt hūīlīat? recogīceret se libera
rōe indīgere. qd magno cōsilio dīlatū fuit:
vt cognita sūt infīrmitatē hō clamaret ad me
dīcū: qre posset aurīlū. Ad finē sō seculī
nō debuit dīfferī vt de īmpēctōe hūane na
ture p icarnatōz puenīet gdatī ad pfectōz
glīe sūmēdī. q Jē fuit equū p? datā legem
mācīatā t pphēcīā: quā mlti spnebāt: iustī
ficatōz gen? hūanū p icarnatōz t tpe grē.
Qz dīlatū fuisse ad finē sctī fōsīan reuerē
tia t notīa dē t mōz honestas i terrī fūīlīz
abolīta. fuit etiā hoc cōuenīēs ad manīfe
stāda dīuīnā pñtē saluātē p fīdē pñtī: p
fēntis t futurī: vt nō. Ber. i. rub. hui? tituli.
hec glo. vbi s. Quāntū ad tērtiū qd dī ar
tributōis: qñt. quare tpi icarnatōis dūce
attrībūtī plenitudo: sūt illd ad Gal. iij. Ar
vbi venit plenitudo tpi mīstī rē? filiū suūz
natū ex muliere rē. Ad quod rīdēt fm quā
dā glo. sup p dīctā sba aplī: q est tps vacuū
tps sēmplenū t rēpus plenū. Tps vacuū
fuit ante legē qñ hōies dēī cognitiōne vacuū
erat. t sō creaturas t mūta aīalīa odorabāt:
tūc illd ad Eph. iij. c. Tenebris obscuratū
hōīes ītellectū: alienatī p vīā dēī p īgrātīā q
est ī ill. Tps sēmplenū fuit sū lege qñ dā
ta ē cognitiō vni? dēī. s; nō dābat grā p quāz
posset pñtē īplere mādātā dēī. Tps autē
plenū ē modernū. qz mō dāt grā p quā īple
re possūm? dīuīnā mādātā. t hoc p icarnatōz
pñtī pñtī lūm? q Sed p dīctī doc. vbi s.
dīuīnū assignāt cās hui? attrībūtōis. Pñā
dēī copatōis sūe respect? ad dēū t ad angelū
ac ad hōīem. Ad dēū dīco: qz tūc facta est ple
nā vni? t pñcipatīo dēīatī a creatura. qz dī

uinitas fuit vnica hūanitati xpi. qd pñtī fa
ctū nō fuerat nec fiet ī eternū. Ad angelum
sō: qz ruīna angelīca repas ex electī hōībz p
redēptōz: tūc illd ps. cīr. Judicabit ī nātō
nībz: īplebit ruīnas. s. angeloz. Ad hōīez ar
mūltīplīr: tū pñtī plenā liberatōz a culpa: fm
illud ad Col. j. In īpo cōplacūt oīm plenī
tudīnē dēīatī īnhabītare: t p cū reconciliatī
oīa. tū pñtī pñtīōz oīm bonoz necessarīo
rū ad salutē. nā qñtū ad ītellectū reuelata est
veritas: qñtū sō ad effectū donata est grā cha
ritatī: iuxta illd Job. j. Sīa t fītas p ielūz
xpm facta est. fuit etiā hoc cōuenīent dīctū
p cōpatōz ad oīm creaturā q ex icarnatōe fī
lī t pfecta ē. Lū em dīs creatura ordinata
fīr ad hōīem: t hūana natura vnica fīr dīuīe
p icarnatōz sū cōplera t pfecta p h fuit oīs
creatura. Et h est qd ait aplūs Eph. j. Se
cū dū bñplacūtī eius qd pposuit ī dīspōsī
tīōe tpm īnīstaurare oīa ī īpo. Et hec est rō
Allex. dē ales vbi s. Sō dī tps plenītudī
nīs rōe pfectōis: tū qz oīa erat para: qz sicut
venit dare nob pacē pectorīs: ita voluit repe
rīre pacē tpi. tū qz oīa pmissa patribz tunc
sunt īmplera: vt dīctī glo. fm sctm Bona. īn
ij. dī. j. iuxta illud Eccl. iij. Da mercedē do
mīne sustīnētībz rē: vt pphēte tui fīdeles īn
uenīant. Tērtio dī tps plenītudīnīs etiā s; s;
Allex. vbi s. rōne tērmīnatōis: tū qz nullū
aliud tps expectat post tps xpi. qz vt dīctī. j.
ad Eph. i. Nos sām? ī qd sines seculoz de
uenerūt. vñ aut dñs Mārth. xij. Nō pre
terībit generatīo hec donec omīa fīāt. tū qz
īsto tpe īmplebīt numer? electoz: iuxta illud
Apoc. vj. Sustīnere adhuc modīcū tps do
nec īmpleat numer? fratrū vīoz. tū qz oīa q
scptā sūt a pphēz: h tpe īplēri dēbāt. nā nō
solū de pñtī s; etiā de futurī pphē p dīxerūt
que oīa īn īsta sētra etate īmplera erāt: cōcur
rēte sēptīma īn qua mūndo tērmīnato electī
oīs glīficandī sūt: pñtē īpo qui ī īpa tpi
plenītudīne carnē assūmptī de īnēmerata
vīrgīne: vt illī p amorē adherētes īn hac vī
ta: cum īpo postmodū gaudeam? īn alīa per
īnīfīta secula seculoz. Amē.

De eadē annūciatiōe t icarnatōe filij dēī
Sermo. iij.

Mod nāscet

ex te sctm vocabitur filius dēī
Lu. j. Beata vīrgō marīa īn
ceptīōe filij sūt pmo fuit pfe

ctīssīme sctīficata sicut p dīctū fuerat ps. xlv.

Prīstīte
glā mā
rīe pcessa
ī pceptō
ne filij dēī

Scificauit tabernaculū suū altissimū. Se-
cundo grā plene fecit data: Lu. i. Tercio i ple-
nitudinē cōsummata: vt dicit Hiero. in ser. ad eu-
sto. Ric. de scō vīc. in expositiōe Ecce ego
p̄cipiet. li. ij. Tātam em̄ tūc plenitudinē gre-
de aieb. marie dedit q̄ntā ea p̄ futuro p̄mere
ri debere cōfessit. Quarto donis sp̄scti re-
plera. qz sp̄sctus venit sup̄ eā excellentiori
mō q̄ vnqz fecerit sup̄ aliqua purā creaturā:
scz p̄cipiendo: Lu. i. Quito fuit i grā p̄firma-
ta. sic asserit Ric. vbi. s. Ric. in eplā ad lu-
gdunē. Nō em̄ habuit potētiā ad peccādū
post p̄ceptiōz filij dei: vt ait. s. Bo. in. ij. di.
ij. ar. i. q. vj. z. b. Tho. in. ij. p̄e lum. q. xx.
vj. ar. v. in rñ. ad. ij. arg. z. Ale. de al. in. ij. p̄
te lum. q. ix. mēbro. ij. ar. ij. s. ij. Ric. de
mediavilla i. ij. di. ij. ar. i. q. iij. Sēto fu-
it de plenitūtia i grā z stabilitate finali certī-
ficata. nā cū sc̄uerit maria magdalena de p̄-
te optima electa q̄ nō auteret ab ea: Lu. x. et
apli de p̄missiōe sp̄scti i eis in etnū Jo. xij.
z Pau. de inleptiōe sua a charitate xpi. ad
Ro. viij. nō d̄z h̄ brissime p̄gini de fuisse: que
ola p̄uilegia aliq̄ p̄cessa obrinuit: fm̄ Berni.
Et hanc certitudinē habuit vl̄ h̄e potuit di-
uina ispiratiōe vl̄ reuelatiōe. Seprimo fuit
sp̄i p̄phetico radiata. sic p̄z i suo cārico Lu-
ce. i. in q̄ triplici luie p̄phetico se illūiatā oñ-
dit. s. p̄nt̄ p̄p̄etiz futuri. Octauo sacre scri-
pturē mystētia ei fuerit reuelata. sic p̄z i eodē
cārico ibi. sic locut̄ est zc. Nonno fuit ei dei fa-
cies (vt p̄e credit̄) reuelata: vt ait m̄ḡ Bar-
tho. p̄sa. in. li. b. xgi. Xps fm̄ q̄ possibile est
in p̄nti vita fuit recreata. z h̄ seq̄t ad p̄dictū
Si ei petrus vīsa glā trāsfūgato ihu dixit
Dñe bonū est zc. Nar. xvij. qd̄ facere debu-
it x̄go brissima degustata ei? deitate. Decimo
m̄tē ei facta r̄vocata q̄ n̄hil p̄t dici mai? ad
ei? laudē. z h̄ est q̄ p̄dixit ei angel? in x̄bis p̄-
positis. s. Qd̄ nācet zc. Undecio sup̄ oēs pu-
ras creaturas meritis z glā est exaltata: atqz
oibz b̄ndictiōibz repleta. sic ip̄a inq̄t i suo cā-
rico di. Lu. i. Qd̄ respexit hu. an. sue: ecce em̄
ex h̄ be. me di. o. ge. De q̄ p̄ceptiōe sacratissi-
ma tres pulchras p̄sideratiōes faciem?

Prima dicit missiōis.

Secūda actionis.

Tercia p̄o collocatiōis.

¶ Pars p̄ma hui? fm̄oīs q̄ d̄z missiōis.

N̄q̄t. b. Ber. sup̄ missus est. Hodie
k i x̄go regia gēmis ornata virtutū: ge-
minoz m̄tēs z corpis p̄t decore p̄ful-
gida: sp̄s sua z pulcritudinē celi cūm̄ i se puo-
cauit aspecū: ita vt regē aim̄ i suā cōcupiam

idinare: z celestē ad se nūciū de sup̄nis edu-
ceret. hec ille. Ad q̄z declaratiōz q̄runt pla. z
p̄mo vtz p̄ueniēs fuerit icaratiōz filij dei
annūciari. b. xgini p̄ angelū: Ad qd̄ r̄ndet
Ric. n̄t i. ij. di. ij. ar. ij. q. iij. q̄ sic. z h̄ p̄t p̄o-
bari m̄ltiplici rōe. p̄mo rōe ordiatiōis: vt
fuaret ordo quē d̄statuit: q̄ mediātibz āgd̄
diuina hoibz m̄strat. Ait em̄ Dion. iij. c. ce-
lestis hierar. Diuinū ihu benignit̄: myste-
riū angeli p̄mū edocti s̄t. p̄ea p̄ ip̄os ad nos
cognitiōis grā trāsiuit. z in eo. lib. etiā inq̄t.
Diuinās vīsiōes gl̄iosi p̄ces n̄r̄i adepti sunt
p̄ medias celestes p̄ntes. hec ille. Scd̄z em̄
Ihd̄. vj. ethi. angeli grece latine nūciū it̄p̄-
rant: ab eo q̄ d̄nt volūtate p̄p̄lis nūciariū.
N̄terio q̄ angel? ad annūciandā filij dei incar-
natiōz missus ē: vt ānq̄? ordo fuaret. q̄ si
q̄s arguat dices fm̄ sniam Dion. vj. c. cele-
stis hierar. q̄ sup̄nis āgel? sit reuelatio ime-
diata a deo p̄p̄t eoz dignitatē. s̄z m̄tē ei sup̄
oēs āgelos dignificata: q̄ immediate a deo de-
bat sibi annūciari h̄ mysteriū. R̄ndet h̄z ibi
in. ij. p. lum. q. xxx. q̄ m̄tē dei sup̄ior erat q̄m̄
ad dignitatē ad quā diuinit? eligēbat: s̄z
tū ad statū p̄ntis vite inferior erat angel? q̄z
i p̄e xps rōe passibilis vite modico ab angel?
minorat? ē: vt d̄z Heb. ij. verūm̄ q̄ xps fuit
fil? viator: z p̄p̄etiz q̄m̄ ad cognitiōz diuini
rū nō idigebat ab angel? instrui: s̄z m̄tē dei nō
erat in statu p̄p̄etiz: iō de diuino p̄ceptū
āgelos instruēda erat. Et si ad h̄ obijciat q̄
brā x̄go ex luie grē fidei cōficebat dei filiū
incarnādū: z credebatur hoc fidelissime: q̄m̄
vtero m̄tis fuerat sc̄ificata. iō nō videt q̄ ra-
le mysteriū debet ei p̄ āgelū reuelari. R̄nde-
tur q̄ h̄z x̄go fidē h̄iet de mediatoze an̄ annū-
ciatiōz: in ex h̄ūilitate cordis sui nūqz cogita-
uit se ad tale mysteriū s̄blimādā āgd̄ de h̄ de-
buit p̄ āgelū p̄moneri. ¶ Scd̄a rō d̄z: modū
ficatiōis: vt. s. modū redēptiōis cor̄m̄ deat m̄o
p̄ditiōis. vt sicut Eva a malo angelo edocta
ocasio fuit n̄re p̄ditiōis: sic maria ab angelo
bono instructa fieret cā n̄re salutis. Bonus q̄
modus fuit hoīem reparandū vt annūciandū
saluatoris fieret ab angelo. Sicut p̄ma sug-
gestio fuerat a diabolo. z sic diabol? hoīem p̄-
curauerat d̄natiōz: ita bon? angel? cū adu-
narer ad salutē. Et sic diabolū miserat male-
dicta turba infernal? ad eū vt ei ferrer p̄a-
uā p̄suasiōz z mēdācē assertiōz ac fallacē p̄o-
missionē: sic angel? mitteret a collegio b̄ndi-
cre trinitatis offerēs ei reuerēdā salutariōz cā
dixit Ave zc. z verā assertiōz di. inemisti zc.
ac vīlē p̄missiōem di. cōcipies zc. Et hanc

Bermo. III. De annūciatiōe Marię

variorū angēlōs venerabilis Beda sup Luc
in q̄ dicit p̄fecto humane restauratiōis p̄n
cipiū angelū mittere ad p̄ginē p̄u p̄fectā
dicit dūo. q̄ p̄ma hūane p̄ditionis fuit rō
cū p̄p̄o mittebat a diabolo ad mulierē spū
sup̄u accipiedā. imo ip̄e diabol⁹ veniebat q̄
q̄m humanū receperet p̄mis parētib⁹ imorta
litatis gl̄ia denudant. Quia igit̄ mors itra
p̄p̄a p̄finitā: apte redit ⁊ vīca p̄finitā. illa
diabolo seducta viro gustum nec obrulit.
hec edocia p̄ angelū mōdo salutis autorem edi
dit. Decille. Ad h̄ etiā p̄t adduci illd qd d̄
in l. oia. ff. de reg. i. l. oia q̄ vno iure p̄hūntur
p̄no iure p̄cūt. Itē ad h̄ p̄t applicari il
lud p̄uener. xvij. Mors ⁊ vīca i manu lū
que. In manu ei lingue serperet fuit mors p̄
finitē suggestiōis. In manu autē lingue eue
fuit mors stulte dubitatiōis. In manu lingue
ade fuit mors stulte exultatiōis. S̄ i manu
lingue br̄e p̄gis fuit vita n̄e salutis. Tercia
rō d̄ reformatiōis. vt s̄z inf̄ hoīes ⁊ angelōs
p̄u reformaret. Angel⁹ em̄ odiebat hominē
q̄ ip̄um s̄a restauratiōe defraudauerat. Nō
odiebat angelū: q̄ ip̄m recepat in q̄ntum
diabol⁹ est angel⁹ p̄ naturā ⁊ q̄ x̄ps carnē as
sumebat vt vtrolq̄ reconciliaret. iux̄ illud ad
Col. i. Pacificus p̄ sanguinē crucis q̄ in celis
fuit ⁊ q̄ in terris. Itē vtrolq̄ debuerūt in h̄ ne
gocio mīsteriū exhibere. Quarta rō d̄ in
flammatiōis sive eleuatiōis ip̄i p̄ginis in deli
tate p̄ amorē in ip̄m eleuata ⁊ charitate in
flammatiōe maiori deuotiōe ad p̄ceptū afficeret
⁊ p̄us ei⁹ p̄cipet mēte q̄ corpe. de quo Aug. i
l. de p̄gitate ait. Beatior fuit Maria p̄cipi
endo fidē x̄pi q̄ accipiendo carnē x̄pi. ⁊ iterū
idē inq̄t. Materna primitas n̄p̄l Marię
p̄uisset nisi felicitas x̄pi corde q̄ carne gestas
set. Decille. Quinta rō d̄ certificatiōis vt
s̄z t̄ro certior fieret de h̄ mysterio q̄ro pluri
es ⁊ varijs modis sup̄ eo fuiss̄ instructa. s̄z
mētali ⁊ vocali. ⁊ etiā vt fides n̄ra de incar
natiōe p̄bi plurib⁹ testimonijs muniret. vt
ait Rich. vbi s̄. Sexta rō d̄ demonstratiōis
s̄z vt p̄ puritas oñderet. vñ h̄ i f̄mone ad
Eust. inq̄t. Bñ angel⁹ ad p̄ginē mitteret: q̄
semper angelis est cognata p̄ginitas. p̄fecto in
carne p̄er carnē viuere: nō humana vīca est
s̄ celestis. vñ in carne angelicā gl̄iam acq̄re
re maioris est meriti q̄ h̄re esse q̄ppe angelū
felicitatē esse esse p̄ginē p̄m̄s dū h̄ gr̄a obre
re m̄it qd p̄bat angelus ex natura. Decille
Septima rō d̄ reparatiōis. Quia em̄ p̄ in
carnatiōis mysteriū ruina angelica erat repa
rāda inq̄t aīe sc̄e debbat assumi ad ordies

angelicos a quib⁹ mali angeli ceciderunt. s̄o
puentes fuit vt angelico fieret interuēu. fm̄
Rich. vbi s̄. Octaua rō d̄ minoratiōis.
Pro minorib⁹ em̄ negocijs de angelū mitte
re p̄suevit. Nā misit Raphaelē ad curatiō
nē infirmitatū. vt h̄ Thob. xij. ⁊ Gabrielē
ad liberatiōe captiuoz. Dan. ix. Misit h̄
Michaelē ad expugnatōz inimicōz. vt h̄
Apoc. xj. Logrunz ḡ fuit vt angel⁹ mitteret
ad annūciandū illū q̄ veniebat ad infirmi
tatū curatiōe. ad captiuoz liberatiōem ⁊ ad
hostiū expugnatōz. iux̄ illd Jsa. lxj. Spūs
dñi sup̄ me vt mederer p̄ritos corde. Ecce i
firmoz curatio. ⁊ p̄dicarē captiuīs indulgē
tiam. Ecce captiuoz liberatio. ⁊ dñe victorijs
deo n̄ro. Ecce inimicōz expugnatio. Non a
rō d̄ p̄uatiōis. q̄ em̄ br̄a p̄go p̄gitarē de
nouerat ⁊ eā p̄fectissime obfuarē volebat. id
hoīm p̄fortia fugiebat. q̄ ex re angelos vide
re p̄fueuerat. q̄ ḡ solebat sepe ab angelo visi
tari p̄ueneret debuit ab eo de tanto mysterio
cōmoneri. Decima rō d̄ p̄tractiōis. debebat
em̄ p̄trahi spūale mīsteriū inter naturam
diuinā ⁊ humanā p̄ incarnatiōz p̄bi. ⁊ id cō
ueniēter debebat interuenire aliq̄s idon⁹ me
diator. s̄z null⁹ potuit esse magis idon⁹ anglo
q̄ omēs creaturas dignitate excedebat. ḡ ip̄e
angel⁹ debuit interuenire vt eo medio p̄m̄
geret p̄sentis p̄gis cū diuino ad p̄fectōz mī
steriū qd p̄trahit p̄u p̄sentis. nuptias.
ff. de reg. i. l. Et sine q̄ nō p̄t esse mīsteriū
c. cū locū. ⁊ c. tua nos. de spon. ⁊. xvij. q̄. i. c.
sufficit. Et h̄c rōem tā git beat⁹ Aug. i. h̄
mone de annūciatiōe di. Secreta coniugia ce
lebrata sunt in Marię thalamo q̄bi Gabr̄
el parantiph⁹ iterū ne admiraret p̄go be
ata dū spū sanctus p̄mittebat esse maritus vt
nasceret fili⁹ ⁊ pudor maneret illesus. Pe
titur ḡ Maria celestib⁹ regnis. Aditit aut
gelus. Rex ip̄e stellato micās solio mādara
dirigit. Locionāte igit̄ deo mirantē sedes. su
pent throni. ac diuin⁹ siler exercit⁹. vade inq̄t
Gabriel ⁊ ethreas sedes rūpe. ⁊ p̄siliū n̄m̄
p̄gini defer Marię. hec sc̄olit p̄ua nazareth
mentis s̄z sibi patēr regna celestia. hūic ḡ vñ
cum filiū meū donare volo vt sit illa m̄ eius
cū ego sum pater. Et subdit Aug. Statim
igit̄ cuncto celi audiente senatu mādaro ga
briel accepto flāmeos oragz tonantia panēs
archano paruit tremefact⁹ imperio. mor igit̄
tur astriferū volatū rabido secant. aerē per
cussit lumine noctē. ac flāmeos art⁹ vibrans
velut pauo. vñuersi coloris radijs sole obre
ctus. p̄ medios celi lūus ferebat donec exte

ma marie terra chomscas ingreditur dicens
Que gra plena dñs tecū. Nec ille. ¶ Et cum
 A solo verbis etiā apparet q̄ iste angel⁹ nō est mis-
 sus ab alio q̄ a deo. ⁊ h̄ triplici de cā fieri de-
 buit. Primo rōne negotij p̄ q̄ mittebat. qd
 it angel⁹ tā gñe erat qd ad illū mitti nō debuit aliquis
 subdelegat⁹. sic fuisse angel⁹ q̄ fuisse missus
 ab aliq̄ alio angelo. Secda cā ē rōe gñinis qz
 fm Bern. nō fuisse puenies qd tale secre-
 tum diuisis angel⁹ specificē reuelasset p̄us q̄
 bre gñini. Tertia cā fuit qz debebat mitti a pa-
 tre. qz h̄ erat op⁹ potētie. a filio qz erat op⁹ sa-
 pientie. ⁊ a spūscō qz erat op⁹ grē ⁊ misericōdie.
 Dignit̄ admiranda legatio. o dignissima an-
 nunciatio ⁊ ex om̄i pre veneranda q̄ nec p̄mā
 silem vīla est nec bre sequenti. ¶ Secdo i hac
 parte querit̄ de quo ordine fuerit iste angel⁹
 Gabriel. de quo loquēs fran. ⁊ may. super
 Missus est dñs. qd h̄ nomen nō est officij nō
 men sz p̄sone. ⁊ qd oīa noīa angelica in diuina
 scriptura exp̄ssa. ⁊ sanctis patrib⁹ reuelata
 terminant in el. sicut Michael. de q̄ habetur
 Dan. x. ⁊ Raphael. de q̄ habet Thob. xij. et
 Uriel. de q̄ in iij. li. Eldreht. ⁊ Gabriel. de q̄
 h̄ Luc. i. ⁊ Dan. viij. ac. ix. c. Rō aut̄ ter-
 minatiois est fm eundē doctore ibidē. Ut re-
 notet vltimata p̄uicio quā sancti angeli h̄nt
 cū deo in vnione beatifica. Istud em̄ nomen
 el. in hebreo idē significat qd ē in lat̄o. Ad
 questionē aut̄ p̄positā rēdet. qd quis quidā
 dixerint eū fuisse de infimo ordine. anglico
 qz Lu. i. d. Missus est Gabriel angelus a
 deo ⁊c. Itē licet alij dixerint eū fuisse archa-
 gelum. sic inquit Alber. sup. Missus est. ca.
 xvij. Archangeloz aut̄ ordo est medius infi-
 me hierarchie. Et h̄ videt̄ approbari p̄ illud
 qd canit eccl̄ia dices. Gabrielē archangeluz
 scimus diuinit̄re esse affatū. ⁊ h̄c op̄ionem
 etiā tener beat⁹ Tho. in. iij. septo sen. dñl. iij. ⁊
 in. iij. p̄te summe. q. xxx. tñ videt̄ eē tenenda
 op̄io eoz qd dixerūt ipm fuisse de supmo ordi-
 ne spiritū beator. quia em̄ p̄prie dicat̄ an-
 geli illi q̄ sunt i vltimo choroꝝ in fine vltime
 hierarchie. tñ large omnes spūs beati de q̄
 bñscunq̄ ordinib⁹ appellant̄ angeli. fm Jñ.
 vij. ethim. Et sic nō obstat dictū euāgelij eū
 appellat̄s angelū. qz etiā seraphim nūcupat̄
 angeli. Nō ec obstat qd eccl̄ia eū appellat̄ Ar-
 changelū. qz vt ait Diony. in li. angelice hie-
 rachie. Angeli supmi ordinis in se p̄tinet p̄-
 fectioēs inferior̄ ordinū. vñ ⁊ eoz noībz ap-
 pellari p̄nt. sicut ⁊ sacerdos in se h̄z p̄fectioē
 oīm ordinū inferior̄. vñ ⁊ subdiacon⁹ ⁊ dia-
 con⁹ appellari potest. Q. aut̄z fuerit iste

angelus de ordine seraphico: pbatur p̄ illud N. Ba-
 Jñ. vij. vbi dicit p̄pheta. Volant ad me vñ⁹ bñd fuit
 de seraphim. Si ḡ de hoc ordine fuit q̄ Jñ. vij. nō debet
 ad p̄phetandū incarnatōem purgari: null⁹ ne de
 to magis de ipso ordine esse debuit qui ipam
 incarnatōem nūciat⁹. p̄te ḡ tenendū videt̄
 qd iste angelus fuit vñ⁹ de p̄ncipaliorib⁹ or-
 dinis seraphici. qd tenere videt̄ Bern. super
 Missus est dñs. Nō arbitror hūc angeli
 ad ḡgine missum de minorib⁹ esse: q̄ q̄libet ex
 cā soler ad terras crebra fungi legatōe. qd ex
 ei⁹ noīe palā intelligi dat̄: qd interpretat̄ forti-
 tudo ⁊c. Nec ille. ¶ Dicit̄ ḡ qdā doctores qd
 iste angel⁹ Gabriel p̄ncipalior fuit omnib⁹
 spiritūū brōꝝ post lucifer. ⁊ h̄ videt̄ verisile
 qz cū p̄nceps vult aliq̄d magni facere: p̄ vñ⁹
 apud se fideliorē id agere solet. Sic ⁊ eter-
 nus volēs h̄ oīm maximū op̄e suoz facere:
 scz incarnatōem filij sui qd excedit oīa op̄a dñi
 fm Augustinū in. xij. de trini. non fecit nisi
 mediāre angelo fideliori ⁊ gratiori. ⁊ p̄ns
 altiori. qz tāto quis apud deū est altior. q̄to
 ei est gratiosior. Lū ḡ iste angel⁹ fuerit lega-
 tus dei ad sponfam suā nō debuit esse legat⁹
 minor sed legat⁹ a latere. Et h̄c op̄inionem
 tener. fran. ⁊ may. vbi supra. Qui illa p̄ba:
 Missus est Gabriel angel⁹ a deo. sic exp̄nit
 scz imediare. qz cōmunit̄ angeli ab archan-
 gelis transmittunt̄ imediare. ⁊ archangeli
 a superiorib⁹. a thronis fm beatū Grego.
 in moral. Et ista aut̄ imediatioē videntur
 accipi quattuor theologica argumēta. Pri-
 mū est qd iste angel⁹ videt̄ esse deo imediāt⁹.
 qz talis est ordo in missionibus q̄lis est ordo
 in p̄fectionib⁹ angeloz. p̄ eo qd inferiores sp̄
 mittunt̄ a superiorib⁹. fm beatū Dionysii li.
 de angelica hierarchia. Lū⁹ rāto est. qz ordo
 diuine sapiētiē vt vltima disponatur per
 media. ⁊ media p̄ supma. Et iō cū iste fuerit
 mediāre a deo missus. videt̄ qd in ordine hie-
 rarcho sit ci imediāt⁹. Secūdū argumē-
 tum est qd iste angel⁹ videt̄ esse simpl̄ oīm
 supmus. qz cū oēs angeli sint mutic subordi-
 nati vsqz ad p̄mū que appellat̄ bis Dionysii
 us in lib. de diuis noībz summū seraph. So-
 lus supm⁹ deo est imediāt⁹. qz a supremo vsqz
 ad nouissimū subordinate exēdit claritas
 sue radiū celestis p̄. Tertiū argumētū est qd
 iste angelus est hierarcha in ordine seraph.
 qz cū sit in ordine illo supm⁹. ille est hierar-
 cha in vnoquoqz ordine qd in illo est supm⁹
 nisi forte dicat̄ qd null⁹ angel⁹ in hoc ordine
 seraph est hierarcha. qz null⁹ attingit ad tan-
 tam p̄fectioē q̄ram lucifer in illo ordine h̄t.

Bermo. III. De annūciatiōe Marię

builla. et iō illa dignitas erat forsitan homi
natura. Quartū argumētū est q̄ iste āge
p̄ videt hīgarchia vniūsal' i tota hierarchia
celūstī fuisse. Quia cū ordo supm' seraphim
p̄ncipalib' alijs vtrūq; vepz i li. Diony.
celūstī hierarchie. ille q̄ p̄ncipat' in supmo or
dine sūp' p̄ncipat'. Ista tñ argumēta
nō p̄cedūt enīdēter nisi p̄mo supposito. Nā
angeloz merita nob' sunt incognita. s̄ ppter
mīsericordiā affectūz pure mēt' ad xpi p̄comia.
Nūc celestī nūciū quantū valent' alijs non
p̄iudicādo nec determinādo offerim'. Nec il
le vbi sup'. Qui etiā rīdet q̄tūor oppositiōi
bus q̄ fieri possent s̄ p̄dicta. et maxime si q̄s
dicet q̄ cū sūm btm Diony. in li. de angelica
hierarchia illi de ordine seraphico nō mīrā
tur ad exteriōra. nō videt iste angel' fuisse de
illo ordine. q̄ rīdet p̄dict' doctor q̄ h' vez ē
de cōi lege. nō tñ est s̄ cor dignitātē si ex pui
legio singulari q̄nq; mīttant' sic fuit i hac sa
cratissima annūciatiōe. cū p̄sona xbi que i
infinitū est et nobilitat' fuerit i h' mysterio in
carnatiōis missa. S̄ s̄ p̄dicta argui possit.
q̄ ecclia in officio angeloz p̄mo noiat sanctū
Michaē q̄s Gabrielē in hymno ad laudes
q̄s digniorē. Ite appellat cū p̄positū padis
dicōs. Michael p̄posit' paradisi que hono
rificat angeloz ciues. Ite appellat cū p̄nci
pali celestī exercit'. vñ canit. Laudamus
venerātes oēs celi milites. s̄ p̄cipue p̄mātes
celestis exercit' michaelē in p̄ntē p̄erentes
zabulon. Ipe em̄ est q̄ supānt' bello lucifēz
vr̄baret. Alō ē. xij. vñ videt esse supm'. Qui
bus oib' rīderi possit q̄ sic in q̄libet regno
cōit. et est vñ general' capitān' et p̄nceps mi
litiē q̄ ab omib' militib' regis venerat. et tñ
p̄ hoc nō sequit' q̄ iste sit secūd' a rege. vel dī
gnior omī in regno et' q̄ sepe reperit ali
qui ipō primiores regi. et digniores apud il
lum. sic i p̄posito. Nā aut' Michael lucife
rū debellauit. h' nō egit in p̄ntē p̄pria s̄ dei.
q̄ ad maiore p̄fusiōne supbie luciferi fecit cum
nō ab excellētiōi aglo padis. s̄ ab vno alio
nō supmo supari. ut illud. j. ad Tho. j. In
firma mūdī elegit de' vt p̄funderet fortia. et
ppter hāc victoriā forte postea cū p̄fecit aīabz
in celū referēdis. et iō ecclia cū p̄mo nomiat et
p̄ncipalit' venerat. Uez q̄ de his nō reperit
certa determinatiō i sacra scriptura. saltē opoz
ret p̄cludere q̄ gabriel angel' est ap̄d deum ex
cellētissim'. q̄ Et autē magnitudo appare
re trib' magnis officijs q̄ deus in curia sua il
lic cōmīst. Primū est reuelatio secretorū. vt
ait glōsa sup' illud Dan. viij. Gabriel fac illā

intelligere visiōē. Scdm ē victoriā p̄lorū.
Uñ dicit quedā glō. sup' Dan. q̄ Gabriel p̄
positus est a deo p̄lijs gerēdis. Tertiū est affi
stentia aī deū. Uñ ipe dicit Lu. j. Ego sum
Gabriel angelus q̄ asto ante deū. Magnū
est igit' secreta reuelare. mai' est victoriāz p̄
lorū p̄cedere. sed maximū est ante deū sem
per assistere. De ipō etiā angelo inqt' Grego.
in quadā omel'. Ad hoc mysteriū summū an
gelum venire dignū fuerat q̄ summū omni
um nūciabat. Cōueniens em̄ fuit q̄ p̄ rāta re
singularissimā. singularis nūci' mītteretur
q̄ esset omī angeloz excellētissimus. Dicit
etiā Grego. vbi s̄. Dicit' est aut' Gabriel. q̄s
nomē officio suo p̄gruit. Gabriel em̄ dei for
titudō nominat'. p̄ dei nāq; fortitudinē nūci
andū erat q̄ p̄ntū dñs et potēs i p̄lio. ad de
bellādas p̄tates aceras ventebat. q̄s Scdm
quoq; sūm Hieronymū q̄ h' nomen Gabriel
p̄tē multipliciter interpretari. Primo vt sup' di
ctū est. fortitudo dei. q̄ diuina fortitudo ma
gis p̄ntē videt fuisse i ista incarnatiōe q̄ in
mūdī creatiōe. Plus em̄ distat deus a qualibet
creatura q̄ creatura a nihilo. Et in c. dā
namus. de sum. tri. et si. catho. et iō p̄ fuit far
cere hominem deū q̄ p̄ducere de nihilo mundūz
Scdm Gabriel interpret' p̄ntis nostra deus.
q̄ p̄ntē diuina p̄cepit p̄go nō hūana. vt de
clarat Damal. in. iij. sententiāz suāz. Tertiū
Gabriel interpret' p̄fortauit me deus. Ange
lus em̄ ex pte dei p̄fortauit p̄ginez. Quarto
gabriel interpret' p̄firmatio dei. q̄ p̄ ipsius
annūciatiōem p̄firmatiū est cor bñssimē vir
ginis. Uñ in officio diuino canit ecclia. Co
firmatiū est cor p̄ginis in quo diuina myste
ria angelo nūciāte suscepit. q̄ Tertiū in hac
p̄te querit an iste angel' apparuerit brē p̄gi
ni in visiōe corpali. Et rīdet Rich. noster
vbi s̄. et Tho. in. iij. p̄sum. q. xix. et Alber.
sup' Missus ē. c. xx. q. sic. Et possum' h' p̄ba
re aucte Aug. in s̄mone annūciatiōis dicētiā
in p̄sona p̄gis. Venit ad me qdā magn' pa
ranymphus xpi. nō patriarcha p̄m' aut' pro
pheta egregi'. s̄ Gabriel archangel'. facie
rutilans. veste choruscans. incessu mirabilis.
et. Que oīa p̄tinerenō possunt nisi ad corpo
reā visiōē. h' aut' p̄ueniens fuit. Primo rōe
similitudinis. q̄ illud qd' annūciabat erat
incarnatio dei inuisibilis. vñ p̄ueniens fuit vt
ad hū' rei declaratiōem inuisibilis creatura
formā assumeret in qua visibilis appareret.
cū etiā omēs apparitiōes corpales veteris tes
tamenti ad hac apparitiōem ordinate fue
runt qua dei fili' apparuit in carne. q̄ Scdm

Gabriel
multiplex
interpret.

Gabriel
visibilis
Marię
appare

fuit puenies rōne certitudis. Ea em que sūt
oculis sbiecta certū cōphendim? qz ea q solū
imaginamur. Iuxta illud Oracū in poetria
dicētis. Segnū irritat animos demissa p au
res Quā que sunt oculis subiecta fidelibz. z
qd inquit impator in. S. si. insti. de gradibus
scz pūtas magis occultata fide qz p. aures ani
mis hoim infigit. z. Hoff. vbi s. Tertio au
re arbiter est oculū. vñ de Lhy. sup. Mat. q
angel? nō in somnis. imo visibilibz pginī asti
rit. Nā qz magnā valde reuelatōz ab anglo
accipiebat agebat tate rei enētus missione so
lenni. Tertio fuit puenies rōne altitudinis.
scz ppter altitudinē z dignitatē mris dei. que
nō solū in mēte sz etiā in corporeo vtererat
dei filiū receptura. z. iō nō solū mēs ei? sz eri
am sensus corporei erat visio angelica tele
crandi. ¶ Si vō obijciat q fm Aug. xij. sup.
Ben. ad lram. intellectualis visio ē portior et
dignior corpali. z. pēpue ipi anglo magis con
ueniens. Nā visione intellectuali videt an
gelus in sua sba. visione aut corpali videt so
lum in figura assumpta corporea. igit ange
lus annūciās magis apparere debuisset i vi
sione intellectuali qz corpali. Rñder beatus
Tho. vbi s. q intellectualis visio est portior
qz imaginaria vl corpali s sit sola. Sz ipe
mēt Augustinū ibidē dic q est excellētiōz pro
phetia: q habet simul intellectualē z imagina
riā visionē qz illa q bz alterā tñ. bñ aut vir
go nō solū pcepit visionē corpale: sz etiā intel
lectualē illuminationē. vñ ei? apparitio fuit
nobilissima. ¶ Dic at Albert? sup. Missus
est q iste angel? apparuit bñ pginī i hūana
specie pulcherrima z i forma iuuentili z i veste
cadida z clara. Et facta fuit hec salutatō ma
ne. s. in ortu diei: vt significaret veri solis cō
ceptū. s. xpi. fuerūt tñ circa h. varie opiones
qz refert Fran. de may sup. Missus est. Nā
aliq dixerūt q hec annūciatio z incarnatio p
bi fuit scā media nocte. Iux illd Sap. xxiij.
Dū mediū silētū teneret oia: z nox i suo cur
su mediū iter hret: oipores fimo m? dñe a re
galibz sedibz venit. Alij vō dicūt q facta est
hora tertiāz. qz sic p m? hō fuit illa hora pro
duce? ita eadē hora debuit pēpi xps. z ad au
toritatē allegatā de media nocte rñdet q itel
giz de aduētū ex mris vtero in mandū. z nō
de aduētū de sinu pīs in vterz pgis. z dicūt
q vter? pgis dñz regalē sedes filiū dei. Alij etiā
dixerūt q hec incarnatio facta fuit vesperti
na hora. s. in sero hora cōpletōrij qz illa hora
multis pūlegijs fuit illustrata. marie q hac
hora fm eos fuit creatus. quia sicut hō rāqz

excellētiōz fact? ē post oia aīalia. Ben. j. Ita
sol lumiere mar? post oia lumina. z sic i sero
dicūt q isti q fuit puenies vt eadē hora q sol
corpore? format? fuit ex luce pmaria: etiā for
marē sol iusticie de pginē itacta. Sz Fran.
vbi sup videt tenere q mysteriū incarnatio
nis fuit inceptū hora vespertina. qz in sero
apparuit Gabriel angel? beate pginī z ea sa
lutauit z incarnationē filiū dei ipi annūcia
uit. Et ppter h ecclia in sero fac pullari aue
maria. vt inqt sanc? Bonauē. quem refert
Fran. vbi s. Sz collocatio inter bñssimā p
ginem z angelū durauit vsqz ad horā manu
tinā in qua bñ pgo p sēsum pstitit z filium
dei pcepit. z ppe h fm ritū ecclie post matu
nū. s. in hora incipit aurore sonat aue ma
ria: vt deo z beate pginē de cōpletōe tā excell
mysterij graz debite actōes referat. ¶ Dic qz In mar
Fran. vbi s. fm sūm Augustini in aīq. de carnal
trinit. q xps incarnat? fuit z passionatus in
menle marci. s. xvj. die. Et rō qre in tali mē
se voluit incarnari z pati: fuit ppe multa p
uilegia isti? mēsis. maxime duo. Primū dñ
p mordialis creatōis. qz isto mēse dñz mūdū
cū suo ornatu creat? Et iō dixit dñs Exod.
xij. de h mēse. Mēsis iste pncipiū mensium.
primū erit vobis in mensibz anni. Secundū
pūlegiū fuit israelitice liberatōis: qz isto mē
se fuit popul? israelitice liberat? de egyptiōi
captiuitate. z educ? p moysen transito mira
biliter mari rubro. z iō pgruū fuit vt ei da
retur tertiū pūlegiū. s. renouatōis p xpi in
carnationē. de q p dicit? fuerat Dñe. xxi.
vbi dñz. Nouū faciet dñs sup terrā: semia ciu
cū dabit viz. Itē z quartū. s. liberatōis hūa
ni generis de seruitute diabólica p passionē
eius dñe. Nā aut hec annūciatio facta fuit i
marcio parz Lu. j. vbi hō q facta est i mēse
sero a pceptione sancte Elizabeth q cōcepit
beatū Johem baptistā. xxiij. septēbris. vt pa
ter ex ei? natiuitate: qz p supponit iterū in
vtero mris nouē mēibz. sicut fieri solet cōst.
z sic sextus mēsis a conceptione beati Johis
fuit marcius. Un Beda in omel. quadā in
quit. Qui xpi incarnatio sexta eratē seculi fu
tura erat. recte sero mēse pcepti. Johis mul
sus ad Mariam angelus nasciturū nūciat
saluatōz. Mensē aut sextū marciū intel
ligim? cur? xvj. dies dñs noster z pcep? tra
ditur z passus sicut z. xvj. mensis decēbris
est nar? Dic aut Fran. vbi s. q in tali die in
quo xps incarnatus est cepit fieri mūdū crea
tio. Nā in illa creauit deus celū z terrā: nam
ram angelicā z lucem pmariam: vt dicitur

Z
Appuit
inspē hu
mana

Bermo. III. De annūciatiōe Marię

aliqui doctores. et ideo congruū fuit ut in tali die
crearetur xpi que celo et natura angelica est
dignior et luce puriora splendidiore et formare
tur et corp⁹ qd ē terra incompatibilis p̄ciosior
Ite dicit p̄dictus doctor qd incarnatio do
mini mīsera fuit in terra ferā. In qua sicut
dicitur voluit pati. ut patet Joh. xix. ita etiā
voluit incarnari. et hec eius opio p̄bari pōt.
Nā sicut p̄mus hō format⁹ fuit de terra sexta
ferā. ut patet Gen. i. ita 2gruū fuit ut secund⁹
adā eadem die formaret⁹ de virgine Mariā.

Alter quoque fran. d. may. in finde annūcia
tionis qd sexto millenario annoz a creatione
mundi facta ē incarnatio filij dei. Sic enim i
sexto die formavit hominem ad imaginē et simi
tudine suā imp̄ssam. Ita isto senario forma
vit⁹ illū hominem qd est imago dei vel ei⁹ simi
do exp̄ssa in ap̄tum. Et sicut die illo fuit hō
lapis: ita millenario fuit reparatus. et sicut i
isto anno agebatur septuagesimasecunda ge
neratio ab adā sic iste hō. lxvij. discipulos ha
buit. Hec ille. Alter⁹ autē ubi s. c. xxxj. dicit

q̄d tps rōnabiliter in civitate concipi debuit:
sic dices. Xps nō in mari qui locus p̄scium.
nō in aere qd est loc⁹ antiū. nec in campo qd ē lo
cus agrestis aialū: s; in civitate qd est loc⁹ p
p̄mus hominū concipi debuit. qd ppter nos et ppter
nostrā salutē de celo descendit. et ibidē etiā dicit.
Est et alia rō qd dñs voluit in civitate cōci
pi. Dñs em̄ qd de celo descendit: nō sine celis:
nec sine regno celoz venit: sed celū celoz se
cum militib⁹ em̄ lucifer nō fecit. quia sic ful
gur de celo cecidit. et celum ibi totū reliquit.
igne suū modo secū deferens quocūq; vadit.
Dñs autē id qd fuit p̄māse. et ad mrem veni
ens de bonis paternis nō expulsi⁹ fuit. Un
nūq; extra regnū celoz fuit. vñ et qñ in vtero
concept⁹ fuit. ip̄a s; ego suū regnū celoz fuit.
De hac ḡ civitate gloriosa dicta sūt: qm̄ om
nia que ad p̄fectionem civitatis p̄tinent in be
atissima s; gine inveniunt et de ipsa dici possunt.
Fuit em̄ fundata sup humilitatē p castitatē
murata. turrata p charitatē. ditata p pauper
tatē. custodita p discretionē. libera imunita
te p̄ccatoz. pacifica supatione tentationū. di
vino officio ornata p elegantia moy. edifica
ta in refugii peccatorū. populosa virtute et
omniū bonoz gratuitoz. arrigua abundātia
om̄ mīserationū. in altissimo sita p excellen
tiam privilegioz. Hec ille. Qui in capitulo
sequenti querēs quare in galilea annūciatus
sit. tandem addit di. Dicim⁹ qd annūciatio et
conceptio dñica fieri debuit i galilea et ppter fa
ct⁹ qd fiebat et ppter finē. ppter quē fiebat

Dñs em̄ incarnat⁹ fuit ut indeos et gentiles
salvaret. ppter ea in regione qd ab vtrifq; in
habitabat annūciari et p̄cipi voluit. Nā
ab vtrifq; inhabitaret pater. et pmo qd a gen
tibus. Ita. ix. et p h qd dī tras iordanem galilee
gentiū. qd autē a iudeis pater p enāgelistā Lu
cam qd dicit. ij. c. Ascendit autē Ioseph a galilea
civitate nazareth in iudeā. et sic in regione cōi
cōcipi voluit. qd p oib⁹ nasci voluit. nō em̄ i
deoz deus em̄: s; etiā est gentiū. Itē regio il
la suo noīe p̄prietatē incarnationis. p̄p̄ssim
me exp̄ssit. Galilea em̄ interpretat⁹ revelatio fi
ne transmigrationis. In hac autē annūciatiōe
fiebat summi secretorū revelatio qñ xbi qd
in p̄ncipio erat apud deū et lucē inhabitat in
accessibile quā nemo vnq; vidit: caro fact⁹
est. et vidit ois caro saluare dei nostri. quod
libz aperuit et signacula om̄ia soluit. et nob
om̄ia quecūq; audivim⁹ p̄nora fecit. Sili
mō fiebat hic transmigrationis maxima d̄igno
rantia in sciam. de culpa in grām. de vmbra i
veritatē. de servitute in libertatē. de timore in
amōre. de gravitate i levitatē. de austeritate i
benignitatē. de divinitate in humanitatem.
q maxima transmigrationis fuit. qd i ea p̄mū ad
vltimū in vñā p̄sonā transmigravit. Hec Al
bertus ubi s. fran. autē de may. ubi sup dicit.
Galilea fuit regio felicissima. vñ multitudo
ap̄lica a dño ibidē incarnat⁹ fuit electa. et p
pter hoc dicebant iudei Act. ij. Nonne om̄
nes isti galilei sunt. **S**ecundū autē beatū Pie
ronymū galilea habet quadruplicē interpreta
tionem incarnationis mysterio congruentē. qñ
prima est qd galilea dī rota. et illud p̄venit in
carnationis mysterio. qd ibi rota divinitatis
fuit unita quadrato nostre humanitatis. Un
ait qdā qd in hac sibi copula in q fallit om̄is
regula circuli⁹ quadrat⁹. Rota quippe signi
ficat divinitatē. quia circularis figura nō hz
p̄ncipium neq; finē. Sicut eternū vere est si
ne p̄ncipio et sine fine. Unde quidā p̄hs dis
tinguens qd est deus. dixit qd deus est circuli⁹
ius centrū est ubiq; et circuli⁹ ferentia nūq; hic
aut p̄hs fuit Paul⁹ trismegistus. cui⁹ diffini
tionem etiā refert Alex. de ales in. ij. p̄sum
me in tractatu de p̄nientia incarnationis
xpi. q. ij. Sequit⁹ fran. ubi sup. quadratus
s; qui ex om̄i parte est finitus in puncto. desi
gnat naturā creatā. Et ideo circuli⁹ tūc fu
it quadratus quādo deus extitit humanat⁹.
Secunda interpretatio est qd Galilea dicit⁹
volubilis. Et istud significatū hūc ineffabi
li mysterio congruit. quia sicut in motu quo
voluitur aliquod mobile coniungitur finis

Galilea
interpre
tur qua
drupl

mor? cū pncipio. vt pater in celo. ita icarna-
tionis mysterio pma natura. s. diuina q est p-
mū pncipiu oim. z hūana q est vltima in ge-
nere intellectualiū ē filis copulata. vñ dicit
beat? Dionys? in li. de diuina nobis: q i isto mi-
sterio de nostra eternitate rediit ad suū pnci-
piū. Tertia interpretatio ē q galilea dicitur tras-
means. Et ista significatio huic mysterio est
puenies. q in eo natura hūana transineauit
ad suppositū aliene nature cū esset nata sup-
positari in supposito pprio d suo genere. z nū
fuit suppositata in supposito diuine nature.
fm illud ad Heb. ij. Nō angelos appbendit
s. semē Abrahā. Quarta interpretatio est q ga-
lilea dicitur transmigrationis mea. z cōuenit isti my-
sterio. q in eo dei filius semetipsz exinanīuit
dū pbi caro factū fuit. Joh. j. Cū sic natu-
ra humana fuit eleuata p assumptionē. ita p
sona diuina fuit inclinata p susceptionem. z
iō dei fili? fuit dicitur viator z psequēs trans-
migrationis sibi pueniebat. vñ dicit Hier. xij.
Quare sicut colonus futurus es in terra z q
si viator declinas ad manendū? Quare futu-
rus es velut vir vagus? Et fm hec omnia do-
minus Ihs xps puenienter in regione gali-
lee incarnatus fuit: z galileus appellatus est
¶ Ihs p dicitis opponi potest q vt hī Jo. vij
iudei dixerūt Nicodemo. Scrutare scriptu-
ras z vide. qz a galilea ppheta nō surgit. sed
respondet q ipsi fuerūt exccati: existimātes
omne regione pter iudeā ppetuo a diuina bñ-
ficijs esse repellendā. Iē si opponat q iudei
dicebant Joh. vij. Nunqd a galilea chris-
t? veniet? quasi dicerent nō. z reddebāt rōnem
dicētes. Nōne scriptura dicit: quia ex semine
Dauid z bethleē castello vbi erat Dauid ve-
nit xps. Rndet q ipsi pfidi iudei in hoc deci-
piebātur: quia putabāt xpm in nazareth na-
tū vbi fuerat educat? cū tamē esset natus
in bethleē. vt habet Luce. ij. Si tamē iudei
mente fidei z nō obstinata scripturas inspe-
xissent poterāt dirigi p illud vaticiniū Isai-
e. Terra zabulon z terra neptalim via ma-
ris trans iordanē galilee gentiū. Populus
q ambulabat in tenebris vidit lucē magnā
ambulātibz in regione vmbre mortis lux or-
ta est eis. sic inducit euāgelista Matth. ij.
Hec franciscus de may. vbi sup. ¶ Alberius
L aut vbi supra. c. xxij. probat cōgruū fuisse
Ergo xpm pncipi in nazareth que flos interpretatur.
Unde etiā ait. Bene ergo in nazareth conce-
ptus fuit qui sicut flos de flore sine mixtione
de matre saluo virginitatis decore processit.
Unde Bern? sup missus ē inquit. In naz-

areth ergo annunciat chris? nascitur? quia
flore speratur fructus pascitur? Nomen igit
ciuitatis in qua concipit exprimit statū tem-
poris z finē opis ad quē venit. Cum em xps
in nazareth concipit hyems transigit temp?
in nouationis aduenit. fructus appropinq-
uit. omnibz se exhibuit. medicinam consecat
sensum refecit. coronādis peccatoribz venit.
Hec em sunt pprietates floris: ppter quas
pgruit nazareth ad locū diuine cōceptionis.
Hec ille. Merito ergo nazareth vocat? est
locus in quo cōceptio floris illius annunda-
ta est. qui inquit Lan. ij. Ego flos campi et
lilium puallū. Ad hanc quoqz annūciatōz
faciendā congrue vnus ex angelis missus ē.
Angeli em dicit floris paradi. Nazareth
aut est in quadam valle montibz vallata fir-
missimis: vbi abundat salua: ruta z ozomi-
lia. per salutā aut sapiētia. per ritaz iusticia
per ozomiliā p bonitas designatur. q om-
nia perfecte fuerūt in filio dei rege angeloz
In illo etiā loco exant vestigia cuiusdam ce-
lestis que fuit a primitiuis chrisianis fabri-
cata ante cuius altare adhuc est colūna que-
dam que dicit mediāse inter virginem z an-
gelum. que erat constituta in medio oratorij
Conceptus quoqz fuit xps in Nazareth vt
adimpleret pphetia Isa. xj. dicens. Egredi-
tur virga de radice iesse. z flos de radice eius
ascendet. Vbi fm veritatē hebraicā habetur
z nazareus de radice eius ascendet. Mater
enim dicit radice filij. z filius appellatur flos
matris. xxij. q. ij. c. tunc saluabit vbi glori-
fietur hoc ideo factū est vt beate pgnis excel-
lentia figuraretur. Ut em supra dictum est:
nazareth flos interpretat. Et floris triplex
conditio que virgini competit. s. pulcritudo
redolentia. z fructuositas. quas condiciones
ponit Bernardus in sermone de assumptione
ne dicens. Cōmendat floris pulcritudo. su-
auis redolentia z spes fructus. gratia triplex.
Prima igitur conditio dicitur pulcritudo.
quia flores sunt pulcherrimi. Sic z beata vir-
go in corpore z anima pulcherrima fuit. Qui
dicitur a spso suo celesti Lan. iij. Tota pul-
chra es amica mea z macula nō est in te. Ga-
per que verba ait Hugo de sancto Victore.
Pulchra in corpore: pulchra in mente: corpore
decora: mente sincera. Secunda conditio floris
est redolentia z suauitas odoris. Hinc z bea-
tissima virgo suauissimā reddebat suā vir-
tutum odore. Ideo in pfona eius dicit Eccl.
xiiij. In blatis sicut cinamomū z balsamū
aromatizans odorez tedi. quasi mitta electa

Bermo.III. De annūciatiōe Marie

uū suauitate odoris. fuit autē hic odor bea-
 te psonis exēplaris et immaculata vita. Un-
 de Ambrosius. i. de uirginitate ait. fuit ut uirgula fu-
 mit aromatis mirre. qz multis erat reple-
 ta uirtutū odoribz. māna uero qz ex ea fragra-
 bat suauissimus odor etia spiritibz angelicis
 Et Hieronymus ad Paulam et Eustochium in
 fmonē de assumptiōe inq̄t. Utere or? ueliciaz
 beata xgo in quo consista sunt oia floz gene-
 ra et odoramēta uirtutū. Tertia uirtutis floz
 est fructuositas. sic et a uirgine florentissima
 fructus ille dulcissimus exiit. Iesus bñdicer?
 p̄ cui? gustū omēs electi salui sūt. Un Edm.
 xxiij. dic. Ego mater pulchre dilectionis: et
 moris et agnitōis et sancte spei. in me omnis
 grā uite et ueritatis. in me omnis spes uite et
 p̄uē. trāste ad me oēs qui concupiscit me:
 et a generationibz meis adimplem. spiritus
 ei me sup mellis dulcē hereditas mea sup mel
 et fauē. Ipsa quoqz uirgo flos est campi de q
 ortum est p̄ciolum lilij conuallij qua delect
 et culpa fin Augustinu in fmonē de natiuita-
 te uirginis. Et quibz omnibz patet expositio
 euangelij Luc. i. dicens. Missus est gabri-
 el angelus a deo in ciuitate galilee que uocat
 nazareth. ¶ Hic loq̄r deo super Lucam inquit
 Locis quo mittit angelus: nazareth uocat
 quia nazare? i. sancte? sanctorū nūciat uen-
 turus. franciscus autē de may. vbi s. approbans
 p̄dica sic dicit. Nazareth ciuitas gloriosissi-
 ma noel suo habet lex interpretatōes hūic my-
 sterio p̄gruētes. Quaz p̄ma est qz nazareth i
 terpraf flos. que significatio cōpetit incarna-
 tionis mysterio. qz sicut flos gignit ex subri-
 lissimis humoribz uirgule ita xps dñs nō su-
 te generat? ex humano semine: s. ex purissimis
 sanguinibz uirginis bñdicte. fin beati Dion-
 sū in iij. c. de diuinis noibz. et iō. Isaie. xj. dicit
 Egrediet? fga de radice iesse. p brā uirgine. et
 flos de radice ei? ascēdet. p̄ ipsius felici prole.
 Secūdo nazareth interpretat? scitās. et h̄ uenit
 p̄nti mysterio. qz licet beatissima xgo fuerit s̄a
 etificata in mris uero: n̄ illa sanctificatio n̄
 fuit ita plena sic sanctificatio scda qm̄ xpm̄ p̄ce-
 pit. p q̄ scda sanctificatio dicit et angelus
 Lu. i. Spūs sc̄tus supueniet i te et x̄r? altissi-
 mi obubrabit tibi. Tercio nazareth it̄pra-
 tur p̄secratiō. et h̄ etia optime p̄gruit p̄nti mi-
 sterio: qz res d̄r cōsecrata q̄ aliqd̄ sacm̄ est
 deo dicata. Idē em̄ est deo dicare et cōsecrare:
 fin glo. et in. c. j. de reli. to. et pbat in. c. eccle-
 sias. et cin. sancta. de p̄le. di. j. Sequē francisc.
 Ita autē ciuitas fuit deo dicata p sacramētū
 sue incarnationis ibidē celebrare. Et hoc est

dignissimū sacramētū inter oia pertinētia
 ad psonā dñi n̄rī Iesu xpi fm̄ tps: eo modo
 quo sacramētū d̄r sacm̄ secretū. et isto mo-
 do ista ciuitas fuit sacratissima. Quarto na-
 zareth interpretat? uictio. et hoc etia congruit
 huic sacro qz tūc fuit illa uictio celebrata de
 qua fuit p̄phetia p̄nunciata. Dan. ix. ut qm̄
 uingeret sanct? sanctorū: induceret iusticia
 sempiterna Christ? autē q̄ d̄r sanctus sanctorū
 in hac autē ciuitate fuit uictus. qz in p̄mo in-
 stant sue p̄ceptionis spūs sancto sine mēsurā
 fuit replet? Sicut loquit? Petr? ap̄ls Act.
 x. dicens. Unxit eū dñs spūs sancto et uirtute
 Quinto interpretat? mūdicia q̄ cōpetit incar-
 nationis mysterio. qz in s̄bi p̄ceptōe ita fuit
 purgata xgo glōsa more angelico ut pur-
 gatio dicat? esse qdā actus hierarchie? q̄ ipa
 nituit tali puritate q̄ maior sub deo neqz in
 tel. i. g. ut dicit Anselm? in li. de p̄ceptis uirgina-
 li. licet sibi fuerit maior puritas xpi q̄ est de.
 Secūdo interpretat? custodia qz ibi fuit custo-
 dia assignata p̄ tē ad custodiendā istam uir-
 ginē bñdicā. Un Ougenes tractans illud
 euāgelicū. Inuēta est i uero h̄ns de spūs sc̄to.
 querit a quo inuēta et cui inuēta. et dicit. Ab
 angelis obseruatiōe eā ad honorē ei? q̄ ab ea
 generā dus erat. ¶ Sed attendēdū est qz xps do-
 min? n̄r in sacra scriptura d̄r fuisse de q̄d̄rupli-
 ci ciuitate aspiciēdo ad diuersas p̄phetias.
 Primo qdē de ciuitate syon p̄genit? fuit a re-
 gibus de stirpe dauid ibidē succēdētibz. Mat-
 thei. j. Sic reges s̄c̄lie dicat? fr̄ci. qz i fran-
 cia p̄geniti sunt ab antiq̄. Secūdo d̄r fuisse de
 ciuitate nazareth. qz ibi fuit i uero n̄r? p̄ cō-
 ceptiō in annūciatiōe. de q̄ natiuitate dixit
 angel? ad ioseph Mar. j. Nō i ea natū est:
 de spūs sc̄to ē. Tercio d̄r fuisse de ciuitate berth-
 leem. qz ibi est nat? ex uero. ut habet Lu. ij.
 Quarto d̄r fuisse de ciuitate hierlm̄. qz ibi se-
 pulcr? fuit. Si ut d̄r sc̄tus petrus de roma. et
 sc̄tus Jacobo de galicia. et sc̄tus Ludonice de
 marsilia. et anthoni? de padua. Intelligēduz
 tū q̄ int oēs istas appellatōes nazareth obui-
 nuit p̄ncipatū. tū qz p̄pls dicebat i solēntia
 te de ramis palmarū. hic est ihs p̄p̄ha a naza-
 reth galilee. Mar. xij. tū qz iudei uolentes
 cape dñm dicebat q̄ q̄rebāt. Ihs nazarenū
 Joh. xviij. tū qz i titulo triūphali sep̄lit? Py-
 ratus. Iesus nazaren? rex iudeorū. Joh. xix.
 vñ et credētes i xpo nazarenū fuerūt appella-
 ti. et xp̄icolaz societas dicata est secta nazare-
 norū. Actū. xxiij. Nec franciscus de may.
 vbi. s. Lū ḡ xps sit oriundus de ciuitate na-
 zareth. clarū est qz hanc ciuitatem que est

Xps dici
 tur fuisse
 de quatuor
 ciuitati-
 bus

Unicus parria sua valde diligit. Ita est enim snia illa
qz dulcis Virgilij in bucolicis. Dulcis amor patrie q
est nata probatur p. l. qui habebat. ff. de le. iij. r. ibi Al
le solum
scio qua natale solū dulcedine cūctos Duc:
z immemores nec finit esse sui. Et Sualthe
rus in alexā. li. j. ait. O patrie natalis amor
sic allicis omnes rē. r. li. vij. Dulcior est patri
alieno cespere cespes. r. Virgilius vbi supra
Nos patriā fugimus r. dulcia linquim⁹ ar
ua. r. Lalliod. eplaz. li. j. epla. xxj. inq̄. Uni
cūqz patriā sua charior est. Si autē predict⁹
opponat qd scriptū est Joh. j. q. cū Philip
pus apls dixerit Nathanael. Quē scripsit
Moyses in lege r. in pphetis inuenim⁹ Je
sum a nazareth. ipe Nathanael ridit. A na
zareth pot aliquid boni esse. quasi dicerz nō
Et sic videt q tps nō debuerit esse d civitate
nazareth. Rides q si nathanael sba pdicta
dixit dubitatur vlt negatur. vt expōit Chri
stostom⁹ errant. r. iō Philippus en duxit ad
xpm vt ab eo instrueret. dicens ei. Veni r. vi
de. Melius dicitur fin Nicolai de lyra sup h
passu ex mente sancti Augustini q Natha
nael erat doctus in lege. r. ideo sciebat xpm de
bere xpm in nazareth fm variātiū. Na. xj.
r. ideo dixit pdicta sba affirmatiue. f. A na
zareth potest aliquid boni esse. ¶ Quarto in
hac parte ad maiore declaratiōe pdictorum.
scz mēsis in quo facta est incarnatio xbi q su
it marcius. vt sup dixim⁹. r. ita tener sancta
mī ecclia. ¶ Querit quare potius i isto mēse
facta est qz in alio. Et ridetur fm sententiā
Bernardi sup missus est. q hoc tempus fuit
valde cōgruū tali mysterio. Un bēnitatis
causa dico q tps fuit puenies propter tria.
Primo ppter nouitatē. Nā vt inq̄ Isid. v.
li. ethymol. Hic mēsis appellat mēsis no
uaz a romanis. Tūc em omia virent. r. idet
terra r. arbores. cessant niues r. glacies. et fit
aeris serenitas. Vento arbores impingūf.
r. oia florescūt. In h tpe nouo: nouus homo
venit in mundū. Un Viero ad Eusto. ait.
Uex nouū r. oim nouitatū supeminēs noui
tas qn deus quē ferre nō poterat mūd⁹: neqz
videre aliqz vt viuere possit sic ingressus est
hospitiū ventris vt pudoris claustra nescirz
sic gestatus vt totus de⁹ in eo esset. Conuenien
ter g in h mēse debuit xpm auctore ē mūdi
¶ In cui⁹ xceptiōe facta sunt quatuor noua
In cōce
ptiōe xpi
fuit qm
oz noua.
Primū fuit noua angeli saluatio. vñ Bern
in s̄mone de annūciatiōe ait. Iniungit āge
lo noua saluatio r. nouā s̄go p̄fessa p̄ntem
noue saluatiōis honozat obsequio. r. Viero

hym⁹ vbi sup inq̄. Nō simplex vl cōsuetu
fuit ista saluatio: sed omī admiratiōe digna
Scdm nouū fuit s̄gis sine viro cōceptio.
Jo Bern. in qdā s̄mone penthecostes ait. s̄
stācialiter vtero s̄gis elapsus de spūscō con
ceptus est xps. O magna miracula. xceptus
fuit sine pudore. part⁹ sine dolore. mī sine cor
ruptiōe. Tertiū nouū fuit tate maiestatis ab
breuiatio. vñ Bern. sup missus ē ait. In xce
pm partūqz virginali noua ac mira p̄fecto i
ipicit q diligēter inq̄rit. poro ibi agnoscitur
lōgītudo breuitatis. latitudo angustia. altitudo
s̄bita. Quartū nouū fuit ois creatura reno
uatio. qppe ois creatura erat antiq̄ta. et a p
prio vlu elōgata. qz post p̄mū p̄mū illa crea
tura habuit vltm suū debitū. facta est em vt
hoi fuit et existeret sine p̄cto r. s̄bitio deo. qn g
hō peccauit: debitū fuitū creaturaz amittit.
xpo autē in carne veniēti ois creatura p̄stina
exhibuit seruitutē: r. tāqz renouata mīsteriū
suū hōi impedere p̄stina. r. ad h exponi p̄ il
lud Apoc. xxj. Ecce noua facio oia. Scdo
fuit puenies in h tpe incarnari. p̄p̄t delicti
tate. Nā tpe ver⁹ solēt qdā flumina p̄ncipa
lia inundare. vt filion r. tigris. In incarnatiōe
āe filij dei facta ē influētia spūaliū charismatū
r. donoz. inq̄ illd Eccl. xxvij. Ego sapia
effudi flumina. s̄. ḡre r. s̄c. Dicit qz Isid. v.
li. ethymol. q ver dicitū ē q viret. r. post h yemē
vestit tell⁹ herbis r. floribz. r. p̄p̄us dicit q ver
est pictor terre. Tertiū fuit h puenies ppter
p̄formitatē. Tali em mēse ver⁹ Adā est deli
mo formatus r. i paradiso collocatus. r. inde p
pter p̄uariatōz expulsus. Nā inf oēs mēses
p̄m⁹ fuit marci⁹. vt sup dixim⁹. licet em apd
iudeos aplis habeat p̄mus. vt dicit in. s̄. p̄mū
lxxvj. di. r. p glo. in. c. celebratē. r. p̄. di. iij.
tū romani marciū p̄mū mēsem reputauerūt
vt inq̄ Archid. in. c. ieiunij. lxxvj. di. quem
mēsem primū Romul⁹ q romā p̄didit volu
it appellari marciū in honore marci p̄ris sui
vt historiographi tradunt r. poete. qz igitur
marcius erat p̄m⁹ mēsiū. iō seprim⁹ mēsis
ab eo appellat⁹ sepreb. r. r. decim⁹. r. r. sic
de singul. vt p glo. in. c. si q incipit oblatiōes.
lxxvj. di. r. in. l. j. ff. de aqua q̄ti. r. est. vñ dicit
Joh. an. in. cle. j. de reliq. r. venera. sanctorz q
iulij⁹ antiq̄ appellabat⁹ q̄nū. r. august⁹. lxxvj.
lis. s̄. a p̄mo mēse marci⁹. r. postea iulij⁹ appel
lat⁹ est h noie ad honore Julij cesari. r. angu
stus ad honore angustij imparozis. r. ibidem
dicit q antiq̄tus nō erat nūi decē mēses anni
apud romanos. quoz p̄m⁹ erat marcius: sed
postea additus fuit Ianuarius r. februari⁹

Quare
i marcio
voluit co
cipi

quis mē
suus anni
fuit p̄m⁹

Sermo.III. De annūciatiōe Marię

¶ **M**arci autem melius marci appellatur melius nona
usque meum fructum. Exo. xiiij. quod nomen dicitur fran. de
sis noua. **M**ullus est: etiam uenies quibus non
ratiugit. dicitur fructus formae. vocat epe germin
naturae nomine propagata. et ideo vocatur noue frui
ges. dicitur 10 sic dicitur. quod mundus quod principium habu
it. unde bene fuit productus in fructibus suis. nam non
propter terra hac prima vice fructus. et uincit fac
it per se in infanti ad imperium dei. de quo dicitur in ps
almis. et rolarum fructum. fons. iij. pre. q. **M**elius
appellatur. quia padifio terreftri ubi posuit fuit
dus ada. et talis dispositio aeris. ut ait. fra. ubi
supra quibus melius sunt maturo noue fruges. Ta
lium de lapsu primo ada: uenietur fieri rebu
it reparatio noui ada in eodem. Et 10 nuncius
incarnatus. et padifio uerit dignae collocatus
ut custodiret illi. Eodem insuper uic quod uerum ada
suos plenum dabantur. noui ada eos plenum
reparuit. **Q**uod igitur ada gratias age regni bndicere
quod illi ceptis quod oia mala tua et peccata uenit
obolere.

¶ Pars secunda huiusmodi que dicitur
actionis.

f **q** **U**erit p expeditione hui⁹ p^r qd age
bar bea xgo qñ ad eā intrant ang
lus saluanda Erndet q erat i acru
reparationis. Dicit em Ia. xxv. In silencio
exigiet fortitudo v^{ra}. Sz dñā n^{ra} hⁱ mari
me indigebat fortitudo fidei q³ debuit eē sⁱ/
lenio tpe qz hoc em⁹ in reparatione. qz tē. fm
em phm. vij. phis. Alia sedēdo t³ qescēdo fm
pūdes. Itē Dlee. ij. c. dicitur. Dūca te in
solitudine t³ loquar tecū. t³ hoc rāg⁹ status
contemplationis. Itē Thren. iij. dicit. Sede
bit solitari⁹ t³ lenabit lēsup se. t³ hoc facit con
templari⁹. Eū qz in hoc mysterio debet et bea
ta xgo eleuari t³ in se t³ ad tē³ appropinqua
relequitur q³ hoc faciebat p^r cōreparationem
Itē nobilissima operatio cōgruit nobilissi
mo statui. vt arguit ad hoc ppositū Albert⁹
vi. s. c. xxvj. Sz hec fuit nobilissima ope
ratio sⁱ scripti filij dei. q³ debuit fieri in nobi
lissimo statui. sⁱ cōtemplatiōis. Itē sup illud
Gen. xxiij. Scalā vidit Jacob. ait glo. Il
li diuina cōspiciunt q³ ab appetitu temporal
um oculos claudūt. Sed beatissima xgo i h
ope dei fortissimū aspectū habuit. qz maxime
oculos a temporalibz clausos habuit. t³ sic ma
xime cōtemplationi vacante. Et hoc verum
eē affirmat Albertus vii⁹ sup^r cōsequiti di
cens. q³ Concordius q³ beatissima xgo i acru
contemplationis fuit quādo ad ea ista annun
ciatio venit. Ipsa em in hac annūciatione
in summo pure creature eleuaba^r causaliter

in summa potestate quia sup naturam deum
genuit. et ad hoc eleuabat fides. Iuxta illud
Marc. ii. Omnia sunt possibilia credenti.
Item in summa dignitate. quia p hoc totius
creature p recreatione mater effecit est. et ad
hoc eleuabat humilitas. iuxta illud Lu. xiiij.
Quis se humiliat exaltabit. Descensus enim
eius p humilitate ascendere magis ea facit
barp contemplatiōem. Iuxta illud Lu. x. Re
uelasti ea paruulis. id est humilibus. Item ele
uabatur in summa caritate. quia reo p hoc
summa et maxima pproquitate propinqssi
ma exiit. vixit et quia ipsius filia mater et so
roz aspena fuit. et ad hoc eleuabat diuinus
amor. iuxta illud Prouer. xiiij. Ego diligen
tes me diligo. Fecit eleuabat ad summa et sa
militaritate. illa faciebat castitas. Iuxta il
lud Sap. xj. Inconruptio facit esse primum
deo. Omnes aut iste vires pparabat ad hoc
mysterij suas potencias eleuando habituali
ter maxime spiritus humilitate. De q loquens
Aug. in quodam sermone ait. Humilitas ge
nuit nobis deū. i. generari fecit. Caritas tri
tanqz forma et vinculu pfectioris fecit cōiun
ctione actualiter et cōplementū. Unde et ipa
dicit Hugo de sancto victore. q deū captiuū
et ligatū de celo duxit in hunc mundū. Hec
Albertus. ¶ Dicit aut doctor q angel? in
gressus est ad virginem orantē. inspirantem et
ladymanantē. Primo ingressus est ad oia
tem. q illa hora oīoni ardenter est inuigila
bat. Unde Berni super Matheus est inquit.
Quo ingressus est in secreto cubiculo vbi clau
lo sup se ostio orabat ptem in abscondito. Si
enī pceptio purioris fuit denūciata p ppo
cipato in sacro officio. multo pbiabilis est
q pceptio saluatois fuerit denūciata beate &
gini in orōne et deuotione actualiter existenti.
et pbatu dicto Augustini li. iij. de mirabili
bus sacre scripture dictis. Mater domini
orans verbo angelat annūciantis sine vbi in
credulitatis aut inobediētie obiecto sēsit.
Ex quibz verbis accipit argumentū frā. de
may. vbi s. q Gabriel angelus intuent virgi
nem beatissimā in deuota orōne existente. qm
eam salutauit. De cui? orōne ad mīserēdum
humano generi deū inclinantē verificata fuit
illa Nuidij sententia in j. de arte amandū.
di. Flecit iratus vocerogate deus. ¶ Sedo
ingressus est ad ea inspirantē. Nā p pnam
sanctificationē beata ego inflāmata fuit ad
desideriū incarnatiōis filij dei et saluti oīum
electoz. Unde omis spiritus meritis sue in id qd
postea in ea factum est toto conatu feraciter

Angelus
Mariā
orantem
inuenit

S
Inuenit
ea angel?
desiderio
suscipiam
tem

Ipsa em fuit felix clauicula toti expectatio
nis et desiderij et postulationis adueniens boni ie
su. in qua oia desideria sanctorum pariter pceden
tium summari et terminari vident. ppter qd
omino est inextinguibile nob illud feruidu desi
deriu et oronis deuote suspitui quo suspira
bat ad deu vt filiu suu mittere dignaret ad
nostra assumenda natura. No credas autē
q ad ipm recipiendu in carne sua se dignam
reputaret. qz gratia sanctificationis eam omni
fute repleuit. sic a principio ipam mentē vir
ginis in oim pfectu radice. scilicet humilitate
inabillauit. qz sicut nulla post filiu creatura
tantu ascendit in humilitate pfectissime reco
gnitione ita nec aliquid pure creature datum
est in via tantu gustare nihil esse. nec tantu
se annihilare sibi voluit maiestatis diuine. p
pter qd no mir si oratio talis humilitate no
solu penetrabat nubes. sz etia oēs anglicas
cohortes. et prino siskabat an acceptabilissi
mu pfectu sanctissime trinitate. In ipsa q
hora sue annunciationis cu suspitui mulez fi
lium dei ad incarnandu deprecabatur. ¶ Tercio
ingressus est angelus ed ea lachrymantē pre
deuotione et p dulcedine qua cōcipiebat euz
cogitabat deu hominibz adeo fore ppiūm.
qz p eis carne assumeret. lachrymantēz in sup
p compassione toti humani generis sancta
ti et vulnerati et captiui sub iugo angeli tene
batur. ¶ Si vidisses virginem paulo an ad
uentu angeli in hac orōne feruida forte et cor
tium mollires dulcedine deuotionis. Erat q
dem ipsa vt puto in hac orōne pl^o solito fer
uentissima mētalī deuotioni inuicissima et
diligentissima ad pscrutanda deuote mysteria
incarnationis. Tunc humilic corde deuoto
plagentibz oculis et vultu ad celestia reuoca
to dicebat deo O clementissime dñe deus rex
regū. qui bonitate tua mundū creasti et nūbi
lo et post angelos hominē ad tuā imaginem
formatu dñm pstituiſti creaturaru vt tibi
mirer et te diligeret. tibiqz in oibz obtempera
ret. miserere ei iā pedito p pēmi miserere boni
tate tua miserere clementia et charitate tua.
aperi celos et descēde. iā tot annoz milia per
currerūt et sancti patres et pphetēz pīarche
et amici tui tenebris habitant expectantes lu
men tuū. Veni obsecro pbenignissime. v. nī
et ne respicias pctā hoim. descēde de celis ver^o
deus. vez lumē. gaudiū. solatiū. dulcedo et cō
solatio afflictōz. ¶ Si oculi ppijs tā grande
mysteriū aspicerē. ¶ qz letaret cū deu in car
ne videre. ¶ qz sancti pīes gaudiū suscipe
rent. Rūpe moras creator optime et veni ad

liberandū nos. fac mihi hāc grāz vt tue ma
tris ancilla et pedisqz efficiar. ¶ Si cernere
possem anqz moriar illā bndictā virginē q pa
ritura est meū saluatore. pfecto illi pedibz p
uolura ei me seruā facere et illi sp mādatis
obtemperare. In his deuotissimis suspituijs et la
chrymosis orōnibz occupatā reperit angelus
virginē immaculatā. quā dulcis saluauit. et io
cūdissimo vultu ac suauissimo voce illi dixit
O maria oī grā dei plenissima. ¶ Vgo super
oēs alias bndicta. O puella dei em pūgio
deputata si videre appeter virginē dei filiū pa
riturā aspice teipam. Si desideras creatore
incarnari. ppara deuote habitaculū sanctissi
mi vteri tui. Si opas saluatore de celo deſcē
dere pſentiam pte et picipes ex te. Te ei in spō
sam suā pī eternū elegit. te filiū mrem suā an
ſecula deputauit. Te spū sancti sup oēs vir
gines adamanit. Gaude igit et letare. qz rex re
gum et dñs dñantū atqz impator angelorū
nateſcet ex te.

¶ Tercia ps hui^o fmois q dī colloctōis

In qd euāgelij Lucē. j. beata vgo j

v andita angelica saluatore: turbata ē

in finone ei^o et cogitabat qis eēſa

loratio ista. Ubi appareret laus virginis in an

ditu. in affectu. et in cogitatu. In auditu em

laudat modestia: qz audit et tacet. In affectu

verecūdia. vñ turbata est. In cogitatu vero

prudētia: qz cogitabat qualis eſſet ista salu

ratio. ¶ Turbata est autē vt ait Nicolaus de

lyra sup Lucē. et Franc. de may. in. iij. dist.

iiij. nō de visione angeli qm sepe angelos vi

dere pſueuerat: sz qz nunqz talia loquētes au

dierat. ob nouitate igit locutionis admirari

cōpūſa fuit. Fuit qz turbatio nō impatiētie

sed admirationis pudoris ac timoris. est igit

turbata: id est verecundata. Angel^o em

vt supra dictū est ei apparuit in forma pul

cerimi iuuenis. nō in etate senili. qz illa erat

dictū verustate et defectū in virtute senili. nō

in etate puerili. quia licet illa etas dicat noui

tatem. in etia ofidit imperfectōem. et iō deca

it et cōueniens fuit vt appareret in etate iu

uētili. quia hec etas dicit nouitate et pfectio

nem. et ille angel^o nūciare venerat euz qz erat

nouus quantū ad humanitatem. et perfectus

quantū ad diuinitatem. Beata igitur virgo

Maria illū iuuenē pulcherrimū vidēs et nō

dum eū angelū eſſe cognoscēs et se solā cū eo

in thalamo inueniēs fuit turbata. i. nimis

verecunda. Unde Hieronym^o ad Eustoch.

ait. Tante puritatis Maria extitit vt eſſe

mater dei mereret. Ad quam cum Sabid

Inuenit
eam p de
uorē la
crimātes

Maria
qre tur
bata

Bermo. III. De annūciatiōe Marię

in vni specie deſcēdiſſet pſternata ac pterrīta
ridentis potuit. Nāq; em a viro aliq; fue-
rat ſalutata. ⁊ Amb. ſup. Luc. diē. Trepida
re hōc p̄p̄is eſt ⁊ ad oēs viroz igreſſus pau-
re oēs eoz affar? vereri. Diſcar q; mlieres
p̄p̄itū pudorū imitari. Maria pauet āge-
re ſalutatioē. Secūdo turbata fuit. i. expau-
ſa. Angel? q̄ppe cū lumie ⁊ cū candida ⁊
lumiola veſte ſibi apparuit. vt ſup. diximus.
Quare ⁊ iō ex tali fulgore expauſa fuit. Nō em
angelus venit angel? in veſte nigra ſz fulgida ⁊ cādē
freſcul da. qd qdē ueniebat multiplici rōne. vt p/
gida ap. bar. Alib. vbi. ſ. c. xxvij. Primo rōne annūci-
parit. am̄is qz cādoz veſtimēti deſignabat fulgorē
⁊ claritatē atq; innocentia angeli. Secundo
rōne annūciari. qz annūciabat ille q; eſt can-
doz lucis eterne ⁊ ſpectrū ſine macula. Sapie-
ri. Et aſſumpſit p̄m̄ial noſtre maſſe cū im-
munitate culpe. ⁊ ſic iō ſmoda puritate ⁊ ela-
ritate. Tercio rōe illi? cui fiebat annūciatio
que fuit tota cādida. qz ab oī p̄o p̄nit? alie-
na. Quarto rōne modi p̄cedēdi i hac incar-
natioe qz fuit ſine corruptōe ⁊ ſine diminu-
tione ſine mixtiōe. ſicut lux procedit de luce.
Lū? p̄cep? iſte fuerit puriſſimus ⁊ puriſſi-
ma fuerit oīa q; p̄currerūt in hac incarnatio-
ne congruebat angelū venire in clara veſte.
k Beata igit? ego videns angelū venire cū
tāta claritate ⁊ cū tā fulgidaveſte. fuit turba-
ta. i. expauſa. Un canit ecclia. Et expa-
uit ego de lumine. Tercio fuit turbata. i.
nimis admirata. ⁊ h̄ maxime de duobz. Pri-
mo de eo q; angelus in forma humana oſtio
clauſo intrauit ad eā. Un Bern. vbi. ſ. ait.
Nō eſt ſuſpicandū q; angel? apertū iuenerit
p̄p̄is oſtiū. cui nimirū erat in p̄poſito fre-
quentias hoīm fugere. ⁊ colloquia vitare ne
vel oſtantis ſilentii turbaret. vel contrinētiſ
caſtitas tēreretur. clauſerāt vtiq; etiā illa ho-
ra ſup. ſe habitaculū ſuū p̄uidentīſſima virgo
ſed hominibz nō āgelis. p̄inde ſi potuit ad
eā intrare angelus nulli tñ hominū facil? pa-
tebat ingreſſus. Intrauit ergo angel? nec ſi-
te illi difficile p̄ oſtiolū clauſum abdita p̄gi-
nis penetrare. cui vtiq; ex nature ſue ſubtili-
tate qd ſubter corp? q̄tūcūq; ſolidū ⁊ ſpiſſum
penetrū eſt ac facile penetrare. Secūdo ad-
mirata fuit de eo q; prā nouā ⁊ inauditā ſaluta-
tione ſibi fecit. q; ſc; deus deberet eſſe ſecū. nō
tñ in mente p̄ gratiā ſed etiā in ventre p̄ ſu-
ſceptā humanā naturā. Unde Petr? rauen.
in quodā ſermone ait. Quāuis motu blan-
do. aſſectū pio: p̄ginem ſibi in m̄em. famulā
q; ſibi vteret in parentē. vīſcēra tñ eius tur-

bata ſunt. ipſa quoq; tremefacta hūana con-
ditio. cum eius cōditōr deus quē tota creatu-
ra non capit: totū intra pectus virginis ſere-
cepit. Nā vt angelū vidit: mens eius cōtre-
mut: cū eius ingreſſu tēritatis ſenſit ingreſ-
ſum. Hec ille. Unde ſi Salomon debet edi-
ficare deo tēplū dicebat. ij. Paral. vj. Quis
ego ſum vt edifice ei domū dignā? Si enim
celi celoz cape cū nequeat: q̄tū ego ſum vt
edifice ei domū? Multo magis debebat hoc
dicere brā? ego que debebat deū nō in templo
materiali ſed i vtero ſuo recipere. ⁊ tō fuit d̄ h̄ i
magna admiratione. ¶ Fractūſus āt de may.
in. ij. diſ. iij. dicit q; virgo ſanctiſſima i hac
ſua turbatione cogitabat myſteriū incarna-
tionis verbi: quod ſibi in ſalutatione extitit
reuelatū: ſz nō in odus erat ſibi expreſſus. ſz
q; virgo pareret. ⁊ ideo timebat ne hoc eſſet
vel fieret cū virginittatis diminutione. Un
ſubditur in euangelio p̄dicto. Et cogitabat:
qualis eſſet iſta ſalutatio. ¶ Circa q̄tuor au-
tem ei? cogitatio verſabat. Primo circa ſalu-
tantis qualitatē. vtrū eſſet bonus nunciūſ
vel nō. Sciebat em q; diabol? ſepe ſe tranſi-
gurat in angelū lucē. c. licet. de regularibus. ⁊
xxvj. q. v. c. nimirū. ⁊. xxi. q. j. ſ. j. ⁊. ij. ad Lo-
rinb. xj. S; p̄ dei reuelatōz ſtatim cognouit
q; erat bon? angel? ⁊ reſpectal? nunci? vt ait
Bern. ſup. Miſſus ē. In h̄ aut obſcurit? te-
ata ego illud Lathanis p̄ſiliū di. Qd tibi
ſuſpectū eſt p̄ſeſtim diſcite qd ſit. Nāq; ſo-
lent p̄mo que ſunt neglecta nocere. Secūdo
eius cogitatio verſabat circa ſalutatiois no-
uitatem: qz a ſeculo nō eſt auditū q; aliqua ſe-
mina ab angelo ſit vocata grā plena vel bene-
dicta. ⁊ ideo talis nouitas verborz qd ammo-
do eā turbauit ⁊ in admirationē duxit. Un
Petrus rauen. vbi ſup. ait. Venerat ange-
lus in ſpecie blandus. in ſmone terribil? hu-
mana p̄ſerens. diuina reprimitēs. vñ ⁊ vir-
ginē quā leniter ſollicitauit viſus: turbauit
auditus. Et Aug? in ſmone de annūciatiōe
in q̄t. Poſt illi? benedictiois p̄ſagiū terreſt? /
go nouitate p̄loz. Tercio ſua cogitatio verſa-
batur circa ſuā indignitatē. qz indignā ſe re-
putabat tali viſione ⁊ ſalutatioe. Un Bern.
vbi. ſ. ait. Nimirū indignā ſe angelica ſalu-
tatione reputabat: ⁊ ſoſcit in mente talia
meditādo reuoluēbat. Un h̄ mihi vt veniat
ad me ſe ſalutandā angel? dñi? Quarto ei?
cogitatio verſabat circa dei bonitatē q; tanta
erat q; p̄ ipam humanū gen? ſaluare ⁊ redi-
mere diſponebat. Un illi inquit Bern. vbi
ſupra. Inueniſti quod ante te iocūre nemo

M
Cogita-
tio Ma-
rie erat
circa q̄-
tuor

Maria
fuit ad-
mirata
duobz

pōmū: grām sē apud dēū: dēi z hōim pacem
mōrtis dēstruēdōz z vite repārdēm. Et Die/
ronym⁹ in fīndē ad Eustō. ait. Nec ē q̄ dedit
angel⁹ glīam: dēū terr⁹: sūne vicijs: vite ordinē
z mōrib⁹ disciplinā. Ista igit q̄rtuor i corde
suo reuolūēs noluit statim rīdere: sē cogita/
bar q̄lis esset ista saluatio: seruās illd̄ p̄sili/
um potēre dicē. In rīdēdo nūq̄ celer ē me/
mēto. Un̄ Petr⁹ rauen. vbi s. inquit. Lito
nāq̄ rīdere fatuitatē ē hūane. cogitatio pō/
poderis est marini z iudicij p̄matur. Ber/
nard⁹ vbi s. ait. Turbata est sē nō p̄urbata.
q̄ ḡ turbata est fuit verēdū die p̄ginal. q̄ nō
p̄urbata fortitudinis. q̄ tacuit z cogitauit
p̄udētie. Turbat⁹ sum inq̄ p̄pha z nō sum
locut⁹. Cogitauit dies antiq̄s. Sic brā p̄go
turbata ē: z nō est locuta: sed cogitauit qual/
esset ista saluatio. Iō sequit in euāgelio p̄di/
cto angelici p̄fortatio. nā dicit. Ne timeas
Maria. s. de saluatiōe insolita. q̄t⁹ causa sē
dī. Inuenisti em̄ grām apud dēū. s. nō soluz p̄/
te: sē p̄ toto humano genere. ¶ In h̄ autē co/
gnoscit angel⁹ bon⁹ a malo. q̄ angel⁹ bonus
q̄n apparē in p̄ncipio terret. in medio p̄for/
tat. in fine pō lētificat. Iō iste angel⁹ p̄gine
b̄ndicta in p̄ncipio terret q̄n ipa turbata
fuit. In medio p̄fortauit q̄n dicit. ne timeas
Maria zc. In fine pō lētificauit q̄n eaz dēi
filiū grāuidā reliq̄t. Angel⁹ p̄o mal⁹ q̄n i an/
gelū lucis se trāfigurāt. Primo delectat. In
medio diūis rērationib⁹ instum contrubat
In fine p̄omultū p̄stītat. Iste ḡ angel⁹ co/
gnoscēs q̄ cogitatio p̄gis p̄labat circa q̄rtu/
or p̄dicta. at illa rīdit. P̄rio ad q̄litate salu/
tatis dū ait. Ne timeas Maria. sup̄ q̄ di/
cit Bern⁹. Ne timeas maria. nūl b̄ic dēlīv/
fallacie. Nullas h̄ infidias suspīcēs. nō sum
homo sē spūs. nō angel⁹ sarbane: sē dēi nūci⁹
Sed rīdit ad saluatiōis nouitate dū ait.
Inuenisti grām apud dēū. Ubi Pe. rauen.
Timet siquidē nō q̄ inuenit sē q̄ p̄dit Quid
ḡ timet que securitacē parit. rez causam. gau/
dium seculor⁹: timor nō est vbi diuīnū est ne/
gocium nō humanū. Quid timet maria cui
iudex est cū assessor: integritatē testis mūdiciā:
Tertio rīdet ad reputatiōem indignitatis
sue dū ait. Ecce p̄cipies i vteroz partēs filiū
zē q̄st dī q̄ p̄cipies dēi filiū digna pauldubio
es videre angelū q̄ es electa mater dēi digna
es saluari a nūcio dēi. Un̄ Bern⁹ vbi s. ait
beate p̄gini in p̄sona angeli. Ne timeas ma/
ria. Q̄ si scires q̄rtū tua humilitas altissimo
placeat. q̄ntaq̄ tibi apud ipm sē imitās ma/
neat angelico rē indignā nec eloq̄o nec obler

quo iudicares. nō mireris Maria q̄ ange/
lus ad te venit. nā z maior angelo i te venit
nō mireris angelū dīcī nā z dñs angloz
est tecū. postremo qd̄ nūl angelū videas cūz
iam angelice viuas. Tur autē indebitaz tibi
dixeris grām angloz q̄ inuenisti grām apud
dēū: Quātū pō ad quātā cogitatiōem de to/
nitate diuina q̄ p̄ eā mūdū saluare disposue/
rat. rīdet angelus approbādo eam dicens.
Uocabis nomē ei⁹ Iesū. vbi Bern⁹ ait. Je/
sus hebraice. latine saluator dī. h̄ est nomen
qd̄ dedit cec⁹ vīsum. Iudis auditi⁹. claudis
gressum. smonē muris. vitā mortuis. totaq̄
diaboli p̄rēte de obsessis corpibus effugauit.
Subdidit autē angel⁹ ad maiore p̄ginis cō/
fortatiōem. Hic erit magn⁹ z fili⁹ altissimi vo/
cabit zc. ¶ Ubi notādū q̄ ip̄s dī magnus: z
maior angloz respectu diuinitatis sē illud
Deb. j. Tāto melior angel⁹ effect⁹: q̄to diffē/
rent⁹ p̄ illis nomē hereditauit. dī ḡ minor
angloz p̄siderata hūanitate ei⁹ in se sine di/
uinitate. Et ita intelligit illud. ps. viij. Si
referat ad ipm minuit ei paulo minus ab
angelis. Nec autē audēs Maria ab anglo
rīdit vt bī Luc. j. Quō fier istud q̄m vīrū
nō cognosco. i. nō cognoscere p̄pono. ¶ Ubi
notādū q̄ in angelū z p̄ginē glīosam q̄n q̄/
dam dialog⁹ fuit facit. z sē q̄sda cepit ame/
dia nocte z durauit vīq̄ ad aurorā sē alio/
aut̄ icepit ab aurora z durauit vīq̄ ad ortū
solis. Aliq̄ at vt sup̄ dixim⁹ dicit q̄ in cepit i
sero z p̄durauit vīq̄ ad horā matutina. Nā
p̄go angelū in interrogauit req̄rēs de modo.
angel⁹ p̄o exposuit. Deinde p̄go p̄sum p̄/
buit: z p̄sentēs vt sic fieret rogauit. Primo
igit interrogauit z modū q̄stuit dices. Quō
fiet istd̄ zc. vbi Petr⁹ rauen. ait. Interroga/
uit Zacharias angelū. z p̄nūit⁹ fuit. Inter/
rogauit Maria z laudata fuit. erat ei inter/
rogatiōnū diūstas. z cū p̄ diuētia hec cōtra/
naturā credidit. Ille pro natura dubitauit.
hec integre rē ordinē q̄stuit. Ille qd̄ dēi vīb⁹
bar fieri nō posse putauit. Ille impellētib⁹
exēplis ad fidē nō accessit. hec ad fidē sine ex/
emplo p̄currir. hec mirabat de p̄m p̄ginali
ille de p̄ceptū dubitabat p̄ngali. z sic patz q̄
p̄go nō dubitauit de facto. sē rī q̄stuit dī mō
Un̄ Bern⁹ vbi s. ait. Nō dubitat p̄go de fa/
cto: sē modū q̄rtē ordinē. nō em̄ q̄rtē an fiat
sē quō fiat. Et Amb. sup̄ Luc. dic. Non de
effectū p̄go dubitauit: sē accommodauit affe/
ctū: z s̄ponndit obsequiū. Neq̄ em̄ non cre/
dere anglo maria debuit neq̄ tā temere vīrū
pare diuina. vī dicit. Quō fiet istud: Tān

Differt
angelus
bonus a

defenibilis
angelorum

Quia
Zachari
as iūro
gans po
nit⁹ fuit
z nō ma
ria

Bermo. III. De annūciatiōe Marię

peratōis est ista mīstio q̄ s̄ba sacerdotis. Nec
ait. quō fiat istd? Ille rēdit. Un hoc sciam?
Nec ille se credere. q̄ si fidei adhuc alius
quirit. Istā se facere p̄fiter. nec dubi
tante faciēdū qd quō fiat in q̄rit. legerat ei
Maria. Ecce p̄go p̄cipiet et pariet filiū. id
credidit futurū. s̄z quō fieret ante nō legerat.
Nō em̄ quēadmodū fieret v̄l p̄phete tanto
faciat reuelatū. Tātū em̄ mysteriū nō hoīs
p̄terit. s̄z angli ore p̄mēdū. Nec ille. q̄ Sciedū
ait nō est aut q̄ tribus modis p̄r aliā mulier filiū ge
nerat. aut spūali sicut fit i baptismo vel in
p̄uisione ad fidē. Iuxta illud. j. Lchoz. iij.
In ip̄o Jēsu p̄ enāgelū ego vos genui. Aut
naturaliter. s̄z de viro vt fit cōiter. Aut super
naturaliter. s̄z op̄atione spū sancti sine viro.
Dixit q̄ beata p̄go. Quō fiet istud angli dei
id est quō intelligis tu q̄ istū filiū deam ge
nerare? Si dicis q̄ spūali. q̄z s̄z erit me fili
us spūali magnū qd erit talē filiū spūali ha
beret. n̄ nihil ad me p̄nebit. q̄z de mea sub
stantia nihil habebit. Si nō intelligis q̄ na
turaliter generabo. q̄z volūtas dei sit q̄z Jo
sep̄ spūo meo ip̄m deam generare gaudebo
quidē de tam nobili ple. s̄z nō dolebo de p̄dita
p̄ginitate. Si aut intelligis q̄ supernaturali
ter et diuina p̄tate generabo. gaudebo qd em
de ple tam magnifica et p̄ginitate p̄serua
ta. Un Bern. sup. Nissus est aut i persona
p̄gis. Lū dñs testis p̄cie mee sciat votū esse
ancille sue viz nō cognoscere. qua lege q̄ or
dine sibi placebit vt illd faciat. Si me opor
tuerit fragere votū vt talē parā filiū et gau
debo de filio et dolebo de p̄posito. Fiar aut vo
luntas ei. Si aut q̄ p̄go p̄cipia et p̄go pari
am. q̄z v̄t q̄z sibi placuerit ip̄sibile ei non
erit. tūc sciam q̄z respectu humilitatē ancil
le sue. q̄ Sedo angel? modū sibi exposuit. q̄
s̄z nō spūaliter. nō naturaliter. sed iupnatu
raliter et mirabiliter filiū generaret dicens.
Spū sanctus iupueniet in te. H est nō cōcipi
es de humano semine s̄z mystico spiramine. q̄z
spū sanctus in te descēdet et de tua carne p̄gi
nea accipiet et corp̄ xpi sua p̄tate p̄ficiet. Et
qm̄ p̄go possz dicere. quō ip̄a cū sit pura cre
atura possz diuinā lucē que est inaccessibilis
sustinere. Angel? subiūgit. Et p̄tus altissimi
obumbrabit tibi. De? quid em̄ est ignis in
tinguibilis. Heb. xij. De? noster ignis cōsu
mens est et lux inaccessibilis. j. Thimo. vj. Lu
cem habitat inaccessibilē. Et etia dulcedo i
effabilis. Eccl. xxiij. Spūs me? sup mel dul
cis et. Dabēdo q̄ beata p̄go deū in v̄tero ha
bitū diuinū igne diuinā lucē et diuinā dul

cedinē. Si igit caro tactū modici carbonis
nō possz sustinere. Si ocul? solē nō possz re
spicere. Si palatū mel dulcissimū nō p̄t fer
re. quō pura creatura possz pati tantū cam
nū diuinitatē? possz respicere in solē tā in
nīte claritatē? possz sustinere suauitatē tā in
finite dulcedinis? p̄culdubio non potuisset
nisi p̄r altissimi sibi obūbrasset. Et iō dixit
angel? et p̄r altissimi obūbrabit tibi. ignis
em̄ inextinguibil? et diuin? se sibi obūbrabit.
qm̄ in se et aiam p̄gis corp? assumptū posuit
et sic tācū ardore sustinere potuit. q̄z Luc ma
ria humilit? p̄sensit dicens. Ecce ancilla domi
ni. Nō em̄ fili? dei in ip̄am venisset nisi p̄sen
sum p̄buisset. inuito em̄ bñficiū nō p̄ferat. in
uito. s̄z de reg. iij. Nō est aut credendū q̄ ver
ba p̄dicta ita nude p̄mlerit. s̄z q̄ ip̄a genufle
xa. ocul? et manib? ad celū leuatis ac p̄e nī
mīo gaudio lachrymas p̄trihere non valens
cū magno cordis desiderio exclamauit. Ecce
ancilla dñi et. Istud aut aduerbiū ecce ali
qm̄ facit demonstratiōem ad oculū sic. j. Jo. j.
Ecce agnus dei. Aliqm̄ ad intellectū sicut ibi
Ila. vij. Ecce p̄go p̄cipiet et. Nō em̄ fiebat
demonstratio ad oculū q̄z p̄go beata nō dum
erat nata. s̄z fiebat demonstratio ad intellectū
Aliqm̄ deo demonstrat affectū. sicut h̄z Joh. x.
cū iudei dixerūt de xpo qm̄ sup Lazarū la ti
matus est. Ecce quō amabat eum. qm̄ igitur
p̄go dixit. Ecce ancilla dñi. p̄t esse demon
stratio ad oculū. vt sit sensus. Ecce p̄sens est
p̄mpta et parata ancilla dñi ad obediēdum.
Et potest fieri demonstratio ad intellectū tāq̄
si dicat p̄go ad angelū. Quēsiui a te modū
p̄cipiēdi et exposuisti. Et ecce ancilla dñi. mo
dum ip̄m intellexi. q̄z nō naturalit? s̄z sup
naturaliter p̄cipe debā. Potest etiā demon
strare affectū. vt sit sensus. Ecce ancilla dñi.
Offert deo suo sensus. desiderū et affectū. Et
iō ip̄e meū affectū cōpleat p̄fectū. vltimo
mō orauit vt sibi sic veniat vt angel? dixerat
cum ait. Fiar mihi s̄m p̄bū tuū. Istud signa
tū est Joh. xv. vbi d̄z q̄ Ara filia Laleph
sedens in asino dixit patri suo. Pater terrā
arētēz austrālē dedisti mihi. da mihi irrigu
am. deditq̄ ei irriguū superius et irriguū in
ferius. Ara sedens in asino est p̄go Maria.
que dñabat corp? suo. q̄ habuit terrā arētēz
id est carnē ab oī humore cupiscēte erica
tam. terrā q̄z austrālē. i. aiam afflato spiri
sancti inflāmata. et tū peti irriguū superius et
irriguū inferi? qm̄ dixit. Fiar mihi s̄m p̄bū
tūz. Nihil enim superius diuinitate nihil
inferius mortali carne. Tūc igitur irriguū

Ecce qd
demon
strat

supi? et inferi? habuit qm in ei? vtero solum
caro factu fuit. vt scznobis gram sua daret i
pnti seculo et vita eterna in futuro Amen

De eade filij dei incarnatione ex regine
Sermo. iij.

R

v

Verus altissi

mi obubabit tibi. Lu. j. Btus
Aug. in qda fmo alloquens
gl'ioz regine maria inqt. Dic

mibi ia qso scilicetoz mr ze. vide sup in qra
pre hui? opis. fmo. iij. pre. i. si. Etia dicit
in fmo annuatiotis. Audite frs maria no
bilcu loquentē. carne abente. spu pntez. vul
tum auertentē a collocutōe veredicta regini
tarz et indicantē quō mī effecta sit creatoris.
Inqt g maria. In domo mea eras puella iu
dea de dauid regis stirpe generata. adulta su
et despolata. despolata sum iungi. et placui al
teri. no interueniente adulterio. sz interuenie
te spūcto. despolata sum hoi iudeo. et placui
altissimo. despolauit me vir iude. et amauit
me Ihs de. ignorauit ioseph spūs me q
me adamasset de me. et putauit q de adulte
rio itumisset vter me. et aut altissimi ob
umbravit mibi. vt dicit bba pposita. Sup
qbo duas tm plderatōes faciem?
Prima dubitatiois appellabit.
Secda qo fructificatiois.

¶ Pars prima hui? sermonis que dicitur
dubitatiois

S
Si adā
no peccat
set veruz
xps icar
natus fu
isset

Ro expeditōe pme pris mouet vna
dubitatio. s. vtz si Adā no peccasset
filius dei incarnat? fuisset. Ad quaz
rider btus Tho. in. iij. scripto. di. j. ar. iij. et
in. iij. pre. summe. q. j. ar. iij. cū suis seqabuz
dices q no. Et b pbat pmo rōibz. scdo auto
ritatibz. Prima rō d. diuine sapie sic. Diuina
sapia in oibz modis pgrui et ordinē debitum
adinuenit. vnd qz hō deserto deo ad corpalia
reuerius lapsus fuerat. iō puenies fuit vt de
us carne assumpta. etiā corpalia salutē reme
dia hoi adhiberet. Quapropt Augu. super
Iobez ait. Caro te excecauerat. caro te sanat
qm sic venit xps vt de carne vita carnis extin
gueret. Secundo idē pbat rōne diuine mi
sericordie sic. Deus ex misericordia sua per
mittit pccā fieri vt ex eis eliciat mar? bonum
Nā vbi abūdauit iniquitas supabūdauit et g
tia. vt dicit apls ad Rom. v. Et qz esse potuit
aliqd mar? hūana natura. et pcpue vno hu
mane nature et diuine psona xpi. iō diuina mi
sericordia culpa in hoiē pmisit ee. ppter illd

bonum maximū in de eliciendū. v. ppter vni
onem diuine nature et humane in xpo. ppter
qd Grego. in bndictōe cerei paschalis inqt.
O felix culpa q tale ac tantū meruit habere
redemptorē. ¶ Terrio idē pbat rōne diuine
puidencie sic. Predestinatio et puidencia dei
et qstū ad factū et qstū ad modū falli nō pe
sunt nec pscientia dei que futurorū est. Et iō
sicut deus pdestinauit salutē alicui? hominis
p orōnes aliquoz implendā. ita pdestinauit
opus incarnationis in remediū hūani pccā.
Preterea auctō idē pbat. Nā b affirmat
Augustin? sup illud Mat. j. Ipe em saluū
faciet populū suū a peccatis eoz dices. Si
homo nō peccasset. ego nō peperissem. et itez
exponens illud Mat. viij. Venit fili? hoīs
qzere et saluū facere qd perierat. Dicit ei Au
gustin? in li. de sbbis apli. Si hō nō peccasset
filius hoīs nō venisset. s. in carnē. Itē sup il
lud. j. ad Thi. j. Xps ihs venit in hūc mun
dū pccatores saluos facere. Ait ei idē Augusti
nus. Nulla cā fuit venedi xpo dñonisi pec
catores saluos facere. tolle vthēra. tolle mor
tos et nulla erit cā medicine. Cum g remota
causa rei. nonueat effect? cū infirmitas. de pe
ni. et re. cum cessante. de appel. etz sibi. vt
etiā ait pbs. iij. pbs. videt dicendū q si pec
catum nō fuisset. fili? dei carnē nō assumpsisset
¶ Hoc etiā pbat auctoritate Grego. quaz in
missa recitat ecclia dices. Nihil nobis nasci
puit nisi redimī puiisset. sed redemptio nō
fuisset si fuitus pccā nō exiisset. g si peccatū
nō fuisset. filius dei tpaliter natus non esset.
Augustin? qz in qda orōe ad brām reginem
ait. Ut qd enin elicia pccā peccatoribz pare
res. si desset q peccasset. aut qd mater fieres
saluatoris si nulla esset indigentia salutē. Et
Leo papa in fmonē de trinitate sic dicit. Si
em homo ad imaginē et similitudinē dei factus
in suo honore mānisset. creator mūdi creatu
ra nō fieret. neqz eternus tēporalitate sibi et
equalis deo pri fili? formā sui nō assumeret.
Ambrosi? etiā sup Lucā sic inquit. Ille in
stus venit ad peccatores vt ex peccatoribz sa
ceret iustos. pius venit ad impios vt nos sa
ceret pios. humilis venit ad supbz vt ex su
perbis faceret humiles. Et Berni. i sermone
ad milites ait. Venit medicus ad egrotos.
redemptor ad venditos. ad errātes via. ad
mortuos vita. Hec ille. Et qz oibz rōibz
et auctoritatibz videt pbari et pducī q xps
nō fuisset incarnatus si homo non peccasset.
¶ Sed his argumētis nō obstantibz Leo. x
do q sit vera opinio Alexātri et ales in ter

Bermo. III. De annūciatiōe Marię

Sibon ei p̄summe i tractam de incarnatiōe xpi. et
 peccasset. *Secū. iij. di. vij. q. iij. dubio. j. et Petri de*
ap̄la. ea. d. d. i. Rich. i. iij. di. j. ar. ij. q. iij.
ne passu. et lant. Bonauē. ac. fran. de may. ac. Alexā
bulēmō. d. lombardi i eadē d. i. s. q. etiā si hō nō pec-
cesset fili? icarnat? fuisset? s. carnē passibi-
lis. et mortālē nullo modo assumpisset. et h
peccat multis rōnibz. Primo rōne similati-
onis. sic fm sniam auctorit in li. ser. p̄ncipioz.
 Tāto vniūq̄q̄ p̄fecti? est q̄to magis assila
 tur suo p̄ncipio. Lū ḡ vt habet Deut. xxij.
 tu p̄fecta sunt opa: sequit̄ q̄ deus qui creauit
 mundū: vt d. Gen. j. et Eccl. xviij. vbi sc̄ptū
 est. Qui vixit in eternū creauit om̄ia simul.
 Ut ipas res in q̄sum capacitas eaz attinge-
 bat p̄fectas faceret: voluit in eis ponere simi-
 litudinē suā. Cū bonitas diuina in creādo
 mundū posuit s̄litudinē suā in eo q̄ fecit eūz
 bonū: et magnitudo in eo q̄ fecit eū magnūz.
 et eternitas in eo q̄ fecit eū durabilē. et sic de
 singulis. qz fm phum. ij. phis. et v. methaph.
 Om̄is effect? naturalis assilatiue causē. Lūc
 sic arguit. Qm̄ illud p̄ qd dignitates diui-
 ne meli? et p̄fecti? on̄ dūt p̄fectiōes suas et s̄lī-
 tudines. et q̄erant in mūdo deū facere q̄gruūz
 fuit. Lū ille sit nobilior finis p̄ quez mūdos
 vel aliqua creatura sit creata. Ad hoc em̄ de-
 us creauit mundū vt i eo on̄deret seipsum et
 opatiōē suā intrinsecā. S. si natura hūana
 est assumpta a diuina in vnione suppositi et p
 lone. q̄ qdē p̄sona sit vt d. et hō: om̄es diui-
 ne dignitates h̄nt p̄fecte suas s̄litudines in
 hoc ope. qz bonitas diuina nō pōt meli? opus
 facere de creatura. nec magnitudo magis bo-
 nam. nec eternitas magis durabilem. et sic de
 alijs dignitatibz diuinis. ḡ rē. Nā si nō esset
 assumpta a diuina: ipa hūana natura. nulla di-
 gnitas diuina haberet p̄fectiōem nec quietē in
 p̄ductione mūdi. qz potestas diuina semper
 posset facere maius op? in mūdo: et melius q̄
 aliq̄ ope facto. Ita ḡ fuit vna ex causis icar-
 nationis dei vt dignitates diuine on̄derent
 p̄fecte s̄litudines suas in creatura et q̄eraret
 in ea cum in nullo alio ope extrinseco potuiss-
 sent q̄erari om̄es dignitates diuine nisi i isto
 In isto aut̄ quierant om̄es diuine dignitates
 et opatio totalis mūdi: tāq̄ in ope summo et
 nobilissimo. *¶ Secda rō d. dilectiōis. Lum*
em̄ quilibet fidelis teneat deū diligere toto
corde. tota anima et tota mente. vt p̄cipitur
Deut. vi. Matth. xxiij. Luc. x. et Mar. xij.
trāsumptiue in. c. ois. xij. d. i. c. v. nico. s. h
vnigenito. de sacra vncti. Sequit̄ q̄ fuit cō-
gruū deū facere om̄e illud p̄ qd meli? flecti

posset et magis moueri ad talē dilectiōem. si
 em̄ deus nō fecisset in natura humana id per
 qd ipse magis ab ea diligi posset. nollet se to-
 taliter et intime diligi ab ea. qd est impossibi-
 le cū ipse sit summū bonū. et p̄ns summe di-
 ligibile. Vel vellet se diligi summe et totalit̄
 a natura humana ipo nō faciente in ea totum
 illud p̄ quod pl? eū debet diligere. Et sic req̄-
 reret ab ea qd nō debet erigere. et vellet rōem
 amoris pot? fundari in ea qz in seipso. qd ē
 impossibile. Sicut vt ait phs. j. methaphi.
 Vniūq̄q̄ entū n̄rit natura sibi ppria. Et
 fm cōmentatorē. ix. methaphi. vniūq̄q̄ fm
 q̄ se habet ad entitatē: ita se h̄z ad opatiōem.
 Et d. est infinita bonitas: debet dilectio ma-
 gis sandari in eo qz in natura humana q̄ est
 finita. et p̄ sequeb? q̄gruū fuit ad mouēdum
 creaturā humanā ad diligendū eū: q̄ ipa na-
 tura humana assumeret a diuina. ita q̄ deus
 et homo esset in vnitate suppositi et persone.
 Et hāc rōnem approbat Aug. in li. cur qn̄z
 quō deus. c. vj. di. Deus homo fieri dignat?
 est: quaten? tāto illuz plen? diligamus atqz
 laudemus q̄to clari⁹ eius beniuolentiā et
 ga nos cognouim⁹. *¶ Tercio rōne ordinari-*
onis sic. Finis om̄is creature est homo. Iux
illud phi in. ij. phis. et ij. de aia di. Nos sum⁹
q̄dam mō finis om̄i: et vtimur tāqz p̄p̄ nos
om̄ibz que sunt. Et h̄ dupliciter. i. intrinsece
et extrinsece. Intrinsece qz om̄is creatura ad
ipm ordinatā tāqz ad finē s̄b vltimo fine deo.
fm beatū Bonauē. in. ij. d. i. x. ar. ij. q. j. Et
patet hoc etiā Gen. j. qn̄ dixit de⁹. Faciam⁹
hōiem ad imaginē et similitudinē nostrā: vt
p̄sit p̄scibz maris et volatilibz celi et bestijs
terre. Extrinsece hō: qz vltimo inter oia crea-
ta factus est homo. Lū igit̄ deus vt habetur
Apoc. j. et penul. sit alpha et o: p̄ncipiū et fi-
nis. q̄gruū fuit vt deus fieret homo. et sic p̄n-
cipiū coniūget cū fine. et idem esset p̄ncipiūz
et finis. figura em̄ circularis qua finis iūū-
gitur p̄ncipio ē p̄fectissima fm arismetricos.
 Finis aut̄ dei est p̄ncipiū hois. Unde ait Jo-
 hānis. viij. Ego sum p̄ncipiū q̄ et loqr̄ vob.
 ḡ rē. Et iste rōnes militat etiā si Adā non
 peccasset. *¶ Quarta rō d. ampliatiōis sic.*
 Capacitas humane nature nō est p̄ctm̄ in
 aliquo ampliata. Sed post peccatū natura
 humana fuit capax tantū boni vt deo vnire-
 tur. et a deo assumeret in vnitate p̄sone. Ergo
 ante peccatū multo magis istius boni ca-
 par fuit. Ergo deus humanā naturā assum-
 psisset etiā si hō non peccasset: imo mltō ma-
 gis. s. nō fuisset passus nec mozm⁹. quia fm
 aa 2

phim. ij. de generatiōe. Deficiente cā. s. peccato:
 defecisset etiā effectus. s. mortis et passionis fi
 Respon
 sio ad rō
 nes pme
 opionis
 liq dei. Et isto mō hnt intelligi omnes rōnes
 et autoritates alterius opinionis. quibz etiā
 clarius sic potest rñderi. i. q. quorūcūqz ad
 causandū vñū effectū plures cause eque pñ/
 cipaliter cōcurrunt. cessante vna rñ. non ces
 sat effectus qui potest causari ab altera earūz
 causaz. vt notatur in. s. affirmatis. insti. de
 nup. et l. si ventr. s. in bonis. ff. de pui. credi.
 et in l. liberoz. ff. de his qui nota infā. Et per
 Bartho. in l. ita stipulatus. ff. de verboz ob/
 ligatione. et loquit de causā finali duplici ad
 vñū effectū concurrere: sicut est in pposito
 nostro. et dicit q. vna cessante nō cesset effectus
 posito q. p. s. q. vna causa incarnationis xpi
 fuerit peccatū: tamē cū alie q. plures fuerint
 ad hoc simul cōcurrentes. de quibz supra di/
 ctum est et dicitur in sequentibz. q. quis cessas/
 set ipm pñm. non cessasset incarnatio rema/
 nentibz alijs causis. quia solum peccatūz
 fuit causa passionis et mortis xpi. ideo cessan
 te peccato: cessasset mors et passio ei. ¶ Quin
 ta rō dī cōmunicationis sic. Scdm Diony/
 sum in iij. c. de angelica hierarchia. Bonus
 vt bonū naturaliter est supplē cōmunicati/
 um. sed deus est summa bonitas i abstracto
 s. summe debuit et debet esse cōmunicatiua: ita
 vt si possibile esset q. a creatura participaret
 infinite debet et cōmunicari. Lū igitur ma/
 ior sit cōmunicatio p cōiunctionē persone di/
 uine ipsi nature humane in vnitare persone
 q. sit in iunctōe gratuita et gloriōsa que
 erit in visione et fruitione dei in patria: q. cū
 illa erit ista et nō ecōtrario. s. vt deus summe
 cōmunicaret bonitatē suā: etiā si homo si pec/
 casset: carnē assumpsisset. et hoc pēpue vt in
 ipsa natura humana bonitatē suā cōcarz oī
 creature. q. fm Grego. in omel. super illud
 Mar. ultimo. Predicate euangeliū omni
 creature. Omnis creature nomie intelligitur
 homo. q. cōmune aliquid habet homo cum
 omī creatura. Lapides nāqz sunt: sed nō vi/
 uunt. Arbuta sunt: viuunt sed nō sentiunt.
 Bura solum viuūt sentiūt et nō discernūt.
 Homines solum viuūt sentiūt et discernūt:
 atqz cū angelis intelligūt. Ergo vt omīs cre/
 atura bonitatē dei participaret in homie. de/
 buit etiā si homo nō peccasset carnē assume/
 re. ¶ Sexto idē pbatur rōne occasionis sic.
 Dñe illud qd deus puidit fiendūa pñci/
 pio: et angeli puidērunt. ita debuit fieri nulla
 alia occasione accedēte. quia summū bonum
 in natura humana nō debet esse occasionatū

sed incarnatio filiū dei est summū bonū i ho/
 mana natura quā a pñcio creatōis mūdī
 ondit deus nōnullis angelis. s. nō debuit esse
 occasionata. s. propter peccatū facta nisi cum
 pñsione scz ad passionē et mortē. s. p. p. p. p.
 tum. q. aut an peccatū pñsum et pñstetum
 fuerit hoc mysteriū angelis. ondit Bern. su
 per illud Ione. ij. propter me venit hec tēpe/
 stas. Exponens illud verbū de pñsa filiū dei
 dicens. q. lucifer puidit rōnalem creaturam
 assumendā in vnitare pñse filiū dei: vidit et
 inuidit. Tñ inuidia fuit causa calus diaboli
 et mouens ipm ad tentandū hominē: cū se/
 licitati inuidebat et p peccatū demereret hu/
 mana natura assumptōem et vñilitatē ad/
 deum. Ex quo patet q. lucifer intellexit vñio/
 nem humane nature: et ipm lapsū intellexit
 vt impedimentū vñionis. ppter qd et proci/
 rauit lapsū. Et hoc ergo relinquit q. cū
 scripto lapsū adhuc est ponere pñsentiam
 incarnationis. De Alexandr. Ecce s. h. sur/
 damento etiā tractabit in sequenti s. mone pre/
 pma. ¶ Septimo idē pbatur rōne pñsati/
 onis scz sacramēti mīramōnī. certū est an
 lapsū fuisse institutū mīramōnī sacramētū
 dicente dño Ben. j. Et licet et multiplicat/
 mini et replete terrā. Et Adam. Hoc os ē et
 ossibz meis: et hec caro est et carne mea. Hoc
 aut dicit apls esse sacramētū magnū i ipo/
 et ecclia. ad Eph. v. Si igit sacramētū hoc
 institutū est: et māsisset etiā circūscripto lapi/
 su: patz etiā quia ipa res sacra futura erat:
 incarnatio filiū dei: cuius ipsum erat signum.
 ¶ Octauo pbatur rōne onfionis sic. Lū mul/
 ti essent modi redimendi genus humanum
 fm Augustinū. xij. xetini. voluit tamē deus
 illud redimere isto modo vt in agis alliceret
 hominē ad amorē sui. sed magis alliciebatur
 ad amorē sui si fuisset assumptis in statu in/
 nocentie. gētiā si homo non peccasset vt nos
 ad amorē suū magis alliceret: carnē assume/
 re debuisset. Et hec veritas pñmāf auctorita/
 te Augustini in quodā sermone dicit. Que
 maior causa veniēdi deo. nisi vt onderet nob/
 dilectōem suā. vt si amare pigeat: reamare
 nō pigeat. De ille. ¶ Non idē pbat rōne
 pñtionis sic. Nullus inde debet reportare
 pñmodum vt meret supplicū. i. j. et. l. nec ex
 lo. et. c. ex tenore. et rescrip. vbi patet q. nemi/
 ni malicia sua v. parrocinari. et nullus ex do/
 lo suo debet facere conditionē suam melioz. i.
 transactione finita. Cetero transac. et. non fra/
 dat. s. nemo ff. de reg. iur. et qd ibi no. et. xvi.

Bermo. III. De annūciatiōe Marię

q̄ legi. b̄ em̄ esset contra iusticie ordinem
Sicut deus nō incarnat⁹ fuisse nisi peccat⁹
scilicet maxima cōmodū d̄ suo pctō repoz
tate. Cum em̄ nullā maiore dignitatez nul
lūq; maius donū z bñficiū excellēt⁹ po
tuit deus dare hōi q̄ sūā naturā assume
re. hoc autē bñficiū nō habuisset si non pec
casset. Quis nō videt q̄tū bonū q̄tūq; bñficiū
bñficiū affectus est ex suo peccatō. Ex quo
fm̄ ordinē diuine iusticie meruisset eternum
d̄ supplicii. ¶ Decimo idē p̄batur rōne beati
ficatiōis. Nā triplex reperit beatitudo ho
minis fm̄ doctores. Prima est substantialis q̄
p̄sistit in anima. z hāc solū in deo habet: que
p̄sistit in trib⁹ ip̄s⁹ aīne totib⁹ videlicet frui
tione. retentione. z visione. Secūda est p̄sub
stantialis: que p̄sistit in beatitudine corpōis
videlicet claritate. agilitate. subtilitate z im
passibilitate. Tercia d̄ accidentalis. quia si
ne ista esset quidē homo beatus: sed non om̄i
no. quia ip̄s⁹ sensus corpōis nō haberet ple
nam leticiā quantū ad p̄sē spectat. Presup
posito em̄ saluo meliori iudicio q̄ om̄es sen
sus hominis debet esse in actib⁹ suis in cōpleta
p̄fectione ut corp⁹ beatitudo plenissima sit:
quā plenior esse non possit. q̄ beatus non est
cui bonū aliqd̄ deest qd̄ hīc potest fm̄ Augu
stinum in libro de vera innocentia. Et tūc ar
guo sic fm̄ p̄dictos doctores z Bonauē. i. iij.
di. j. ar. j. q. ij. homo totaliter debet beatifica
ri: nō beatificat nisi in deo qui sol⁹ est eius
merces. sicut ab Abraā ait Gen. xv. Ego sū
merces tua magna nimis. nec beatificatur to
taliter nisi beatificetur in anima z corpore to
taliter. Sensus autē exterior nō potest beati
ficari nisi in re corpali. q̄ si tota beatitudo ho
minis in deo esse debet: z nō ab alio medicari
congruit deū esse corporeū. hoc est sibi vnire
corp⁹ in quo rāq; in p̄prio obiecto corp⁹
sensus possint suā beatitudinē inuenire. Et
licet quis diceret q̄ sensus habuissent suos
actus: etiā sine hoc q̄ deus esset incarnat⁹. ut
pote visus de quo p̄ncipaliter loquimur. z au
tus appellatione om̄es quādoq; sensus ho
minis p̄tinent. ut in l. vnica. §. videam⁹. C.
de rei vxo. acti. z. ff. de lega. ij. l. si mihi z Licio
in p̄n. de iniurijs. l. item apud. §. si q̄s. et de
tri. vino oleoq; l. l. ex vsu. z. C. de omni agro
deserto. l. q̄ agros. li. xj. Nam visus noster de
lectatus fuisse absq; eo q̄ deus factus fuisse
corporealiter visibilis. Vidisset em̄ pulcritu
dinem celoz z alia corpalia oīa z maxime io
ciatus fuisse videndo pulcherrima corpora
sanctoz. Rūdeo q̄ vez est: non tamen in deo

solum fuisse beatificatus per hāc visionem: i
quo debet totus homo beatificari. Tūc hoc est
singulare gaudiū beator⁹ q̄ vident nostram
humanitatē vnitrā diuicari. Hinc Bern. ait
Plenum prolixus om̄i suauitatis dulcedine.
videre hominē hominis p̄ditorē. Ecce enim
dulce lumen z delectabile oculis videre soles
iusticie xpm̄ dominū de quo Malachie. iij.
Vobis timentib⁹ nomē meū oriet⁹ sol iusti
cie. Et hoc singulare gaudiū Isaias exp̄ssit.
c. xxxij. dicens. Reges in throno suo videbūt
Istā rōnem p̄firmat Augustin⁹ in li. de spū
z aīna dī. Propterea deus factus est homo:
ut totū in se hominē beatificaret: ut siue ho
mo ingrederetur intus per intellectum siue
egrederetur extra per sensum: in creatore suo
pascua inueniret. Pascua intus in cognitio
ne deitatis. pascua foris in carne saluatoris.
Decille. Et quib⁹ om̄ib⁹ claret q̄ si p̄siderat
incarnatio fm̄ circūstantiā: vapore q̄ assu
psit carnē passibile z mortale. sic est vera pri
ma opinio: quia utq; non fuisse deus incar
natus si homo non peccasset. Si autē p̄sider
ratur in se simpliciter: tenendū est q̄ si filius
dei fm̄ opinionem secundā incarnatus esset:
etiā si homo non peccasset rōnibus p̄dictis.
Alijs quoq; fundamētis potest eadem veri
tas declarari: que ponitur in sermone seq̄nti
parte prima.

¶ Pars secunda hui⁹ sermonis que dicit⁹
fructificationis

E generatiōe z p̄ceptiōe filij dei ex
gine p̄phetavit Isaias p̄pheta: sui
libri. c. lvi. dicens. Rotare celi velup
mubes pluant iustū: aperiat⁹ terra z germi
net saluatorem. ¶ Unde est notandū q̄ incar
natio xpi pluuie assimilatur: q̄ pluuia trib⁹
modis generat⁹. virtute caloris attrahētis.
z vaporis ascendentis. ac ventī colligentis.
Venti em̄ volantes supra mare multum hu
morem sepe colligūt z secū ad aerē attrahē
tes in pluuia dissolūt. Et similiter beata
go his trib⁹ modis hāc celestē pluuia z gene
rauit. Gratia em̄ dei est amor dei. Amor autē
est ille ignis de quo ip̄s saluator ait Luc. xij.
Ignem veni mittere in terram. Quia igit⁹ be
nedicta ego fuit plena gratia z amore dei z
p̄sequenter igne z calore. Ideo p̄tute istius
caloris diuinum fontem ad se traxit z istā ce
lestem pluuia generauit. de qua ps. lxxj. dicit⁹
Descendit sicut pluuia in vellus. Item fili
us dei est vapor virtutis dei. Sapientie. vij. ¶
Iste igit⁹ vapor inter virginis viscera sine
sui in cōsione siue apertione se occultauit z po

E

Incarna
tio assila
tur plu
uie

Fili⁹ d̄
vapor

stea in pluviam se diffudit quando mūdum famelicū satiauit. Juxta illud ps. lxxvij. Pluit illis manna ad manducandū. Beata autē virgo ait illud Eccli. xxiij. Quasi libanus in incensu euaporant habitatores mei. Itē spiritus sanctus dicitur ventus. Juxta illud Jo. hānis. iij. Spiritus ubi vult spirat. Iste autē ventus flans in Maria eius humores collegit et corpus xpi formavit ita vt salutare pluviam generavit que vniuersum mundum fructificare fecit. Dicitur autē Jaco. v. Non pluit p annos tres et menses sex. Anni tres sunt tria tempora que precesserant: scilicet nature: culpe: et legis scripte in quibus pluvia benedictionis nō venit. Quartū autē tempus ē gratie. Et in isto etiā non venit vsqz ad menses sex. In isto autē mense sexto nullus est Sabotus angelus a deo Luce. i. Et tūc roborabit celi desuper: et nubes virginis pluit iustum atqz aperta est terra: id est ipsa xpo bñdicta. et genitrix saluatoris. ¶ Sed p maiori declaratione p̄dictorū est sciendū qd filius dei incarnatus est ppter multas utilitates homini et toti mundo pferendas. Primo vt mundū malignitate inflāmatū refrigeraret. ideo assumitur rozi in verbis p̄allegatis. Ros em calorem temperat: et refrigeriū prestat. Juxta illud Eccli. xvij. Nōne ardore refrigerat ros. Et sic iste ros temperauit estū concupiscentie. Juxta illud Eccli. xliij. Ros obuians ardori venienti humile faciet eum. Itē adduxit refrigeriū gratie. iuxta illud Dan. iij. Fecit mediū fornicis quasi ventū rozi flantem. ¶ Secundo incarnatus est vt mūdū aridū impinguaret. Ros em quosdā pisces maris impinguit: et aliquibus regionibus oues rore pascunt et impingunt. Sic iste ros mundum aridū impinguit. Qui dicitur potuit illud Gen. xxiij. In pinguedine terre et rore celi desuper erit benedictio tua. Impinguit em in xpo ex consideratione sue humanitatis que appellatur terre pinguedo. et ex consideratione sue diuinitatis que dicitur ros celi. ¶ Tercio incarnatus est vt mundū sterilem fecundaret. Locis em ubi ros nō descendit est sterilis. Sic mūdus erat sterilis a bona operatione. sed descendit ros iste in ipm et germina fecit. iuxta illud Osee. xiiij. Ero quasi ros et israel germinabit quasi lilium. ¶ Quarto incarnatus est vt mundū famelicū saturaret. vñ Numeri. xj. dñ. Quis descendet nocte super castra ros: descendebat pariter et māna. Isto tamē māna nō pascunt homines cornu. id est p peccatū denigrari. sed paruuli id est po-

mines māsueri et p puritate albi. Nam pulli cornu qdū hñt pilos albos a parentibus relinquant. et tūc eleuant capita et aperientes rostra celesti rore pascunt. Unde. ps. inquit de deo. Qui dat iumentis escam ipsorum: et pullis cornu inocuantibus eum. Qui autē nō crescere incipiūt a parentibus suis nutriuntur. Et hec dicit glosa sup p̄dicta verba psalmi. ¶ Quinto incarnatus est vt potestatem demonū coerceret et eos em nocturno tempore cadens venenosa animalia arceret et tō venenū eoz nō tantū nocet de nocte quantū de die. s in p̄m. raro etiam pungit serpēs qdū stant inter herbas irroratas. Sic iste ros celestis ad nos veniens maliciā demonis refrenauit. Unde ipsi filio dei dicitur Jsaie. xxiij. Ros lucis ros tuius: et terrā gigantū. id est superbū demonū detrahet in ruinam. ¶ Notandū qd p ros generatur in medio aeris intersticio: a tempore calido et temperate frigido. ¶ Tria autē sunt intersticia. i. celum mūdus: et infernus. xpi igitur incarnatio non est effecta in supremo intersticio. id est celo. qz angelicā naturā nō assumpsit. Unde ad Heb. ij. inquit apostolus. Nūqz em angelos apprehendit. Nō etiā est facta in inferno qz demones nō redemit nec eis peperit. Juxta illud iij. Petri. j. Deus angelis peccatibz nō pepercit: sed facta est in medio intersticio. i. in mūdū qz naturā humanā assumpsit. Juxta illud apostoli ad Gal. iij. Nūqz filii sui facti ex muliere: facti sub lege. Ista autē ratio. i. filij dei incarnatio facta fuit ex calido et frigido. Duo enim induxerūt deū vt homo fieret. scilicet abundantia charitatis ex parte filij que fuit qd si calor. Juxta illud ad Roma. v. Commendat deus charitatē suā in nobis. et c. et miseria generalis ex parte nostri qd fuit quasi frigus. Unde ps. inquit. Propter miseriam inopū et gemitū pauperū nunc egurgā dicit dominus. In hac autem fuit dissimilitudo inter naturā alerozationem: et istā supernaturālem. scilicet dei incarnationem. quia in naturali est tempus calor et temperatū frigus. In hac autē supernatura li fuit nimius calor amoris. Juxta illud ad Eph. ij. Deus qui diues est in misericordia ppter nimiam charitatē suā qua dilexit nos cum essemus mortui peccato viuificauit nos in christo. Item fuit nimius frigus lāguoris. Juxta illud ps. Omnes declinauerunt: sicut inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum non est vsqz ad vnum. ¶ Iste autem ros celestis descendit in beatā virginē: que facta est instar conche maris que ex rore celesti ge-

Bermo. III. De annūciatiōe Marię

beat margarita. Nā sic dicit Isidorus i li-
bro chymol. Concha marina certo tempore
seperit et rore celesti recipit. et sic margarita
inter sua viscera gignit. Sic ergo beata ani-
mā suam consentiendo aperuit quādo dicit.
Ecce ancilla dñi. et tunc ros spiritus sancti i
eā descendit. et sic filius dei generavit. Et hāc
operationē beatissime virginis et descendit spi-
ritus sancti in eā ac saluatoris incarnationem
et ea petebat prophetā Isaias in vrbis palle-
garis dices. Rorate celi etc. Nec etiā ergo be-
nedicta fecundata fuit ad instar terre. q̄ ro-
re celesti perfusa generat viridē herbam. Tu-
ra illud Deus. xxxij. Fluat ut ros eloquūz
meū quasi stille super germen. Et ideo canit
ecclesia de christo dices. Descendit in vterū vir-
ginis quasi ros super germen. ¶ Fuit etiā be-
ata virgo ad instar velleris gedecoris quod
rore impletū fuit et de rore areā et im-
pletū conchā. ut habetur Indici. vj. Istud
enim vellus figuravit vterum beatissime vi-
ginis in quo descendit plenitudo roris. id est
rois divinitatis. Ex qua plenitudine con-
dita est omnis ecclesia repleta est. Un̄ Ber-
nardus in quodā sermone inquit. Rigatu-
ris areā domini? celesti rore totū vellus pri-
us infudit. redemptur? em̄ genus humanūz
vnterum precii contulit in Maria. De q̄
dici potest illud. Pro nobis. Sicut ros su-
per herbā. sic et hilaritas regine. Tunc enim
reus celestis isti regine arripit quando de celo
sicut ros in eius vterū descendit. et eas velut
herbam bonā fructificare fecit. Unde ipsa di-
cere potest illud Job. xxx. Ros morabitur i
messione mea. ¶ De ipsa etiā exponi potest il-
lud Exodi. xvj. Suae quoq̄ ros iacuit p
circum castrorū. Castrum em̄ dei fuit bea-
te virginis animus. qui ita vallatus fuit et
munitus q̄ nunq̄ potuit ingredi inimicus.
Castrum etiā dei dici possunt eiusdē matris dei
viscera in quibus divina maiestas ad habi-
tandum de celo descendit. Unde canit ecclesia.
Castre parentis viscera. celestis intrat gratia
vnter puelle baiulat secreta que non noue-
rat. Dicta sunt enim castra ab obseruatione
castitatis. quā obseruabāt milites antiqui.
ut ait q̄dam glosa in i. qui cum vno. ff. de re
mili. Castra etiā aliquando exponuntur id est
hospitia. ut. C. de meratis. l. omnes. in prin-
cipio lib. xj. Proprie vero dicuntur loca in q̄
bus est exercitus ad pugnā. ut in i. qui mit-
tuntur. ff. si. ff. ex quibus causis maio. Et iō
beate virginis viscera in quibus hospitat
est filius nouē mēibus dominus exercituum

fortis et potēs in p̄lio. merito castra appella-
ri possunt. In istis ergo castris. id est. castis
visceribus intemerate virginis genitus est
ros celestis. id est dei filius. de quo pater eius
eternus inquit Job. xxxvij. Quis genuit stil-
las roris? quasi diceret nisi ego. De descen-
su quoq̄ istius rois celestis exponi potest illud
ps. cxxij. Sicut ros hermon qui descendit i
montē syon. Ipse etiā dei filius volēs intrare
virginis vterū dicebat illud Lanticorū. v.
Aperi mihi amica mea. columba mea. imma-
culata mea. quia caput meum plenum est rore
hic ergo ros suauissimus in sacrario vteri vir-
ginalis nouē mēibus requieuit. sicut ipse p̄-
dixerat Isa. xviij. vbi dicit. Nec dicit domi-
nus. ego quiescam in loco meo sicut nubes ro-
ris in die messis. ¶ Sexto principalit̄ incar-
natus est filius dei ut mūdum per peccatū te-
nebrorum illuminaret. Un̄ verificatū est il-
lud Isa. ix. Populus qui sedebat in tenebris
vidit lucē magnā. ambulantibus in regione
ymbre mortis. lux orta est eis. Erāt enim ho-
mines in tenebris ignorantie obsecati et facci
sicut bestie. Iuxta illud ps. xlvij. Homo cū
in honore esset nō intellexit. comparatus est
iumentis insipientibus et similis factus est illi.
Et in signū huius fecit deus primis parenti-
bus post peccatū tunicas pelliceas que facie-
rant de pellibus animalū in signū sue igno-
rantie bestialis. Beata autē virgo eis genera-
uit eum qui dicit Job. viij. Ego sum lux mū-
di. De quo Job. i. dicitur. Erat lux vera q̄
illuminat oēm hominē venientē in hūc mū-
dum. ¶ Septimo incarnatus est ut mūdus
in dominio diaboli positū a seruitute eius li-
beraret. An̄ aduētum nāq̄ saluatoris nostri
diabolus erat ut mūdi dominus et princeps
et pudor. xxxij. q. ij. Nō erat autē potestas su-
per terram que comparet ei. qui factus est ut
nullū timeret. Job. xij. Venit ergo leo de tri-
bu iuda ut contra illū dimicaret et humanū
genus de manibus eius eriperet. et ipsum de
mūdi dominio eijceret. Unde ipse dominus
dicebat Job. xij. Nūc princeps mūdi huius
eijcietur foras. ¶ Octavo incarnatus est ut
nos suos peccati iuxta ea que habentur ad
Roma. viij. et ij. q. vij. c. quid ergo ad liber-
tate innocentie perduceret. et de vniuerso et ig-
nobilitate viciorū virtutū nobilitate insigni-
rēt. et nos iniustos et celeratos p passionē
et mortē suam deo patri reconciliaret. Unde
Hieronymus super Amos prophetā inquit
Per filiū virginis de seruis facti sumus libe-
ri. de ignobilibus nobiles. de peccatoribus

fusti. quia satisfecit p nobis q eram debito/
res mortis. Dicam q omis saluatori nostro
Dñe Jhu. D redepro: nr. D fili dei bñdi
cre ecce nos suos tuos eē pñtemur cuz illa q
angelo rñdit q ei incarnatōem tuā nūciauerat
Ecce acilla dñi fiat mibi sñm sñbū tuū. Qui/
bus sñbis ianue celestis hierusalē aperte sunt
nobis. i. quas irroduci mereamur ipsius bñ/
dicte vrgis iter cessioe: z tecum ac cum illa re/
gnare i secula seculorum Amē.

De eadē sacratissima filij dei incarnatōe
Sermo. v.

Als admirabi

le opus excelsi. Eccl. xliij. Ille
dicit eē artifex sapiēs z bonus.
qui nō soluz scit vas de nouo fa/
bricare: s. etia scit destructū i meli⁹ reparare
Nam subtilitas artis: p opa difficiliora co/
gnoscitur. Difficil⁹ est aut vas cōfractuz re/
parare qz nouū facere: z iō inquit impator i
l. j. s. cūqz. C. de vere. in. enic. q. laudabilior ē
is qui facrum subtilit emēdat eo qui pñs ad/
inuenit. facit etia ad predicta qz facilius ē ali/
quid de nouo acquirere qz pñtū recupare.
c. sunt qui arbitratū. z ibi glo. de peni. di. j.
z. c. reperitū. de peni. di. iij. ¶ Deus igit
est optimus artifex. nam vniuersum mūdū
ex nihilo fabricauit velut vas bonum. Gen.
i. j. Et vas destructū. scz hōiem i melius repa/
rauit. In hoc em vase depicta erat imago dei
quod vas pñm parētes icaute fūates p fre/
gerūt. quia mutauerūt glām icorruptibilis
dei zc. ad Roma. j. Igit pro reparatiōe hu/
ius vasis plorauit genus hūanum qñqz mi/
libus ānis z vltra: dices cum ps. Faci sum
velut vas pñtū. Tādē audiuit de⁹ pñs
eius clamorē: z misit sapientissimū artificē
scz spiritū sanctū. de quo dicit Sap. j. Qui
em est artifex qui potest facere mūdū de im/
mundo cōceptū semine. Job. xij. Et opatōe
istius artificis filius dei incarnat⁹ istud vas
reparauit in virgine gloriola pñtius qz p/
ñs. Quod figuratū fuit Hieremie. xviij. vbi
dicunt est Hiere. Descende in domū figuli
qui descendit: z vidit fieri vas quoddā lute/
um. sed vas illud totū contritū est. Deinde
de ipsa massa assumpta fecit figulus vas op/
timū quēadmodū ipse voluit. quo facto: de
dit illud Hieremie: in signū qz deus eque re/
pararet hierusalē destructā vt figul⁹ vas illd
Spūaliter em p pñm vas intelligitū pñ/
ma mulier quā diabolus tentas totaz ade

De ho/
minē tā/
qz vas cō/
fractū re/
parauit.

contritū q nō remāsit in ea nec in suis poste/
ris tantū integritatis vt posset reponi scintil/
la diuine gratie in ea. fecit qz deus de eadem
massa humani generis aliud vas admirabi/
le scdicit verba propofita. i. beatam virgine
Mariāz. p cuius conceptū vas illud huma/
ni generis destructū reparauit: z supernā hie/
rusalē in repletionē angelice ruine p filiū
suum restituit. ita qz felicius est quod per
ipam virgine lucrati sumus qz qd p. Eiam
p didimus. Unde illi Ephysofomus super
Missus est inquit. Ave gratia plena: vltra
tam nō diabolus aduersum te. vbi em pñs
vulnerauit bellator: ibi summas medic⁹ ante/
dortū p mulierē posuit. Per mulierē occurrit
fallacia. p mulierē emanāt meliora. Non ve/
rearis culpāz p demnationē. Marer em il/
lus qui p demnauit efficiēs. Ave aimatus
templū dei celi ter regz dñā. Nec ille. Et Bre/
gori⁹ nazanzen⁹ sup Luc. di. Tabulas nre
nature quas culpa p fregit de nouo verus le/
gislator de terra nostra sibi volauit absqz cō/
cubitu: diuinitatis sue corp⁹ inscriptibile cre/
ans quod diuin⁹ digit⁹ inscripsit. i. spūaliter
supueniet in virgine. De hac igit reparatiōe
in vtero virgins facta: tres consideratiōes
faciemus.

Prima dicitur assumptionis.

Secūda reparatiōis.

Tertia sō opatiōis

¶ Pars prima hui⁹ sermonis que dicitur
assumptionis.

Inquit Augustinus in libro de vera
innocētia. c. lxiij. Diuinitas verbi
equalis patri facta est princeps mor/
talitatis nostre. nō de suo: sed de nostro accipi/
ens vt z nos efficeremur participes diuini/
tatis ei⁹ nō de nostro: s. de ipsius dono. Nec
ille. Hoc aut fuisse congruum. i. cū huma/
nam carnē assumere probari potest vltra di/
cta in supiori sermone multis rationibus. vt
elicitur ex dictis Alexandri de ales in. iij. pte
summe in tractatu de cōuenientia incarnati/
ōis. z Richar. ac beati Bonauē. in. iij. di. i.
ar. ij. q. j. z sancti Thome in. iij. pte sum/
me. q. j. ar. vj. Et primo ratione ostensionis
diuine potētie. Nunqz em potētia pfecte con/
ditur nisi effectus virtuti cause coequet. Lū/
igitur potētia dei sit infinita perfecte nō on/
ditur nisi in actu infinito. Omne autē qd
creatū est finitate habet. Ergo congruū fuit
deum incarnari vt ostenderet infinitā poten/
tiam suā in coniunctione tam distantiz. scz
creatoris z creature. Magna enim ostēsa

De ho/
minē tā/
qz vas cō/
fractū re/
parauit.

Bermo.v. De annūciatiōe Marię

fuit potentia in coniunctiōe dispariū ele-
 mentū vtiq; cōtrariāz qualitatū i vno cor-
 porē iūta cōcordia z equalitate: sicut fuit
 in corpore Ade ante lapsum. Maior autē fuit
 potentia sue in coniunctiōe illorū ad
 spiritū humanū. Maxima rō in coniunctiōe
 ne vniūq; s. corporis z anime ad spiritū in
 creaturā. inter que est maxime disparitas et
 distantia. De qua cōiunctiōe loquit̃ Ber.
 in sermone de natiuitate di. Talia opa fecit il-
 la omnipotens maiestas in assumptione no-
 stre carnis: ita mirabiliter singularia z singu-
 lariter mirabilia: vt talia nec facienda ampli-
 us sup̃ terrā verbutz q̃ppe z anima z caro in
 vna cōuenire psonam z tria vniū sunt: nō cō-
 fusiōe substantię sed vnitatē psonę. Hec ille
 Opus ergo incarnationis diuine fuit osten-
 ditur infinite p̃tētię eius z potentie fīm Da-
 mascēni li. iij. c. j. Nihil em̃ mai⁹ q̃ creatorē
 fieri creaturā. ¶ Secūda ratio dī declaratiōis
 summe sapiētię diuine. Sapiētis enim fīm
 p̃m. i. metaphis. est ordinare. Ordo autēz
 vt ait Augustin⁹. xij. de ciuit. dei. est partū dis-
 paritūz: vniūq; locū suū tribuēs dispo-
 sitio. Accipit autē hic locus nō p̃prie s; p con-
 gruentia p dignitate p gradu vniūcūq; s;
 Ergo ad manifestandā summā sapiētiā dei:
 congruū fuit summā fieri ordinatiōem. que
 enim a deo sunt ordinata sunt ad Rom. xij.
 Ordinatio autē summa in creatura est dum
 iura om̃ē possibilē modū reducit in suū
 fontē quo vnitur suo p̃ncipio. Hoc autē
 nō potest fieri nisi illi vniatur personaliter.
 Quāq; em̃ alia data: hec maior est z p̃stan-
 tior. In hac cōfessione ostēdit deus suāz in-
 finitam sapiētiā. Unde Bern. in quadam
 ep̃la inquit. Nemo nouit hominū nec nocē-
 re p̃tēst ad pleniū: qd boni ad grām: quid de-
 coris ad gloriā: quid cōmodi ad salutē penes
 seip̃am corineat hui⁹ venerandi mysterij. s.
 humane redemptiōis inscrutabilis altitudo.
 ¶ Tercia ratio dī attractionis. q̃a
 cum homo naturaliter attrahit ad visibilia
 z illis afficit. Ideo p̃uēniēs fuit vt deus p as-
 sumptiōe humane nature visibilis fieret: vt
 er visibilis eius humanitate ad cognitionem
 z amorē eius diuinitatē inuisibilis hominē
 traheret. Et iō Aug⁹. p̃ra eos qui querūt
 vtrū deus p̃merit aliter humanū genus re-
 dūcere q; p incarnationē suā. dīc in libro de
 agone ip̃iano. Poterat quidē s; aliter face-
 re: s; nōstre stulticię dūpliceret. Si em̃ nō
 appareret oculis perōz: lumen eis vtiq; eter-
 num qd p̃ interiorē oculos videt: in q̃natis

mentib; videre nō possent. Iō autē nos vili-
 biliter cōmonere dignat⁹ est vt ad inuisibilia
 ppararet. Hec ille. ¶ Quarta rō dī demōstra-
 tiōis infinite bonitati diuine. De em̃ cū sit
 summe z infinite bon⁹ q̃ nihil meli⁹ cogitari
 valet fīm Ansel. in lib. monologion. debuit se
 summe diffundere p̃te creatura: qz sicut de
 natura boni ē se diffundere i alios. vt dictū ē
 sup̃ in sermone p̃cedēti. ita de natura summi boni
 est se summe diffundere. qz vniūq; nō nā-
 tura sibi p̃p̃ia. i. metaph. s; nō se summe diffū-
 deret p̃te creatura nisi huāne nature vnire-
 tur. g. zc. Licet em̃ de⁹ p̃ se diffunderet plenū
 summi filii p generatiōem z p̃r z fili⁹ in spūm
 sanctū p spiratiōz. eñ hec diffusio facta ē cre-
 atura nō p̃te. z etiā si nūq; facta fuisset aliq;
 creatura. vñ si summū bonū nō se summe dif-
 fundisset creatura p̃te: fuisset cogitare maio-
 re diffusionē. z cū maior diffusio maiorē ar-
 guat bonitatē: fuisset etiā cogitare maius bo-
 nū ip̃o deo qd ē impossibile ec. Ad demōstra-
 tiōē summā bonitatē suā ip̃i creature deuit
 deū incarnari. vñ Job. iij. dī. Sic de⁹ dilexit
 mundū vt filiū suū vnigenitū daret. ¶ Qui-
 ta rō dī corroboratiōis. fīm em̃ Rich. xbi. s.
 p incarnationē s; ij. de corroborata ē spes nrā:
 vt deo possim⁹ p̃iungi p clārā beatā visionē z
 p̃fectā fruitiōz. Uñ Aug. xij. de trini. c. xix. in-
 quit. q; si natura fili⁹ dei mīsericōdiā facit⁹ est fili⁹
 hoīs p̃pter filios hoīm. q̃to credibili⁹ est na-
 tura filios hoīm g̃fieri filios dei? Et iste om-
 nes generatōes locū h̃nt z si hō nō peccasset. z
 pbat q; de⁹ humana carnē assumpsisset. p̃p̃
 petm̃ aut carnē mortālē assumpsit vt p hoīe
 sacrificeret: z p̃ra hostē illi⁹ diabolu decerta-
 ret. Et h̃ est qd Aug⁹. in li. cur qñ z quō de⁹.
 c. vj. pcludēdo dīc. Subtiliter g̃ subtilē ini-
 micū de⁹ expugnare voluit: z qñ lib̃ esca huā-
 nitatis hamū celauit diuinitatē. q̃ten⁹ ille q;
 oēm carnē q̃si merito inuaserat: carnē inueni-
 ret q; sibi p̃ius nil deberet: quā dū illicite con-
 tingeret merito eā quā qd am̃mō licite possi-
 debat amitteret. Sic q̃ppe hostis antiquus
 deludēd⁹ erat vt q; hoīem deluserat p hoīez deū
 delusus z ip̃e fieret. z sic incautū hoīez callide
 sibi subiecerat. ita p hoīem cautū nō callide:
 sed sapiētē subieceret. Hec ille. ¶ Nag⁹ au-
 tem p̃gruū fuit deū assumere naturā huānaz
 q; angelicā vel alterius creature. quod pbat
 fīm sanctū Bonauenturā in. iij. dist. ij. ar. j.
 q. ij. z beatum Thomā in eadē distinctione.
 arti. j. Et Alexandrū de ales vbi supra. z Ri-
 chardum de mediā villa. in. iij. di. ij. arti. j. q.
 ij. Et primo ratiōe psonalis dūinctionis

Demon-
 strat dei
 bonitas.

Corrobo-
 rat spes
 hominū

Modū
 it angeli
 cā natāz
 assumere

sic Licet em̄ etiā in angelis reperiat persona
litās sicut in homine. quia angelus est psona
vt dicitur in .ij. sinaz. dis. .ij. tamē magna est
differētia inter hominē et angelū in hoc q̄ in
humana natura est psonalitas fm̄ originē. et
in angelica nō. Una em̄ psona humana ori
ginatur ab alia. q̄ filius est a patre. qd̄ ita nō
est reperire in angelis. Unus em̄ angel⁹ nō
est ab alio. sed om̄s simul creati sunt. Et hec
habentur a magistro vbi supra. et ideo magis
congruebat q̄ deus assumeret eā naturam i
qua esset talis distinctio fm̄ originē sicut est i
diuinis psonis tanq̄ magis cōforme distin
ctioni earum. ¶ Secūda ratio dicitur ex
plaris representationis. Homo enim magis
exp̄sse representat deum q̄ angelus. rōne cuius
dicit microcosmus grece. id est minor mun
dus latine fm̄ p̄m. viij. ph̄. Anima enim
humana et rationalis nō em̄ representat deum
propt̄ cōsideratur in se. sed etiā inq̄rū vn̄it
corpori. et illud regit et in quo toto habitat si
cut deus in maiori mūdo est em̄ tota in toto
et tota in qualibet eius pte fm̄ Augustinū in
vj. de trinitate. qd̄ qualiter intelligatur expo
sui in secūda p̄terrolarij sm̄onū. fm̄one. x. p̄
prima. Et ista ratio magis dicit homo fa
ctus ad imaginē dei q̄ angelus fm̄ Alexan
de ales vbi supra. et in .ij. p̄e summe in tracta
tu de angelis. et beati Bonauenturā in .ij. di.
xvj. ar. ij. q. j. Et ratione huius maioris simi
litudinis fuit maior ratio vniuersitatis. quia
omne simile appetit suum simile. Eccli. xij.
¶ Tertia ratio dicit maioris compositionis
homo em̄ composit⁹ est ex natura corporalē
spirituali et qd̄ammodo cōmunicat cū om̄i
creatura. vt dictū est supra fm̄one p̄cedēti.
parte p̄ma. Vnde est q̄ cū homo assumitur et
deificat. qd̄ammodo om̄is creatura in eo ex
altatur dū suo simili deus vn̄it. Et ideo assū
ptio humane nature magis facit ad p̄fectio
nem vniuersi q̄ assumptio angelice. quia in
homine maior est cōmunitas cū om̄i creatu
ra q̄ in angelo. Congruū etiā fuit vt carne
assumeret nostri generis fm̄ beati Bonauē
turā in .ij. di. xij. ar. j. q. ij. et Rich. in eadē
dis. et Alex. in .ij. p̄e summe in tractatu de cō
ueniētia incarnatiōis. Et p̄bati potest mul
tis rationib⁹ habēdo respectū ad peccatum.
Et p̄ma dicit cōseruatiōis diuine iusticie. vt
videlicet eiusdē generis esset p̄uicator et la
tisfactor. Nam si alteri⁹ generis esset. non at
tribueretur eidē generi satisfactio cui et offen
so. ac p̄ hoc nō recte seruaret iusticie rectitu
do qui ab illo genere requirit emēdaz i quo

reperit p̄cedentē offensam. I. sanctus. C. de
penis. et .l. si pena. ff. co. ti. et .l. ob maritorum.
C. ne vxor pro mari. et c. roman. de sen. exco.
lib. vj. cū si. Un̄ Anselm⁹ in libro cur deus
homo dicit. Si nouū hominē facit nō ex ge
nere Ade. nō p̄ncebit ad genus humanum
quare nō debuit satisfaccere eo qui nō venit
de illo. s. sicut iustū est vt p̄ culpa homis hō
satisfacciat. ita iustū est vt ille qui satisfecit sic
idē aut eiusdē generis cū eo q̄ fecit peccat⁹
aliter nec Adā nec aliq̄s satisfaccere p̄ se po
tuisset. ¶ Secūda ratio dicit indicationis
diuine dulcedinis et misericordie. vt videli
cer deus qui ab homine cōtempnus fuerat nā
q̄ ab aduersario et inimico. ipse idē generi
humano vn̄it et in christo in vnitare suppo
siti. in hoc em̄ manifestat mira dei cōdectio
qui voluit sibi cōiungere p̄ indissolubilem
cūlum humanū genus sibi inimic⁹. Iuxta
illud ad Romanos. v. Cōmendat aut̄ deus
charitatē suā in nobis. quia cum inimici esse
mus reconciliati sumus deo p̄ mores fili⁹ sui.
¶ Tertia ratio dicit diuine sapiētie et rati
onis que nullo potest infringi vicio. De
creuerat em̄ deus et ordinauerat vt totū hu
manū genus multiplicaret ex vno propter
representationē illius vniuersalis p̄ncipi⁹
quod est deus. Docuit p̄ peccatū infringi
debuit. et ideo mediator dei et hominū christ⁹
homo verus nō aliūde. sed de massa tot⁹ ge
neris humani debuit formari. Un̄ apostol⁹
ad Heb. ij. ait. Qui sanctificat et qui sanctifi
catur ex vno om̄es. s. christus est qui sancti
ficat. Qui et sanctificatur est human⁹ ge
nus. ergo apparet q̄ christus debuit esse d̄ ge
nere humano. ¶ Notandum quoq̄ q̄ nō fuit
cōgruum q̄ christ⁹ assumeret ip̄m hominē
p̄imum scz Adā. fm̄ Alexandrū de ales vbi
supra et sanctū Bonauenturā itē vbi supra.
q. ij. et hoc triplici respectu. Primo enim nō
cōueniebat respectu diuin⁹ creatoris. vt vide
licet persona christi hominē assumeret p̄cto
rem cū ipse forma assumpta deberet peccato
res iudicare. et nullaten⁹ de peccato argui pos
se. nec fm̄ naturā assumptam nec fm̄ naturā
assumptā. fm̄ quas naturas cōpetit ei iudi
ciaria potestas. Unde ipse dicebat Job. viij.
Quis ex vobis arguet me de peccato? Sed
si christus assumpsisset Adā. sequeretur q̄
proprietates que conueniunt Ade. conuen
rent christo hominī. igitur esset dicere de ipo
sicut de Adā q̄ peccauit. Sed ipse est de
us. et proprietates que conueniunt illi homi
ni assumpto. p̄ueniunt filio dei cui vn̄itur.

U
Dō ma
gis rep̄
tū deum
angel⁹

Spus de
buit assu
mere car
nem n̄ri
generis

Spus de
buit ad
sumere p̄
mam hō
minem

Ang
stus
quos
carne
fili⁹

Berino. v. De annūciatiōe Marie

Z potuerit filius dei peccare. qd est impiū
 et dicitur impossibile esse. ¶ Sed nō pueni
 etiam repotare comodū. vt dicitur est i ser/
 mo pcedenti. vt habetur etiā in .c. et lris. d.
 Sed si Adā ppter satisfactiōem
 dimissa comissa assumeret a verbo repoz/
 itum estabile sublimitate et utilitate. qd
 est dū dū dicere: vt videlicet ille qui tātz
 se crearet p culpa: tantū exaltaretur vt esset
 sufficiens naqz sibi inimū vt saltē ei recō/
 daretur: nedum q ipse deus efficeret. ¶ Ter/
 tio hoc nō pueniebat respectu humani gene/
 ris: quia cū ille homo esset pene debitor: vtpo/
 te ille qui erat reus omnū animaz nostraz
 nō esset eius passio tantū deo grata quantū
 si esset innocens. et vix etiā sufficeret ad satis/
 faciendū p se: nedum cū alijs satisfactiōem
 suā posset communicare. ¶ Potest quoqz pba/
 ri vltra pdicta conueniens fuisse filiū dei assu/
 mere carnē humanā alijs rationibus. Et pri/
 mo ratione diuine pdestinationis fm Alex.
 teales in .iiij. parte summe in tractatu de pre/
 destinatione xpi. et Richardū in .iiij. dist. vij.
 ar. ij. q. ij. et Bonauē. in eadē dist. ar. vltimo.
 q. ij. et Alexan. lombard. eadē dist. vbi dicit q
 hoc est ppositio q filius dei fuit pdestina/
 tus esse homo: hoc est fuit pulsus ab eterno q
 assumeret humanā naturā vel q pdestinatus
 fuit ab eterno q filius dei fieret homo. et hoc
 concedit magister in pdicta dist. vij. terrij.
 Nam qui pordinatur ad aliquid dicit pde/
 stinari ad illud. sed anteqz filius dei esset ho/
 mo: pordinatus est vt fieret homo. ergo etc.
 Item hoc est vera ppositio: homo pdesti/
 natus esse filius dei: fm Alexan. vbi supra
 et Rich. et Bonauē. vbi supra. q. ij. et Alexā/
 drum lombardū eadē dist. exponendo sic.
 Homo pdestinatus est esse filius dei. hoc est
 anteqz esset homo: pueniens esse filius dei.
 Vel sic: Homo pdestinatus est esse filius dei
 id est pdestinatus est vt homo sit filius dei.
 Et ita intelligitur illud apostoli ad Rom. ij
 dicitis de christo homie. Qui pdestinatus est
 filius dei in virtute. vbi ait glo. pdestinatus
 est Iesus vt qui futurus erat in carne filius
 David: esset in virtute filius dei. Louenien/
 ergo fuit vti Adam nō peccasset: filius dei
 humanā carnem assumeret cū diuina prede/
 stinatio nō possit falli. ¶ Secundo idēz pro/
 datur rōne angelice cognitionis qui statim
 ex quo creati sunt cognouerūt incarnatiōem
 dei futurā. Unde sanctus Maximus in quo/
 dam sermone ait. Vtū angeli cognouerint

futurā incarnatiōem ambigi nō oportet.
 Latuit autē eos inuestigabilis dñi cōceptio
 atqz modus: qualiter totus in genitore: et to/
 tus manabat in omnibz. necnō et in regis cellis
 la clausus. Un et angelus Gabriel cū virgo
 quesisset: quō fier istud: in generali tū respō/
 dit. Spūs sanctus supueniet in te. Un dicit
 Bern. in quodā sermone: q deus pater statim
 angelis creatis ostendit filiū suū incarnādū
 et eis omnibz obtulit ad honorādū. vñ lu/
 cifer supbia intumescēs et inuidia patescens
 hominī assumēdo a filio dei nōnū subijci
 se ipsum equalē deo facere appetijt. et iō meri/
 to corruit vt scriptū est Isa. xliij. Et tunc sa/
 crum est plū magnum in celo inter luciferū
 et sequaces ex vna parte: et angelos bonos ex
 altera. vt scriptū est Apoc. xij. vnde proiecto
 dracone cū sequacibz suis cantabant angeli
 dicentes. Facta est salus et trūs et regnū dei
 nostri et potestas xpi eius. ¶ Tertio idēz pro/
 batur ratio demonstrationis festinate. mor/
 em Ade formato demonstratū est incarnatio/
 nis xpi mysteriū quādo misit deus soporē in
 eo. Gen. ij. quē soporez magister vocat exta/
 sim. in .iiij. dist. xxi. Tunc em in formatione
 Eue ex latere ipsius Ade. intellexit et postea
 p dicit spiritū propheticū vnionē dei cū car/
 ne humana quādo dixit de vxore sua: que si/
 gurabat eccliam sicut ipse xpm. Hoc nunc os
 ex ossibz meis et caro de carne mea. Vbi dicit
 Alex. vbi .s. q ad hoc significandū facta est
 Eua ex corpore ade: vt sicut ipsi quasi vnum
 corpus carnale erāt: sic xps et ecclia qsi vnuz
 corp⁹ spūale. qz ecclia de ipsa formata ē. Un
 ad Eph. v. ait apls. Membra sum⁹ corp⁹
 eius et de carnibz eius et de ossibus eius. Et
 quibus omnibz patet q etiam si adam notū
 peccasset: dei filius humanā carnē assumpsis/
 set. Et potest alia ratio dicta nobilitatiōis et
 pfectionis assignari. Nam deo conueniebat
 nobilitare et pficere omnia p suā incarnatiōem:
 non obstante peccato. Un p eam nobilitauit
 et perfecit naturā humanā nobilissimo indi/
 uiduo. et genus corporeū nobilissimo corpo/
 reo. et genus spirituale nobilissima anima. q
 omnia facta nō fuissent christo nō incarnato.
 Item omnia elementa per xpm redicata sunt
 et sanctificata tam in vnione nature ad natū/
 ram qz etiā per singularē eius operationem.
 Nā terra sanctificata est in grano frumenti i
 eucharistia. et vīnum et aqua in eius precioso
 sanguine. aqua etiā in baptisate: in quo
 sanctificauit omnē creaturam. aer in assum/
 ptione xpi. ignis in missione spiritus sancti i

linguis igneis. et sic de alijs.

¶ Pars secunda huius sermonis que dicitur reparationis.

Ep^o Ro expeditione huius partis querit: quare deus magis voluit humanam naturam assumere et eam reparare: quam angelicam. Ad quam dubitationem quia responsum est in quarta pre huius operis sermone. v. pre. ij. Ideo hic non multum insudabo. tamen ad maiorem declarationem dicor vbi supra dicto quod potest colligi ex dictis Alexandri de ales in. ij. pre. summe in tractatu de necessitate incarnationis. et Rich. in. ij. dis. ij. art. j. q. ij. et beati Bonaventurae in eadem dis. ar. j. q. ij. Et theologis in. ij. sen. di. xij. Multum ex causis non debuit reparari angelica natura. Peccatum enim luciferi et sociorum eius fuit irremissibile. et primo respectu arbitrii. Nam liberum arbitrium angeli ante electionem se habet mutabiliter post electionem vero se habet immutabiliter. Liberum vero arbitrium hominis se habet mutabiliter ante electionem et post electionem usque ad mortem. Unde philosophus in. ij. de regimine principum ait. Liberum sumus usque ad finem ad hoc et ad illud: ad bonum et malum. Angelus ergo sic fuit ordinatus: ut ante electionem posset revolvitur tam ad malum quam ad bonum. sed postquam elegisset aliquid horum siue malum siue bonum non posset amplius mutari. sed haberet liberum arbitrium confirmatum in illo siue bono siue malo. et non posset illud deestari. quia angelus cum aliquid intelligit non facit sicut homo qui cognitiones suas accipit in tempore: non totum simul intelligit: sed unum per alium: et unus ex alio. sicut ex premissis accipit conclusionem. Angelus enim accipit statim totum non perferendo sed sine tempore et sine discursu et non unum post alium: vel unum ex alio. Et sic finis statim sue ordinationis indicat de re tota simul. et indicando videtur eam tota simul. et sic certissime indicat et non potest decipi sicut homo. Et sequenter nec excusari. Cum ergo semel elegerit lucifer malum: in quo fuit confirmatus eius liberum arbitrium: ut ait sanctus Bonaventura in. ij. di. vij. et habetur per glossam in. c. qui eps. xij. di. non potest amplius penitere siue per penam culpam suam delere. maxime quia voluntas non potest deestari peccatum in se existens sine gratia gratis data disponente et pueniente. Voluntas autem diaboli finis sancti Bonaventurae et Rich. in pre. dicta dis. caret omni gratia liberum arbitrium disponente. Cum igitur peccatum non possit remitti sine gratia gratis faciente et sanante. et ad hanc pertingit non possit sine predestinata gratia pueniente et disponente: quia diabolus priuatus est. pa-

Anglica natura non debuit reparari humana

ter quod eius peccatum est irremissibile. ¶ Sciendum ergo quod angelo fuit a deo prius status merendi usque ad primam voluntatem bonam vel malam. Ideo sicut homo postquam tempus merendi pertransiit. s. tempus vite quantumque solum mortale peccatum fecerit non potest ultra bonam voluntatem acquirere sicut etiam fuit de angelis. Unde Damascenus inquit. Hoc est in angelis casus quod in hominibus moris. Et Augustinus in libro de fide ad Petrum ait. Sic creauit angelos deus ut qui vellent: perpetuo boni essent: et qui nollent. nunquam eos diuino munere reparet. Propter casum igitur angelis ablata est ei gratia merendi. unde quando angelus cecidit: statim extra statum merendi fuit. Homo vero quando peccauit non exiit statum merendi. ideo se disponere potuit ad obtinendam misericordiam dei. Unde inquit Ric. in. ij. dis. xij. ar. j. q. ij. quod natura humana non precipitauit se in profundum ex tanto conatu siue angelus mali qui in malo obstinatus fuit et induratus. ¶ Secundo fuit irremissibile respectu qualitaris peccati. et hoc triplici ratione. Primo ratione generis peccati. nam tam angelus quam homo peccauit per superbiam. sed differunt: homo enim peccauit appetendo scientiam dei. Beatus Hieronymus ubi dixit diabolus primis parentibus. Eritis sicut dei scientes bonum et malum. sed angelus peccauit appetendo omnipotentiam: ut habet Isai. xliij. ubi dixit angelus. Ponam sedem meam ad aquilonem et ero similis altissimo. quia quidem omnipotentiam nunquam voluit deus communicare alicui creature quia finis illa est omnium principum. quia igitur angelus appetiit esse principium et esse similis deo. propter hoc appetiit illud ad quod nullo modo erat ordinatus. et propter hoc non habet excusationem aliquam. et sic eius peccatum est inexcusabile et irremissibile. Ad scientiam autem est homo ordinatus in gloria: non autem ad omnipotentiam. Peccatum ergo hominis est excusabile respectu predestinato et consequenter remediabile. non sic autem fuit peccatum angeli. quia illud appetiit quod proprium erat creatoris. ¶ Secundo idem probatur ratione circumscriptionis peccati. Nam in Adam fuit aliqua ignorantia. quia mortale credidit esse veniale. sicut dicit Augustinus super Beati Augustini angelus autem non habuit ignorantiam in peccato: et ideo peccatum hominis fuit remissibile: non autem peccatum angeli. Possumus etiam dicere: quod Adam peccauit ex quadam infirmitate humana. Ideo peccauit in partem. Una ex quadam ignorantia feminea. ideo peccauit in filium. Diabolus autem peccauit

Angelo fuit prius status merendi

Primo ratione generis peccati

Beatus Hieronymus ubi dixit diabolus primis parentibus

¶ Secundo idem probatur ratione circumscriptionis peccati

Bermo.v. De annūciatiōe Marie

ut p̄p̄ia et cetera malicia. et iō peccauit i
sp̄m. qd̄ peccatū vt ait saluator Math.
q̄ nō reuerit in hoc seculo neci alio. qd̄ et
an p̄p̄ia et peni. dist. j. c. Deus quis simil.
¶ Tertio idē pbatur rōne occasionis peccati
q̄ homo alio instigāte et cū decipere peccare
p̄p̄ia ideo ignoscendū fuit ei q̄ prouocat ita
fuit. l. qui maior. §. si libertus. ff. de lib. et
capis. cū est subueniendū. l. ij. ff. ad tertū. et
l. ij. §. hec verba. ff. ad velle. et c. inter. de do/
na. et c. cū vniuersoz. de re p̄mu. ipe sō sathā
nas nullū instigatōe habuit. sed seipsū ad
peccatū et sua prauitate reuertit. Quapropter
homo q̄ p̄ aliu ceciderat. etiā ab alio repari
debet. Unde magister in. ij. dist. xj. ait de
Zidā. Qui aliquā licet modicā cadendi occa/
sionem habuit. Idcirco p̄tegritā iuuari de/
bet et p̄mittit ad veniā: vt qui p̄ aliu cecide/
rat. per aliu ignaret. qui ḡ incitatorē habuit
ad malum. nō inuiste reparatorem habuit ad
bonum. Diabolus sō quoniam sine tentatiōe
aliquis peccauit. per aliu vt refurget iuuari
rōnē debuit. nec per se p̄mittit. Ideo irreme/
diabile eius peccatū erit. Peccatū sō ho/
minis fuit p̄ aliu habuit inuistiā: ita p̄ alium
non incongrue habuit remediū. Hoc etiam
asserit apostolus ad Roma. v. dices. Si cū p̄
vniuersis delictum multi mortui sunt. multo ma/
gis gratia dei et donum in gratiā vniuersi Ihu
Christi in plures abundauit. ¶ Tertio prin/
cipaliter probatur peccatū luciferi fuisse ir/
remediabile ratione p̄p̄ietatis diuine iusticie
In p̄mis em̄ parētibz erat tota natura hūa/
na. vt ait Augustinus. xij. de ciui. c. iij. q̄ p̄ eos
postea erat multiplicāda in alijs. sed in āge/
lo peccatō nō erat tota natura angelica. imo
tam tota erat multiplicata. et p̄pter hoc diu/
ne iusticie congruū fuit vt nō statim punirēz
hominē vel iudicaret q̄ cito peccauit donec
species humana multiplicaret. et marie nu/
merus electoz. et tū iudicaretur et punirent
qui essent puniendi. sed statim debuit puni/
re angelum. q̄ in eo nō habuit locū predicta
dilatio. Homo igit debuit iudicari in fine vi/
tę sue. et in die iudicij. et tū nullū erit remedi/
um sic nec modo angeli. ¶ Quarto idem p̄/
batur rōne p̄ditionis diuine misericordie. Lum/
enim vt supra dictū est. in p̄mo homine esset
tota humana natura. ipso perditō tota fuit
ser corrupta et p̄dita. s̄ quis natura angeli/
ca in aliquibz cecidisset. pars tū maior p̄sti/
terat. s̄ magister in. ij. dist. xj. sed vbi ma/
ior est indigētia. ibi maior opus est miseric/
cordie. l. si quis ad declinandū. §. penul. C. d̄

ep̄s. et de. l. vnica. C. publice leticie. libro. xij.
Quia igit angelica natura nō ceciderat to/
ta. humana autē sic. q̄ in radice peccauit. idō
nō fuit p̄gruū diuine misericordie et sume pie/
tati vt ita nobilē creaturaz sicut est humana
natura ex toto sineret perire. Unde ad h̄ p̄po/
sitū adducit m̄ḡr in. ij. di. xj. c. p̄erea Aug.
in lib. enchiridion. c. xxvij. dicentē. Placuit
vniuersitatis creatori et moderatori. vt qm̄
nō tota multitudo angeloz deū deserendo pe/
rierat. ea que perierat in eterna damnatiōe
remaneret. que autē cū deo illa deserere p̄stite/
rat. de sua certissime cognita felicitate gande/
ret. at sō creatura rōnalis que in hoibz erat.
qm̄ peccatis atqz supplicijs tota perierat. ex
parte reparari placuit. vnde angelice socie/
tati suppleretur quod ruina illa minuerat.
Necille. ¶ Quinto idē pbatur rōne diuine sapie/
Nā q̄ angeli sunt p̄diti i p̄p̄ia dispositi
one ad gl̄iam. tū rōne nature q̄ sp̄uales. tū
ratiōe loci q̄ in celo empyreo. Idcirco a diui/
na sapientia temp̄ meriti est eis tam breue p̄/
fixum in quo mereri poterunt et demereri.
homini sō q̄ condit⁹ est in corpe animali. et
ita in dispositione remotiori ad gl̄iam. q̄
corpus qd̄ corruptū aggrauat aīaz. Sap.
ix. Et etiā datus est ei locus distans ad me/
rendū. s. paradysus terrestris. Ideo p̄fixus
est ei terminus longus. et eius peccatū reme/
diabile fuit. angelū sō irremediabile et in/
excusabile. q̄ angel⁹ est sp̄s. et iō debebat esse
fortis et p̄p̄ius. homo sō habebat carnes q̄
ad bonū ip̄ est infirma. dicente dño Math.
xxvj. Sp̄s qd̄ p̄mp̄ est caro at infirma.
Infirmitas sō aliquāter excusat. l. questū
ff. de re iudi. et etiā fragilitas naturalis. l. ij. §. si
qd̄ aut. C. de vete. in. enuc. Aliā etiā rōnem al/
signat beatus Bonauē. in. ij. dist. xj. ar. j. q. ij.
dicens. Diuina sapia iuste voluit iusticiā suā
et seueritatē sui iudicij in hoīe exercere p̄ter
eternā dānationē in h̄ q̄ hoīem in carne mor/
talem morti tradidit et hoīs innocēs mortē
p̄ satisfactionē suscepit. sic vt sp̄s inuitus de/
sereret corpus et mors erigat in pena sicut cō/
missa fuerat in culpa. angelus autē i natura i/
mortalis erat. et iō nō erat via ad excēdum
in ip̄o seueritatem. nisi p̄ mortē damnatiōis
eternę. Necille. Quare autē natura angeli/
ca post peccatū nō fuerit capax p̄nie sic hūana:
difficile tractat Alexander de ales in q̄ta p̄/
te sum. q. lv. ar. j. cū dicitur breuitatis causa
pertransleo.

¶ Pars tertia hui⁹ sermonis que dicitur
operationis.

Brene
ips merē
di fuit a
gel p̄stia
logū aut
homini

Incarnatio
tioz opa
ta e tota
trinitas

M Solus
h^o est in
carnat^o

N Exeplis
pbat so
lu filium
icarnatu

In hac parte querit a q opata sit in
carnatio filij dei. Et videt q hanc in
carnatione sibi tota trinitas effec. vt
habet et de sum. tri. et fi. ca. c. firmis. Opa em
trinitatis sunt indiuisa ab et. Un Aug. i. j.
de trini. c. iij. ait. q sic pr et filij et spūs sanctus i
separabiles sunt. ita in inseparabiliter opantur et
in. xij. li. eiusde opis inq. Qd facit pr facit
filij et spūs sanctus a omia simul et filij: ac
amboz spūs pariter et concorditer operatur
Decille. ¶ Quāuis aut tota trinitas i incar
natione sibi opata sit: tñ psona filij sola hu
mana carnē assumpsit. Unde magister i. ij.
dist. j. ait. Dicim⁹ q nihil opatur filij sine pte
et spūs sancto sed vna est hoz opatio indiuisa
et indiuisibilis. et tñ filij nō pater vel spūs
sanctus carnē assumpsit. ipam tamē carnem
assumptione ipsa trinitas opata est. sicut in
quit Augustin⁹ de fide ad. Perz. c. ix. dicens
Reconciliari sumus p solū filij fm carnem:
sed nō soli filio fm caratē. Trinitas em nos
sibi reconciliant p hoc q solū verbū carnem
ipsa trinitas fecit. Sicut em inseparabilis est
vnitas trinitatis: ita et opatio. Nō tñ eadez
trinitatē natā de pginē: crucifixā et sepultam
catholici tractatores docuerūt s. tñ nō filij
Nec eandē trinitatē in specie columbe descen
disse sup xpm: sed tñ spm scm. Luce. iij. nec
eandem dixisse de celo. Tu es filius me⁹ di
lectus: sed tñ vocē patris factū fuisse ad fili
um. Luce. iij. et Math. xvi. et ij. Petri. ij.
Quis pater et filius et spūs sanctus inseparabi
les sunt: et ita inseparabiliter opent⁹ hec ē mea fi
des: qm hec est fides catholica. Licer g solus
filius carnē assumpsit: ipsam tamen incar
nationem cū patre et spūs sancto operatus est.
Hec magister vbi supra. Hec aut fieri posse
declarat Augustinus in sermone de natiuita
te dñi p tria exempla. ¶ Prīmū est de anima.
nā in aia est rō. et vna est aia et rō: sed aia aliū
agit: et aliud rō. anima em viuūt. ratio sō sa
pit. ad animā pñet vita: ad rationem sapiē
tia. et tamē nec anima est sine rōne: nec ratio
sine anima. et cū vñū sint: anima tamen sola
suscipit vitā. et ratio sola suscipit sapiētiā.
Sic pater et filius licet vñū sint et vnus de⁹.
ad solū tamē xpm pñet caro: sicut ad solam
rationē pñet sapientia. ¶ Secūdu exem
plum est de sole. Ex vno em solis radio pec
dit calor et splendor. sed calor ericcat. splendor
illuminat. Aliud igit suscipit calor: aliud splē
dor. licet calor et splendor ab inuicē nequeāt
separari. nā splendor suscipit illuminationem
non feruore: calor sō suscipit feruore: nō illu

minationem. aliudq simul aliud vero singu
lariter agunt et tamē ab inuicē non separantur
Sic et filius suscipit carnē et nō deseruit pa
tri nec se diuisit ab eo. In diuinitate ergo
est equalitas. in carne sola filij proprietates. et
tamē ab eo patris et spūs sancti nunq re
cessit diuinitas. ¶ Tertiū exemplū est. Naz
vt cythara musicum melos sonis dulcibz red
dat: tria pariter adesse vident⁹. s. ars manus
et corda. Ars dicitur. manus tangit. corda re
sonat et audit. et tamē nec ars nec manus so
num reddunt: sed ea cū corda pariter opantur.
Sic nec pater nec spūs sanctus carnē
suscipiunt: et tamē cū filio pariter operatur.
sola corda excutit: et carnem solus filius reci
pit. operatio tamē in tribz cōsistit. quomodo
ergo pñet ad solā cordam soni redditō: sic
pñet ad solū filij carnem hūane suscepio
Decille vbi supra. Que exempla etiam po
nit in libro de virginitate beate pginis. So
let etiā ad hoc dari exemplū de tribus domi
cellis siue fororibz que ex seipsis vñā induūt
aliqua veste quādo nubūt. omnes em tres ear
dem operationē faciunt: et tamē vna illarū
sola induit et nubūt. Dari quoq potest ex
emplū de igne in quo est substantia: splendor
calor. et tamē quādoq splendorē videm⁹. sub
stantiā autē et calorem percipimus. Nam i
candela splendorē quidē percipimus: calorem
aut minime videmus. Sic in pposito filij
dei solus carne vestitus apparuit: cum tamē
ei⁹ opatio a patre et spūs sancto diuisa nō
sit. ¶ Qd. autē vna psona diuina incarnari
potuerit sine alia probat Petrus de aquila
in. iij. dist. j. q. ij. et sanctus Bonauentura in
eadē dist. ar. j. q. ij. et Rich. ibidem per omnia
et Alexander de ales in. iij. parte lūminei tra
ctatu de conuenientia incarnationis. cui⁹ ra
tionē causa breuitatis omitto. ¶ Sed hic q
ritur cum incarnatione filij dei tota sit trini
tas opata. quare totiens in sacra scriptura
et in articulis fidei appropriet⁹ hec operatio
spūs sancto dum dicit⁹. Qui conceptus ē
de spūs sancto. Rñder sanctus Bonauentura
in. iij. dist. iij. arti. j. q. j. et Alexander de
ales in tertia psumme in tractatu de conce
ptione xpi. et Richardus in. iij. dist. iij. arti.
j. q. j. et beatus Thomas in tertiū scripto. di.
vij. ar. ij. q. j. et in iij. pte summe. q. xxiij. arti.
ij. q. hoc fit tripliet de causa. P: imo ratione
cause mouētis deū ad humane nature susce
ptionē: q fuit charitas. Ex amore em mario
venit filij dei vt carnē sibi assumeret in vtero
pginati. vt habet Joh. iij. Un mgt in. iij. di.

Quare
approp
atur co
spūs
opatio i
carnato
nis

Spūs
et lūp
niet in
spūs

Bermo.v. De annūciatiōe Marie

in hac rōem approbas ait. Nō em iō opera
tio nominatiōis spiritus sancto sep̃ attribui
tur. quia eā sine patre et filio fecerit: sed q̃a
spiritus sanctus est charitas et donū p̃ris et filij
et amabili dei charitate verbū caro factum
est. et incommensabili dei bono filiū vniuit sibi
fom̃i serui. Decille. Preterea vt ostendat
gr̃ia aliquibz meritis sz ex sola liberalita/
te gr̃ia dei carnē assumpsit: attribuit xpi con/
ceptio spiritui sancto: qui est ip̃a gr̃a. ¶ Se/
cundo idē pbatur rōne s̃m̃tis preparatis. si
autē charitas dei ad hominē mouit deū p̃n/
cipaliter sic charitas ip̃i? s̃ginis cam inari
me dū p̃mit ad hoc donū suscipiendū. vt di/
ctus sanctus Bonauen. vbi sup̃. Illud autē
qd maxime p̃parauit s̃ginē fuit amor. Vñ
quēdam modū mulier concipit p̃ viri dilectōz
et ipsius adhesionē. que est causa desideriorū
in amore s̃m̃tis generatiue. Sic beata s̃go
p̃pter amoris singularitatē. singulariter cō/
cepit deum ex deo. et iō cōcepisse d̃r. de spūsan/
cto. Unde Hugo de sancto victore in q̃dam
libello inquit. Cōcepit virgo Maria de spi/
ritu sancto. nō q̃ de spiritu sancto semē parē
suscepit: sed q̃ p̃ amorē in opatione spiritus
sancti ex carne s̃ginis diuino parui subam/
ministravit. Decille. ¶ Tertio idē probat
rōne reprinēde siue excludēde falsitatis.
Ideo nāqz dicit cōcepisse de spūsancto. vt car/
nale corpus iteruēisse non credat. et q̃ om̃is
peccati contagio excludat. et ne credatur q̃ se/
immiscuerit feditas cōcupiscentie ac per hāc
p̃m̃i originale. vt inquit sanctus Bonauē.
vbi supra. Paret q̃ vt inquit magister vbi
sup̃ q̃ frequens nominatio spūsancti ab illo
ope p̃m̃i et filij non excludit: sed pot̃ vno
nominato res intelligunt. sicut fit sepe i alijs
opibz. Unde Augustin⁹ sup̃ hoc mouens q̃
stionē in libro enchiridion: in hunc modū
eā determinat dices. Lū illā creaturā quā s̃/
go concepit et peperit: quis ad solā personā
filij p̃m̃itē tota trinitas fecerit. neqz enim
separabilia sunt opa trinitatis: cur in ea facien/
da solus spūsanctus nominat? An s̃o qm̃
vnius trīū in aliquo ope noiat. vniūsa opari
trinitas intelligit. Ita vere est et exēplo doce/
ri potest. Audistis p̃positā questionē: eiusdē
q̃ solutiōem. Nec magister vbi sup̃. ¶ Patz
q̃ licet incarnatio xpi facta sit opatiōe totius
spūsancti trinitatis: nō singulariter spūsancto attribu/
tur: quia in alioam s̃ginem superuenit: sicut ei/
us angelus Gabriel p̃dixit Luc. j. dices. Spi/
ritus sanctus superueniet in te. qd exponit beatus
Thomas in 2. 2. q. 1. 2. Primo superueniet in te.

id est super possibilitatē et cursum nature dā/
do fecunditatē et p̃uādo s̃ginitatē. Secdo sup/
ueniet in te. i. supra id qd habes de plenitudi/
ne eius. qz sicut olim implebat mentē: ita nūc
implebit ventrē. Tertio superueniet in te. i. su/
per te de celis veniet: qz om̃e datū optimum
desursum est. Jacobi. j. quod notat glo. 1. 2. j.
ff. de legi. Quarto superueniet in te. id est i/
pra merita tua et supra merita om̃iū creatu/
rarum. Quinto superueniet in te. i. sup̃ om̃is
q̃ ante te fuerit. Et s̃tus altissimi. i. dei filius
qui est sapiētia p̃ris. vt d̃r. j. ad Ebo. vj. ob/
umbrabit tibi. i. s̃b vmbra carnis tue latebit.
sub vmbra em̃ carnis latuit virtus deitatis.
¶ S̃; hic ad maiore p̃dictōz declaratiōē d̃i
cere possumus q̃ incarnatio filij dei est facta ce/
lesti nūcio mediāte: et spūsancto operante: ac
ipsa s̃gine materiā ministrāte. Primo igit
dico q̃ facta est mediāte celesti nūcio: quia
missus est Gabriel angelus a deo etc. De ta/
li autē nūcio exponi potest illud Proh. xvj.
Aqua frigida est anime s̃cienti: et nūcius ho/
nus de terra longinqua. Aqua frigida sitim
sedat. estū temperat: et quadā iocunditate in/
bibēdo delectat. Beata autē s̃go Maria val/
de sitiebat aquā diuine gr̃atie. habebat etiā
estū magnū. i. magnū desiderū de beatitudi/
neris salute. Habebat quoqz magnā iocund/
tatem de p̃missa deo virginitate. Et ideo Ga/
briel angelus fuit sibi sicut aqua frigida. q̃a
plenitudinē gr̃atie sibi p̃dixit dices. Ave s̃/
ria plena. Salutē quoqz humani generis p̃
eā faciendā afferuit dices. Et vocabis nomē ei⁹
Jesum. i. saluatore. Virginitatē etiāz illiba/
tā sibi seruandā p̃dixit dices. q̃z p̃cipet de spū/
sancto et nō de semine humano dū ait. Spūsan/
ctus superueniet in te etc. ¶ Secdo facta est hec
incarnatio opatione spūsancti. Vñ Beda
super Lucā ait. Spiritus sanctus in s̃ginem
superuenit qui in eius utero redemptor: cor/
pus opatione sua sine virili semine de ei⁹ s̃/
ginea carne creauit. Et Augustinus i sermo
ne de annunciatione ait. Dixit angelus. O
Maria virgo dei filia dei: si a me requiris:
quomō virgo parias et post partū virgo per/
maneas. vel quomō fiat in te q̃ fecit te. audi/
me et nō p̃turberis in te. Spūsanctus super/
ueniet in te. ara vt nec estum patiaris libidinis
et mater sis creatoris. Et Bern⁹ sup̃ missus ē
inquit. Ecce concipies et paries filiū. Conci/
pices quod caro nescit. nō habet conditio: ma/
tura nō admittit. O beā et bebrā s̃go Ma/
ria q̃ p̃ter generādi curas: p̃ter materna fasti/
dia: ad tantā gl̃iam germinis puenit. ¶ Terc

Incarna
tio facta ē
mediāte
nūcio

Y

Z

cio dico q' hec incarnatio facta est ipa & gine
 Virgo materia ministrare. quā materiā spūsanct?
 materia sic sanctificauit q' nūq' vlli vlti nisi diuino
 ministra apta fuit. sic dicit Hiero. in sermone ad Eu-
 uit. stoichiū exemplū lane adducēs. vñ ait. An q'
 dem aduentū spūscī in vtero & gis vterus
 eius q'uis impolluit? & sanct? adhuc m' vili-
 tate humanitatis erat indutus tanq' lana ca-
 didissima. ad quā cū accessit spūsanctus ve-
 lut eadē lana cū inficit sanguine concipit vl'
 muricis. vertit in purpurā. versa est & ipsa si-
 ne coitu in matrē dei vt ita nō sit qd fuerat.
 sz purpura mūdissima ad idumētuz summi
 regis diuinit? aprissime dedicata. De h' etiā
 sicut dicit Alchim? in li. de trinitate. Beata
 Maria lana mūdissima fuit & p' & giretem
 clarissima. q' sola esset in se filij dei recipere di-
 gnitate. Sic lana concipit sanguine inrin-
 cta vt ex eadē fieret purpura. impialt maie-
 state tūmō digna. quā q' null? esset dignus
 inducere nisi augusta p'dit? dignitate. Nec ille
 De cui? & ginis imaculare dei filiū mirabili-
 ter p'cipere & paritūte inq' Augustinus i
 sermone de natiuitate dñi. Virga aaron sub-
 to p'duxit flores & frondes ac nuces. & ga p'o-
 tulit qd an nō habuit. nō radicata p'laratōe
 nō defossa sarculo. non animata succo. non se-
 cundata seminario. virga q' potuit p'tra na-
 turam nuces educere. & virgo nō potuit na-
 ture iure dei filiū generare & quasi dicat. imo
 multo magis. h' aut oñdite ex p'lo speculi et ra-
 dij solis dices. Sol radi? specula p'nerat. &
 soliditate ei? insensibilis soliditate p'rafit. & ta-
 lis videt extrinsec? qualis existit intrinsecus
 Itaq' nec cū ingredit violat. nec cū egredit
 dissipat. Sicut em' speculū nō rumpit radi-
 us solis sic integritate & ginis ingressus aut
 aggressus violare non potuit diuinitas. hec
 aut incarnatio fieri nō potuit nisi ipsa & gine
 p'sentiente. Un' Bern. sup' Missus est ait.
 Da & gō rñsum. rñde & bum & suscipe & bum
 pfer tuū & suscipe diuinū. emite trāstōrūz
 & amplectere sempiternū. Consensum igitur
 & gō p'stittit qñ dicit. Ecce ancilla dñi &c. qd
 exponit Bern. vbi s. dicens. Verbu' quod
 erat in principio apud deū fiat caro de carne
 mea. nolo vt mihi fiat aut declaratorie p'di-
 catū. aut singulariter significatū. aut imagi-
 narie somniatū sed silenter inspiratū. p'sona
 liter incarnatū & corporaliter inuisceratū. Dec
 Bern. in p'sona & gis. Cū q' & gō dei incarna-
 to nos incorporari faciat hic p' amorē ipa mī
 eius benedicta. vt in celesti palacio postmo-
 dum illi vniamur p' gloriā in secula seculo

Ad icar/
 nā dū fili-
 um opor-
 tuit & gi-
 nem con-
 sentire

nim Amen.

De eadē mirabilissima filij dei icarnati
 one & gine. Sermo. vi.

Sanctificauit

tabernaculū suū altissimus. ps. 84.
 xlv. Preciosis reliquijs solet fio-
 ri p'ciosum tabernaculū aureuz
 vel argenteū: q' loc? debet esse p'portionat? lo-
 cato. vt ait p'hs. iij. p'hs. & q' de aia. Cū igit
 nullū tā p'ciosum iocale nullāq' p'ciosiorē redi-
 quam mūdus vnq' h're potuerit filio dei. id
 circo deuit illā h're tabernaculū p'ciosum vbi
 reponeret speciosius forma p' filijs hoium. h'
 aut tabernaculū fuit beata & gō Maria p'ci-
 oiosa inter filias hierlm? figurata fuit. Eto
 di. xv. vbi dñs p'cepit Moyli dices. fac
 mihi sanctuariū & habitabo in medio eoz &c.
 Per h' em' sanctuariū figurata fuit & gō bene-
 dicta q' sup' omēs sanctos sanctior est. Inu-
 tus est aut vn' optim' faber. s. spūsanctus: q'
 ipam adeo subtiliter ornauit p' arte suā vt fi-
 eret digna habitatio filij dei. repositaq' est in
 hoc sanctuario archa thesaurorū oim'z ipse
 dei filius: in quo sunt omēs thesauri sapientie
 dei absconditi. vt dicit ad Col. ij. In eo etiā est Maria
 altare vbi mactant bestie. In h' em' altari. s. altare
 & gine gl'iosa que est altare ex p'laratū. si q's at
 tendat reperit plene q'lit act? brutales & be-
 stiales debeat occidere: & de occisus facere sacri-
 ficium deo corde p'rito & humiliato. Nā in
 hoc altari inueniet malleū humilitat' ad co-
 teren dū leonē supbie aculeū charitat'. ad fe-
 riendū serpēte inuidie. stimulū paupertatis
 ad p'cutiendū lupū auaricie. iaculū & g'itatis
 ad interficiendū porcū immūditie. ibiq' oia
 arma parata inueniunt ad effuganda omia
 p'ctā. vbi etiā est mensa p'positiois. q' in ipa ē
 tam p'ctōz q' iustoz refectio. In h' etiā altari
 est candelabrū respiciēs ad aquilonē. Nā ab
 aquilone pandet omē malū. Dicit. j. Inde
 em' p'surgit tenebrarū princeps q' insultat fu-
 delibz: p'cipue in hora mort'. Hoc aut eadē
 libz est ips? & gis aditōrūz & subfidum
 p'tra diabolum in exitu vite p'sent'. In isto B
 igitur tabernaculo virgineo deus habitōz
 suū elegit. Un' Leo papa in sermone de natiui-
 tate & ginis inq'. Oportebat q'ppe edificari
 domū in q' descendēs celest' rex habere digna-
 retur hospiciū. hāc igit domuz dei sapientia
 edificauit & in ea exiit columnas septem.
 Septē nāq' hec dom? suffulsa columnis exti-
 tit. q' venerabil' mī dñi septē spūsancti do-
 nis dotata fuit. Necessē enim fuit p'us erigi

Bermo. VI. De annūciatiōe Marie

tholmū: q̄ veniēte ad nuptias suscipet sp̄s/
fuit. De cur? sp̄s aduētu ad nupti
as dñi p̄gē a glo mediāte celebratas tres
p̄litas p̄sideratōes faciem?

Prima dicitur de determinabilitate.

Secunda de societate.

Tertia de mirabilitate.

¶ Pars prima huius sermonis que dicitur de
terminabilitate.

Ro expeditōe huius p̄ris possum? de/
notes p̄templari q̄ cū post p̄ctm Ade
clauum fuisse celū ita ut null? itra
repperit. vidēs autē Adā et sancti p̄res se a suo
desiderio fuisse defraudatos atq; in limbo per
tot milia annorū sterisse in carceratos. sup̄ h̄ sci
entes p̄ totā h̄ sacre sepe re se non posse ab
illo carcere liberari nisi aduētu messie: p̄siliū
fecerūt in se q̄d agendū foret. In alios autē
erat Dauid rex rōue dignitatis regalis p̄n/
cipalior q̄ horatius ē eos ut mitteret legatio
nem ad dñm p̄ hac grā impetrāda. Legat?
em fidelis sanitas est. Proū. iij. Et q̄z v̄ ait
Lallo. iij. ep̄lāz. ep̄lā. vij. Ois legatio v̄z
sapientē regit. et eoz secura s̄ba est q̄ cōm̄i
tur approbat. Jō dicit ip̄e Dauid alijs san
ctis p̄b̄o illud ps̄. xlii. Cōgregate illi sc̄os
eius q̄ ordinauerūt testamentū eius sup̄ sacri/
ficia. Elegerūt igit̄ v̄ginti de seip̄s sanctis
p̄b̄o p̄iarchoz et p̄phetis. q̄ electi fecerūt illū
quod dicit. iij. eney dos. octius omēs Impio le/
ti parent ac iussa facerūt. Quoz p̄mus fuit
Abel iustus: q̄ corā deo p̄cedēs dixit. O teni/
guissime de. tu semel creasti Adā p̄em me/
um ad fidē beatitudinis. v̄p̄ theologos i. ij.
di. j. s̄ si nō facis misericordiam nūq̄ pueniet ad
finē ad quē cū posteris eius ip̄m creasti. Er/
go debet illi misereri et cū cum posteritate sua
ad felicitatē pducere. Qd̄ em̄ semel placuit:
amplē duplicare nō d̄z. c. qd̄ sc̄. de reg. iur.
li. vij. si q̄s te. C. de testi. l. p̄ h̄m dū. ff. d̄ fuitu.
ralli. p̄di. r. l. p̄mponi. ff. de negocijs gest.
c. p̄mas. de p̄ba. c. quēadmodū. de iurē iurā/
do. r. c. d̄orēdus. xxiij. q. v. Et ideo v̄ p̄era
in q̄r. Te facere eōtra: glia nulla tibi. ¶ Se/
cūdas fuit Noe q̄ ait. Dñe nūz est misereri
semp̄ et peccare. Lm̄ d̄z i ps̄. l. Lor p̄ritū et hu/
militari nō despicies. Hoc em̄ est p̄p̄rius
magnanimit̄ ai. Intra illud Quid. iij. de tri/
stib. Quo q̄ q̄s est maior: magis est placabil/
tra. Et faciles mor? mēs generosa capit. Lor
p̄mam magnanimit̄ satis est p̄strasse leoni. Pu/
ga: tui finē cū iacet hostis habet. Lū igitur
Adā magno dolore de p̄cto suo penituerit et
humiliatus sit: debet ei clemēt̄ indugere.

¶ Tertius fuit Abrahā dicens. Volo p̄bare q̄ tri/
bi debitū est peccare humano generi. q̄ si i te de/
ficat misericordia q̄ est p̄p̄ietas diuinitatis. c. q̄z
deit̄as. de peni. di. j. deficeret etiā dñi esse. qd̄
est impossibile. Si q̄ vis esse de? fac misericordiam.
¶ Quartus fuit Isaac q̄ dixit. Dñe odia sunt
restringēda. fauores s̄o ampliādi. c. odia. de
reg. iur. li. vij. Licet q̄ p̄ctm Ade fuerit valde
odiosum: et magnā meruerit penā: tñ maior
debet esse tua misericordia. Ut em̄ ait qdā glo. sup̄
illud Gen. iij. Maior est iniquitas mea q̄z v̄
venia merear. Maior est dñi misericordia q̄z oī/
um hoīm miseria. q̄ amplifica misericordias
tuas q̄ saluos facis sperantes in te. v̄ d̄ ps̄. xviij.
¶ Quintus fuit Jacob p̄iarcha q̄ inq̄r. Scri/
ptū est de te Eccl. iij. Pius et misericors ē dñs/
minus. Et iō nō debet hūano generi miseri/
cordiā denegare. Tu em̄ es de? clemēs et pius
Ero. xxiij. et peni. di. j. c. que penitet. Tu
es ille de quo d̄r. Magnū est de? et magna mi/
sericordia ei. de ps̄. di. ij. c. accesserūt. Tu es
dñs magnus et saluator n̄r. i. ant. de eccle. titul.
s̄. si q̄s in noie dei magni. Tu es bonus medi/
cus aīaz. de pe. di. ij. c. adhuc instat. xxiij. q.
iij. ca. Nabuchodonosor. r. xj. q. iij. c. quō.
Tu es iudex misericors. xxiij. q. j. c. apud mi/
sericordiam et iō debet n̄r misereri et aiabz n̄ris
medicinā p̄stare. ¶ Sextus fuit Moyses qui
ait illud qd̄ ip̄e dixerat Ero. iij. Obsecro do/
mine mitte quē misur? es q̄si diceret. Adāz
peccauit et grauit̄ punit? est. tps̄ q̄ est v̄r oī/
das misericordias tuas. ¶ Septimus fuit Josue
q̄ dixit. Lū sepiū sit ps̄. xliij. Suauis dñs
vniuersis et miseratōes ei? sup̄ oīa opa eius.
Nō debet hūmanū gen? esse crudel. ¶ Oc/
tauus fuit Dauid q̄ ait illud ps̄. lxxxiij. Dñ
de nobis dñe misericordia tua: et salutare tu
um da nob. Et illud. ps̄. cxiij. Inclina dñe
celos tuos et descende. ¶ Nonus fuit Salomō:
q̄ ait. Nō d̄z q̄s odio alteri? p̄granari. c. nō
debet. de reg. iur. li. vij. et dñm qd̄ q̄s sua culpa
sentit: sibi et nō alteri debet imputari. c. damnu.
de reg. iur. li. vij. et l. qd̄ q̄s ex culpa. ff. eo. ii. et
c. vlti. de homicidio. r. c. sepe et hi q̄ septimo. l.
di. r. facit. c. nulli. j. q. iij. cū sibi. Lū igit̄
tot sint p̄iarche et p̄pheti et iusti: nō debent
tāto tpe supportare penā p̄ p̄cto Ade. ¶ Vi/
sericordia em̄ digni sunt q̄ alieno laborat vi/
cio. l. legē. C. de natu. li. ¶ Decimus fuit Isaias
p̄pha q̄ inq̄r. Dñe ego libri mei. c. vij. te i/
spirare p̄phetant dices. Ecce ego cōcipiet et
pariet filiū et vocabit nōm̄ eius emanuel. i.
nobiscū deus. Nō ergo debet mentiris spiritus
tuus: facit impleri illud quod impetras
bb

sum et uideat li. c. xlv. di. *Rorate celi desuper: et nubes pluat iusti: aperiat terra et germinet saluator. r. trij. c. Utinā distrūperes celos et de scēderes. ita ei tps instat de q tu p os meū locutus es: dices li. mei. c. xliij. ppe ē vt veniat tēpus ei⁹. et dies ei⁹ nō elōgabunt. Miserebitur enī d⁹ Jacob et isrl saluabit. ¶ Undecim⁹ fuit Hieremias q dixit. Ego dixi ex precepto tuo: libri mei. xxx. c. Nouū faciet dñs super terrā: semina circūdabit vitz. fac g hac puelam ab etno ordinatā sine vlla dilatoe filiz tuū isrl sacratissimo vtero suo circūdare. ¶ Duodecim⁹ fuit Malachias ppha: q ait. Cur me mendacē apparere pmititis? Nōne a te i spīrat⁹ filios isrl p solat⁹ sum? dices lib. mei. c. iij. Statim veniet ad templū sanctū suū dñator quē vos grīs et angel⁹ testamti quē vos vultis. Descēdat igit de celo ille cui⁹ nomen est admirabilis siliat⁹. et for⁹ pī futuri seculi et pnceps pac⁹. v. d. r. Jsa. ix. ¶ Tredecimus fuit Aggē ppha q inq. Tu pmisisti mittere messia ad saluandū mūdū qñ dixisti p os meū. q. lib. mei. c. Adhuc vnū modicum: et ego mouebo celū et terrā et veniet desideratus cūct⁹ gētib⁹. Lū g nō debeat regēlatum mēdar. Prouer. xviij. Et cū omē pmisum sit debitū. i. f. de pac. c. q. l. extra eo. r. i. l. nō minore. C. de traslac. Lūq sit p illa sententia Jacobi benenētani dicens sui lib. c. xx. qd dare nolueris nulli spondebis amico. De decet b cūctos pcpneq bonos. graue est em fidē fallere. l. j. f. de psti. pecu. r. l. cū videres. ff. loca. r. l. generalit. C. de nō nume. pe. Jdo nō debet messie aduentū ampli⁹ pcrastinare. ¶ Decimusquar⁹ fuit Zacharias ppha qui ait. Ego te inspīratē libri mei. c. x. pñciaui aduentū messie dices. Exulta sars filia syon. subila filia hierlm: ecce rex tu⁹ venit tibi iustus et saluator. veni g domie et noli tardare. ¶ Decimusquint⁹ fuit Abacuc ppha q inq. Illud libri sui. j. c. Alq q dñe clamabo et non exaudies? vociferabor vim paties: et non saluabis. Et illd ps. lxxxiij. vt qd dñs repulisti nos: irat⁹ est furor tu⁹ sup oues pascue tue. q te facie tuā auert⁹: obliuiscer⁹ inopie et tribulationis nrē. Exurge dñe adiuua nos et libera nos ppter nomē tuū. ¶ Decimus sextus fuit Job q dixit illd ps. lxxxiij. Nūqd i eternū irascer⁹ nob. aut exēdes ira tuā a generatiōe in generatiōz: tu g exurgēs misereber⁹ syon: qz tps misere di ei⁹ qz venit tps. ps. c. Quid em faciā tibi o custos hoim: qre posuisti me p trariū tibi. et fac⁹ sum mihi inemici⁹ grauis. Cur nō tollis pctm meū et qre nō auferis ini*

quitatē meā. Job. viij. Nōne optime nosti q vnūersa vanitas ola hō viuēs. ps. xxviij. et q hō vanitati filis fac⁹ ē ps. cxiij. et de peni. di. ij. s. vlt. in fi. cū g illū fragilē fecer⁹ qā de limo terre eū formasti. Ben. ij. et Eccl. xviij. et traslumpniel. c. pī duo. et ple. di. j. debet ei⁹ fragilitati cōpari. nō est em homis via eius. Diere. r. fac g vt pificet de hoie quē ad imaginē tuā creasti: illud Eccl. xij. vbi Salomō ait. Ibit hō in domū eternitat⁹ in quā intro duci nō potest nisi p incarnatū filiū tuū q oim saluadoz erit via veritas et vita. Johis xiiij. r. c. si p suetudinē. viij. di. ¶ Decimus septim⁹ fuit Ezechiel ppha q ait ps. xxxv. Domines et iūmēta saluabis dñe. quē admodū magnificasti misericordiam tuā de. et illd ps. cxiij. Exurge qre obdormis dñe: exurge et ne repelas in finē. ¶ Decimus octau⁹ fuit Daniel ppha q ait. Tu me appellasti vitz desideriorum: libri mei. c. x. Adimple g desiderū meū et dñāā assume namā: vt verificetur illud Baruch. iij. c. qd de tua futura inf hoies conuersione locut⁹ ē rāq de pterita dices. Dic ē de nī et nō extimabit ali⁹ adūsus eū b adinuenit oēm viā discipline. et tradidit eā Jacob filio suo et isrl dilecto suo. post hec sup terras visus est et cū hoib⁹ pphat⁹ ē. ¶ Decimus non⁹ fuit Ezechiel ppha q ait. O fili dei benedice tu pmisisti eccle tue q ad eā respondendaz in carne venires dices illd Pse. ij. Desolabo te mihi in fide. Ecce g q ipa spola tua. ecclesia fidelis tū considerat te videre et amplecti: dicens illud Lā. j. O scylet me osculo oris sui. et iō ne morer⁹ venire. s. i. r. p illa sacra nūq mā portā de q ego pdixi libri mei. c. x. q tibi soli erit apra: et null⁹ vnq hoim igrediet⁹ per eā. ¶ Vigēsim⁹ fuit sapiēs Eccl. i. c. q dicit Lūm qā sit illa lūia poetica i. ij. de pñto. vbi Quid. ait. Regia crede mihi res ē succurre relapsis. Tu q es rex regū et dñs dñancium hūano debet lapsui subuenire et miseri. maxime amore amicor tuoz pīar char⁹ et ppha rū q s i diuis scptur⁹ illos tuos. imo eos ap pellare fecisti. iux illud ps. lxx. Ego dixi dñi est⁹ et filij excelsi oēs. Et iō q lūter eoz in milo rñs exns dicere tibi pōt illud Quid. scptis Turpe erit i miser⁹ veteri tibi rebns amico. Auxiliū nulla pre tulisse tuū. Quāto cū magis q s indiget. rāto ampli⁹ innotescit amicit⁹ charitas. Iux illud vulgare puerbū. Alu bīlogno se cognosce lamico. vñ Elop fabula lxx. inq. Sors aspa mōstrat amicos. Quis amer et quis non: sola procella docet. et autops lib. q d. r. facit. c. vi. q. f. id⁹ in aduersa

Sermo. VI. De annūciatiōe Marię

quod ois amicus. et Jacobo benenētans. c.
Nor? in adūis ois amie? erit. Amoz
muler? pibz ipis afficer? te d3 iducere
adūm rēdū eis gratz et nō expectare ab eis
mercedē quā reddere nō possent. vt
Laudian? imator? volumie. Non
vita q d3 amoz. Non g facias eos
te expectare. q dicere pnt illd Quid.
Amoz iterdū voces capiam? et om
ne Adūm strepitū credim? cē mī. N igit
dicere p mī dīaz et? tot? solatōis q cō
solat? nos i omī tribulatiōe nra. q ad Lho. j.
cū sis p mī. Iux illd Deut. xxxij. Ipe em est
p mī? q possedit et fecit et creauit te. vii dicim?
cū. p mī q es in cel? Mar. vi. et c. q mī di
amis de p mī. di. iij. Si itaq p oibz pesse vis
singulos p mī p mī adūm et singulos relena
q singulos habes sollicitudinē. c. dē mō. viij
q. q mī dīgit suos filios. i. iij. q dēz. ff. qd
me cau. i. l. i. C. de cura. f. i. et thelaurizat filijs
suis. cū apostolus. et c. cē mī. et iō nobz reles
dare thelauros et mī bīdūis. Nō ei debet
facere? naturalē instīctū oīm bonoz patz
qui cē mī dīgit filijs suis bonoz suoz heredes
l. i. p mī. ff. vi. l. i. et c. de mī p mī. C. de legi.
bere. i. l. i. p mī. ff. de bo. libe. Hāc aut heredi
tate habere nō possumus nisi p filiū tuū q est
p mī hereditatē nre. ad Eph. j. Quapro
pter debet em mittere ad incarnatōz vt veri
ficet illud ps. cxi. Lūz dedit dilectis suis
sōmni. ecce hereditas dñi filij merces fruct?
vris. ff. factū est aut cūz venissent filij dei
an dñm. affuit inter eos et sathan. Job. ij. c.
q est verit? hostis hñs mille nocēdi modos
quibz conat humanū gen? reuerrere. xvi. q. ij.
c. vñs lra. Qui sp bonū verit in malū. et in
electis maculā imponit. ij. q. viij. c. j. Qui hz
suggestiones callidas et illaquentes. c. nē mī.
et iō glo. iij. di. Qui conat leges dei destrue
re. c. xto die. xxx. di. Qui est host? antiqu?
clā cordes. lxx. di. q sathanas et draco ap
pellatur. Apoc. iij. et c. audi. xj. q. j. q semper
circū querēs quē deuoz. c. mī dubiū. iij.
q. j. et v. q. j. S. vez. Qui ē leo insidiās. de pe
ni. di. q. c. si em inq. p. liberi arbitrij. Ipe
igit? surrent? i. i. l. i. et i. i. l. i. et i. i. l. i. et i. i. l. i.
Parat. xj. et dicit. Absit a deo ipieras. et ab
oipore inq. op? em hois redder ei. et in
vñs singuloz restituer eis. Job. xxxij. Et
iter loquēs deo ait. Dñe qd est hō q memor
es? aut fili? hois qz reputas eum? ps. cxij.
Ipe em tolose egit vt inueniāt inq. et ad
oīm. ps. xxxv. Tu aut? iust? es et oia iudicia
tua pā lant. Lpob. iij. Da gillis fm opa eoz

et fm neq. rā adinūctiōnū ipoz. fm opa ma
nū eoz tribue illis. ps. xviij. Querrant itaqz
pēdōres in infernū. ps. xvij. Tu em d ipis dī
xisti p. ppham. Delectant de libro vñctū et cū
iustis nō scribant. ps. lxxvj. Audientes autē
hūant gener? legati illū et eos aduersariū in
surrexissē. de quo dī. Job. xij. Nō est pās su
per terrā q cōpet et q facit? est vt nullū tūmēz
potentiā aduersariū phorēdētes. c. statuti.
S. cū pō. de resp. lib. vj. defecerūt viribz et ti
muerūt valde. dixeruntqz illud Isa. xxxvij.
Dies angustie dies hec. potētiōibz ei pares
esse nō possum? l. j. in pñ. ff. de alie. iudi. mu.
cau. fac. et ff. de rei vēdi. l. officiū. q. j. Possum?
aut hic meditari q auditis vñm qz p mī
allegatiōibz dērmīare volēs dī hāc causā
tā ardua. sedebat sup solū excellū et eleua
tum. Isa. vi. Sedere em p tribunali i senē
tīs. pferēdis mītrū opat. qz hñs alit nō vale
ret. ar. i. l. i. q. j. et bonoz. ff. qz ordo i bono. pos.
sz et fac. C. de officio ciuiliū iudicū. l. j. et i. i. l. i.
de iudi. q. j. sedebūt. et c. de sen. expet. rect. l. si.
de quo p Albriciū de rosate. in. l. i. cū hñam. C.
de sen. et inter lo. om. iudi. Angeli aut stabant
in circuitu throni Apoc. viij. Quos eq? sim?
iuder nō redignabāt facere suos assessores i
hac dē mīōne difficillima. vt cūctis mag? in
notēceret iusticiā suā. licet ipe null? egeat cō
silio. q oia sciat anqz fiant. c. de. ij. q. j. et c. fi.
in fi. xviij. q. v. et iō dī theos. i. vides vel per
currēs. nā oia vider et pcurrit fm. Papiā. et
notat p Arch. in. c. extimāt. xj. q. iij. Deus g
oipores vt nos a sine pēpīatā de pl. iōe cōpe
sacer. licet oia nuda et apta sint oculis eius et
oia sint ei manifesta. mī vt nobz exemplū da
ret inq. rēde et diligēter examināde veritatis
et nature pcedēdi in causis decidēdis. voluit
h ipse obseruare. vt dī in. c. de omī p mī. q.
q. j. Ipe igit? iudex dīseret? q pferat cordi
um secreta. c. tua nos. de simo. et q scit corda et
volūtates hoīm. c. nouit. de iudi. et c. j. extra
ne sede vacā. et q est test? oīm q agunt i h mī
do. in aut. q. mo. na. effi. le. S. penl. et extra de
iurem. c. et si xps. Lū? ē thesaur? oīs scie. c. le
gimus. xxxvj. di. A q legū latores pferendi
leges licētiā acceperunt. in aut. vt hi q ob. se.
ha. per. res mī. in pñ. de quo p Albriciū. de ro. i. l. i.
leges sacratissime. C. de legi. et sup rubrica. ff.
eo. ti. licet null? cōsilio regat? oia regit suā i
finita sapiētiā. Iux illud Boeciū. iij. et c. sol.
dicētis. D q p pēna mūdū rōe gubernas et
Tū de illo dī. Isa. xl. et ad Roma. xj. Quis
p siltariū eius sūit? quasi dicat nullus. Ipe
enim est magn? consilio et irreprehensibilis.

J
De hāc
p mī
hāc
deter
minans.

Ola
filio
facienda

Diere. xxxij. Et filius ei in abyſſo magna.
Ecce. xxiij. et ipe hz filium et intelligentia. Job.
xij. cui filium in eternu manet. ps. xxiij. et ipe
est terribil in filiis sup filios hoim. ps. lxxv.
De filio qz dei q est sapia pris d: Proti. viij.
Ego sapia habito in filio: m vt onderet ve
ram esse illa sniam. Prover. xij. Qui agunt
ola cu filio mtra regu sapia. et io altur oia
agit cu filio. vt ibide d: Que em cu consilio
fiut: fructu no carebit. l. huanu. C. de legi. et
l. dubiu no est. C. de repn. et ea q fiut cu consilio
sapientu plumunt bn fca. l. epale. C. de epis.
an. r. d. l. humanu. C. de legi. et non soler indu
cere pnam. vt ait glo. in aut. de appel. s. j. in
pbo plenissime. Voluit se hie p modu colu
lentis: maxime vt eius snia ab oibz eqsima
approbaref. inf illud ps. lxxvij. qz q glori
ficat in filio scroz. Et io licet sit solus oibz
legibz: suare m eas voluit. sic etia facit terre
nas impator. l. digna vor. C. de legi. Et ea q
leges circa assessores statu erit obseruauit. de
quibz tractat. C. de assesso. et dome. et ff. de offi.
assesso. p. torij. et in c. statu. s. assessor. de re
scrip. li. vj. Allocutus est igit de vnuslos ce
loz ciues et dixit illud Job. xxiij. Iudiciu
eligam nob et inter nos videam qd sit meli
us. Et illud q. Re. xviij. Inter filiu et videre
qd agere debeam. Interrogauit grex Asue
rus. l. de sapiens angelos. qnoz snia regina. l.
humana natura subiaceret. Hester. j. Scim
est aut silentiu magnu in celo qsi media ho
ra. Apoc. viij. vtz meli deliberaret qd dice
re deberet qz vt d: Ecce. xxi. Labia pudentu
statera ponderant. et nemo aliquid dz dicere
qd pus mere no agitaueit. l. labeo. s. fi. ff. de
suppelle. le. et filia no sunt pcpitanda. s. cu
deliberatione et maturitate dada. c. ponderet
circa pn. l. dist. facit. l. humanu. C. de legi. et c.
cu in veteri. de elec. Jte snia diffinitiu no de
bet fieri sine magna deliberatioe. x. q. v. c. cu
apud. et c. se. et c. de penis. l. q sententia. et de
sen. ex pti. re. l. ij. et q de re iudi. lib. vj. nihil
etia importas debet fieri sine deliberatioe. c. li
cet. el. j. xlv. di. Deliberatio em est valde vtil
et necessaria. c. antetoz. ij. q. vj. et xj. q. ij. c.
illa ppositoz. et c. se. Seruauerut igit lcti an
geli illud q. Re. xxiij. delibera et vide qd m
deas. Scien du est aut fm Dionysiu in li. de
diui. no. et m gfm in ij. di. ix. tres esse hierar
chias angloz qz qlibet pmet tres ordines
spirituu btoz. Traslata igit media hora di
xit rex celestis cuilibet hierarchie illd. ij. Re.
xij. qd das filiu: Rndit aut pncipal ange
lus pme hierarchie nome oim alioz dicens

Pras tua dne pras eterna q no auferet et re Rndit
gnu tuu qd non corrupet. Dan. viij. Tu har mi conl
tes pntem viter mozt. Sap. xvj. Sz ego
poretioz: nato debet esse misericordior. qm fm
ppham ps. lxx. Pras tibi est et tibi dne mise
ricordia. et miter oim qm oia potes. Sap.
xj. et natura tua clemes est et pia. magis ad
misd iam qz ad vindicta. pna. c. qz de caris.
de peni. di. j. vbi etia d: nullaten vis mozt
tem pctozis: s. vt magis ouertat et uiuat. qd
fuit pncipalit dicitu Ezech. xviij. in q. c. etia
tu dixisti. In qcuqz hora igemuerit pctoz: oi
um iniquatu ei qz opat merat n recordatoz
trassumptiue in c. ponderet. l. di. et in c. si pe
trus. xxiij. q. j. facias qhoi ingemisceti. ppe
sua pcta misericordiamne dicat adfari nri. no
pmit eos inducere in terra qua eis se da
tuz pmitit. Deut. ix. Tuc surgas ille angel
q erat pncipalioz sed hierarchie dixit. Pri
ceps q sunt digna pncipatu cogitabit. et ipe
sup duces stabit. Isa. xxiij. Scis aut dne qz
in mltitudine populi d: gnitas regu. et i pau
citate plebis ignominia pncipis. Prover. b.
xiiij. No g pmitas vt tantu popu tu mi
nuat. Dixisti em: vt colloces eu cu pncipibz
cu pncipibz popli tui. ps. cxij. Ut sedeat cum
pncipibz et soliu glorie neas. j. Re. ij. Tunc
erit angelus pncipalioz tertie hierarchie et
dixit. De deoz et dne dnanu. Deut. x. Do
mine vniuerse creature exaudi me. Iudith.
ix. Regnu em tuu est regnu oim seculoz: et
dnatio tua a generatioe in generatioe. ps. c.
xliij. et tu es rex oim regu et dms oim potesta
tu. viij. di. c. q. Jpe g dne ppe poplo tuo et ne
des hereditate tua ipdtoz vt dicit eis na
tiones. et dicat i gentibz: vbi e de deoz. Job. ij.
sz cognoscat qz nome tibi dms. Tu sol altis
sim? iup oem terra. ps. lxxvij. Tu qz palti i
iudicio thronu tuu et iudicas ppos i equate
ps. ix. nuq d pdes iustu cu impio: Absit a te
vt hact facias: et occidas cu impio iustoz: si
atqz iust? sic impio? No est em b tuu q iudi
cas oem terra Neqz g facias h iudiciu. He
nes. xviij. Lognoti em q equas iudicia tua.
ps. cxviij. Tu igit iras? fuer: misericordie reu
daberis. Abacuc. ij. Roborabit em clemetia
thronu tuu. Prover. xxv. Tu etia q es sciam
dms. j. Re. ij. q es sapietissim? ab etno. Ecce.
j. Scis q iudex sapias iudicabit populu suu
um et pncipat? sentati stabiles erut. Eccl. x.
Et rex sapiens stabilimentu est populi sui.
Ecce. vj. Tuu g pncipatu que sup homine
habet stabile te lenare decet. Lum et tu dne
sapias sis. j. Regum. xiiij. Debes iudice aut

Bermo. VI. De annūciatiōe Marie

mauer. Qui em suscipit aīas pauper: sa
piens est. Prover. xj. Nō g̃ velit de p̃re ani
mū retrahere cogitās ne peat penit? q̃ abie
tus est. ij. Re. xij. De q̃it iudiciū tuū regi
dū iusticiā tuā filio regi. ps. lxxj. Ipe em ē
sapiētia. ad Col. ij. et sapiā eos q̃ se obseruāt
liberabit. qm̃ oibz p̃tētor est sapiētia. Sap
ia ē vt hoīes p̃ sapiā tuā liberati verifi
cāfaciāt illud Sap. iij. f. Sapia tua libe
rati sunt oēs q̃cūq̃ placuerūt tibi ab initio.
S; qd vltia possum vociferare ad regez. ij.
Re. ix. Nūc p̃e charitas est. j. Jos. iij. et
cabijt. q. ij. Et tō p̃e te oēs oibz q̃māz
oīa tua sunt q̃ amas oīa. Sap. xj. Nūqd ei
obliuiscet mīsereri de? aut p̃nebit i ira mī
sericordias suas? ps. lxxvj. Quis aut est hō
vrmaculā? sic: et iust? apparet nā? de mul
ere? Ecce inf sanctos tuos nemo imutabil: et
celi nō sunt mūdī i aspectu tuo. q̃to magis ab
ominabilis hō i iustit. Job. xv. Recordā
reg dñe hoīm q̃ caro sunt: spūs vadēs et nō
redies. ps. lxxvij. Mīscōia aut tua plena ē
terra. ps. cxvij. et tō p̃gruū est te hūano gene
ri mīsereri. Tūc rex celestis talibz allegari
omibz audir? sūmā mīser angeloz approban
do p̃siliū. et reprobandō suggestiones diaboli
et illud Prover. xj. Desideriū iustorum
omne bonū. p̃solario ipozū furor. Annūente
igitur b̃roz angloz p̃titiōi et sanctoz p̃m
supplicatiōi dixerūt oēs p̃mātes scōz ange
loz regi celesti. Cōsiliū interū oēs p̃ncipes
regni tui vt edictū iperatoriū creat. Nūc ita
q̃ rex p̃firmā sūmā et deserte dixerūt vt non
muret. Dan. vj. Tūc rex sup̃ p̃solat? ē san
ctos p̃res dīcēs eis. Nolite timere: p̃fortent
man? vestre. Sic em cogitāni vt affligerez
vos cū ad iracūdiā p̃nocastis mēse p̃uersul
sam vt dīsfaciā vobz. Zach. vj. Dixit quoq̃
David regi illud ps. cxxj. De fructu vētr
tūi ponā sup̃ sedē meā. Tūc exaltātes omēs
scī p̃res q̃ de semie iudaico dēteret nasci fili?
dei. i. de b̃ra q̃ gēie q̃ fuit de stirpe David. cepe
rūt dulcē canere illud Dester. viij. dīcētes.
Iudeis noua lux oriri vīsa est. gaudium ho
nor et tripudiū ap̃d oēs p̃p̃los: vites atq̃ p̃
nūcias. Dixit aut de p̃r filio et sp̃s s̃cō. Le
gati op̃orēt nos mittere ad illā n̄raz sp̃s laz
pudiciā q̃ cū animer ad p̃sensum p̃stan
dū: annūciatq̃ sic ea filiū dētere p̃creari q̃
nō p̃uabit pudiciā q̃ gēnali. Quibz alacrit
plēnētibz vt ait Aug. i. f̃mōe. j. de annūcia
tiōe. Veni inq̃ o gabriel: mīster efficitō ter
ribiliāci. absconditū obsēda miraculum.
Ad requitiōē et redēptionē errāz. ade a me

is cogor dēscendere sed ibz. illū ei quē ad ima
gine meū creant: p̃ctm̃ inuicerant: tabescit
quē feci. obfuscant quē p̃latmani decore. lu
pus meū depascit pec̃. dēterra ē padisi posses
sio. lignū vite ab ignea rūphea fuit. clausus
est voluptas agell. mīsercor errāt et apphē
dere cupio hostē. latere aut volo oēs celestes
stutes. tibi solū p̃ado secretū. Ad q̃ gēne ma
riam p̃ge. Clade ad aiara cūitātē de qua dī.
S̃hola dīca sūt de te ciuitas dei. vade ad ra
tionalē meū padisum. p̃ge ad oriētalē splen
didā portā. vade ad mei s̃bi dignū habita
culū. p̃ge ad scōm i terra celū. vade et denun
cia ei mee p̃ntie imbrē. p̃ge ad p̃paratū mīhi
sanctuariū. vade ad sp̃olam incarnatiōis fi
lij mei. mūdū thalamū natiuitas ei. loq̃re i
aures rōnāles archana. p̃para mīhi aurū in
troitū. et ne p̃rtres nec terreas q̃gis animū
delicatū mīhi sacrariū appara. p̃mā mei vo
cem gaudij p̃clama. tu dīcto q̃ gēni Marie
Aue grā plena. vt mīsercar ego malignitātē
eue. Auduit angel? hec et intra se cogitabat
dīcēs. Stupēdū est h̃ miraculū et oīs p̃ciē
rie p̃cellit sensum. Qui i cherubim terribilis
est et i seraphim inuisibil: et i oibz s̃tutibz ange
licis incōphensibil. puelle sui habitaculi p̃ri
etiam repromittit. et q̃ Eua p̃denāit. et am
lū gl̃ficare intātū cogit vt dicat p̃pari sibi
p̃aurē ingressum. et p̃r vter? cape eū quē nō
capit celum. Hec et h̃mōi anglo cogitare ait
ad eū dñs. Quid turbas? et miras? o Gabi
el: nūqd nō p̃us a me missus es ad Zachari
am sacerdotē et natiuitatē Johis ei nūciasti
Nōne p̃ incredulitate sūmā ei s̃lētij p̃tul
sti: nūqd nō p̃denasti senē sine voce eūz esse
faciēs: nūqd nō dēcreuisti. ego aut p̃firmāni
nūqd nō nūciatiōis tue effect? p̃secutus est:
nūqd nō effugata sterilitate p̃cepit sterilis: et
nature vacatio auisugit: nūqd non tūc est se
ges illa fertilis facia q̃ iā arebat: nūqd ip̃s
sibile ē apud me q̃cūq̃ q̃ creant oīa p̃bo? Eū
g̃ ambigis? Ad hec angelū r̃ndēre audiam?
Dñe inq̃t sanare culpas nāte dissoluere pas
sionū lāgūz dēficiētū arē? ad vitālē reuo
care p̃rūtē. iparenature p̃creatiōis filioz effe
ctū. soluere sterilitatē. et vetustissimoz mem
broz vetustā ariditatē i viriditatē reforma
re statū. steriliq̃z aruo manipuloz rep̃ere oī
dere p̃rūtē op̃eritit tue s̃tutis qd ex more p̃si
cit. Testis ē sara: et post illā rebecca. et itez An
na q̃ mīserie et sterilitati s̃l fuitēs a te liber
tatē acceperūt: q̃ gēne aut parere q̃ de viro ge
nitura nō est. sup̃ oēm legū naturā. Et etiam
quō puelle annūciabo p̃ntiam. Te em celi et
bb, 3

terre nō capiet fines: et quō vter? capiet hgi-
nalis: aut quō feret Maria ignē dēitāt tue
sedis? Et dñs ait. Si leſit ignis pñtia in ſo-
litudine rubi: ledet vtriq; et maria mea plen-
tia. Si ſo ignis ille q figurat diuini mei
ignis e celo aduentum: inflāmabat quidem
rubum: nō aut comburebat. Quid vtriq; di-
ces de veritate non in ignis flamma ſ; in ſpe-
cie plunie deſcēdente? Hec Aug⁹ in perſona
dei et angeli.

¶ Pars ſecunda huius ſmonis que dicit
ſocietatis.

M

quomō
Maria
dūit ſoci-
as q eā i-
ſtruebāt

Erreret igit angelus Gabriel ad ſa-
cratiſſimā virginē Mariam q erat
ſociata duodecim puellis ſiue domi-
cellis: vt poſſet collegi ex euangelio Luce. j.
Que ſeruſe domicelle inſtruebāt eā in tā al-
to myſterio. ¶ Prima q; fuit dñā ſecreta ſen-
ſu clauſura ſiue ſolitaria. q inſtruebāt beatā vir-
ginē vt in ſecreto meditareſ illud pſ. lxxxiij.
Būdiſti dñe terrā mā: auertifti captiuita-
tem Jacob: remiſiſti iniquitatē plebis tue et c.
Sciebat aut beatā hgo q delicata eſt diuina
viſio et nō dat admittētib; alienam. vt ait
Bern. in qdā ſmone. Un inq; Jacoponus
in ſuis laudib; Sola ſolera dñe la tronai
Et iſto ſtabat ſolitaria et ſecreta: pfecte ſeruās
illud documentū Senecę ad Lucellū dicen-
tis. Fac qd facere ſoluiſti: et a turba grem
potes reſepara. Primū argumētū copoſite
mētis exiſtimo poſſe coſiſtere et morari ſecus
inimica aut eſt multoz querſario. Recede g
in te grem potes. Et iterum ad eundē ſcribit
Credemibi. Qui nihil agere vidēt: maio-
ra agūt. hūana diuiniq; ſil tracrāt. Non igit
inuenio euz q te malim eſſe q tecum. fuge g
multitudinē. fuge paucitatē. fuge etiā vnus
Et qequid facias: cito redi a corpe ad aium.
illū noctū arq; dieb; exerce. oiaq; impedi-
menta diſmice et vaca bone mēti. Nemo em
ad illā puenit occupat⁹. Hecille. Seruabat
etiā brā hgo illud Quintiliani lib. viij. dice-
tis. Etiā in turba: in itinere: in puuiſio faciat
tibi cogitatio ipa ſecretū. Nouerat nāq; bea-
tiſſima hgo verā eſſe illā Proſperi ſuam i
libro epigramatū dicēt. Seruati legē pñt
vtrūq; quieti. Si mūdi a ſtreptu libera cor-
da vacet. Et ideo faciebat illd quod hortat
Bern. in quo dā ſmone di. Quā ſcā: ſola
eſto vt ſoli oim dño ſerues reſpam quez tibi
ex omib; elegiſti. Fuge publicū: fuge et ipſos
dometiſcos. Recede ab amicis et intimis: mē-
te: intentione et ſpū. An neliſis te verecūduz
hē ſpūm q nequaquā ſuā vellet tibi idulgere

Notatu
dignū
mū deſo-
litudine

pñtia pñtib; ceteris? Un te ſpā hgiē ſollici-
taria verificabat illa ſuā Dñro. ad pſidūz
dicētis. Habebis cellulā q reſolū capiat. im-
mo nō eris ſol⁹. Angelica recū turba ſolabit
Tot tibi erūt ſo. q ſcā. ſolabit tēcū ipſa.
Nūqd poteris talē aliu tuis ſmōib; hē co-
ſortē? Ad hē etiā adduci p illd qd inq; theo-
phraſt⁹ in aureolo tractamē nuptijs dicēs
Sapiēs nūq; ſol⁹ eſſe pōt. h; em ſecū omē q
ſunt: q; fuerūt vnq; boni: et aum libez qum-
q; vult tranſfert. Que oia ſfirmans diuus
Amb. in li. de hgiñib; ait. Maria ad ipſos i-
greſſus angeli inuēta eſt domi in penetralib;
ſine comite: ne q; intentionē obſumpet: ne q;
obſtreperet: neq; em comites feminas relide-
rabat q bonas comitas cogitatioes habebat.
Quin etiā tūc ſibi mū? ſola videbat cum ſo-
la eſſet cui tot ſcā aderāt. tot angeli. tot pphē
Deniq; etiam Gabriel eam vbi reuſere ſole-
bat inuenit. Hecille. Btiſſima igit virgine
manēre ſic clauſa et ſecretario oratorij ſuū: ſcā
aſſuit angelū ad oſtū pulſans. Lucurritq;
prin⁹ dñā ſecreta: nec tñ ei ſubito aperuit ſ;
aſpicies p feneltras aſpicies p cancellos. at;
q angelū dei cognōſces domeſtica angeloz
ait. Deo grās. et angel⁹ tñ dñi ſp. Interrogā-
uitq; dñā ſecreta: et ait illd. j. Re. xvj. Pac-
ſicus ne eſt ingreſſus tñ? Qui rñ dñi pac-
cus. Ego em ſum ange⁹: adeo miſſus ad hāc
hgiē vt annūciē ei ton⁹ mūdi ſalutē et pacē.
Tūc hec ſcā ſeruitrix b. hgis annūciauit ei
dicēs. Ecce hgo ſacratiffima q angelus dei
ſtat ad oſtū pulſans et dicēs tibi illud Lām.
v. Aperi mū i ſoror mea. ſ. ſm naturā. ſpōſa
ſez eterni pñs. Et miſi fallo: vox ei⁹ et archan-
geli Gabriel. Qui puriſſima hgo vt apiret
aſſenties. rñdit illd p dñi pſ. lxxxiij. ſuper q
tūc meditabat. ſ. Audia qd loquat i me dñs
de⁹. qm loquet pacē in plebē ſuā et ſup ſancos
ſuos et c. v; q; in ſine. et tūc dñā ſecreta aperu-
it oſtium. ¶ Secūda domicella fuit dñā in-
telligentia que inſtruebāt beatā hgiē vt pe-
reret intellectū eoz que legerat in libro Ia.
pphere. c. vij. ſ. Ecce hgo accipiet et c. Un ipa
dicebat deo illud pſ. cxvij. Da mibi intelle-
ctum et ſcrutabor legē tuam. Quoniam red-
ratio ſermonū tuoz illuminat: et intellectu
dat paruulis. i. humilib; et ſubito angel⁹
igreſſus ad eā dñi. Que gratia plena domi-
nus tecum. Que ſpōſa dei. Que futura gen-
itrix creatoris tui et mei. Que animatus tem-
plum dei. Que ſacratū ſpūſſancti. Dñs tecuz
p grām q ſtatim in vtero tuo erit p aſſūptaz
humana naturā. Poſſumus etia; dicere q

Bermo. VI. De annūciatiōe Marie

hescilla domiella appellabat dñā adscen-
 dia gūmē ambassiatā gūmē missam auscul-
 tatur atterē. Et hec est germana intelligēte.
 Quia ut inq̄r Tullius in j. ar. verer. Is ma-
 gis docilis est q̄ attēssimē parat⁹ eaudire
 Dñā autē domiella fit mērio Luce. j. vbi
 p̄p̄dica. hba angel⁹ dī de brā gūmē. Que
 cum audisset. Ecce q̄ dñā audierā plens est.
 q̄ quā attēssimē audiret sanctissima virgo
 nūciū dei. ponderas qd̄ liber p̄bū rāre salura-
 tionis nūq̄ alis audire. De quo scētus Ber-
 sup. Nissus est inq̄r. Merito p̄cipiuit rex
 decore gūmē. fecit em̄ qd̄q̄ longe p̄monita
 ante fuerat a patre suo David dicente sibi.
 Audi filia et vide et inclina aurē tuam et obli-
 uiscere populū tuū et domū p̄ris tui. Quia
 nec p̄p̄m augere plis successioe nec domum
 patris sui relinquere curauit herede. Sz q̄
 qd̄ honor⁹ i p̄p̄lo. qd̄q̄ de paterna domo rez-
 erant h̄e potuisset oīa arbitrata est rāq̄
 stercora v̄p̄m luat faceret. Nec sefellit eaz
 intērio. qm̄ xpm̄ sibi filiū v̄dicauit. nec p̄-
 possit violauit. Nec ille. Quia ḡb̄issima p̄-
 go intēra erat intelligētia diuinor. iō meru-
 it audire dñm̄ sibi dicēte p̄ ps. Intellectus rī-
 bi dabo et instrua te i via q̄ gradiē. firmabo
 sup̄ pedes meos. i. grām meā i te solidabo
 Nouerat autē beata h̄go verā esse sentētiā
 Iudoi in libro de summo bono dicētis. Lū-
 otamus. i. p̄i cū deo loq̄mur. Lūm legim⁹. de-
 us nobiscū loquit⁹. Omis ḡp̄fect⁹ ex lectiōe
 et meditatione p̄cedit. Que em̄ nescimus: le-
 ctione dulcimus. qd̄ autē didicim⁹. medita-
 tione cōseruam⁹. Seminūq̄ cōfert bonū le-
 ctio sacraz scripturaz. siue q̄ intellectū mē-
 tis erudit. seu q̄ a mundi vanitatib⁹ abstra-
 ctum hominē ad amorē dei p̄ducit. Tāto ei
 yana spes mortalitatis huius nobis vilescit
 q̄nto amplius legēdo et audiēdo spes eterna
 claruerit. Hugo h̄o de sancto victore in lib.
 de sacra scriptura ait. Nihil in hac vita dul-
 cius sentitur. nihil auid⁹ sumit. nihil ita mē-
 tem ab amore mūdi separ. nihil sic animus
 tentationes roborat. nihil ita hominē exci-
 tat et adiuuat ad omne opus bonū et ad omne
 laborē s̄c studii sacre scripturē: dare ad no-
 stram vtilitatē. v̄ dic ap̄ls ad Ro. xv. q̄ ait.
 Quicūq̄ scrip̄ta sunt: ad nostrā doctrinam
 scrip̄ta sunt: v̄ p̄ solatiōem sc̄pturaz spem
 habeam⁹. Amb. q̄z in f̄mōe de quadragesima
 inq̄r. Quisquis h̄o xpi pascitur: terrenū pa-
 bulū nō requir. Nec em̄ potest sed i panes ca-
 pere qui pane reficit saluatoris. Negligit
 famē corporis q̄ pabulo lectionis intendit.

nec ventris curā habere poterit q̄ alimētum
 verbi celestis acq̄rit. Nec em̄ est refectio que
 satiat animā. que impinguat viscera: cū de
 omib⁹ scrip̄tur. cibū eloquij phennē accipit
 mus. Nec ille. Beatissima igit h̄go q̄ attē-
 tissimē dei h̄o intēdebat adeo q̄ ipm̄ in cor-
 de et corpore recepit. dicere poterat illd̄ Die
 remie. xv. Inuēti sunt f̄mōnes tui et comedi
 eos. Et sacū est h̄bū tuū mihi i gaudiū et le-
 titiā cordis mei. ¶ Tertia domiella fuit do-
 mina erubescētia siue verecūdia: q̄ b̄issima
 h̄go erat ornata. nā naturalit̄ inest h̄gibus.
 xx. q̄. iij. c. nec illud. ḡ multo mag⁹ inerat re-
 gine h̄gini. De q̄ p̄tute inq̄r Bern. sup. La-
 rica. Aliud ornāmētū sponse est verecūdia.
 Nescio autē si qd̄ grati⁹ fecundia in morib⁹
 hoim̄ dephēdi qat. verecūdia em̄ oīm ē ornāmēt
 eratū. i. i teneriori etate ampli⁹ pulcr⁹ q̄ em̄
 refcit. Quia amabili⁹ verecūdo adolescētē
 q̄ pulcra hecē et q̄ splēdida gēma mox i vī-
 ra et in vultu adolescētis: q̄ vera et mīne du-
 bia bone nūciat. sp̄et bone indolūder. et vir-
 ga disciplinē q̄ pudēdis affectib⁹ immīnēs:
 lubrice erat⁹ mox actusq̄ lenes exerceat et cō-
 primat insolētē. Quia ita stultiloquij et ois
 deinceps turpitudinis fugitās. Soror p̄tine-
 tie est: nullūq̄ equē manifestū incidit colum-
 bine simplicitatē. nec nō etiā est inocētie testis
 lampas et pudice mēris iugit lucēs. v̄t nihil i
 ea turpe. nihil idēoz relidere atteret qd̄ nō
 illico illa p̄dat. Ipa expugnatrix ē maloz. et
 ppugnatrix puritat⁹ in arc. ac specialis gl̄ia
 p̄scie est. fame custos. vite dē. sturis sedes.
 p̄tutū p̄mitie. nature laus. et insigne totius
 honesti. Rubor ip̄e genaz quē forte iuerit
 pudor. q̄tū ḡrē et cor⁹ suffuso asferre vultui
 solet. Nec ille. Aristo. q̄z. iij. eth. c. x. inquit.
 Laudam⁹ iuuenē verecūdū. Sapiēs etiā
 Eccl̄asticus. xij. ait. Ante grandinē p̄rebit
 chomscario et an verecūdū p̄bit ḡa. Brūa
 aut Bern. vbi s̄. inq̄r. Quid tā p̄p̄iū vere-
 cūdie est q̄ p̄p̄ias vitare laudes. Et quo
 apparet q̄tū fuerit beatissima h̄go hac p̄tū-
 te insignita. de qua dī Lu. j. Turbata est in
 sermone eius. s. angeli. Nā mēs eius est alte-
 rata ex celsitudine audire laudis sue. vñ et in
 facie rubore verecūdie demonstrat. qd̄ etiā
 euenit p̄pter aspectū angeli in forma virili.
 De quo Ambrosi⁹ in. ij. li. de h̄gibus dicit.
 Angelū Mariā quasi viri specie mota tre-
 pidauit v̄t agnoscas aures religiosas et oculos
 verecūdos. Et quo p̄cipere possum⁹ q̄n-
 tum erubescēbat gloria hoim̄ que turbatur
 et erubescit in sermōib⁹ angeloz. p̄fectissime

em seruauit illud qd inq̄ ipator in l. vnica.
Cae mania. li. xj. dicēs. verecūdia castis mo-
ribz p̄fueret. Nec m̄z si fuit verecūda cum
esset nobilissima. verecūdia em̄ nobiles pro-
dignales. c. j. vbi Archid. de regul. lib. vj.

P Quarta domicella fuit dñia taciturnitas.
q̄ instruebat eā vt nō statim rīderet sed p̄us
cogitaret intra se altitudinē p̄siliū dñini sup
salute generis hūani. Un̄ Bern. inq̄. O an-
nūciatio mirifica. O saluatio pegrina: ple-
nitudis copiā portans et p̄gmetū corpus illu-
strās. Preueniēs itaq̄ iudicē p̄co tā p̄clar? et
mitis possit dē maiestatis. Logitabat ar̄ p̄go
q̄lis esset ista saluatio qz de plenitudine ipsi?
debebat accipere vniūsi. Laptiui redemptōem
tristes p̄solatōz. p̄ctōres veniā. iusti gratiaz.
angeli leticiā. deniqz tota trinitas gl̄iam. et si
lū dei carnis hūane iūbam. Sapientissima
igit p̄go ornata erat discretissima taciturni-
tate: licet verā esse sūiam Macrobij. lib. iij.
saturnaliū in exordio dicēris. Nihil tā con-
gruū sapie qz loq̄ et t̄pibz ap̄are p̄mōes. Un̄
hūabat illud qd inq̄ Amb. i. j. de offi. c. viij.
dicēs. Sapies vt loq̄ m̄lta p̄siderat qd di-
cat. cui dicat. q̄ in loco et t̄pē. Et autor astro-
labij canit. Prouider an̄ dñi qd recte dicere
possit Un̄ sapiēs. stult? imediata refert. Ob-
seruauit qz p̄udētissima p̄go illd qd iquit
Pamphili? poeta sui libri. c. viij. f. Verbi p̄n-
cipiū. finē qz respice vbi. Ut meli? possis p̄-
meditata loq̄. Itē fūauit documētū Sene-
ce ad Lucellū dicēs. Tardiloquū esse te in-
beo. Nihil em̄ vnqz dicebat nisi p̄us mature
p̄meditasset. Sciebat em̄ qz vt ait p̄hs. j. po-
litic. Magnū ornamētū mulier est silentiū
Un̄ de ei? taciturnitate ab alijs p̄gūmbz imi-
tāda. Aut em̄ Amb. sup Lu. Dilce p̄go p̄bo-
rum vitare lasciniā. Maria etiā saluatiōez
angeli verebat. Logitabat em̄ quis esset ista
saluatio. Et iō cū verecūdia: qz pauebat cum
p̄udētia. nā b̄ndictiōis nouā famulā mira-
bat: q̄ nūl qz lecta: nūl qz an̄ fuerat cōperta.
D Dec ille. Quinta domicella fuit dñia timo-
rosa. Sapientissima em̄ p̄go fūauit illud Ec-
cl. xviij. Nō sapiēs i oibz timet. habebat autē
nō seruile s̄ castū et reuerētiālē timorē. et ma-
xime timebat oīa q̄ castitatē ei? in aliq̄ pos-
sent maculare. Et p̄p̄ h̄ timuit i visione an-
gelica. Un̄ Bern. sup missus ē ait. Solent
p̄gies q̄ p̄e p̄gies sunt sp̄ pauere et nūqz esse
secure. et vt caueat timēda etiā in tuto prime-
scere. sciētēs se i vasis fictilibz thesaurz porta-
re p̄ciosum. ac p̄inde q̄cqd nouū: q̄cqd s̄bitū

fuerit ortū: suspectas h̄nt insidias. et cotuz s̄
se existimāt machinatū. et idcirco maria tur-
bata est i f̄mōe angli. Dec ille. Quapropter
necesse fuit ipam ab anglo cōfortari. Unde
Bern. vbi s̄ inq̄. Angel? intuit? p̄ginem et
varias secū voluere cogitatōes facillime de-
pendēs: pauidā p̄solat. Et familiariter vo-
cans ex noīe benigne ne timeat p̄suadet. De
h̄ qz aureli? Augustin? inq̄ i f̄mōe annūcia-
tiōis. Saluat angel? puellā viri saluatiōis
ignarā. terret p̄go nouitate p̄boz. Ad quaz
angel? Ne timeas Maria. ne inq̄ aspectu
meo m̄i dñi mei terreat. Ego p̄ceptiōis tue
mister adueni: nō vt p̄ginitatē amittas iter
ueni. ipē memisti ad te q̄ est nasciturus ex te
Et tūc dixit dñia timorosa. P̄ic est bon? an-
gel? p̄fortās et lenificans. Sexta domicella
fuit dñia honesta q̄ dicebat b̄tē p̄gini illd. j.
ad Lhor. iij. Diaboneste et p̄m ordinē fiat
in vob. mox em̄ honestas ē fūada i oibz. l.
vnica. Cae mania. li. xj. honestas nāqz p̄st
circa mores. l. scire oportet. s̄ p̄nt. s̄. et turo-
ribz et curaroribz dādīs ab his et vniū de iur?
p̄. p̄tis est honestate viuere. l. iusticia. s̄. j. et
iusticia et iure. et iust. eodē. s̄ iuris p̄cepta. Et
idē p̄nt in p̄hemio de ceriali. Hābit ḡre
ata p̄go honestatē in oibz gestis suis. et marie
in oculoz regulatione. Quia em̄ vt ait Leci-
lius firmā? i li. de b̄a vita. c. iij. libido alpe-
renu maxime p̄cat. et Quintilian? in p̄ma de
clinarōe inq̄. Oculi nri sunt tota luxuria no-
stra q̄ nos i oīa q̄ die p̄cipitat vicia. et Se-
neca ad Lucellū scribit. Oculi sunt irritamē-
ta viciōz et duces scelez. Jō ipa p̄go benedi-
cta fūauit illud Eccl. ij. vbi Salomon ait.
Oculi sapiēs et capite ei? s̄ sunt b̄n regulati.
et assumpsi t̄mē. c. accepisti. de ple. di. iij. et de
sacra vn̄c. c. vnico. s̄. qz p̄o. Et qz ē duplex
ocul? s̄ ocul? m̄c̄s et qz in. c. quorūdam. et
dec. li. vj. vbi Jo. an. dic qz d̄z esse pur? p̄il-
lud. c. et. j. q. j. c. molit. Itē ocul? corpis q̄ s̄nt
d̄z esse puri. xxij. q. v. c. q̄yderit. Impudic?
em̄ ocul? ipudici cordis ē nunci? c. nec solo.
eadē. q. et causa. Jō ita puros habuit b̄a p̄-
go oculos nō solū mentis s̄ etiā corpis vt de
vtrūqz dicitur fuerit Lān. v. Oculi ei? sic co-
lumbē. et assumpsi t̄mē in. s̄. Ecce. xxvj. disti.
Dec em̄ purissima ei? domicella dñia bono-
sta instruebat ipam vt stare cū ocul? dep̄ssis
ad terrā. et cū m̄lta molestia. Tāta ar̄ fuit ei?
honestas vt nemo vnqz rērationē carnālē de
ipsa habuerit. vti alijs p̄monibz dixim? Nū-
hil em̄ vt ait Amb. in li. de p̄gitare fuit i ma-
ria totū in oculis. nihil in verbis p̄oat

Noti
ocul? im-
pudici.

Diffi-
re cal-
uare

Beimo. VI. De annūciatiōe Marię

in hunc actum inuerecundū. nō gest⁹ fractioz.
nō nullus solutio: nō vox penitētiō: s; om
nis bonitas. ¶ Septima domicella fuit do
minā pudētia q̄ instruebat beatā h̄ginēz vt
pudētia de mō incarnatiōis inq̄reret. Jō ipa
m. Quō fiet istud qm̄ virum nō cognosco?
Quō habeto filiū q̄ nescio vix? Quō porta
bō sicut q̄ fugio partū? Quō vacuo vtero ge
nerabo? Un p̄beo lac labijs infans; suggere
posuisti? Et merito ista inq̄rebat pudētis
fima h̄go. Ut em̄ ait Boe. ij. de sol. Rex ex
tus pudētia meris. Ad hāc aut inq̄ritōem
beatissime h̄gis r̄ndit angel⁹. cur⁹ h̄ba ponit
Aug⁹ in quodā s̄mone dices in eius p̄sona.
Ne timeas Maria: neq; expauescas virgo
partū: neq; menas: neq; formides multū in
exptam crede q̄ p̄cepisti Ama q̄ p̄pisti. qm̄
meruisti grām apud deū. Et quā grāz dei t
hōim pacē: mortis destructiōz: vite reparati
onem. Accipies em̄ t paries filiū: nō cuiusli
bet meriti hōiem: s; tot⁹ seculi saluatore. Re
cole Maria in libro Jsa. p̄phete h̄ginē quā
paritūz legisti q̄ gaude ac exulta qz in eē me
ruisti. Tu ibi p̄figurata es h̄go. Ecce em̄ in
vtero p̄cipies non de viro: s; de sp̄scto gra
uida eris t incorrupta manebis. Paries qdē
filiū: h̄ginitaz nō paries d̄rimentū. effi
cietis grauida t eis in sp̄s intacta. ¶ Octaua
domicella fuit d̄na pudētia q̄ instruebat be
atā h̄ginē vt vortū qd fecerat de p̄petua h̄
ginitate suāda ininoliabiliter custodiret: t i
illibare castitatis p̄posito vsq; ad mortē im
mobilitate p̄seueraret. Pudētia em̄ est h̄e⁹
animi q̄ violētā nō sentit. xxiij. q. v. in p̄n. t
c. de pudētia. Qui h̄o castitate deo vouerūt
trinitū faciēdo vortū: damnatiōē incurrunt.
xxij. q. i. c. i. Dicebat aut hec domicella bea
ta h̄ginē licet sit h̄a illa snia montanarij i lu
na celeri. Res est difficilis castam bñ ducere
viā. Nulla fere maior q̄ caste vinere pena.
Sola nāq; suū finis morte duellū. Un d̄ q
castitate p̄uare est p̄ viā artissimā t difficilē
incedere. c. de his. xxiij. d̄l. xxiij. q. v. c. tunc
saluabit. circa mediū. Un etiā d̄: q̄ castitas
nō nisi deo inspirāte habet. dicto. c. de his. Tñ
q̄ deus hāc tibi inspirauit q̄ etiā res penitus
desperatas ad op̄ratū finē pducere p̄t. i. j. s. j.
Cae vere. in. enu. Tibi diuina grā repleta fa
cillimū erit cā obseruare. t p̄posito q̄ tibi effe
difficile: rebus mem̄inisse q̄ fortis consistit cir
ca bonum t difficile. ij. ethicoz. Et q̄ vt inq̄
p̄ora. Abq; labore graui nō possūt magna
parari. Nullo igit mō pudētia est violāda
que est mulierz ornāmētū maximū. s. q̄ vero

cas. in anten. quō op̄o. ep̄s. Licet dixerit an
gelus q̄ de sp̄scto p̄cipies t h̄ginitatez non
amittes. In difficile videtur in cōcipiēdo
filiū nō sentire aliqd libidinis t p̄cipiscētie
incendiū: t nō maculare in aliquo pudētie
pudore. Et iō cū dicat in cōmuni p̄verbio.
Nō de p̄ore cadit q̄ cū sapia vadit. Sapien
ter p̄us inq̄re si taliter fiet hec p̄ceptio q̄ i ea
totaliter cessabit nō solū corpis t sp̄s corna
prela: s; etiā nec minimū in ipa libidinis mo
tus sentiet. nec aliq̄s indecens actus in hac
generatione iterueniet. De h̄ aut loq̄t Ama
brosius in. ij. li. de h̄gibz dices. Vide q̄ntam
pudētiā h̄ginālē in aio seruati: q̄ non solum
odit corpis t sp̄s corruptela: s; etiā omne
actu libidinis quātū cūq; fieret sine offēsa
dei. t ad diuinā plenē esset ordinat⁹ q̄ntuz ex
se erat odio habuit. Un merito pensandū ē
q̄ fuerit hec p̄cipua causa q̄e mod⁹ p̄cipiēdi
filiū dei iam a deo p̄fixus nō fuerit sibi diuinū
tus reuelat⁹ vt h̄o t actu h̄ac p̄fectā pudē
ciam demonstraret. Decille. Lognoscentis autē
angelis d̄no reuelāte h̄gis cogitaciōes: dixit
ei. Noli o pudētiā h̄go expauescere. No
li de tue h̄ginitaz p̄manētia sollicitudinē ge
rere. Intacta p̄manebis: t de ple gaudebis.
Sine p̄miciōe mortalis viri efficiens mu
rus altissimi. p̄inde nō est quod menas: s;
inde est q̄ gaudeas. Tūc em̄ dolor seq̄ret par
tū si p̄cederet libido p̄ceptū. Tūc h̄o sp̄s h̄am
ctus supueniet in te t p̄us altissimi obūbra
bit tibi. t refrigerabit te s; vmbraulo sp̄s
tussit. Nō h̄ calorē p̄cipiscētie pati verear⁹.
Nā in te erit p̄ceptio t nō p̄cipiscētie libido
Nō em̄ erit est⁹ vbi vmbra faciet sp̄sctū.
¶ Nonā domicella fuit sc̄a obediētia que ab
Eua fuit repulsa s; a brā h̄gie gratant acce
prata. Sciebat em̄ q̄ hec est p̄us oium p̄u
tum moralitū p̄darissima. vt declarat beatus
Tho. ij. q. c. iij. ar. ij. Itēq; sola ē q̄ fidei me
ritū possidet obediētia: sine q̄ infidelis h̄s
p̄uincit. etiā si fidelē esse videat. c. sciēdū. viij.
q. j. Nouerat h̄z q̄ obediētes magnā a deo re
cipiūt remuneratiōē: c. nulla. xxiij. d̄l. Unde
dic̄ glo. i. l. desertorem. s. in bello. ff. de re milit.
Magna ē h̄ obediētia Sciebat etiā q̄ me
li⁹ esset obedire q̄ sacrificare. j. Re. xv. d. c.
sciēdū. viij. q. j. c. illd. de maio. t obe. et qd
Prover. xv. scriptū ē. Mes iusti meditabū
obediētiā Et iō sp̄s meditabat br̄ssima h̄go
quō meli⁹ diuie volūtatī p̄ oia obediret: sc̄ia
veram esse illā Virgilij sniam in lib. georgia
corum dicentis. Est legum seruanda fides:
sup̄rema potestas. Quod mandat fieri q̄ iij

let parere necesse est. Sic autē mūdani repu-
tant lucē qd dā qñ satisfaciūt volūtati pprie
l. cū seru. ff. de di. cau. da. nō se. ita ipa lucē
maximū existimabat satisfacere volūtati di-
uine. Quapropter sic pfectā obediētiā sp obser-
uauit q p eā sum? a morte liberat: sic p iobe
dientia pmoz parētū fueram? ad eternā dā
nationē pdenari. Un Aug. i sēmo de natūi-
tate ipi? hōis ait. p inobediētiā obediētiā cō-
mutat. fides p pfidia cōpēlat. Et itez. O fe-
lix obediētiā. o insignis gra. q dū humiliē fi-
dem redit celi i se opificē incorporauit. Hec fu-
it pē obediētiā oī sacrificio gratior: hec volū-
tas cūctis hostijs acceptior: hinc promeruit
glām quā postmodū cecinit dices. Ecce em
ex h beata me dicit omīs generatōes. Et loq-
tur Aug? picularitē de obediētiā pntis my-
sterij. s. in pntiēdo diuini hōi pceptōi. Tā-
tū aut placuit deo ei? obediētiā vt mereret fi-
liū dei sibi facere subiectū et obediētiā. vñ Bē.
sup missus est: exponēs illud Lu. ij. et erat sū-
ditus illis: inq. Quis? Quibz? et hōibus:
de? in quā cū angelī subditi sunt: cū pncipa-
tus et pates obediūt sūdit? est Mariē et nō
tū Mariē et nō Ioseph p p mārā. Nō
rare ē verūlibet: et elige qd ampli? mireris si
ue filij dei benignissimā dignatōēz siue mris
ei? excellētissimā dignitatē. Utrūqz stupor.
vtrūqz miraculū: q femiē? obpēt hūilitatē
sine exēplo. et q femiā deo pncipet sūlimitas
sine octo. In laudibz hōiū singularitē canit
q sequunt agnū q cūqz ierit. Quibz g laudi-
bus indicas dignā q etiā pīr: Di. cēbō obe-
diētiā. Dilce puluis obpēre. Dilce terra subdi.
Emulce supbe cinis. et cēbūllat et tu te exal-
tas. et cē oibz subdit et tu dñari hōibz gesti-
ens tuo te pponis auctori. Quorū ei hōibz
pesse desiderat: toties tū pīrē pēdi. Hec ille
faciebat igit brā pgo illd qd postea egit fili-
us su? scies q tāta excellētiā obediētiē q nī-
hil est pētm nisi qd h ipam fuerit ppetratuz.
pētm em est puaricatio legē diuine et celestij i-
obediētiā mādatorz. vt ait Amb. in li. de pa-
radiso. Hec igit scā domicella suadebat be-
ate hōi vt oparet salutē mūdī argz hortā-
bat ea tā grādī sacro alēsum pēre. Sane
aut Bēni. sup missus ē in psona angeli dic-
te hōi expōtādo eā ad pntiēdū. Audi-
st hōi factū: audisti et modū. Utrūqz mirū:
vtrūqz locū dū. Jocūdare filia sion: exulta sa-
tis filia hierlm: et qm auditi tuo datum est
gaudij et leticia: audiam? et nos a te rñsuz le-
ticia qd desideram? et. Idē qz scis ibidē in
psona oīm sanctorz parz inq. eidē beatissime

hōi. Expectam? o dñā hōi miseratōis:
q miserabilē pmit sinā dñarōis. Et certe
offerit tibi pēū nre salutē. Itam liberamur si
pntis. In sempiterno dei hōi facti fuimus
omēs. et ecce morimur: i tno breui mō sumus
reficiēdi vt ad vitā renouemur: hōi supplicat a
te o pia hōi flebilis adq cū misera sobole sua
erul de paradiso. hōi Abrahā hōi David. hōi ceteri
flagitat scī pēs tui q habitāt in regiōe vni-
bre mortis. hōi cor? mund? cuius genibz puolu-
tus expectat. nec imerito: qz ex ore tuo pendet
solatio mīseroz. redēptio captiuoz. libera-
tio dñaroz: salus deniqz totius generis tui et
vniuersoz filioz adā. Da hōi mīsum. feli-
nāter o dñā mīde hōi qd terra: qd inferi qd
expectat et superi. Ipe qz rex et dñs qz pū-
piuit decore tuū: tantū desiderat tue mīsericō-
assensum: in q mītz pposuit saluare mūdū
et cū cōplacuit i silentiō: iā magis placebis ei
hōi: cū ipe tibi clamet et celo. O pulcra inter
mulieres facie audire vocē tuā. Si gēem
facies audire vocē tuā: ipe te faciet audire sa-
lutem nostrā: nūqd nō ē est qd qrebas? qd
gēmebas? qd dieb ac noctibz orādo suspira-
bas? Rīdeas itaq cito angelo: iūmo pange-
lum dñō. Rīde hōi: et suscipe hōi. pīr tu-
um et suscipe diuinū. emitte tuū transiōm:
et amplecte sempiternū. Quid tardas? quid
trepidās? credes scire et suscipe. Summa hu-
militas audaciā: qz si hōi pietas est neces-
saria. aperi hōi beata cor fidei: labia plessio-
viscera creatori. Ecce desiderat? cūctis genibz
pulsat ad ostiū. Nō te morāte pīrārit: et
rursus incipias dolens qre que dūligit aia
tua. Surge curre aperi. surge p fide curre per
deuotioem. aperi p dilectōēz. Hec ille. Tūc
beata hōi hōi pforata et de magnifica
ple lenificata et de suo pudore et integerrima
pudicia certificata: itam surr exi: gēma i
terram fixit: terrā osculata fuit: oculos ad co-
lum eleuauit: brachia ad celos extēdit. Et sic
cum maximo gaudio: cū ingēti feruore: cum
indubili deuotioē: cūqz ineffabili charitate
dixit. Ecce. In quo hōi deuorat. pmpitudo
obediētiē et inceptio nre salutē. et altitudo vir-
ginalis pēplationis. et demonstratio sue volū-
tatis. Hoc em hōiū ecce aliqñ ponit expositi-
tine siue demonstratiue vī indicatū. vt de pe-
ni. di. j. c. ecce. et xxxv. q. v. c. ecce. et inlti. de re-
rū diu. § cū ex aliena plāta. et. § hōi amplū. et
de peni. di. ij. c. si em inq. et inlti. de vīu. §
j. et xvij. q. j. c. si enim. §. his de causis. et
extra de baptis. maiores. §. ad id. et. ff. qd

Ecce po-
nit omē
mōde

Berino. VII. De annūciatiōe Marię

causę vni. l. j. Aliqñ pontif exhibet. vt
ex q. q. c. egressus. Aliqñ iceptiue vt ex de
rom. c. nisi cū pde. s. ppter maliciā. r. xxx.
vi. q. ii. c. ecce. r. de maio. r. obe. c. solite. Aliqñ
qñ pontif contemplatiue vt ibi. Ecce qñ tonū r
gūciū habitare frēs in vñ. ps. xxiij. et
colatissimis. xij. q. j. r. c. nulli. iij. q. j. r. oī
his modis pnt exponi sba bndicte vir
qñm cū dicit Ecce r. c. qñ Decima domicella
mī dñā hūilitas siue dñā ancilla q̄ perat fa
miliē dom. b. q̄gis: r. omia officia dom. page
bat. Decaūe brām q̄ginē instruebat vt d se
licet ad tāā excellētiā exaltabat: nō alta sed
humilia sentiret: cogitaret ac diceret dicens
ei illud Thob. iij. Supbia nūq̄ i tuo sensu
aut in tuo sbo dñari pmitras q̄ vt ait mar
ialis poera. Etherea pacē vērus r superbia
collat: r fm Laudianū li. j. Inqñat egregi
os adiuncta supbia mores: r vt ait Pruden
tius in lib. de siccomachia. c. v. frāgit de om
ni supbia. Alta cadūt: inflata crepat: tumefa
ta pūmū. Sz q̄to maior es tāto magis te
hūilia i oīb: r corā deo īuenies grām. Eccl.
iij. Virgitas em cū hūilitate cāmirabilis.
S. de scriptis. xxx. di. Hāc aut pūitē veni
et comedare fili? m? c. displicet. S. si autem.
xij. q. iij. r ipam sbois ac factis oīdet. xliij.
di. c. dñs. Un dicit discipul? suis Nat. xj.
Dilecte a me q̄ mīris lum r humilis corde.
trāsumptiue in. c. q̄ se sit. el sedo. iij. q. vj. hec
eternū p̄st pseruatiua oīm aliaz p̄rūm
Un Bern. in li. de iprobatiōe vicioz. c. iij. in
q̄. firma solet p̄rus humiles fuare q̄eros.
hec cadit in plana q̄ req̄esit humo. Dñ? aut
domicelle documenta ipa sgo bndicta p̄fecere
fuant. q̄d patere poterit ex r̄issione quā an
gelo fecit. De qua inq̄ Bern. D venerāda
q̄ginitas. o p̄dicāda hūilitas ab anglo mar
dñi appellat r se ancillā dñi p̄fiter. Un ait.
Ecce ancilla dñi: tāq̄ diceret. Paratum est
cor meū de: q̄ intac? pmanet vterus meus
Resperit ei humilitatē ancille sue. Venit g
māfuer? imples celos. trāsgredies p humilez
ad supbos. r celos nō relinquens vt inflatos
tumore supbie appōito hūilitatis remediō:
mīs medie? ipe curaret. Venit ei māfuer?
r mīs sedes sup nubē lenē. i. sup Mariam
hūilē. Decille. qñ Undecima domicella fuit
dñā desiderosa que incitat beatā q̄ginem ad
desideriū p̄ceptiōis filij dei r saluatoris mūdi.
q̄d quide desiderū ipam talit̄ inflāmabat q̄
cū ppha dicebat. ps. xli. Quēadmodū desi
derat ceru? ad fontes aq̄: ita desiderat anīa
mea ad te de. Strinxit aīa mea ad te dñi fon

tem viūū. Et itez cū eodē ppha dicebat ps.
xxxvij. Dñe an te omne desiderū meū. Ex q̄
apparet scitās mēis q̄ginat. Nā vrait Lat
sodor? li. iij. q̄plaz. epla. v. Ex q̄litate desi
derij p̄t mēs honesta cognosci. Videbat q̄
beate q̄gini magna mora expectatio r tardis
tas incarnatiōis. Iux illd Seneci p̄ibij
Etia celeritas i desiderio mora ē. Et iō subdi
dit r dicit. Fiat mihi fm sbo tui. Qd expo
nens Bern. sup Dissus ē ait. Fiat in desi
derij signū: nō in dubitātis indicū. Nā p s
q̄ dicit fiat mihi fm sbo tui. magis itelligē
dum est affectū exp̄mere desiderat q̄ effectū
ingrere more dubitātis: q̄q̄ nihil obstat in
telligi fiat. Ecce sboi orōis. Nemo quippe
orat nisi qd credit r sperat. vult aut a se regri
de? qd pollicet. Et iō forte mltā q̄ dare dispo
suit pus pollicet vt ex p̄missione deuorio ex
citerur. Sicq̄ qd gratis datur? erat deuoria
orō p̄mereat. Hoc vtiq̄ sgo p̄udēs itellerit
qñ pueniēti se muner? gratiositate p̄missio
nis appōuit meritū siue orōis dices fiat mi
hi fm sbo tui. fiat mihi de sbo fm sbo tui
um. sbo qd erat in p̄ncipio apud deū fiat ca
ro de carne mea fm sbo tui. fiat obsecro
mihi sbo nō plarū qd trāseat sz p̄ceptū vt
maneat: carne videlicet indutū nō aere. fiat
mihi nō tñ audibile auriō sz vībile oculis
palpabile manib: gestabile humeris. Non fi
at mihi sbo scriptū r mūnū: sz incarnatū r
viūū. s. est nō mūnū figur? mortuis i pellibus
exaratū: sz i forma humana meis castis vīse
rib: viuacit̄ impsum. Et h nō mortui cala
mi depictiōe: sz ipū scti opatiōe. eo em mō fi
at mihi q̄ nemini anī me factū est. nemini est
post me faciēdū. Porro multisarie multisq̄
modis olim de? locut? est p̄ibo in p̄phetis. r
alijs quidē in aure alijs i ore. alijs in manu
factū esse sbo dñi memorat. Nāhi aut oro
vt in vtero fiat iuxta sbo tui. sbo igit qd
ab alio fieri nō p̄t dignet in me r mihi fieri
fm sbum tui. s. sileter inspiratū. psonaliter
incarnatū: r corporalit̄ inuisceratū. Hec ille in
p̄sona q̄ginis. D igit beatissimē spōse dei an
dētissimū desiderū: qd tāte efficacit̄ fuit vt il
lum facere mereret sibi filiū p quē facta sunt
omīa. r p̄p qd deus exauduit desiderū om
niū sctoz patrū. r tūc s̄ficatū fuit illd p̄phe
ps. ix. Desiderū paup̄ez exauduit domin?
qñ Duodecima domicella fuit dñā fidel? siue
dñā credētiā q̄ exhortabat illā vt si qd op̄a
bat cōplert volebat in fide firmissima p̄siste
ret. quia omīa possibilia sunt credēti. Nat.
ci. ix. Dicebat q̄ ei. Per fidem mām facies

montē eleuare se et p̄gere in mare. Lu. xviij. id est filiū q̄ est mons dei. mons pinguis de celo veniente facies in mare vteri tui de cen- dere. Dicebat etiā illud Lasso. li. iij. eplā rū epla. iij. Illi firmis credere debetis quē vestris vilitatibus arridere cognoscitis. I. anglo anu- ciantur: et deo eū miteri: et itez illd Quid. in iij. de tristi. epla. iij. Crede qd est et ius acce- sine tura vereri. Deq̄ fide certa sit tibi certa fides. Lū. domicle salutaribus montis pfe- crissime obrpauit brā fgo. vii. Luc. f. ea lau- dauit Elizabeth de credulitate dices ei. Brā q̄ credidisti qm̄ pficiet in te q̄ dicta sunt tibi a dño. Ipa igit fgo ab his duodecim domi- cellis sic bñ p̄nata: alacri aīo et vultu iocun- do inq̄t fm̄ Aug. in q̄dā fmone. Cōtingat mibi o Gabriel archange fm̄ fbu rui. ve- niat ad cubiculū suū q̄ in sole posuit taberna- culū suū. oriat mibi fgm̄ pmaneti sol iustit- cie in cui⁹ p̄nis etna pmanet scititas. Lūi per- petua castitate flozescēs mea p̄duret integritas Egre dīat sic sp̄ledor iust. et saluator vt lam- pas accendat. Procedat itā sp̄s de thala- mo suo qz̄ secura facta sum de proposito meo Nec mora. reuertit nunci⁹: et fginale thala- mū ingredit xps. efficit fbitro pgnās brā dei gentrix. et cuncta p secula p̄dicatur hec felix Sine mora vt assensus fgis pandit. celestis sponus immaculatū corp⁹ ingredit. et q̄ to- ro mūdo nō capit. puelle intacre mēbris in- fundit. Credit monita qd̄ audiuir. et meruit sc̄ificata qd̄ credidit. deniqz̄ nū se ad celis fa- stigia subleuauit vt fbu apud dū i p̄ncipio id est filiū de summa celi arce susciperet Mor nāqz̄ vt br̄ssima fgo annūciāti āge- lo assensum p̄buit: sp̄s in ea descēdit. de quo dei filiū p̄cepit. Decille. Q̄ igit r̄nso gratis- sima. D̄ fbu efficitissimū. D̄ ineffabilis f- tus Marie fginis. D̄ incogitabilis cle- mētia creatoris. D̄ incōphēbilis altitudo mysterioz̄ dei. vna mulier hebreā fecit inuas- tō nē in domo regis eterni. vna puella sic diui- nam sapiam circūuenit q̄ ipe de⁹ q̄ inq̄t Lan- ticor. iij. Vulnerasti cor meū foror mea sp̄s sa. vbi glo. ait. p̄ tuo amore carnem assumpsi Ex fgis f carne de⁹ summā altitudinē vesti- uit humilitate. summas delicias penatitate. sū- mā opulētā paup̄rate. summā lucē tenebris summū honorē opprobrijs. et p̄ ei⁹ dilectiōe summū amabile exposuit flagellis. Lōcepto aut̄ dei filio et fginē angel⁹ Gabriel in celuz̄ se recipiēs filij dei incarnatōem sup̄nis ciui- bus nūciāuit. q̄ in cāris suauissimos et inu- merabiles gr̄az̄ acroēs p̄perit. Pie qz̄ cre-

dit vrs. dictū est fm̄ de. ij. b⁹ p̄is. p̄e. iij. q̄ bonū nouū etiā sc̄is p̄ibo i limbo existētib⁹ annūciāuit. Et iō letari sunt gaudio magno valde. Surrexerūt aut̄ q̄ttuor. p̄p̄e p̄forā res et an̄ oēs q̄ erāt i limbo. Primo surrexit Moyses et ait. Māna de celo descēdit. Na- meri. xj. gaudeat ḡ et reficiant oēs elurientes Sc̄o surrexit Dauid et dixit. Exortū est i tenebris lumē recti cordis: misericors et mis- rator et iust⁹ dñs. ps. cxj. Gaudeant ḡ et illu- minent om̄s cecutientes. Tertio q̄ surrexit fuit Salomon q̄ ait. De vinea celi bon⁹ eru- pit. gaudeat et vino p̄cioso repleat cūcti sitie- res. Bibite ḡ om̄es et iebiamini charissimi. Lan. v. Quarto fuit Daniel q̄ surrexit et di- xit. Lapis sine m̄ib⁹ d̄ mōte p̄fusus est. Da- niel. ij. Gaudeat ḡ oēs fideles. Miserūt at- legatos ad b̄ndictā fginē q̄ gr̄as illi egerūt: b̄ndixerūtqz̄ eā vna voce et p̄e om̄ dices. Tu gl̄ia b̄erlm̄: tu leticia iust: tu honorificē- tia ppli nri q̄ fecisti virilis. et p̄foratū est cor- rui. eo q̄ castitate amaueris. et iustqz̄ b̄ndicta in eternū. Judith. xv. R̄ndit aut̄ eis brā virgo dices illd Tob. xij. B̄ndicite deū celi: et co- rā oib⁹ viuētib⁹ pficem ei. qz̄ fecit nobiscum misericordiā suā.

¶ Pars tertia hui⁹ sermonis quedicitur mirabilitatis.

Inguale diuinitas op⁹ q̄ nūqz̄ file- factū est nec fieri: fuit incarnatio filij dei et fginē. De q̄ ipe de⁹ inq̄t Ne- emie. vj. Op⁹ grand ego factio. De b̄ enas inq̄t illi p̄p̄ha Abacuc. iij. fuit i. c. Dñe opus tuū. f. magnū est i medio annoz̄ viuifica il- lud. Quapropt̄ Aug. in fmone. vij. de nati- vitate dñi ait. Mira et incogitā compago. Noua et inaudita cōmixtio. de⁹ q̄ est et qui erat creator efficit creaturā. q̄ immēsus effi- citur. diuines cōstitues paup̄ efficit. in corpo- reus carne vestit. sermo carneat: videt inui- sibilis. palpat inpalpabilis. cōphēdit in cōp- hēnsibilis. immortalis occidit. et quē celum et terra nō capit. in p̄p̄io angusto locat. nume- rat in seculo q̄ est an̄ secula. hō ip̄s ielus. De his mirabilib⁹ op̄atōib⁹ loq̄bat Dauid ps. cxxvij. dices dō. Mirabilia opa tua etata mea cognoscer nimis. Sc̄idū est autem fm̄ Tho. in. iij. sc̄p̄o. di. iij. ar. ij. et in. iij. p̄e. fū me. q. xxxij. ar. iij. et Alexandrū de ales i. iij. p̄e. summe i tractatū de p̄ceptōe xpi p̄ sp̄m̄ sancrū. et Richardū in. iij. di. iij. ar. ij. q̄. iij. et seraphicū Bonauē. i. eadē di. ar. xl. q. ij. et in questionibus circa iham. et Alexandrū lom- bardū in eadē di. q̄ formatio corp̄is xpi de

Sermo. vii. De annūciatiōe Marię

forma / vñ fuit miraculosa. vñ Anf. in li. de con
no corpo / capu regimāli. c. xij. inq. Spūscūs z hō
gaspitū / altitū de hōie mliere vñu mirabilē ppa
it mira / gant. Rōnes aut adductas a theol. vbi. s.
culosa / qñ ppe forniatio fuerit miraculosa cā breui
eas p rāleo. adeo at est mirabilē q a nob est
imōgibū. vñ Lhryf. in omel. de natiuit. dñi
Sicō qz hōu caro factū est: qz quō factū
fuit dñō. Mirat qz ego nescio z ois creatū
ra ignorat. hec ille. Multē g ex causis mirā
da est dei incarnatio. Primo qz in ea dñs fa
ctus est hō. em ē dñs vñūloz. ij. Nach.
xij. Et certe ipse fili⁹ dei ē rex regū z dñs do
minatū. Apoc. j. z de. ij. s. h. re. sen. z re. iu.
er m. (v. ait ap. s. Phil. ij.) exinanitū semet
ipm formā sui accipio: z venit mstrare z n
mstrari. Mar. xx. Sēdo fuit miranda: qz
sūm fact⁹ est lūm. Quis em excellior dei fi
lio: qd vñ lūmō: z tñ tāta dignitōe descendit
de i lūmō: tāta blimatiōe ascendit lūmō: i dñū
vñ qd in illo fecit de lūmō: fecisse dicat. z hō
qd lūmō: pmlit dñs in illo pmlisse p dicit. qz
idē est de z hō. z nō mō hō lūmō: hōim
est reputat. Jsa. liij. imo nec vt hō habit⁹: si
aut ipse testat p ppham ps. xij. di. Ego at sū
vrmis z nō hō: opprobriū hōim z abiectio
pbiōis. Tercio fuit mirabilē: qz etn⁹ fact⁹ est
tpal. Etern⁹ ei est p: etn⁹ fili⁹. etn⁹ spūscūs
vñ dñs in simbolo Athanasi. z tñ nūc tpe inci
pit mclurari: z incipit hōe pncipiū q erat in
pncipio apd dñū ptem: Joh. j. z q in cel nō ē
posterior: pte incipit ē posterior: mīe in terr
vñ z etn⁹ nūc dñs: ifans octo diez: z nūc puer
xij. ānoz: Lu. ij. z qñ iapies. xxx. ānoz: Lu
ce. ij. Quarto fuit mirabilē: qz imēlus fact⁹
est pūus. imēlus em est p: imēlus fili⁹: imē
lus spūscūs: vt i eodē simbolo hō. z tñ ille q
sua magnitudie celū z trā ipler: vt dñs: Dier.
xij. z q dñs Jsa. lvi. Sedum sedes mea: z
terra scabellū pedū meoz. tā pū fact⁹ ē vt vix
būanis ocul mēbroz ei⁹ dūctio videri pos
set: iur illd Jsa. ix. Paruu⁹ nat⁹ ē nob z fili⁹
dñs est nob. Quito ē mirabilē hec incarnatio:
qz incōprehēbilē fact⁹ ē local. Qui em oī rei
ad est p pncipiū: potētiā z etnā: vt declarat. b.
Ibo. ij. p. sum. q. xl. in angusto verris loco
occludit. z qz nō est ei loc⁹ i dūfioz: reclinat
in plecto: Lu. ij. Sēro ē mirāda hec incar
natio: qz simplicissim⁹ p cā videt cōponi. de
em (v. ait pbs. xij. metha.) est sūme simplex.
cū nature (v. ait Leo papa in qdā ser.) nec
addi p nec minui. z tunc incipit hōe corp⁹ z
aiam z mēbra dñi. z qñ i se hōe aliqd sup
sūū voluit circūadi: Lu. ij. Sēptimo fuit

mirabilē: qz sapia dei pñs qñ ignorās facta ē.
vñ z ad modū addiscēt se hūit audies z iſro
gans legis doctores. z dicit⁹ est pſicere erate z
sapia corā deo z hōib⁹: Lu. ij. Octauo est ad
mirāda: qz fort⁹ p cā fact⁹ est infirm⁹. Ipe ei
est dei hō sic z dei sapia. j. Lhōz. j. z tñ nūc
ab vna iuuecula vincit. cū mēbra pānis iuo
luta hō mī alligat: z manus pedesqz crura
stricta cingit fascia. Nono ē mirāda: qz p cā
dñes fact⁹ ē paup. nā glia z dñitē i domo
ei⁹ ps. cxj. In q se dñitē z glia: Proū. x. et
nūc ita paup fact⁹ est vt non hēat vbi caput
sūū reclinet: Mar. viij. p p qd Tref. ij. ip
se inq. Recordare paup tatis mee. Decimo
fuit mirabilē: qz panis eluruit: panis inqū
ille q de celo descendit: Joh. vi. et q ois hō vi
uit. i. de pto dei: Deut. viij. z Mar. iij. z c.
inf cetera. de of. in. or. Jre ille q dat elcā oī car
ni: vt dñs ps. cxv. elurit in infantia cū ifan
tib⁹: z cū vir⁹ vir pfect⁹: Marth. iij. z xj.
Undecio fuit mirāda: qz fons situit. fons
iqū ille q dat aquā vinā salietē in vitā eter
nā: Jo. iij. vñ canit ecclia. pūoqz lacte past⁹
est: p quē nec ales elurit. Sitiunt fatigat⁹ ex
itunere: Joh. iij. Siti hō se parti ondit i cru
ce dū dicit. Sitio Joh. xix. Sēdo fuit ad
mirabilis: qz de⁹ fact⁹ est hō: iur illud Joh. j.
Verbū caro factū est z hītauit in nob. Au
ditē g celi z obſtupescat terra: qd em mirabi
lē: qd iſcrutabilē: qz ex hōie fact⁹ sit de⁹ hō
D hō glia: o hō scilicet iſma: o hō inēpa
bil: o hō toti mōdo admirabil: q factorē tūū
fecisti: q creatorē orb pcreasti: q genitorē vñū
uerſoz genuisti: q maiestātē diuinā i mōvre
ro recepiſti: q altitudinē dei ad tātā hūiliatio
nē inclinaſti: amore illi⁹ quē concepiſti i petra
nobis ab eo gaudia paduſi.

¶ De eadē bñſſime reginis annūciatiōe
Sermo. vij.

De grā plena

a Lu. j. Inq dñs Andreas ſcū
dicit⁹ barbari: ſup. c. cōqueſt⁹. de
ferijs. Pondero vñū ex textu huius capitu
li q nō cōmemorat nomē ppiū: ſed dic bea
te reginis. z ſic expmīt nomē dignitatis z nō
nomē ppiū. Et ſepe mirat⁹ ſum q xpiani
nominēt illā illuſtriſſimā tomīna nomie p
pio: quē nomināda ēēt noie ſue incōprehē
ſibilis dignitatis. Nec ille. Ex quib⁹ dixe
runt quidā q in ſalutatiōe angelica nō debet
poni Maria. qd nomen nō poſuit angel⁹.
Ad enāgelū em nō dñ aliqd apponi: iur il
lud Apoē. vlt. Si qd appoſuerit ad hec ap
cc

Bermo.vii. De annūciatiōe Mariē

ris inia. Ques dicit evela quorūq; nascuntur
ab aia. i. in egressu ex vtero matris. Nascit
emgēdo. Qui plorat? est fīm Aug. in lib.
xxi. quasi quedā pphētia nostri inco/
lans significās ex hoc q; in vallē lachrymaz
miseriaz intram. Et mascul? qdē i plora/
tū nāscēs profert A. quasi dī. Silis suz
Mascul? peccato r miserijs ac multis ca/
lunitatib; r morti ppeum subdit. Femia
p nāscēs plorādo profert E. quasi dīcar.
femina sum Eue silis: cū miserijs r male/
dictis subijciōr. Sed quia adā r eua cum fi/
lijs r filiab; suis ab eis mortificatis viūificā/
tur p xpm matrē. qd significat p viq; ē me/
dia int A r E. Ipa em xpo fuit mediatrix r
genitrix vite: iō illi dixit angel? Aue. qd dī/
cat. Tu es illa que viūificabis adam r euaz
cū posteris suis. Sciedū etiā q; līe hui? dī/
cōis Aue pmo mō se habet litter? hui? nois
Eua. ideo dixit angelus beate xpm: Aue.
qd dīceret. Tu in totā pparia es Eue. ideo
salutādo tibi dīcīm? aue. Et hoc est qd canit
ecclia dīcēs. Sumēs illud aue gabrielis ore
funda nos i pace mūtās nomē eue. Ipsa em
eua suos filios fecit inimicos dei. beata autē
xpo nos pacificauit deo. Eua supbiuit ptra/
dīm volēs ēē filijs deo: maria se pfundissime
hūillauit vocās se nō matrē dñi (sicut erat)
hanc illā ei? Eua corporalis mīcūtor viten/
tū spūal? eoz interfecit: fuit a deo mltiplici/
ter maledicta: maria spūalis mater oīm sal/
uandoz ipoz viūificatrix fuit a deo benedi/
ctioib; repleta. De hoc autē inq; scītūs Ma/
rimus in quodā ser. Eua posteros ex sua car/
ne nāscēs transiit ad inferos: benedicta
xpo ex sua prole natos dirigit ad celos. Ex
carne eue nati dicunt filij hoīz: ex carne ma/
rie filij renati dicunt filij dei. Ledat g nūc im/
propiū eue: q; vniūsi sum? leri p par tū beate
xpm marie. Et vitā quā destruxerat Eua
reparat virgo maria. Dec ille. Et ideo dīxit ei
angel? Aue: qd est oppositū de eua. Sciedū
q; q; līa a expssa voce format i gutture: et in/
giture cōit hebreā locutio format. U pñū/
clat in labijs ea acūdo. r latī? in labijs qd
āmodo loquī i palato. r in palato grec? sua
xba pñūclat. Apē g inq; angel? bīe xpm.
Aue. quasi dī. Omīs lingua tam hebreā q;
latīna r greca te laudat: hoc oīs doctrina at/
testat mysteriū. ¶ Sciedū etiā q; xpo aue
onūclat singularitās marie. sibi em ppe con/
uenit hōīz: qd dīcitur a b a qd est sine: r ve/
qd est iteriectio volētis: qd sineve. Ne enim
ipōtat mīseriā. nlla autē pura creatura fuit

sine vesicant bīa xpo. vnde inq; Albert? sup
Missus ē. c. līr. cōcedim? q; beata virgo fuit
diūsimode sine diuersis ve. fuit em sine ve
cōi oībz hoīb; sine ve speciali mīserijs: r sine
ve ppe matrib;. Et pte em corpis oīs hō p/
pctm incurrit triplex ve. s. ipi? corpis dīstē/
perationē: r naturalū appetitū inordinatū
onē. Itē ipius corpis ante mortē ad aīam re/
pugnātōz: fm q; caro pcupiscit addūsus spūi
ad Gal. v. Itē post mortem corpis incinera/
tione. r qd dī: Benef. iij. Maledicta terra
in ope tuo. In laborib; comedēs ex ea cūcēs
dieb; vite tue. spinas r tribulos germinabie
tibi. r cōcedēs herbas terre. In sudore vult/
tū velscēs pane tuo donec reūtar? in terrā de
q; sumpt? es. q; puluis es r i puluerē reūtar?
hec ibi. In maledictiōe autē opēz notat inor/
dinatio appetitū naturalū. In spinis r tri/
bulis pcupiscētie s spūi. In labore r sudore
corpis dīstēperatio: p reūtionē i puluerē inci/
neratio. Primo igit hōi dictū fuit istud tri/
plex ve. s. maledicta terra in ope tuo. s. corp?
de terra factū. In sudore vult? tū velscēs pa/
ne tuo. Per sudores autē significat corp? dīstē/
temperatū: cū humores resoluunt in sudorē.
Spinās r tribulos germinabit tibi. s. cor/
poris pūctiōes r pūrit? pcupiscētie s spūi.
donec reūtaris in terrā de qua sumpt? es. s. p
incinerationē. Sed ab isto triplici ve libera
fuit brā xpo: q; corp? habuit eucratīcū r cum
spū oīa pacificū r nūq; i cineres resoluēdū.
Hec Albert. vbi. s. In ea nāq; nō fuit aliqua
iordinatio passionū: nec dīstēperatīa hōīz
vel inordinatio opēz. q; ordinatissima fuit i
oībz: r nullus etiā pūmus mot? ad peccādū
seu rebellādū s spūi fuit in ipa. vñ dictū fuit
de illa Gen. iij. Ipa cōteret caput tuum. La/
put em serpentis antiq; sunt pmi mor? peccati
quib; ipe insidiat aīe. sed xpo maria illd cō/
trinit ex toto extingūēs. Itē incinerata post
mortē nō fuit: s; glificata in corpe regnat cū
filio. vñ Aug. in quodā sēmonē ait. Putre/
do r vermīs sunt opprobriū hamane condi/
tōis. a quo marie excipit natura: quā de ea
iesus assumpsisse pbat. Silt ex pre aīme tri/
plex ve oīs homo incurrit. s. erroris: dolor? r
pudoris. Error autē est triplex. s. in eligendo
in discernēdo: i exēqndo. Errare autē est aliqd
p alio putare. s. falsū p vero: vñ bonū p ma/
lo. iuxta illud Isa. liij. Omīs nos qd oues
errauim? s. ppe pām. Et Aug. in dīdā ser. in/
q; Error nō est natura hoīs instituti sed pe/
na dānati a deo ppter pām. In eligēdo autē
errāt qui eligunt malū ad operādū sub ra

Maria
fuit sine
omni ve

Triplex
error

rioe boni. iux illud puer. xij. Errat q opera
tur malū. Tales em eligūt malū vt bonū. sic
lucrosus eligūt delectatōz carnis p felicitā
tesua. Et cōtra tales electores dī. Jla. v. r in
c. si qd hōiem. r in c. si qd dixerit. r i. c. ve vo/
bis. xj. q. iij. Ne q dicitis malū bonū rē. In
discernēdo qd errat qd ad quē finē operant
discernūt qd pāpīant agūt q faciūt. J illud
Lathonis docimētū. Quicqd agis pruden
ter agas r spīce finē. Qia ei denotant a finē
ij. de aīa. r. l. si is q qdraginta. s. s. si op. ff.
ad. l. fal. r. l. stipulatio. s. opus. ff. de no. ope.
mū. r. i. i. n. r. i. n. o. p. i. n. o. m. e. i. p. o. n. i. t. v. t. a. i. t.
Amb. in l. de offi. In exequēdo aut errant q
nō operant r exequunt bonū qd inceptū vel
tarde ex pīgricia agūt qd ratio opandū de/
creuit. Ut em ait pīs in ethic. optet cōsilia/
ta velocit exequi. ¶ Ab isto triplicato ve erro
ris exempta fuit beata pgo. q. pmo nō erra/
uit in eligēdo. Nam optima partē elegit. q
nō auferet ab ea. Lu. x. Jtē nō errauit in di/
scernēdo. q. sēp opata est pīlio manū su
arū. Propter vlt. i. n. opibus suis consiliūz
habebat discernēdo vbitas circumstātiās r
optimū finē. Nō etiā errauit in exequēdo. q.
erurgēs abijt i mōrana cū festinatōe rē. Lu
ce. j. r sic in opibus suis fuit seruēs r veloc.
¶ aut nullū ve errorz fuit i ipa pōgine p/
bat Alter. vbi. s. inf alia dīcēs. Q. sine spūl
sancti cōsilio nīhil fecit. idēq sine ve erroris
fuit. Deve aut dolorz hī. Eccl. ij. vbi dī. Lū
eti dies ei pleni sunt laboribz r erūnis. S.
quō dīcīm? r pōgine q nō habuit ve dolorz
cum (ve dīcīt Damascen?) dolores part? fue
runt ei reseruati in passiōe filij. Tūc em ani
mā eius pīrāsiuit gladi. vt pōdīerat lance?
ille Simeon Lu. ij. ¶ Pro istius oppositio
nis declaratiōe est sciendū fm Alber. vbi sup
q sapiens nō turbat. sicut pbat Seneca ad
serenū hoc modo. Validi est qd ledit eo qd
ledit r fortior nō est nequicia pīrte sed inlir
mīor. Nō ledit aut quis nisi a malis. gnon
ledit sapiēs. Jtē vbi dīcīt. Quicqd fit i sa
piētē periculatē superte r pīrte. rēptat fru
stra. Jtē. Diuinitati nō nocet. sed omīs sa
piens pīcipiatine rē? est. g sapiētī nō nocetur
Jtē oīs in iuria est alicui rei q pōdī potest.
sapiēs nīhil pōt perdere. q. cū oīa in se repo/
suerit. nīhil credidit fortunē. sed omīa bona
sua habet in solido. r sic nīhil fortuna sibi cri
pere potest. Und nulla turbatio cadit in sa
piētē. quia nō turbat vī cōtristat quicqd ei
acciderit. Si ergo nulla turbatio cadit i sa
piētē. cum omīe ve doloria sit turbatio. seqt

q in sapientē nō cadit ve doloris. Sed cōtra
deū beata virgo fuit omī sapiētē sapiētior r
pīrta. ergo in ea nō fuit ve doloris. qd itelli
gitur qd ad rōnē. q. dolorē fuit rōmī domi
nantē nūqz habuit. que in oībz r sup omēs
potētiās ordinatissima fuit. r i qua rō sēp
supior r dominās inferioribz vībz extitit.
vī quicqd doloris sustinuit in corpē fm sen
sualitatē. vt in passiōe filij. i materiā amorz
r gaudiū sēp totū cessit fm rōnē. r sic in ea
dolor maxim? in passiōe filij fm sensitiuaz
nūqz pīrari? fuit gaudiū rōis qd habebat ex
cognitiōe qua nouerat q ex passiōe filij seq
bat ei honor ex redēptiōe humani generis.
Sine ve ergo dolorz in rōnē fuit. q. aut
in ceteris sapiētibz r pīrta viris hoc aliq
fuerit. vt scz fm rationē nō habuerint turba
tionē vel dolorē in adūsio. nō mī ita yniuersa
liter quā aliq turbat? fuerit r obfuscatū
ocul? rōnis r si nō excecā? qd nō fuit in brā
pōgine. Licz etiā i oībz hōibz veniat ve tolo
ris mortz. iux illd ps. xij. Lūcū dēdē me
dolores mortz. q. r maxim. q. vltimū terribi
lū est mortz. ij. c. m. ab h ve brā pgo libera
fuit. q. in morte a filio vīscata. r ad felicitatē
hac vita migrādū iuitata cū indicibili locū
dirate de hac vita recessit. Et tūc verificatū
fuit illud Lān. v. Aīa mea liqfacta est vt di
lect? locut? ē. ¶ Tertū ve pudor? iurrit hō
p pīrta. nā de pīmis parētibz in statu inoccētie
dī. Gen. ij. q. erat nudī ambo r nō erubescē
bāt. sed post peccatū videntes se nudos erub
uerūt. vī ppter pudorē fecerūt sibi perizō
mata qd cooperiendū se. Istud aut ve pudor?
trāsiuit in oēs q faciūt cōfusione digna. iux
illud ps. Lora die verēdicia mea p me est
r cōfusiō faciei mee cooperit me. Sz ab hoc
ve imūnis fuit beata pgo. q. nīhil turpīnū
dīnis vīqz gessit. nec i se habuit vī sustinuit.
¶ Scādū qz q ex pīe cōiūcti. s. aīe r corpis
repit in humano genere tripler ve. s. ve cū
pī. ignorātie r pēne. Ve culpe ē tripler. s. q. i.
gīnal? actual? moralis. r venial. De pmo dī
Hierem. xv. c. Ne mīhi mī mea. q. genūm
me vīz rīre. Ex pīceptū em pīrabit pīrta oī
gīale. cū quo nascit hō cū rīra carnis r spūs
innicē aduersantibz. vt dīcīt ad Gal. v. Et
ab hoc ve libera fuit brā pgo. que (vt patuit
in pīma pīe hui? opīs) cōcepta fuit sine pīo
originali. r ideo h omīs puer nascēs pīoret
suum miserabile statū dīcēt. Pa ha. q. dī
cat. Quāre quāt q ex adā r eua descendit ex
pectat. Beata tamē pgo ab hac peccatī mīse
ria imūnis de matris vītero ridens exijt. ac li

Sapīes
nō turbat

Triplē
ve

Bermo. vii. De annūciatiōe Marie

discerneret. Sola ridere possum q̄ ab origi-
natis p̄ci calāmitate sum p̄seruata. Ue autē
cūq̄ moral' actualis est triplex fm̄ Albertū
vbi. s. ve avaricie in ope: luxurie in corpe: z
supbie in corde. Et de isto triplici ve d̄r Apoē.
vii. Ue veve habitātibz i terra. Licer ḡ p̄a
nulla snia. j. Joh. ij. Om̄e qd̄ est in mudo:
aut est p̄cupiscētia carnis: aut cōcupiscētia
oculorū: aut supbia vite. tñ in brā ḡgine ista
nō fuerūt. in qua fuit summa liberalitas cō-
tra avariciā: summa castitas p̄tra luxuriā: z
summa humilitas p̄tra supbiā: v̄pbatū est
in p̄ma parte hui' opis. ¶ Septē autē sunt
ve hui' culpe actualis mortalis. de quibz d̄r
Isa. j. Ue genti peccatrici: p̄p̄o graui iūqui-
tatelem̄ini nequa: filijs scelerat̄. derelique-
runt deū: blasphemauerūt sanctū israel: ab-
alienati sunt retrorsum. In hac autē auctori-
tate notant̄ septē peccata capitalia. q̄bz d̄et̄
ve eterne dānatiōis. a quibz om̄ino brā vir
gō immūis fuit. z ideo bñ dicit ei Aue. i. sine
aliquo istoz ve. Primū em̄ est viciū gula: z
hui' cōditiā gēs dicit peccatrix. quod impor-
tat habitū pmanēte. nullū em̄ viciū est i no-
bis ita pmanēs vt gula. quod viciū est iho-
mine quasi habituatū z citius exerceat. De q̄
peccato dicit̄ Isa. v. Ue qui surgitis mane
ad ebrietatē sectandā z ad potandū vsq̄ ad
velperā. Secundū ve est peccatū accidie: que
aggrauat aīaz vt nihil boni agere libeat: vt
inquit Damascen'. Et de hoc ve dicit̄ Eccl̄.
ij. Ue dissolutis corde. i. negligētibz corde
epidis. Tertiū ve est luxuria: que semet ne-
q̄ter effundit. De quo vicio dicit̄ Amos. vij.
Ue qui opulēti estis in syon: qui lasciuīz in
stratis vestris. Quartū est avaricia cui vi-
cio dediti sunt filij scelerati. quia nihil sceles-
tius avaricia: vt dicit̄ Eccl̄. x. De quo dicit̄
Abacuc. ij. Ue qui congregat avariciā malā
domui sue. Quintū est supbia. quovicio ho-
mines derelinquūt deū. Et de isto d̄r Isa. xlv.
vii. Ue corone supbie. Sextū est ira p̄ quā
hoies pessimi blasphemāt deū. De quo vicio
d̄r Eccl̄. ij. Ue his q̄ p̄iderūt iustitentiā. i.
paciētiā vici ab ira. Septimū est inuidia.
cui vicio dediti dicunt alienari retrorsū a deo
De' em̄ bona sua cōicat. Extra quod facit i-
nidus qui dolet de bono p̄ximi. vñ Oracius
in ep̄lis ait. Inuid' alteri' marcedat rebus
opimis zc. De h̄ aut vicio d̄r in ep̄la Jude
Ue his q̄ abierūt i viā Chayn z choree. Nī
em̄ inuidia moti sūt. prim' 3 Abel: secun-
dus 3 moysen. Ab oibus autē p̄dictis ve liba-
fuit totali brā ḡgo q̄ nullū vnq̄ p̄ctm̄ cōmū-

fit dicere Aug. i li. de natu. z ḡra. Eū de p̄ctis
agit nullā prius de brā ḡgine volo h̄ic q̄stio-
nē. Scim' em̄ q̄ p̄l' ḡre ei donatū fuit ad vi-
cendū ex oī p̄re p̄ctm̄: q̄ cōcipe z pere meruit
quē cōstat nullū habuisse p̄ctm̄. fuit em̄ cā-
dor lucis eterne z speculū sine macula. Sap.
vij. De ve aut p̄cti venialis cui d̄et̄ si h̄ nō
purget̄ pena purgatorij: itelligi p̄ illd̄ Mi-
chee. ij. Ue vobis q̄ cogitatis inutile. nā cogi-
tatiōes iustiles cōiter sunt p̄ctā venialia: a q̄-
bus etiā p̄fecti nō abstīnēt: inq̄ illd̄. Prouer-
bioz. xxiij. Septies in die cadit iust'. tras
sumptiue in. c. septies. de pe. di. ij. Hoc autē
ve nō fuit in spā ḡgie: q̄ nunq̄ habuit aliqd̄
p̄ctm̄ etiā veniale: vt inq̄t sanct' Bona. i. ij.
di. ij. Ue ignorātie etiā est in hoibz. Nescie
em̄ homo finē suū: z ignorat vtz amore an
odio dign' sit: Eccl̄. ix. Ignorant' nāq̄ diē
mort' nre z quo p̄gem'. i. ad penā vel gloriā:
z an sim' in ḡra dei. Sz brā ḡgo ab isto ve fū-
it imūis: qz certa erat nō solū q̄ ḡra dei ha-
bebat: sz etiā q̄ plena erat ḡra: agelo libi hoc
nūciāre q̄ mēti nō p̄. Itē p̄ diuinā reuelā-
tione sciuit diē obit' sui. z q̄ maximā ḡlām
p̄secutura erat. Ignorantiā ec̄ nullā habuit
de p̄inentibz ad salutē. p̄ctm̄ em̄ plene edocta
fuit: cui' vncio docet de oibus: vt ait Albert'
vbi. s. ¶ Inuenit etiā in hoibz ve pene. z po-
test esse triplex. i. ve pene p̄nē: qñ conscia re-
mordeat de p̄ctō: inq̄ illud Aug. in. j. cōfessio-
nū. Iussisti diē z ita est: vt oīs anim' inordi-
natus sit pena sibi p̄pti. Et p̄hs in ethicis dicit.
Dis mal' implebit̄ penitētiā. Hoc autē nō
fuit i brā ḡgie: q̄ nūq̄ habuit remorsum con-
sciētie: vt ait sanct' Bona. vbi. s. Scdm̄ ve
pene est inclinatio ad alia mala p̄perrada. vñ
Breg. in moral'. dicit. P̄ctm̄ qd̄ p̄ p̄nāz nō
dilatit mor' suo pōdere ad aliud trahit. Et de
h̄ d̄r Osee. vij. Ue eis qm̄ recessērūt a me diē
dn̄s. i. peccado. Brā at ḡgo h̄ nō habuit. qz
nulla fuit in ea inclinatio ad malū: z semp̄ in
bono p̄māsit. Tertiū ve ē pene purgatorij: de
q̄ exponi p̄ illd̄ Hier. xlv. Ue misero nihil
scz dicit ille q̄ est in purgatorio. Itē ve pene
gehēne. de q̄ exponi p̄ illud Job. x. Si ipi'
fuero ve mihi. i. qz ad infernū dēscēdā. Ab
his aut oibz ve brā ḡgo libera extitit. qz nū-
lū p̄ctm̄ purgādū vel p̄p̄ qd̄ infernales pe-
nas timere deberet vnq̄ habuit. ¶ Triplex
etiā ve p̄ctigis m̄litiis sp̄alit. ḡgim̄ ve ste-
rilitas: cōiugatis ve s̄biectiōis. s. his ita. xv.
q. ij. z. c. addit. xxvij. q. ij. viduis aut ve de-
solatiōis. quibz vltimis duobz ānerū est ve
corruptiōis. Ab isto aut tripli ve ve d̄r Al-

**Triplex
ve pene.**

**Triplex
ve m̄litiis
etrum**

ter.vbi. s. imunis fuit beatissima dei m'r: q' fuit
 ego sine sterilitate. imo cu' fertilitate ac fecu-
 ditate diuine plus. Fuit etiā p'ingata sine cor-
 ruptioe. q' cu' viro suo in p'gitate p'māsit: vt
 dictū est in p'cedēti p'te hui' op'is simonevl'.
 Fuit etiā sine fuiture. nō em' i ea iplēti ē illd
 Beati. iij. Sub viri p'ate eris: et ipe d'nabit
 tui. nā ipa nō fuit subdita ioseph: sed ipe illi
 cui et fili' subdit' fuit: Lu. ij. fuit postea
 vidua s'z nō desolata. nā fuit filio suo diuino
 associata. et post ei' mortē filio adoptiuo Jo-
 hāni cōmēdata: Job. xij. ¶ Matrib' q'z cō-
 tingit multiplex ve. Un saluator ait Mar-
 thei. xxiij. Ve aut' p'gnatib'z nutritibus
 Est namq' illis triplex ve. s. dāmnificētie: in-
 digētie et afficiētie. Dāmnū autē triplex in-
 currit scia cū mater efficiat. s. q'z in cōceptu p-
 dit p'ginitatis thesaur' imp'ciabilē: post con-
 ceptū corpis venustatē et sanitatē. Nō enim
 mulieres grauide apparēt ita pulchre sicut
 pus nec ita sane: q'z subijciunt mltis alatio-
 nibus p'pter cōceptū. In partu aut' p'dūt ho-
 minū societate. Nō em' p'viri accedere ad
 eas. Sed ab his oib'z dānis fuit exempta
 beata ego: nā in cōceptu nō amittit p'ginitatē
 sed aucta fuit ei' puritas. vñ canit eccl'a. Ru-
 bum quē viderat Moyses incōbustū: cōser-
 uatā agnouim' tuā laudabile p'ginitatē rē.
 Pulchritudinē etiā nō minuit ei' cōceptio:
 imo ita fuit aucta ei' pulchritudo vt eam to-
 seph inspicere nō posset fūe facie ad faciem.
 Et merito: q'z eterne gl'ie erat in ea. et hoc
 dicit glo. sup illud Luce. ij. Et nō cognuit eā
 donec peperit filiū suū p'mogenitū. que ait. Jo-
 seph mariā facie ad faciem nō poterat videre.
 quā spūssance a cōceptioe penit' repleuerat
 et ideo nō cognoscebat facie ad faciem quā despō-
 sauerat donec vter' ei' euacuaret. Itē i par-
 tu nō p'didit hoim societate: imo tūc media-
 trit dei et hoim p'stituit. vñ et in puerpio a pa-
 storib' et regib' visitat'. Incurrit etiā matres
 ve indigētie tripliciter. Nā ad cōcipiēdū indi-
 gent cōpare. i. viro de q' p'cipiāt. post cōceptū
 indigēt q'ere. in pariēdo obstetricatiōe. Nec
 aut' beatissima ego i cōceptu nō habuit cōparē.
 q'z peperit spūscō copante. Qd em' i ea natū
 est de spūscō est: Mar. i. Itē post cōceptū nō
 indiguit q'ere: q'z nō debilitata fuit s'z roborata
 Un vt h'z Lu. i. Subito post cōceptū exur-
 gens abiit in mōtana cū festinatōe ad visitā-
 dū Elizabeth et fūciēdū ei. Itē in pariēdo nō
 indiguit obstetricatiōe: q'z (vt inq't Hiero.)
 nulla ibi obstetrix fuit: nlla obsequia mulie-
 rū. Et tūc verificatū fuit illd Isa. xxy. Ser-

Mat-
 rib' p'g-
 nit' mul-
 triplex ve

Triplex
 ve idigē-
 tie.

minās germiabit letabūda et laudādo. s. deū:
 circūstātib' āget' et canētib': B'ia i excels' deo
 ¶ Tertio p'ncipal'r m'es icurrūt ve afficiētie
 Q' afficiunt in cōceptu libidie et corruptioe:
 post cōceptū pudore: q'z nulla mlier inuenit q'
 naturalit' p'sumato matrūniō nō erubescat
 Itē afficit mulier grauedine i portādo i ven-
 tre et in partu maris dolore. Un ad oñdēdū
 grauitatē doloris mulieris parietis d'ic ps.
 xlvij. Ibi dolores vt p'turientis. et Beati. iij. p-
 me mulieri dixit de'. In dolore eruna p'ma
 tuos emittes. trāssumptiue i. cū enixa. di.
 v. vbi etiā d'ic mliere tali. In carnis cōmū-
 rtiōe voluptas est: in plus s'o p'viri dolor et ge-
 mit'. De ipa etiā mliere cōit' d'. An partus
 onerosus: in p'tu dolorosa: et post p'v laboriosa
 Beatissima aut' ego sine h'mōi ve fuit. nam
 peperit sine libidine et corruptioe. vñ illi ca-
 nit eccl'a. Domus pudici pectoris tēplū re-
 pente fit dei: intacta nescies viz p'v cōcepti
 filiū. Nō etiā habuit ve pudoris: que nō fū-
 it supposita viro. vñ canit ei. Gaude virgo
 mater xpi: q'z p' aut' cōcepisti gabriele nūcio
 Itē sine grauiamē filiū suū b'ndictū in v're
 portauit: imo cū maria suauitate. Hēbat d'
 in vtero gaudia paradisi. vñ Ber. in q'dā ser-
 ait. Pondus amor' tollebat pond' gaudis.
 Isa. q'z. xij. d'. Ecce d'ns alcedet sup nubē le-
 uem. Nubes em' leuis fuit ego maria: que
 grauiamē in portādo dei filiū in vtero nō ha-
 buit. Peperit q'z sine dolore: imo cū indicibili
 iocūditate saluatore mūdi. Et tūc impletus
 fuit illud Isa. lvi. Anteq' parturiret peperit
 masculū. vñ canit illi. Gaude q'z deo plena
 peperisti sine pena cum pudor' lilio. De his
 aut' inq't Ber. sup Misus est. Fuit maria
 sine corruptioe fecūda: sine grauiamē gran-
 uida et sine dolore puerpa. ¶ Quare aut non
 doluerit assignat' triplex rō a b. 2. ho. i. iij. p-
 te sum. q. xxxv. ar. vj. s. naturalis: legalis et
 diuinalis. Priarō ē natural': q'z dolor p'turien-
 tis causat' p'p' aptōz meatū p' q's ples egre-
 dit. sed xps egressus est vtero matris clauso
 nullusq' meat' est apert': et p' p'is nō debuit
 m'r eius ipm pariēdo dolore sentire. Et ad p-
 dicta adduci posset illud q'd ait Aug. in li. de
 simbolo d'ices. Nasat' xps ex egie sicut flos
 ex virga sine semine rē. Scdā rō est legalis
 Nā iustus et innocēs nō d'z puniti. l. grace.
 C. ad l. iul. de adul. r. cognoscentes. de cōst. l.
 Lū ergo hic dolor dat' fuerit prime mulieri
 q'z peccauit: beata ego que fuit innocētissima
 debuit ab hoc dolore esse immunis. Tertia rā-
 tio est diuinalis. nā vbi fuit rāta dulcedo et

Mat-
 rib' p'g-
 nit' mul-
 triplex ve

Bermo.vii.De annūciatiōe Marię

humilitas nō potuit ēē dolor. Duo em̄ dñi n̄
p̄t̄it eodē instāti iēse eadē sbiecto: s̄ p̄m
in p̄dicamēto quāritatē. 7 in. ij. ropi. 7 no. i. l
fi. anallā. ff. de v̄lucā. p̄ suo. 7 in de. gfe. de re
f̄mp. de q̄ plene p̄ card. flo. in. c. j. de cōsti. in
mo. in clusio vni? p̄trarij est alteri? exclusio. ij
ropi. 7. l. cū p̄roz. i. p̄n. ff. de iudi. 7. l. hec ver/
bo. ff. de p̄. sig. 7. c. cum renūciat. xxij. q. j. Et
enā dicit q̄ cōtrario vno posito tollitur reli
qui. vt notat in aut. de ma. p̄n. s̄. neg. autē.
Cum igit̄ beatissima p̄go haberet in v̄fo sp̄i
ritu s̄c̄i suāc̄e in mundiciā: 7 filiū dei q̄ ē dūl
cedo infinita: vt ait Aug. in li. de vero cultu
p̄fecto tolerē nō potuit. Nam si (vt ait Au/
gustin? in quodā ser.) ita in gēs 7 tā maxima
est dulcedo dei q̄ si in inferno vna gutta de sc̄e
deret torā dānaroz amari tudine dulcorarē
Quid locū dicitur sentire debebat 7 dulcedis
ipa p̄go dignissima q̄ i suo sacratissimo v̄fo
ro fonte diuine dulcedis habebat: 7 pariendo
eius inuissimē effundebat. Ex p̄dictis igit̄ p̄z
q̄ p̄gruēt̄ dixerit āgel? br̄lissime p̄gini aue
quali sine ve. i. sine oī ve. q̄ indistincta equi
poller vniūsalī sim iura. l. j. S. cū v̄bē. ff. de of
fi. p̄fec. v. 7. l. si p̄lib? ff. de legaz. ij. 7 ibi Al/
biens de rofate. 7. c. si romanoz. xix. dī. 7. c.
quia circa. de p̄nilegij. 7. c. vlti. de cōiugio le
p̄rosū. 7. ff. de l̄eruitute vrbanoz p̄diorū
l. i. s̄eruit? 7. j. 7. l. si domus. s̄. qui edificū
7 ibi Jacoby bucci. ff. de dī. titulo. 7. ff. de reb?
dubis. l. si is qui. s̄. v̄trū. in fine. 7. c. vt cit/
ca. de elec. vj. 7 ibi glo. 7. c. pastoralis. de do/
na. 7. l. cum aurum. ff. de auro 7 argēto lega/
to. 7 per Bar. in. l. si cū dies. s̄. plenū. ff. de
arbi. 7 per Dynū extra de regulis iuris in p̄/
hemio li. vj. 7 per doctores in. c. saluator. j. q.
ij. 7. c. q̄ si dormierit. xxij. q. j. Sicut aut̄
ve est termin? cōminatiōis cōtra peccatores
sic aue est termin? cōsolatiōis confortatiōis 7
benedictiōis iustis. Recte itaq̄ dicim? cum
angelo ipi dñe nostre Aue. Non em̄ fuit in
ipsa illud ve de quo dicitur Eccl̄astes. iij.
Ne solit quia cū ceciderit nō habet subleuan
tē. Ipa em̄ nūq̄ fuit sola: sed semp̄ deo 7 an
gelis comitata. Nec etiā illd Eccl̄. x. Ne rī/
bit terra cū? rex est puer. Beata etem̄ virgo
que in diuinis scripturis appellā terra: a pu
cro nō fuit recta sed a deo gubernata. De q̄
Danielis. vij. dicitur. Antiqu? dierū sedit:
s̄c̄i in beata virgine. Nō fuit etiā in ea illd
Eccl̄. ij. Ne duplici corde 7 labijs sceleratis
7 manib? malefaciētib? 7 peccatori ingredie
riturā duab? vjs. Nam fuit simplici cor
de lingua optima ac manib? mundissimis

decorata: ac sine vlla duplicitate. Non etiā
fuit in ea illud Isa. iij. c. Ne impio in malū.
cum omni pietate fuerit repleta. Non etiā
fuit in ipsa illud eiusdē lib. v. ca. Ne qui tra
hitis iniquitatē in funiculis vanitatis. In
ipsa namq̄ nulla vñq̄ iniquitas vel vanitas
fuit. Nec illud quod in eodē capitulo sc̄p̄ū
est. Ne qui sapientes estis in oculis vestris:
cum in sua reputatiōe esset vilissima 7 valde
abiecta. Nec etiā illd eiusdē libi. c. vj. Ne
mibi quia tacui. Ipa em̄ non tacuit vbi op?
fuit: sed locuta est cum angelo: cōsensum suū
cōcep̄tiōi ch̄risti prebendo. Nec illud eiusdē
libi. c. xxij. Ne qui p̄cedatis. Non solum
em̄ aliena nō abstulit: sed om̄ia sua paup̄ri
bus erogauit. Nec illud eiusdē libi. ca. xlv.
Ne qui cōtradicat factori suo. Nec illd Pie
remie. xlv. Ne vobis quia peccauim? Ipa
em̄ semp̄ volūtate suā diuine volūtati cō/
formauit. Et vt supra dictū est: nunq̄ pecca
uit. Nec etiā fuit in ea illud Amos. vj. Ne
qui opulēti estis. Nec illud Isa. v. Ne qui
potētes estis ad bibēdū vinū. Ipa em̄ sum/
me abstinentie fuit in cibo 7 potu. Nec illud
Matth. xviij. Ne homini illi per quē scan
dalū venit. Nō em̄ vñq̄ aliquē scandalizauit
sed oēs bene edificauit. Nec etiā in illa fuit
illd Matth. xxij. Ne vobis hypocrite. Ip
sa em̄ hypocritisimū summe detestata est 7 em̄
uit. Nō etiā fuit in ea illud Lu. vj. Ne vo
bis qui saturati estis. Ipa em̄ de ipsa cecinit
Lu. j. Esurientes implete bonis. s̄. de. Nec fu
it in ea illud eiusdē. c. Ne vobis qui ridetis
Uel illud. Ne vobis dimitto. Ipa namq̄ nūq̄
dissolutiōib? vacauit: nec dimitas habere vo
luit: sed semp̄ orōib? 7 deuotiōib? dedita fuit
7 dimitas cōtēns paup̄cula esse voluit. Ip
sam ḡ cōgrue salutem? dicit. Aue maria: q̄
nullū vñq̄ ve fuit i ea qd̄ ei nocuētū quis
modo afferret.

¶ Pars secunda hui? sermonis que dicit
gratificatiōis.

Ratia dei fuit multipliciter in ma
ria. vnde Bern? in quodā sermo
ne inq̄t q̄ habuit gratias corpora
les: mētales 7 celestes. Has autē
corpales habuit quattuor que s̄n̄ x̄r̄i in car
ne eius: quia ipsa fuit p̄ginitatis p̄miceria si
ne corruptiōe secunda: sine grauedine graui
da: 7 sine dolore puerpera: vt supra dictū est
Gratie mentales sine sp̄iales fuerunt quat
tuor que fluxerūt in ei? mente. s̄. deuotio hu
militatis: reuerētia pudor: magnitudo cre
cc 4

Septē
plūce gra
tiā hūit.

Triplex
plenitudo
do gre

dulcitiss: et martyriū cordis. Brecelestes filie
fuerit quatuor: q̄ fluxerit de celo. s. ei? i vtero sc̄i
ficario: angelica salutatio: spūsc̄i sup̄uērio:
et filij dei p̄ceptio. ¶ Possūm? q̄z dicere q̄ be
ata p̄go septēplūce habuit gr̄az diuersitatez
Primo gre inuētiōe. vnde dixit ei angelus
Luce. j. Inuenisti gratiā apud deum. Ubi
Bern. ait. Inuenisti gratiā quā querebas:
inuenisti quod aut te inuenire nemo potuit.
Possūm? q̄ p̄ctōres secures sibi dicere. Redde
nobis gratiā quā p nobis inuenisti. quia nū
si nos peccatores fuissē? tu talem ac tantā
gratiā nō inuenissēs. s. vt essēs mater redem
ptor̄. Secōdo habuit gre in ventre repletioez
Ideo vocauit eam angelus gratiā plenā.
¶ Est autē triplex plenitudo. Quedā ē istar
fuit: et ista fuit i xpo: iuxta illd ps. lxiij. fu
mē dei repletū est aq̄s. Quedā ē istar rui: et
ista fuit i Stephano et i ceteris sc̄is. vñ ps. p
dicto dr. Riuos ei? inebriās. Et quedā ē me
dia iter has duas: q̄ est istar fontium: et hec
fuit in maria: q̄z sp̄s fuit plena et nūq̄ in aliq̄
diminuta. et sic ei? plenitudo fuit media int̄
plenitudinē diuinā et humanā: ita q̄ ei? ple
nitudō fuit minorq̄ diuinā. s. maior q̄ omis
alia plenitudo hūana. Uñ Bern. ait. Legi
mus Stephanū plenū gr̄a et ap̄los plenos
spūsc̄o: sed longe distat a maria. quia nec i
illo habitauit corporaliter diuinitatis plenitu
do: nec illi p̄ceperūt de spūsc̄o. hec ille. Et
ideo de br̄a p̄gine que a deo recepit plenitudi
nē gratiā: et sacra sc̄ptura appellat terra: ex
poni p̄t illd ps. xxiij. Dñi ē terra et plenitu
do ei? q̄d etiā h̄. j. Lhoi. x. et viij. di. c. q̄ in
re. et xij. q̄. ij. c. in eccl̄astico: et extra de dec. c.
tua nobis. Beatus quoq̄ Hieronymus super
illud Luce. j. Aue gratiā plena. inq̄r. Tali
bus decebat p̄gine oppignerari muneribus
vt esset gratiā plena: q̄ dedit celis gl̄iam: ter
ris deū pacēq̄ refudit: gentibz fidē: finem vi
cijs: vitē ordinē: moribz disciplinā. Terrio
habuit gratie accumulationē. q̄z ea q̄ alij sc̄i
habuerūt particulariter: ip̄a habuit vniuer
saliter. vñ Hiero. in sermone assumptionis
ait. Bene gr̄a plena: q̄z ceteris q̄dē p̄ pres gr̄a
p̄stāt. marie p̄o tota se infudit gratie plenitu
do. Descēdit quippe sicut pluuia in vell? et
stillacidia stillantia super terrā. Plane celestis
imber lapsus placido p̄gine vell? infudit: et
tota diuinitatis vnda i ei? carne se p̄tulit ac de
mū p̄ crucē p̄ambulū exp̄sum oibz terris plu
uiā salutis infudit: et humanis mētibz saluti
dia gr̄e p̄stitit. Vere q̄ plena p̄ quā largo spi
ritu illancit tūbre sup̄ius est omis caro. Nō

q̄o ip̄a habuerit oēs gr̄as vniūsaliter quas
ceteri habuerūt particulariter: pater: quia Abra
hā quidē habuit fidē: sed ip̄a fidelior. Moy
ses māstuerudine: sed ip̄a māstuerior. David
humilitatē: sed ip̄a humilior. Iohānes p̄gi
nitatē: sed ip̄a purior. Martha hospitalita
tem: s. ip̄a liberalior: q̄z nōnē mensibz ip̄m in
suo vtero portauit. Magdalena p̄ceptor̄
s. ip̄a in p̄ceptor̄e s̄mior. Nicola? miseri
cordiā: s. ip̄a clemētor: q̄z m̄ misēdie appel
latur. Quarto habuit gre accumulate imp
mixtiōez. Alij nanq̄ sc̄i habuerūt gratiā s. z
cū p̄mixtiōe venialiū: in ip̄a autē nulla fuit
p̄ci admixtiō: iuxta illd Lā. iij. Tota pul
chra es amica mea: et macula nō est in te. Ip̄a
enī fuit pulchra: quia sine p̄cto originali. fu
it tota pulchra: q̄ sine p̄cto actuali. fuit etiā
sine macula: q̄ sine p̄cto veniali. Quinto ha
buit gre imp̄mixte p̄seruatiōez et cōfirmatiōez
Ideo nāq̄ in gr̄a p̄firmata fuit et cōseruata
q̄ ab illa nunq̄ cadere potuit: eo q̄ diuinā sa
p̄ientia septē eam colūnis munīuit. Sap. it.
Per septē autē colūnas (vt. s. dictū est) int̄el
ligi p̄t septē spūsc̄i dona: q̄o ip̄a plena fu
it. vel p̄t intelligi septē p̄rtes. tres theolo
gice et quatuor cardinales sine politice: quas
ip̄a habuit. vñ Eccl̄. xxiij. ait. In me omnis
gratiā vite et virtutis. Sero habuit gratie
cōseruate remuneratiōez. Quia em̄ deus dat
mensurā gl̄ie s̄m quantitatē humilitatis et
gre: ideo de? sibi inēstiatē gl̄ie p̄tulit. q̄z imō
sam humilitatē et gr̄am habuit. Qui em̄ pro
funde se humiliāuit: ideo alte s̄mari p̄mo
ruit q̄z ad locū subiectū et affectū. Nam q̄z
ip̄a recubuit i nonissimo loco: id exaltari me
ruit sup̄ choros oim angelorū. Et q̄z humili
tatē habuit inter? in corde: et māstuerudines
exteri? in corpore: ideo exaltari p̄meruit q̄z
ad totū suū subiectū. s. corp? et aiām. quia et
aia eius fuit gl̄ificata: et corp? fuit veste imor
talitatis idutū. Et q̄z se humiliāuit sumēdo
ancille officii: ideo cōmissum est ei officii il
luminādi sc̄os q̄ sunt i via et illos q̄ sunt in
p̄ria. vñ Bern. inq̄r. Marie p̄ntia cor? illu
minat orbis: adeo vt ip̄a celestis p̄ntia clar? ru
tilet p̄gine lapadis illustrata fulgoribz. Itē
p̄p̄ h̄ q̄ se appellauit et reputauit ancilla sc̄a
est dei m̄ et dona angelor̄. vñ poeta vulgaris
inq̄rilli. Dñi testis i postea al mēso sc̄o. Eco
lancilla del signore dicendo leterna p̄nta suo
carnal m̄aro fece del fague del tuo cor. p̄dicē
no. Sopra di te rita gr̄a infondendo che ci
alcun angel de la somno alura. Et se subie
cto come bon famelio. Septimo habuit gre

Bermo. VII. De annūciatiōe Marie

remunerate emanatiōis sue diffusionē. qz sup
nos misericordia z graz sua lōge late blūit z
pūde diffundit. vñ Bern. ait. Quis o be
nolūta mīlōdie tue longitudinē latitudinē
fūmītarē z pfundū inuestigare possit. Lō
gūdo ei? vsqz i diē nouissimū sbuenit vñ
mētis. Lariūdo ei? plet orbē terraz: vt mī
sericordia ei? plena sit oīs fra. Sublimitas
ei? ciuitatē supneruinas iūtauruit. Profun
ditas ei? sedēdo i regōe vmbre mortis redē
pionē obtinuit. Tū g pīctas graz quā apd
teū iuenisti notā facias mīdo: obrīnēdo reia
venit: egres medelā: pulillis corde robur: af
flicis solatiō: pīctatibz adiutorū z libera
tiōē. De ille. ¶ Sed p maiori pīctoz de
darandē est scēdū q brā ego hūit grām pu
rā plenā z supplenā. Hāuit nāqz grām pu
rā sine alīcui? srij admixtiōe. Hāuit plenaz
grām sine alīqz dīmīnūtōe. Hāuit grām sup
plenā cū largā diffusiōe. Prio hāuit grām
purā sine pīctatē admixtiōe. Scti em alij in
vita pīcti: si hāerēt grām: tū cū ea hāebāt
admixtiōē. Prio timorē. s. ne eēt ingra
tiō. Eccl. ix. Nemo scit rē. vel ne caderēt
a grā. Lhos. x. Qui se exultimāstare: vide
at ne cadat. Istā aut admixtiōē timorē be
ata virgo nō hāuit. qz certa erat se graz dei
habere: vt sup dictū est. cū ei angel? ex parte
dei dīxisset Ave grā plena. Scēbat etiam q
grā cadere nō poterat. vñ dīcere poterat
illud Eccl. xxiij. Vsqz ad finē scdm nō de
sīnā. Sēdo serui dei hnt admixtiōē labor?
qz oportet eos multū laborare ad sensūalita
tē obdōmandā z ratiōē sbjēctā: iuxta illud
iad Lhos. ix. Castigo corp? meū z i fūitūē
redigo tē. Istā aut admixtiōē labor? nō hā
uit virgo bndicta. qz nullo mor? rōne con
trarios vnqz pīctatē. vñ Bern. ait. Beata
ego icus impugnatōis nūqz pīctatē: z incē
tina carnis nō tolerauit: caput serpētis pīcti
mitat q ea fūgēs expāuit. Tercio sancti vi
rī hnt admixtiōē dolor? ex eo q multos de
fec? habere se vident. z si alīqz defecū se hē
nō credēt: tūc ipē oēs hēnt: iuxta illud Ber.
in quodā sūone. Omīa illi defūnt q nīhil sī
bi deesse putat. Istā autē admixtiōē beata
virgo nō hāuit: quia nullus defec? gratie
vnqz in ea fuit: sed omnes gratias z vīrutes
semp hāuit. Ex quo sequit q hāuit grati
am plenā sine alīquo defecū vel dīmīnūtōe
Magnū quippe est habere potentīā recepti
uam grē quā hābēt pīctōres dū sūnt in mīdo
sed ea carēt dīgnari in inferno: z illud est ma
gnū chaos qd est in inferno. impotentīā scz

ad gratiā recipiendā: iuxta illud Luce. xvj.
Int nos z vos est magnū chaos. Mar? aut
tem est habere gustū sine guttā grē quā hābēt
boni dū adhuc sūt impīcti. z ista gutta gra
tie valet eis ad bonoz opēz fecundatiōē: z
ad viciōz refrigeratiōē: ac ad sūz mūdane
extinctiōē. De duobz primis dīcīt Lān. v.
Caput meū plenū est roze: z cīcīnī mei gut
tis noctū. De tertio dīcīt Aug. i quodā ser
mone. Qui biberit de flumīe paradīsi cuius
vna gutta maior est oceano: restat vt in eo sī
tis hūit? mūdī penit? extincta sūt. Marīmū
sō est hē calicē plenū grē quē hnt vīrī pīcti
de qbz dīcīt Aler. ij. Repleti sūnt omēs spūerō
Et iste calix grē valet eis ad salutē acqrendā
ad fiduciā deo obtinēdā z ad cōsolatiōēz
mūdānā obliuīōi tradēdā. De duobz pri
mis dīcīt ps. cxv. Calicē salutaris accīpiam: et
nomen dñi inuocabo. De tertio dīcīt ps. xxi.
Calicē meū inebriās qz pīctatē ē. Permaximū
autē ē hē fontē grē: quē hnt beati. z iste fons
eos vīnīficat z satiat ac inebriat: iuxta illud
ps. Inebriabūt ab vltimate dom? tue: z tor
rete volupratē tue potabis eos. Ideo Lān.
v. dī. Bibite amici et inebriamī charīssimī.
Ad istū aut fontē sūtiens puenire p ppha z bī
satiari ptebat dīcēs ps. xij. Sinit anima
mea ad deū fontē vīnū tē. Supmaximū sō
est nō tm habere potētīā receptīuā grē: et gu
stū gratie atqz calicē grē: sed etīā flumīēz oīm
gratiarū. Et istā plenitudinē habet brā vīr
go maria: de qua dīcīt Lān. iij. fons ortoz
puteus aquarū vīnētū q fluit impetu de lu
bano. Ipa est em puteus aquarū vīnētū
inquātū peccatores mortuos vīnīficat a pec
cato. Est fons ortozū inquātū bonos fecundat
in opelono. Est flumī? vadens cum impetu
inquantū beatos lēficat in celo: iuxta illud
ps. xlv. flumīs impet? lēficat cīuitatē dei.
¶ Tercio hāuit z habet gratiā supplenam
cū largā z plenā diffusiōe. vñ Bern. inquit
Brā ego velut alterū solē induit. qz sicut il
le sup bonos z malos indifferēt ouīfīcā
qz pīctatē merita nō dīscernit: sed oīb? exora
bīlēt dēmētīssimā se exponit: omniūqz neces
sītares amplīssimō mīlēt affectu. Tam co
piosa aut est z tā plena q ei? plenitudinē sen
sūt infern? qz p ea expoliāt sūt. sensit terra:
qz mortuos reddidit. sensit celū qd se spūit
senserūt angeli q fuerūt repati. senserūt pec
catores: q fuerūt iustificati. senserūt iusti: q
fuerūt beatificati. Ad dīcīt etīā Bern. Virgo
brā pīctatē illd ballāmū tanta copīa tātaqz
diffundit plenitudinē: vt copīosīssīe sūuat cīcū

P hāuit
gratiam
supple
nam.

Qua/
druplex
est pleni/
tudo

quag. Et itez ait. Quāto g deuotiois affe/
ctu maria a nobis honorari voluit de q ro/
tius boni plenitudine i ea posuit. vt si qd in
nob ē sper: si qd grē v salutē ab ea nouerim?
redū dare q alcedit affluēs delictis: Totis g
medullis cordis veneremur mariā. q sic est
voluntas ei? q totū nos hie voluit p illā. hec
ille. Hābit igit brissima xgo plenitudinē
graz. ¶ S3 notādū ē q qdruplex ē plenitu/
do. Pma dī sufficiētie. quā hnt oēs electi. q
q plenitudinē dī Act. vi. Stephan? aut ple/
nus gra rē. Scda ē plenitudo abundātie
quā habuerit apli: q p ceteris scis spm scm in
maiori abūdātia receperūt. r ita intelligit il
lud Act. i. Repleti s oēs spūscō. Tertia est
excellētie. quā habuit brā xgo. r ita intelligit
salutatio āgelica dīcē. Ave grā plena. Ipa
em excellēissime sup oēs aplos r scōs spm/
scm recepit: iuxta illud puer b. vtri. Multe
filie cōgregauerūt sibi diuitias. tu xgo super/
gressa es vniuersas. Cetera em habuerit mē/
surā gratie. maria aut fontē gratiaz. Cetera
habuerūt fructus r grās pculare: maria ve/
ro habuit oēs vniūsaliter. Quarta est pleni/
tudo effluētie. quā habuit xps. vñ de ipo dī
Joh. i. De plenitudine ei? oēs accepim? gra/
tiā p grā. Pma at plenitudo q ē in scis as/
silat plenitudini vasis. Vās em habet pleni/
tudinē mēsurā fm suā pportioz. sic r deus
fm q hō disponit vas aīe dat sibi mēsurā
grē iuxta illud Eph. iij. Vniūqz data est
grā fm mēsurā donatōis xpi. Scda pleni/
tudo quē ē i aplis assilat plenitudini riuuli
decurrens. Ipi em riuos doctrinaz suaz spar/
serūt: r ipm mādū infectū gēmiare fecē
iux illud ps. lxiij. pallegrati. Riuos eius in/
ebriās mltiplica gētimina ei? rē. De istis ri/
uis dī Isa. lxxij. Loc? riuoz riuū latissimū
r patētes. Scti em apli fuerūt loc? riuoz p
plenā a deo receptā sapiām: r fuerūt riuū p ma/
nētē doctrinā: r fuerūt patētes p sanctā puer/
latōz aptā. Tertia plenitudo q fuit in xgi/
ne assilat plenitudini fontis: vt. s. dictū est p
illd Lān. vij. Fons ortoz rē. H3 ei fructuo/
sam gēmiatōez: r tō dī fons ortoz. Habet
ppetuā effusioē: tō dī pute? aquaz vniētū.
Habet velocē r abundāte emanatiōē: r tō
sequit. que fluunt impetu de libano. Quar/
ta plenitudo q in xpo assimilat plenitudinē
fluminis: quā a nullo alio fluie incipit sed a
mari pcedit r sp fluit. De quo dī ps. p dīcto
Flumē dei repletū est aquis rē. Jld aut flu/
men sic impletū matrē suā spūscō sic imple/
uit q scipm q est abus angeloz i ea ppanit
in abū hoim. ideo sub dī. Panasti abū illo/
rum: qm ita est ppario ei? Deinde emisisti
uos. i. aplos. q sic inebriauit. i. in tāta abū/
dātia impleuit q p eos gēmina fidei p totū
orbē multiplicauit. ideo sub dī. Riuos eius
inebriās mltiplica gētimina ei? Deinde il/
lud flumē emisisti stillicidia. i. in cordibz alio/
rū sanctorz misit spūscō donā: p q gaudēt
eos gēminare fecit p opa bona. ideo sub dī
In stillicidijs ei? letabit gētiminas. ¶ Itam
at plenitudinē supēfluētie xps donauit ma/
tri sue. qz de plenitudine ei? accipiūt vniū.
nō tñ oibus equalitē se diffundit s fm dispo/
sitiōē recipiētū dat mēsurā graz. Habet
em qdruplicē mēsurā. de qua dīcīt Luc. vi.
Mēsurā bonā r fērtā r coagitatā r supē/
fluēte dabit in finū vīm. Ipa nanqz qdā
facit bñ incipe p grām incipere: r istis dat mē/
surā bonā. quōdā facit mēdio pficere p gra/
tiā p gredierē. r istis dat mēsurā cōfērtā: quā
maiorē grām eis fērt. quōdā facit sp plene
rare: r istis dat mēsurā coagitatā: qz grā dī
sic exagitat eos r pfirmat q ab ipa nunqz ca/
dunt. quōdā sō facit supēfluere p gratiā p/
ficiēte: p quā ipi effluūt: modo p sba editu/
catoria: mō p bona exēpla: r mō p mīfīcorādie
opa. ¶ Notādū aut q sunt qtuor signa ple/
nitudinis. Pmū est nō relonare. sic p r in
vase pleno vino: qd reperculsum nō relonat
Ideo dī Job. vij. Nūqd mugiet bos cū an/
te pīpe plenū fuerit? Scdū est nō pī ap/
petere. sic p r in stomacho pleno q nō pī ap/
petere. Ideo dī puer b. ij. Alia
saturata calcabit fauū. alia sō elurīens etiam
amaz p dulci lumer. Tertiū est supēfluere
sicut p r in fluuio inundāte. vñ Eccl. xxiij.
dī. Qui implet qm pīson sapiām. Pīson ei
ē fluuī? padisū terrestris: q de padisū egrediet
terrā emilath circūit r inundat. Quartū sū/
gnū ē pōderosū cē. sic p r in vase: qd qñ ē va/
cū ē leue: s qñ ē pleniū ē pōderosū. Ista at
qtuor signa fuerūt i brā xgi: p q dīcīt q fuit
grā plena. Pmo em nūqz relonauit p pau/
ritā vī murmuratiōez: s mltas tribulatiōes
p pēssa sit: s p rē oibz xgo grās egit. Scdū
qz adeo cor suū fuit pleniū amore celestū q
nunqz mūdāna appetiit. sed sp terrena relō/
rit. qz celestē dulcedinē degustauit: tō oīs dul/
cedo mūdāna sibi amara fuit. vñ Proū. vi.
dī. Gustauit r vidit q bona ē negotiatio ei?
nā sic dī Lxxij. sē nō bz qd sup terrā amat q
celestē dīcedinē degustauit. Tertiū p pīma
bñficia nūqz effluere cessauit. vñ ber. sup mū

R
Maria
bz qdru
pūc mē
surā gra
tiam.

Qua
maria
nūqz

Quam
os iūm
gna pī
tudis in
maria

Pp
nos iū
nit can
gratiam

Sermo. vii. De annūciatiōe Marię

Propter
nos inue
nit tantā
gratiam

u

et illa et illa oim creaturā. venit em tibi
oia bona pif cū illa. Sap. vij. Nec aut oia i/
uenisti apd deū. Apud deū dico ppinqſſima
ſilitudine: dignitate: familiaritate: et nature
vnitate. et hoc apd deū creatorē: recreatorē et
glificatorē. hec ille. Qui etiā eiſdē li. c. cxxx
vj: exponēs pdicta ſba ait. Propriū eſt re/
gine apud regē eē: iux illd pſ. Aſtitit regina
a dextris tuis. ſiſt et matr: ppiū eē apd filiū
iij. Re. ij. vbi dī. Poſit eſt thron⁹ matr: re/
gis apd thronū regis. Itē ſicut dī fili⁹ eē apd
patrē ppi⁹ idēitate nature: iux illd Jol. i. et
ſbū erat apud deū. ſic etiā dīcī p matrē eſſe
apud filiū ppi⁹ idēitate nature: in qua eūnū
cū matrē: ſicut et in alia natura eſt vñū cum
pīe. Hec ille. Et q̄b pīz glīoſam ſgine ppi⁹
ppinq̄tatē filiū plenitudinē gratie ab eo ſul/
cepit. Subdit q̄z pdictus doctor eiſdē
lib. c. xviij. c. Jā ergo ſufficient oſtenſum eſt
qualit̄ bīa ſgo gratia plena fuerit. qz omēs
grās generales et ſpāles oim creaturaz in ſū
mo habuit. et etiā illas a q̄b oīs creatura va/
cua fuit. nā et grām in creatā in ſe totā conti/
nuit. et ſic p oim modū grā plena fuit. vnde
fuit vas dī grā plenū. de quo Eccl. xliij. dī.
Uas admirabile op⁹ excellit. Et iō illi ſic re/
plere oīm grā dicere poſſum⁹ illud pſ. xliij.
Diffuſa eſt grā in labijs tuis. p pīea benedi/
xit te d⁹ in eternū. Cū em d⁹ manſuetis det
grām: puer. iij. et q̄ bon⁹ eſt hauriat ſibi grā/
tia a dño: puer. iij. et ſi grātia dī et mīſericor/
dia eſt in ſanctis ei⁹ Sap. iij. et ſi q̄ro q̄s eſt
maior et mag⁹ ſe humiliat: tato maiorē apud
deū inuenit grātia: Eccl. iij. Nā d⁹ hūilib⁹
dat grātia: Jacobi. iij. et j. Petri. v. pfecto
beatiffima virgo: māluertiffima: optima: ſan/
ctiffima atqz humillima debuit ampliffimā
a deo cōſequi grātia. Et ſi p reuerentia acce/
dit nobis bona grātia: Eccl. xxiij. merito in
hac ſgine oim reuerēdiſſima ſupuenit indi/
cibilis grā dī. vñ dicit ſanct⁹ Bona. i. j. dī.
xliij. ar. j. q. iij. q. d⁹ de potētia ordinaria nō
pī dare tāta grātia alicui pure creature: qn/
tā dedit ſgini marie. Hanc aut grātia ipa
ſola habuit que regis regū et dñi dñantiū et
dī creatoris oim mī fuit. Qz q̄tātū deo grā/
tioſa eſt. iō pīe oibz ſctis q̄qd ab eo petierit i
petrabit. Si em ipetravit nob filiū dī: q̄to
magis impetrabit remiſſionē peccōz. Propī
tantas aut grās quas habet et nobis obrinet
appellat thronus gratie dī. Ideo apoſtol⁹
ad Heb. iij. inq̄t. Adeam⁹ cum fiducia ad
thronū grē ei⁹ vt mīſericordiā cōſequamur
et glām inueniam⁹ cū auxilio oportuno. Ad

quā ille nos puenire faciat q̄ in ſeculū ſeculū
vīuit et regnat Amē.

De eadē locū diſſima annūciatiōe
Sermo. vij.

Wce ſplēdida

I fulgebis: Thob. xij. Fenestra vi/
treā tal eſt nature q̄ p ipam intrat
lux ſed nō puluis nec aqua. Rō eſt: qz virz
corp⁹ diaphanū: qd apri eſt ad lucē recipiē/
dū. et eſt cū h magne ſoliditatis: et ideo impē/
netrabile. Spūaliter aut dico q̄ beata ſgo
maria fuit fenestra lucidiſſima lucem ferēs
oim ſaluandorū. et tam corp⁹ ei⁹ ſpīritus Maria
fuerit diuina grātia ita ſolidari q̄z p ipaz fenestra.
eterni ſolis lux nobis illuxerit: tamē in eam
nec culpa nec macula vñq̄ imare valuit. ſu/
gura aut hui⁹ habet Gen. vij. In archa em
noe erat fenestra vitrea p qua lux intrabat
habitātib⁹ in archa. et nā aque diluuij per fe/
neſtrā illā nō potuerūt intrare. Per archaz
em figurat beata ſgo: in qua noe. i. vera q̄s
ſcilz fili⁹ dī regēuit. Eccl. xliij. Et q̄ creatur
me regēuit in tabernaculo meo. Aureſ emz
beate ſginis fuerūt diaphane: vt p ipam in/
traret vera lux angelo nūciāre. et hāc lucē oī/
bus cōicauit. vñ ipa inq̄ Eccl. xliij. Ego in
celis ſeci vt oriēret lumen indeficiēs. Sed cū
fuit tāte ſoliditatis vñ null⁹ pī aqua potuit
erit in ipam introire. Volēs igit ad eternā
patriā puenire hāc lucē tota adheſiōe debet
aſpicere. vñ ait Amb. li. de ſginitate. Sit
nobis tanqz in imagine deſcripta ſgitas vitaz
qz marie. in qua velut in ſpeculo reſulget ſpe/
cies caſtitatis et forma ſtutis. De cui⁹ ſgila
annūciatiōe duas mī pſideratiōes faciem⁹.

Prima dicet habitatiōis.
Secda ſo benedictiōis.

I Para pma hui⁹ ſmonis q̄ dī habitatiōis.

Irit angel⁹ bīe ſgini Luce. i. Dñs
tecū. In q̄b ſbīs denotat habitatio
dī in ſgine. I Scēdū ergo ſm ma
giſtrū in. j. ſentētiāz. di. xxx. q. d⁹ dīcī eſſe
in oībz rebus creatis triplici. i. per eēntiā
preſentiā et potētiā: et in ſanctis ſuis quar/
to mō. ſ. p inhabitantē grām: vel hic inchoat/
tam vel in futuro cōſummata. Omībz aut
rem hīs modis erat dñs d⁹ cū beata ſgine
pfectius q̄z in ceteris oībz. Dīcī em d⁹ eſſe
in creaturis p eſſentiā inq̄m per ſuum cō/
tinuū inſlurū pſeruat creatā in eē. vñ Greg.
inq̄t. Omīa in nihīlū redirēt niſt ea manūs

Sermo. viii. De annūciatiōe Marie

opōnens suscēteret. et sic exponit Lhrys. illud
Job. Sine ipso. s. gubernante: factū est nū-
quid factū est nihil est. Quāto autē aliq
creatura vel in specie vel in individuo habet
esse: nō magis pōt aliq mō dici deus
magis esse p essentia. Un hoc mō magis
dicit in hōie qz in brutis. Et qz beate marie
mā nobilissimū esse: quia optime formata
impletionata fuit sup omnes: vt dicitur est et
pōtū in secūda pē huius opis: simone. iij.
Idē illi recte dicit angelus. Dñs tecū. Per
pōtū autē dicitur de pōtū in oibz creaturis: nouit oīa
intima creature. Nā em nuda et aperta sūt
oculis ei: ad h. b. iij. De quo habet in pri
mo lēctū: dicitur. xxiij. Unde dicitur glōsa i. s.
alio. iust. de actio. q. d. scit intentionē et cor
da omniū. De hoc etiā habet in. c. deus omi
pōtū. q. j. i. c. et ubi dicitur. xij. d. i. c. tua nol
desimo. In beata autē virgine fuit deus per
pōtū. quia nō solū vidit omnia secreta ei: s.
s. affectus et cogitatus oculo cognitiōis sed
et oculo approbatiōis. nam omis actus ei
interiores et exteriores vt sanctissimos appro
bavit. Per potentia pōtū dicitur esse in creatur
quia oibus dat vt vult operari. Unde Job.
xv. dicit saluator. Sine me nihil potestis fa
cere. Et quia redit beate virginis vt vult operari
diuinitas qz alteri creature. ideo dicit ei per
facius galyas Dñs tecū. Per gratia autē ē
in sanctis. vnde. j. Job. iij. scriptū est. Qui
manet in charitate in deo manet et deus in eo
qd etiā habet in. c. abijt. xj. q. iij. Sed cer
tenim pōt equari in charitate beate virginis
qz inq. Lā. j. Introdit me rex in cellā vi
nariā. i. qz sue abū dāriā: et ordinavit in me
charitatem. Ergo excellētē fuit et illa qz i ce
teris scis. S. vltia pēdictos modos essendi
fuit mō iudicio a scis et stupēdissimo i hōie
s. p pōtū corpale qz hōie caro factū ē in ea
vt inq. Ber. sup. Nilus est. q. exponit dñs
tecū. i. cito erit p incarnationē. Si autē dicat
fm pōm Sermones inq. redi et faciēdi sunt
fm materia de q tractat: vt hō in. ij. et h. vñ i
materia amoris nō dō pōtū nomē amoris: qd
est hōie dñs: iux illud Malach. j. Si ego
dñs vbi ē timor me? Lū g tractat et hō mate
ria sumi amoris. s. incarnationi filij dei: videt q
nō debuit dicere angelus. Dñs tecū. sed par
vob vlt par tecū sicut et fili? dei salutabat qz
diligebat. Rñder Al. vbi. s. q. i ista saluta
tio in eo q dicit Dñs tecū: duo intendunt.
Unā vt psona mirēris pprie ex pma. Al
ter vt liber arbitriū brē virginis ad credēdū
et assēdēdū scilicet. Ista em dno pfectissime

et p pōtū expōit hō nomē dñs. qd a potē
tia ipōit. s. a dñando. vñ Amb. in qda ser.
inq. q dñs est nomē potentie. et qñ absolute
dicit soli deo appropriat. Alij pōtū dñs dñs
fui illi? et sunt dñi aliqñ piculari: vel ali
cui? loci determinati. ipeat de absolute dñs
qz est dñs oim. cui dñs Hester. iij. Dñs vñ
forū tu es. qd soli? et est p pōtū. et sic psona
mittes ppe noiat i hac salutarē. Per idē ē
liber arbitriū brē virginis ad credēdū inclināt.
Ad credēdū em mirabilia et pōtū dñs in ea
maxime disponit fides de oipotētia: qua cre
dit et aduertit deū oīa posse facere naturalqz
mutare et eis impare. Un cū hō oim nouoz
nouissimū annūciaret brē virginis: ad cor eius
inclinādū ad credēdū pgruētissime pōtū de
buit hō nomē dñs. qd est oipotētie demonstrā
tiū. Qz hō liberū arbitriū brissime virginis
etiā p se facile erat ad credēdū parū: nō indi
gnit expōitissima oipotētie iūmātiōe cū terro
re: vt diceret dñs oipotētia vel dñs exercitū
sed sufficit ipi? leuis annūciatio et qñ obliu
ra expōit potētie: q p hō nomē dñs importat
Dicit g et angelus. dñs tecū. qñ aperre dicat.
Nihil credas tibi ipōtibile que scis te dñz
in locū hōie. sed dñs p fident. Nā possum in
eo q est meū. Si em aliq duovñ officii de
beat opari: qd ipedit si vn? est debilis cū alter
adeo sit fortis vt p se officii possit pferre: is
etiā nō iūuaret. Et ex his p pōtū ad obie
ctū. qz hō dñs pōtū ad tenorādū potētiā
fidenti: nō timore vel terrore. q. Possum? etiā
aliter exponere hoc vñ angeli fm Albertū
vbi. s. i. dñs tecū. i. tu es regina eiusdē regni
cuius ipe est rex. et ideo tu es secū et ipe est te
cū. quia etiā (vt ait Athanasius in simbolo)
dñs est pater et dñs fili? et dñs spū sanctus
et tamē vn? est dñs. Ideo exponit fm Bern.
sup. Nilus est. sic dicentē. Pater tecū qui
filiū suū fecit et tuū. Filius tecū qui ad con
dēdū in te mirabile sacramētū: miro modo
sibi fecit sacrariū: tibi sernar genitale signa
culū. Spū sanctus? tecū qui cū patre et filio in
vñ sanctificat vrez. Et qz patri attribuit potē
tia: filio sapientia: spū sancto bonitas et beni
uolētia ideo exponit pater tecū exercēs sum
mā potētiā: dñs fili? tecū ostendēs extimā
sapientia: dñs spū sanctus? tecū exhibēs nimā
beniuolētiā. Dñs ergo pater potētiā suā re
cū monstrauit qui facit magna et inlcrutabi
lia et mirabilia absqz nūero: vt dñs Job. v. s.
em magnū fuerit creare celū et terrā et nihilo
magnū qz in diluuiū saluare in archa hōies
et de omi genere alalū. magnū etiā liberare

B
Dñs te/
cū expō/
nitur

pplm isrl' de egypto rāz mirabilibz magnū
in sup pducere pplm illū i tāto nūero p dcler
tū. xl. anis de celo māna pfito. Magnū qz
oēs gēres cū regibz suis de terra pmissiois p
Josue exterminare. Magnū etiā xpm cecos
illuare: amones effugare: infirmos sanare: z
mortuos resuscitare. tū oīa ista magnalia ex
cedit mysteriū scarnatōis: qd est infinite potē
tie. sō recte dī dñs tecū. s. p. q. fecit tibi mag
q potēs ē. Lu. j. Gēdo dñs fili? q ē dē? z
sapia: vt dr. j. Ehoz. ij. tecū ē q te ifinita sua
sapia fabricauit: iux illd puer. ix. Sapia edi
ficauit sibi domū. Dñs qz spūscūs tecū: q
ex dilectōe z amore i te dēcedit: z filiū dei in
carnari fecit: iux illd Jsa. lxiij. Spūscūs du
ctor ē? fuit. Predicta aut oīa pfirmat Ber.
vbi. s. di. iter alia. Lū dñs sit cū oībz scis spe
cialit tū cū maria: cū q vtiqz tāta ei plesio
fuit vt illi nō solū volūtātē sed etiā sibi carnē
pūgeret. z de sua pūgē qz sūuū rpx efficerz
vl potē vn? xps fieret. q z si nec tot? de deo nō
tot? de pūgē tot? tū cū z tot? qz ē ēē. nec duo
tū filiū s. vn? vtiqz fili? z itaqz angel?.
Dñs tecū. nō tū dñs fili? tecū quē carne tua
iduis. s. z etiā dñs pī tecū q genuit quē concī
pis. z dē? spūscūs tecū: cui? pūte generans
pgo pmanebis. Bñs autē Marim? i qdā
ser. ait. Dñs tecū in mēre: tecū i vētre: tecū in
vtero z tecū i auxilio. nos at dicere possum?
pūgē. Tecū dñs pī cui? spōsa facta es: tecū
fili? cui? venerāda mī es: tecū spūscūs cui?
sacrarū electa es: tecū pī cū? q areqz elles te
elegit in filiū sui matris. Tū tu dicere potes
illd puer. viij. Ab etno ordinata sum. Tecū
fili? quē nouē mēibz in vfo tuo sacratissimo
porraſti: tuo lacte panisti z educaſti. Tecum
spūscūs q ē dātoz graz z caput illucis i nos
z te collū fec p qd gredēdū ē. z sic in stoma
chū ab nō nū p collū mīrū: sic nō nū per te
nob gra destināt. Nic spōsus celeſtē te alloqſ
Lan. vij. di. Collū tuū sicut turris eburnea
I Sic autē angel? dixit geodeoni: vt hī Judi
cū. vij. Dñs tecū viroz fortissime. sic dixit ti
bi. dñs tecū muliez fortissima: purissima et
scitissima. Ille iquā dñs de q hī Deut. x. De
us deoz z dñs dñantiū: de? magn? potēs z
terribil. z cui Judith. ix. dr. Tu es ipe de? nī
q pteris bella ab initio: z dñs est nomē tibi.
z. xvj. eiusdē li. c. Adonai dñe de? magn? es
tu z pclar? in pūte tua: z quē nemo supare
pōt. De ipō etiā dr. ps. xxi. Dñi est regnū: z
ipe dñabit gentiū. z ps. xxiij. Dñs fortis et
potens: dñs potens in pūlio. z ibidē. Dñs
pūtiū ipe est rex glie. z ps. cxxxiij. Dñe nos

mē tuū in eternū: dñe mēziale tuū in gene
ratiōe z generatiōz. Et Eccl. xliij. Terribit
dñs z magn? vehemētē: z mirabilis potē
tia ipi? Igit ille dñs tecū quē vidit Jsaas:
q inq̄t sui li. c. vij. dices. Vidi dñm sedēte
sup solū exaltz z eleuati: z plena erat oīs
terra maiestare ei? Dñs ille est tecū q te ad
implenit illud Jsa. xxxij. Dñs iudex noster
dñs legiser noster: dñs rex nr: ipse veniet et
saluabit nos. z illud eiusdē li. c. vij. Nō erit
ampl? sol ad lucendū p diē: nec splendor lu
ne p noctē illuminabit te. s. erit tibi dñs i lu
cem sempitēna: z deus tu? in glām tuā. Lu
xō virgo glōsa potuisti dño deo dicere quē
tecū esse audiebas: illud. ij. Machab. xiiij.
Tu dñe vniūitatis qui nulli? indiges: z q
es dñs oīm z diues in oēs q innocant te: ad
Ro. x. Qui es rex regū z dñs dñantiū: q fo
lus hēs imortalitātē z lucē habitas inaccessi
bile. quē null? hoīm vidit nec videre pōt: cui
est honor z glā z iperū sempitēnū. j. Lbi. vij.
Qui habes i vestimēto rīn femore tuo scptū
Rex regū z dñs dñantiū: Apoc. xix. Qua
re cū hac paupcula ēē z habitare dignar? s.
em dicat poeta. ij. metham. Nō bñ pūmū
nec i vna sedemozant? Naiestas z amor. nī
maiestas tua cū tāto amore meū mozarē
lectat. z ideo postqz tu vis ēē meū: ego qz sic
sp sui: ita z sp volo esse tecū. Tu em de? oīp
tes es merces mea magna nūmia: Bñ. xv.
Tu es fortissim? de? spūitū vniūitē carnis:
Nūe. xxiij. z nō ē ali? de? i celo vl i terra q pos
sit facere opa tua z cōparari fortitudini tue:
Deut. iij. Tu de? me? es spūs incorpore? qui
nec mēbz dissiguer? nec mole celēz. xxiij. q
ij. c. qdā. p. antropomorphite. q in cōmē
das nobis ad bñ agēdū. xix. di. c. scōz. j. q. j.
c. si fuerit. de. ple. di. iij. c. ali? est. z ēē de.
c. cū nō sit in hoīe. Tu es de? dñs z mgt sine
aliq pctō. c. ij. de simo. z. xxiij. q. j. c. qui sine
saluatore. Tu es de? in q vniūm? mouemur
z lum? c. nō obfuer? xxiij. q. vij. Tu de? me?
es ignis psumēs z emulatoz: Deut. iij. Tu
es de? fidel z abiqz vlla iniquitate: iust? z rect?
Deut. xxxij. Tu es de? ppici? z demēs: milio
ricors z lōganimis z mī remissatōis. Nec it
Tu es rex oīs terre de? ps. xlvj. Tu es deus
adiutor nr in cū nī: ps. lxi. Tu es ille de q in
qz ppha: ps. lxxij. Quā bon? isrl' de? hīs q re
cto sē corde. Tu es deus cordis mei z psmā
de? i eternū: ibidē. Tu es de? rex nr an sda: q
mō oparis salūtē in medio terre: ps. lxxij. Tu es
de? me? qz sūis erit tibi: ps. lxxij. Tu es
de? abscōdit? Jsa. xlv. Tu es dñs deus vr?

Maria
et
dñs dñi

Tr
biat
mar

Berno. VIII. De annūciatiōe Marię

et pñes et rex sempiternus. Hier. x. Tu es dñs
et fortitudo mea. Abacuc. iij. Tu es dñs de
us creator terribilis et fortis iustus et misericors
et rex bonus. solus pñas: omnipotens et eternus. iij.
Matth. j. Tu es vnus deus et pñs oim q es super
omnia et oim nob. Eph. iij. Tu es deus
et pñs i nos velle et pñficere p bonavoluntate
pñs. iij. Diligā igit te dñe fortitudo mea:
dñs firmamentū meū et refugium meū et libator
meus. ps. xvij. Quia autē agel? dixerat brēgini
dñs tecū. ipa dicit dñs illud. Quid. in eplis:
epla. v. Et tua sū: tecūq; fuit puerilibus annis
Et tua qd supēst tēporis esse pñs.

¶ Pars scda huius finis q dñs bñdictiōis

Benedicta fuit ego maria in mulieribus: in mulieribus et sup mulieres.
De pma bñdictiōe dñs. Lu. j. Bñdicta tu in mulieribus: et scda ibidē

Triplex bñdictio marie
Bñdicta tu in mulieribus: de tñā i figurā Judith
ij. Bñdicta filia tu a dño excelso p oib; mu
lierib; sup terrā. Ista autē triplex bñdictio sic
pōt accipi. pma ei q dñs bñdicta iter mulieres
accipit penes statū. qz ipa pñet cū statu oim
mulieris. i. cū pñgimib; qz fuit ego corrupta.
cū pñgimib; qz fuit pñgio copulata. cū vidu
tis qz fuit vidua dñe. Ica. Si em tpe passio
nis ioseph sponsus ei? virislet: nō ēverisile q
ipsa eā recōmēdasset alteri tā factā qnq; gena
ria: quā illi recōmēdauit iuuenclā. ppter
bñcautē triplicē statū pōt sibi puenire illud
Eccl. xxiij. In iacob inhābita. i. i pñgimib; q
fuit i lucu mūdane tribulatiōis. et i iustis here
ditate. i. i viduis q dñe in orōib; dñi pñplā
do videre. et in electis meis mitte radices. i. in
pñgimib; qz dñs elegit vt sibi mīstrēt pñs suā
mādictiā: ut illd ps. c. Ambulans i via ima
culata h mīsi i mīstrabit. In ipis ei. b. ego ra
dices mīstrē. q pma pñgimib; scē vorū emittēs
alijs vt in pñetna pñginitate pñstet mīgra et
cā fuit. Scda bñdictio q dñs bñdicta in mulie
rib; accipit penes fructū suū et meritū. Ipla
em habuit fructū et meritū oīs scīaz. habuit
em fructū trigemū q debet pñgimib; fructū
seagimū q debet viduis: et fructū cētesimū
q debet pñgimib;. Ipa em i domo dei fuit sic lapis
angularis q est i vnoq; pñet: nō tñ ē tot? in
vno nec tot? i alio: s; emittit toti edificatōi. Ipa
nāq; fuit i nūero matris q ad fecunditatē: i nū
mero viduaz q ad spōsi sberacōz: et i nūero
pñgimū q ad icorruptōz. et tñ nec ex toto fuit
in pñetna: qz fuit icorrupta. nec ex toto in
pñetna: qz fuit sp celesti spōso associata.
nec ex toto i pñetna: qz fuit fecunda. qñis
autē sic fuerit in his pñib; tñ eminet vniuersis

Proū. vl. vbi ei dñs. Tu autē supgressa es vni
uersas. Tertia bñdictio q dñs bñdicta super
oēs mulieres: accipit penes qddā singulare pñ
uilegiū qd ipa h; respectu oim mulieris. i. pñg
mū: viduaz et pñgimib; qz qd boni fuit in
eis ipa hūit: qd vero mali ipa vitauit. In
pñgimib; em est vñū bonū. i. integritas carnis.
et vñū malū. i. sterilitas plis. Sicut in vidui
tate ē vñū bonū. i. libras ai. et vñū malū. i. so
litudō pñet. Sicut i pñgimib; ē vñū bonū. i. io
cūditas plis. et vñū malū. i. corruptio carnis.
Bñ autē maria fuit ego sine sterilitate: vi
dua sine solitudine: et pñgata sine corruptio
ne. Vel fuit bñdicta sup oēs mulieres. i. super
pñgimib; pñet: qz pma pñgimib; suauit. et pu
ritate: qz pñet maiorē puritatē hūit. et fecū
ditate: qz ego et mī extitit. Fuit qz bñdicta
sup viduas: qz fuit in orōib; seruicillima: in
opib; pietatis magis assidua: et i castitate ma
gis pura. Fuit autē bñdicta sup pñgimib; qz
in ea fuit pñs dignior: fides integrior: et lacry
i. hitatio idiusibilior. S; de istis bñdictiōi
bus diffusi? et clari? dicem? i. hac eadē pte.
¶ Aliē qz pñ accipi ista triplex bñdictio q dñs
bñdicta in mulieribus: in mulieribus et sup mu
lieres. Prima em mulier supbiuit i qz ad deū
id est vñq; ad diuinitatē appetitū. cōtra deū. i.
pñet pñet. et sup deū. in h. i. qñ voluit id qd
de? voluit eā velle: et iō voluntatē suā sup del
voluntatē posuit. et qz sic supbiuit iō maledi
cta fuit. Bñ autē maria humiliauit se vñq;
ad mulieres p pñormitatē. qz tāq; vna illarū
se eis pñormabat. sicut pñz in sui purificatiōe
et iō bñdicta fuit in mulieribus. humiliauit etiā
se pñ mulieres. i. pñet eaz salutē. Nam qd
eua supbiēdo abstulit: mariē humilitas mulie
ribus restituit. et iō fuit bñdicta i mulierib;
Humiliauit etiā se in mulieribus qñ se acallaz
appellauit. et iō bñdicta fuit sup oēs mulieres
qz q se humiliauit exaltabit. Lu. xviij. De bñdi
ctiōe etiā ei? in mulieribus dñs Berno. vbi supra
Bñdicta tu in mulieribus: q generalē muliez
enastisti maledictiōez: vt nec sterilis maneat
nec cū dolore pariat. Eōcīpies qñp sine cul
pe. guida eris s; nō grauata paries s; nō cū
tristitia: nescies virum sed gignes filiū. illi
eris mater cui? deus est pñ: paternē charitatē
erit corona tue castitatis. Sapia pñni cor
dis erit fruct? vñet pñgimib; deū deniq; pa
ries et de celo cīpies. De bñdictiōe in mulie
res dicit Petrus rauen. super. Diffusus est.
Vere bñdicta inter mulieres q celo fuit ma
ior: terra fortior et oīte latior. deum nāq; quē
mūd? nō capit sola cepit: portauit eū q pox

E Bened
cta i mu
lierib; q
ponit

rat orbē suumq; genuit genitorē: et nutrit
oim vniuersū nutritorē. De bñdictōe sup oēs
mlieres dē Piero. in ser. de assumptōe. Bñ
dicta inq; i mlierib; i. pl. bñdicta q; oēs mu
lieres. q; qd maledictōis p eā diffusū ē:
totū marie bñdictio abstulit. In sup graz re
fudit. Idē in alio ser. ait. Eā obfuit. maria
pfuit. Eā luxit: maria illuxit. Ladar ipso
peritū eue. q; loci sum? vniū p pti fginis
marie. Vel d; fuisse bñdicta sup oēs mlieres
q; olim triplici maledictōi mlieres erāt sub
dite. i. opprobriū q; ad nō accipietes. vñ dicit
Rachel cu; pepisset. Gen. xxx. Abstulit dñs
opprobriū meū. Pti q; ad cōcipietes: inq; il
lud. ps. l. Ecce em in inq;tarib; pcept? sum.
Et supplicij q; ad parietes. Gen. iq. In tolo
re pies filios tuos. Sola igit maria sup oēs
mlieres est bñdicta. cui? fgitari addit fecun
ditas: et fecunditati in pceptū scitatis et scitanti
i pti locuditas. ¶ Dia ar supdicta pfirmit
Alb. in loco pallegato. ecc. inq; alia di. q; qua
druplex est rō bñdictōis. d; em bñdictio qñ
q; maledictōis euacuato: inq; illd ps. lxxxiij.
Bñdixisti dñe frā tuā autisti captiuitatē ia
cob zc. Scdo d; fecunditatis apliatio. inq; il
lud Gen. i. bñdixit eis di. Crescite et multipli
camini et replete frā. Tercio d; singlari; gre col
laris. inq; illd. bñdixit dñs abraā: Gen. xxiij.
Quarto d; gūlaritū collaudatō. vñ Mat
thei. xij. dicebat ppls xpo. Bñdixit q; venit
i noie dñi. Et fin oim modū istū et rōne fuit
bñdictissima fgo i mlierib; bñdicta. Prio
nāq; fuit bñdicta euacuatiōe maledictōis
mlier. d; q; in pcedēti ser. tractauim? pba
do q; oē vēmlier ablatū fuit a glōsa fginē.
Inq; alias aut maledictōes est sterilitas. nā
vt ait Amb. Pudor est fēis nuptiaz pnia n
hē. i. filios. iō opprobriū videt fēis nō hēp
lē. quib; hec est cā mltēdi. c. j. xxxij. q. ij. ppe
qd vt hē. j. Re. j. fēnēa exprobrabat ane eo
q; sterilis ē. q; sterilitas lege dānabat. Alb
hac aut maledictōe fuit. b. fgo libera: q; fgi
nitatē sterile in mdo nobilitauit et exaltauit:
ac in se dedit deo et psecrauit vt rē excellē
tē et gūssimā deo et angel. q; replet padisū be
atis. c. nuptie. xxxij. q. j. et sic nō solū euacuata
est hac mlier maledictōe: imo eaz maledi
ctōz i bñdictōz mutauit. Euacuata q; fuit
maledictōe illa d; inq; Piero. sup Mar.
et hē. i. c. nubia. xxxij. q. ij. vbi ait. Lōnubia
legitū carē q; dē pto. nō in tpe illo q; iunga
les ac? gerūt pntia spūscī dñi. et si pphā eē
videat q; officiū gñatiōis obsequit. Nec ille
et hē est pph libidinē et delectatiōz inordinatā

a q; fmi pfm rō absorbet. Nec em maledictio
nō fuit in fgie bñssima q; sine carnali cupi
scētia gñauit. vñ sup illd Lu. j. Bñdicta tu
in mlierib; ait glo. Quē sine expro mlierib;
p ditiōis fgo et mī dñi genuisti. In q; bñ
tagit euacuato p dicitaz duaz maledictiōnū
¶ Scdo bñdictio d; fecunditatis apliatio seu
supercaltatio. Nulla em mulier vñq; fuit vel
erit sic excellētissime fecunda sic brā fgo: que
fgo immaculata pmanēs dñi et hoiem pcepit:
et pcepit creatorē et redeptorē sdi: ac reconcilia
torē et reformatorē pacis inq; dñi et hoiem. Et
hē est q; d; ecclīa canit di. Virga Jesse floruit:
fgo dñi et hoiem genuit. pacē d; reddidit in
serēcōssiliās ima sumis. Bñdicta q; inq; oīs
mlieres fuit dec mlier. q; diuinā maiestatem
vteri sui carne vctiuit. Qd in figura pmon
stratū fuerat Jone. ij. vbi d; q; rex ninine
scēdit de solio: et induit? est sacco ad placā daz
irā dñi et ninine. Dei ei fili? rex regū descendit
de celesti solio et in vfo fgiāli induit? est sacco
nre mortificatiōis. in q; erat thesaur? sanguinis
sui. cui? pto ptiuz mūdū recōciliant panti.
¶ Tercia bñdictio d; singlari; gre collaris
vñ p maiori declaratiōe dicitur in pñ. huius
pē est scēdū q; triplex bonū repit a deo colla
tū iungat: viduis et fginib; mlierib; i. bo
nū meli? et optimū. d; q; Beda in q; dā ser.
ait. Bona est castitas iungalis. melior: cōi
nētia vidualis. i. optima et integritas fgiu
lis. que oīa excellētissime fuerūt in fginē bñ
dicta. in qua fuit (vt s. dicit) est fginitas:
cōiugalitas et viduitas: et q; d; pfectiōis repe
rit in eis. In fginitate em est triplex bonū:
scz carnis incorruptio. nulli viro sibiectio et an
gelica puerlario. De pmo d; Sap. vi. Ear
nis incorruptio facit primū dō. Et rō ē. q; a
vt ait Greg. in quadā omel. Tāto vnusq;
q; a supno amore dī iungit q;to iferi? delecta
tur. et sic p fūū tāto magis vnusq; deo ap
proximat et cōiungit q;to magis a delectatiō
bus terrenis abstrahit. vñ q; p fginitatē ab
strahit hō a maximis delectatiōib;: ideo ma
gis appproximat et cōiungit deo. et hac d; cā f
bille (et si gētiles) ppe fgitatē credūt recepisse
spm pphē. S; brā fgo maria in hōmēs
fgies exellit. q; ab oī morū et cogitatiōe tur
pi incorrupta fuit. et in puritate agelos supā
uit. Scdm bonū fginū est. q; nulli viro sibi
iunctū sicut iungere. d; q; Aug. xxxij. q. v.
in. c. d. luit. inq; d; dñs itauit cōiungatōe
quasi famulas virorū. i. in dispositiōe domū
et familie. Virgines nanq; ab hōmī serui
te sunt libere. i. ad Lhoz. viij. Brā aut virgo

f
quadru
plex ra
tio bene
dictiōis

B
Bened
ctio feci
ditatis

p
Triple
bonū col
laris fgi
nitatis

T
bonū
dñi

Sermo. viii. De annūciatiōe Marię

Uxor dūgata: nō fuit sū dita viro s; cū dñā
 vepetit s. s. mōe pcedēti. Un Jōseph erat
 scelle marie? q̄ vrozē suā appellabat dñāz
 suā scilicet sūā. ff. d. ann. l. e. l. ticia. s. q̄ marco
 r. allegat lex q̄ marco. Jrez erat sic ille q̄
 suā vrozē appellabat dñāz suā reuerēdissi
 mū vt i aut. vt iū di. sine q̄q̄ suffr. s. h. oino.
 Tertiū bonū sūginitatē ē angelica pū
 latio. Omē enī sile apperit sibi sile Eccl. xij
 Et oia sista pūgūf. ij. pph. z. vij. et hī. Lū
 q̄ vt ait Diero. ad custo. angel sit cognata
 sūginitas. iō angel cū sūgib; telectat dñāz
 Un angel? apparet Jōsi sūginitatē: ostēdit ei il
 la mirabilia q̄ scēptē i Apocalip. z. gabriel
 danieli castissimo duplicē aduētū saluato
 ris mōifestauit. S; nlla vñq; pura creatu
 ra maiorē habuit sūginitatē puritatē. nec si
 mīlē bēdīgini. s; ipa habuit marīnā anglo
 rū puritatē. Recetē gūf ei dñ. Bñdicta tu
 J in mulierib; s. sūgib;. ¶ In dūgatis etiā tri
 plex plex repit bonū. s. fides. ples. z. lacrim. vt ait
 Aug. in li. de nuptijs. z. theologij. iij. dis
 tinctio. fides q̄ dē vt alē alteri fuerit fidelitātē:
 nō pmissio sē cū altera psona. S; brā s;
 go nō solū cū altero sē nō pmissio: s; nec eti
 am cū viro suo ioseph. Un vt ait Aug. i li.
 de nuptijs. Tāro ei dūgatiū fuit sancti q̄to
 casti. Bonū autē ples seq̄ ex dūgatio. z. ppe
 s; est in iūcturā mīmonij. Hoc autē bonum
 fuit in brā sūgine q̄ sup oēs dūgatas: vt ait
 Sedulū? poeta. Gaudio mīris hñs cū sūgi
 nitatis honore. Nec pmarz silem vīsa ē nec
 hīe seq̄ntē. Proles em altaz dūgataz est
 pura creatura z peccatū. s; ples sūgis fuit
 dñ. z hō sanctissimū. Tertiū bonū dūgij est
 lacrim. m. de q̄ apls ad Eph. v. inq̄t. Nocāt
 dico magnū lacrim i xpo z ecclā. significat
 em dūctōz xpi cū ecclā. i. cū bonis fidelib;
 p dilectōz. z hō quo ad psum mutū vo
 luntatē expūz p sba. Quo autē ad dūcti
 onē corpōz p copulā: significat dūctōz xpi
 cū nra humanitate i vna psona. z sic dīssō
 lubil est talis dūctio. Nāq; em separa est xpi
 tas ab hūanitate p sūq; eā sibi vnīuit Dīc
 est q̄ mīmonij psumatū p copulā nunq;
 dissolui pōt. vt corūdeat signum signato.
 Hoc autē lacrim impletū est i vrozē sūgitali: i
 quo facta est talis vnio. z iō pmarie bonūz
 sū dūgatoz repit sūgine. ¶ In viduis autē
 repit plex bonū. s. libertas pēplatois Un
 de Anna pphetissa vidua dñ. Lu. ij. q̄ rēplū
 frēq̄ntabat fūis xpo i orōnib; die ac nocte
 Sōm bonū ē camis maceratio Nā vt ait

apls. j. Thī. v. Vidua i celicjs viuēs mor
 tua ē. Un z scā Judith vidua ieiunjs in
 stebat pīnūis. vt hī libi sui. c. vij. Tertiū
 est exercitiū i opib; pietatē z mīe: vt ostēdit
 apls i pallegrato. c. Un z vidua illa sarepra
 na Delvā cito necessario paupit. vt hī. iij. re
 gū. xvij. ¶ Hec autē oia sine ppatōe fuerūt i
 brā sūgine maria. nā ieiunia nō solū i lege mā
 data suabāt: s; etiā (vt ait Amb. i li. de sūg
 nib;) alia addebat. tota q; redita erat orōi
 z pēplatoi. xpmq; mēdicū z paupē suā
 paupēte nutriebat. Ultra atē has grās bo
 nis mulierib; cōes habuit alia singlārē. qz
 oim mīez imo z viroz mī z dñā effecta est
 cū cū genuerit q̄ oia creauit z oēs redemit.
 Recetē gūf ei dñ. Bñdicta tu i mīerib;. s; q̄ ad
 spālē gram sup oēs Quarta bñdictio dñ. cō
 gratulatio laudatū. De q̄ i cāico trū pue
 roz q̄ orabāt i camio ignis dñ. Dan. iij. Bñ
 dicite oia opa dñi dñio: laudate z supercal
 tate cū i sedā. Hec atē bñdictio ē triplex i be
 ata sūgie sup oēs mīeres. Licet ei aliq̄ mī
 eres fuerit collaudate de sūritib; suis z bñ
 dicite ab hoib; vt Judith z aliq̄ alie. nulla
 tñ eatez vt maria. Collaudata ei fuit bñ
 dicta sūgo ab angel. vt pz ex pcedētib;: cū ei
 dixit angel gabriel. Bñdicta tu i mīerib;. z
 merito. qz genuit ā gloz restauratōz. z oēs
 mīu suoz redēpōz. Restaurauit nāq; fili
 suū reddēdo p cōpollētiā repdītum. ac mī
 plicādo nūez z augmētādo sup additū. s; z
 q̄tā hierarchiā. Un ipē ē glīolus sup oim
 hierarchiā cū mīe sua assūpta i celū te quo
 gaudētes āglī laudātes bñdicūt dñz. vt ca
 nit ecclā. Notes qz laudauit brām sūgine
 p elizabēth dicētes Lu. ij. Bñdicta tu i mu
 lierib;. Et iōz hō bñdictōis assūgt Aug. i q̄
 dā sūmōe. d. Quevīq; vīz z mīerib; pepisti
 Landata qz fuit z cōtinue laudat ab oib;
 corpaltib; reb; qz eā imurauit causalit iūo
 uādo. qz fili? ei? ille qui inq̄t Apōc. xij. z
 Jsa. lxx. Ecce ego creō celos novos z terrā
 no. zc. Jre oia corpalia nobilitauit p filiūz
 suū. cui corp? aliq̄ mō cū oib; corpib; pue
 nit z excedit. z iō iūz de causis bñdicta ē: nō
 solū i mīerib; s; ē ab oib; mīerib; z vniūf
 creatur bñdicat. Un sic de dñō dicim? Bñ
 dicite oia opa dñi dñio. ita d ipa dicere pos
 sum? Bñdicite oia opa dñi oim. ¶ Alter
 sū sup missus ē. c. eq. dīc q̄ istā bñdictōz s;
 gis pphēdere i se oim alia bñdictōz: facile
 est videre singla dīscernē. Nos sō i hī ser
 mone solū duas bñdictōes explicabimus
 dñ

R

Triplex
 bñdictō
 cōgratu
 lationis

L

Benedi cā breuitatē: alijs i sequenti fmōe dimissis. p
cio rege
tionis
tio ē illa q bñdixit de⁹ diei septe in q rege/
uit ab oi ope qd patrarat. Ben. i. Est autē
ista bñdictio ope ⁊ sūmatio. ⁊ eterne regei
pfiguratio In brissima hōie fuit pfecte ope
rū sūmatio. qz oia creata i vno hōie vniū
tur cū creatore. ⁊ p mū fit vltimū ⁊ vltimū
p mū. Nō ei est pfectio mor⁹ nisi i circulo.
In ea etiā fuit nō solū future regei signū s
etiā cā. Si g dies septima ē bñdicta p p
sabbatū diei. ⁊ m̄ excellor ē sabbatū rē/
creatōis qz creatōis. g ⁊ maior bñdictō. i oi
bus em requit q sūit Eccl. xxiij. ⁊ i ipa sola
inuenit. i q inuenit oia q cūqz q sūit. vñ ⁊ in
tabernaclo ei⁹ requit: vñ i pallegaro. ca. dñ.
Dec ē em pā sion quā elegit dñs i hitatōz
sibi. ibi regei sua i sedm scti. ibi hitabit qm̄
elegit eā. ps. cxxij. Ex qbz appet quō bñ
go habuit septimē diei bñdictōz. Seq̄ qz
idē doctor. i. c. cxiij. di. Sca bñdictio q bñ

Benedi
cio ade
dixit de⁹ fuit illa quā dedit ade ⁊ ene dñs.
Cresce ⁊ multiplicamī ⁊ replete terrā ⁊ sub
ijete eā ⁊ dñamī piscibz maris ⁊ volatilibz
celi ⁊ vniūss animatibz q mouēt sup terrā
Ben. ij. Nec ar bñdictio tria ppleat in se
scz nature fecundatōz: terre subiectōz ⁊ aia/
liū dñatōz. fecunditas ē duplex. s. carnalis
⁊ spūalis. Bñssima autē hōie vñqz habuit
in sūmo: vt pz ex pcedētibz. Vñ ⁊ ipa dñat
Dñi oim bonoz m̄r est. Sap. vij. Habuit
etiā terre sbectionē in sūmo. Terrā nāqz
corpi sui p oibz habuit sibi sbectā ⁊ in oi
bz rōni parentē. vt s. declaratū est in pcedē/
ti fmōe. Dominatōz qz hūit ⁊ sbectōem
oim aialū. Nā dominat pscibz maris. i. x.
monibz i amaritudine infemī sstitut. Dñā
tur etiā volatilibz celi. i. eleuat angel⁹ ⁊ vo/
latibz i celū. ⁊ ad altitudinē pēplatōis dñi
Dñat etiāq mūcōiaz vniūss animatibz q
mouēt sup terrā. i. oibz hōibz i mobili vita
sstitut. Et sic ipa beatissima hōie hūit be/
nedictōz pmoz paritū. ¶ Seq̄ idē doctor

Benedi
cio Ja
cob
sequi. c. dñs. Isaac benedixit Jacob. Be
nef. xxvij. di. Der tibi de⁹ ⁊ roze celi ⁊ ⁊ pin
guedie terre abū dñatā frumētū vini ⁊ olei. ⁊
fuiat tibi ppli. ⁊ adorēt te tribz. esto domi⁹
fratz tuoz: ⁊ icuruet añ te filij mris tue. q
maledixerit tibi sit ille maledict⁹. ⁊ q bñdi/
xerit tibi benedictōibz repleat Nec qz bene/
dictio i tribz sstit. s. i abū dñatā necessario/
rū: vt ibi. der tibi de⁹ ⁊ c. In dignitate hono/
rū. ibi. esto dñs fratz tuoz: ⁊ i amorē icō/
modo: ibi. q maledixerit tibi ⁊ c. Jē p ros
celi itelligit gra pēplatōis. ⁊ p pinguēdinē
terre gra actōis. ⁊ ex his fit frumētū fidei. ⁊
vinū spū ac oleū charitat. S. ⁊ stat qz bea/
tissima hōie hūit i sūmo. s. pēplati
onē. actionē. fidē. spem ⁊ charitatē. g pncipi
um h⁹ bñdictōis Jacob hūit i sūmo. Se/
cūdo i hac bñdictōe ē dignitas honoz q i
relligit p h⁹ qd dñ: fuit tibi ppli ⁊ adorēt te
tribz. Esto dñs fratz tuoz: ⁊ icuruet ante te
filij mris tue. Populi ei sūt gentes ad fidē
pūst. tribz iudei. frēs sui xpiani filij mris
sue sūt angli. Dñs ei isti o benignissima vir
go fuit tibi i ecclia militare. ⁊ adorēt te ipx
dulia i ecclia triūphare. ⁊ icuruet ante te. qz
vbiqz ⁊ oibz dñat: cū germana tibi pietate
Terziū qd fuit i hac bñdictōe icōmodo: ⁊
amorio ⁊ laudis cōcatio. qd itelligit per h⁹
qd dñ. Qui maledixerit tibi. s. corde ore ⁊
ope: maledictōibz repleat. s. pñtis vite ⁊ sū/
ture. ⁊ q bñdixerit tibi: benedictōibz replea/
tur. s. i hac vita ⁊ futura Istā autē benedict
onē hūit i sūmo brissima hōie q nūqz aliq
in cōmodū hūit q carnalis fm rōz voluerit.
imo ome in cōmodū suū sibi cōmodū fuit.
Qui ar ipam corde ore ⁊ ope maledixerit:
eterna maledictōz hereditabit. Qui vero
ipam corde ore ⁊ ope bñdixerit: benedict
onē grē diuine i pñti obrinebit. ⁊ glie futu/
ro ipa dicere Eccl. xxiij. Qui me elucidan
vitā etnā habebit. Ad quā nos pducet oi
porcis dei fili⁹ meritis sue bñdictissime mris.

De eiusdē beatissimē hōie annūciatōe
Sermo. ix.

Im descēde

retros: descēdebat parit ⁊ māna
Nume. ij. Tpe veris quando
philomena cātat: ros tūc caput
descendere ⁊ capi geminare. qz imber abqz
spūaliter donec mūdus fuit i hyeme pōt
ppet pām pmoz parentū: pnat⁹ fuit rose
id est gra spūsanati. Unde Aggei. i. dñs.
Prohibiti sunt celi ne daret ros. Sed ca/
nēte philomena. i. gabriele archanglō illō
dulce carnē. Ave gra plana: descēdit ros d
celo. s. fili⁹ dei i vrez hōis. ⁊ cū eo dulcedo
benedictōis ⁊ grē. cessauitqz gelu amaritu/
dinis ⁊ doloris. Hoc autē figuratum fuit
Judicū. vj. vbi legit domin⁹ redisse signum
Sedeoni qz liberaret filij israel d manu ma/
dian. p hūc modum. s. q ipse Sedeon vel

Sermo. IX. De annūciatiōe Marie

In area pōneret: ubi tñ ros dēscēderz a nī
in illis pre tēre. qd a sēm ē. a sic postmodū
passio madiam: q̄uit isrl' mltō tpe. Spūa
līc aut illd fuit signū qd gen' humanū pte/
hara dñō dco. Un ps. lxxv. inq̄r David.
famecū signū i bonū vt videat q̄ oderūt
mre: p fundat. Dñs vō dedit signū d roze ce
lū dēscēderet i s̄gīe maria. Un Jsa. vij. dī
p̄opterea ip̄e dñs dabit vob signū. Ecce
sgo p̄cipier a p̄iet filii rē. Qd signū p̄g scēl
david air ps lxxv. Dēscēder sicplunia i vel
lus. a sic s̄llidicia stillāria sup frā. Nā ip̄a
sgo bīa fuit vell' q̄ celest' agn' coop' est.
Ipsa igit sola fuit i q̄ ros dēscēdit: cui canit
ecclia. Scitā a madiara s̄gīas q̄bō telau/
dlbō esset nēscio. q̄ quē celi capēn poterāt
nūo gremio p̄tulisti. Un Bē. sup missus ē
exclamat. d. N vete capacioz cel: diffusioz
ter: latioz elemēs. q̄ illū p̄tinere valuit qui
mbo digis: molē terre appēdit. hec ille. In
hā signo bñdictio p̄culsus ē madiā. i. dia/
bol'. a libatī sū filij isrl'. i. fideles xpi. a lōga
id est cēna req̄es data ē illis i glia cū angel'
vī. Jō Bē. brē s̄gīni vbi s. inq̄r. Ex hā tra/
tāre dicit oēs generatiōes qz oibz generati
onibz virā a gliaz iuenisti. In te ei angli le/
tici. i. iustī grāz p̄ctōes veniā: mernerūt in
eternū. Merito igit i te respiciāt ocl' toti'
creatur: i te p̄p̄te a te te tenig man' oīpō
rit' q̄i q̄dā creatū recreavit. hec ille. De q̄
benigna s̄gīe duas i hā fmoē p̄sideratiōes
faciem'. Prima dicitur consecutionis.
Secūda vero p̄firmationis

¶ Pars p̄ma huius sermonis que dicit
consecutionis.

Eata sgo vt etiā supra dīxim' ser/
b mone p̄cederī cōsecuta ē oēs alias
bñdictiōes q̄ i sacra s̄ptura repiūt
In aliā recepit bñdictiōz oīm. xij. p̄iarch
anū quā dedit singul' corz Jaab p̄ ipoz. vt
h. B. c. xlii. S. q̄uis oēs dicāt bñdictio
nes: qdā tñ illaz sunt mag' p̄phie vel ma/
ledictiōes. quibz omīssas illas solū que vere
sunt bñdictiōes q̄l' p̄phēdāt s̄b bñdictiōe
bñdictie s̄gīe Marie declarabim'. Dic au
tē Albert' sup missus est. c. ccv. q̄ cū filij Ja/
cob dīctas significāt frutes. Judas signi/
ficat charitatē. Et iō in p̄sona Jude decem
a s̄p̄tē ibi ponunt p̄p̄ietates de charitate.
Un dī ei sic. Juda laudabūt te frates tui
man' tua i cernicabz inimicorū tuorū. adora
būt te filij p̄is tui. catul' leonis iuda ad p̄
cū a s̄cū dīstī fili mī. req̄esces accubūstī vt

leo a q̄l' lecta. q̄s suscitabit cū? Nō auferet
scep̄rē de iuda nec dux de femore ei? donec
veniat q̄ mītrēd' ē. a ip̄e erit expectatō gētiū
Ligās ad vineā pullū suū. a ad vitē o fili
mī a s̄nā suā. Lauabit i vino stolā suā a in
sanguie vne palliū suū. Pulciores s̄t ocl'
ei' vino a dētes ei' lacte cadidiores. P̄ia
ḡp̄petas ē q̄ charitas ē dignissima oīm s̄/
tutū. iuxta illd. j. Lo. xij. Maior horū est
charitas. j. q̄z Lo. xij. dī. q̄ ē via excellēior.
Qd etiā h̄z te p̄. dī. ij. c. charitas. Et h̄ itel
ligit p̄ h̄ qd dī. Juda laudabūt te frēs tui.
Scdā ē q̄ ip̄a ē expugnatix p̄ctōz iuxta il
lud. j. Pe. iij. Charitas opit mltitudinez
p̄ctōz. Trāsumptiōes. c. mltē. j. q. s. xij
q. iij. c. ip̄a pietas. a ij. q. vij. ca. quēadmo
dū. a te p̄. dī. iij. c. mltitū. a extra de bap. ca.
maiores. Et idē h̄ p̄. r. Jac. vi. Et h̄
intelligit p̄ h̄ qd dī. Man' tui i cernicabz
inimicorū tuorū. Tertia ē q̄ dat frutibz cēn
tiā frutū. Et h̄ intelligit cū dī. Adorabūt
te filij p̄is tui. Quarta ē q̄ amatrix ē ardu
orum. Et h̄ intelligit cū dī. Catul' leonis iu
da. Quinta ē q̄ expoliatrix ē demonū. Et h̄ i
telligit cū dī. Ad p̄dā a s̄cēdētī fili mī. Se
pta ē q̄ virtutē ē passionū. a h̄ intelligit cū dī.
req̄esces. Septia ē q̄ sup̄antē ē tērationū. a
h̄ intelligit cū dī. Accubūstī vt leo Otana
est q̄ fac p̄ dilecto aīaz pōnere. a h̄ intelligit
cū dī. lecta. Nā q̄ ē q̄ mīl p̄t cā a dilecto
separa. qz ille p̄abilis ē vnita dco. te p̄. dī. ij. c.
charitas. Et iō dicebat Paul' Rom. viij.
Quis nos separet a charitate dī? h̄ itelli
git cū dī. q̄s suscitabit cū? Decia ē q̄ facit i
cēnū regnare. j. Lo. xij. Charitas nūq̄ exē
dit. Trāsumptiōes. c. charitas nūq̄. a te p̄. dī.
ij. a h̄ intelligit cū dī. Nō auferet scep̄rē de iu.
Undecia q̄ facit filios dco generare. qd itelli
git p̄ h̄ qd dī. a dux de femore ei'. Duodeci
ma ē q̄ facit p̄p̄z de celo dēscēdere. a h̄ intelligit
cū dī. donec veniat q̄ mītrēd' ē Tredēcia ē q̄
vnit mēbra ecclie i se. q̄ totū corp' ē p̄nex
um a cōpactū. a h̄ intelligit cū dī. ligās ad vi
neā pullū suū. Decimaquarta ē q̄ vnit ligat
mēbra cū capite. a h̄ ē qd dī. a ad vitē o fili
mī a s̄nā tuā. Deciaquinta ē q̄ facit p̄p̄z suo s̄a
guie nos lauare. iuxta illd Apoc. j. Qui dī
kerit nos a lauit nos a p̄tis nris i sanguie
suo. a h̄ intelligit cū dī. lauit i vino stolā suā
a i sanguie vne palliū suū. Decia sexta ē q̄ fe
cit cū p̄ doctnā vocat. iux. illd Jō. vi. simon
iohis diligit me: p̄sce oues me. a h̄ intelligit
cū dī. pulciores s̄t ocl' ei' vino Decia septia

est q fecit xpm nos sibi p sacra icorpore. 2 h
est qd dicitur. Dites ei lacte cadidiores. 2 sic in
vniuerso snt decet 2 septem pperat es charitatis. s.
q e dignissima stutu. expugnatrix pctoru:
das stutu ec stutu. amatrix arduoz. spo
liatrix demonu. victrix passionu. triumphat
rix tetratonu. fac aiaz p dilecto pneret nu
q ab eo separi. i eternu regnare. filios do ge
nerare. xpm de celo descendere. vnire mebra
cu capite. sanguine xpi lauare. p doctrina vo
care. p sacra icorpore. qd itelligit p h qd dicitur
Dites ei lacte cadidiores. Per lacei intel
ligit mansuetudo sacroz de carne xpi 2 passi
one stutu. Iste gls pperat es caritatis in q
b pssit bndictio Jude. Sz ad nobilioze
sbam sequit nobiliozes pperat es. qd cuq
bz charitatis i sumo: bz 2 has pperat es i
u mo. 2 p pns bndictioes in de i sumo. Sz
btissima oim dñaz dña hnt charitatis i su
mo. q 2 has pperat es hnt i sumo. De bñ
dictioe qz Zabulon in qd idē doctoz. c. sequit
q Zabulon iteprat zel aiaz fm magistz
Rich. de sco Uic. q ait. Iste e Zabulo q ira
scdo in dñi placare cōsuevit. q p se uiedo
du hoim vicia pcurit: qsi nō pcedo melius
parat. Abisg dubio nihil sic placet deo: ni
hil sic placet xpi qz zel aiaz. Debet aut za
bulon nō solū delinquentes corrigere: sz etiā
tpe psecutoris p psecutores defendere. 2 pmp
tor: et ad mala ferēdaq: inferēda. Et qz bz
necesse qnqz p culpa eoz irasci: ampli d
dolere cū cogit eos p culpa penere qz cū co
git p eoz defensione puniri. Libentē gls occur
rentibz picul obicit. 2 p se uictu pcellas tēpe
statu se spōte opponit: vt tēpstantibz diu fa
rigaros 2 tādē litoribz ereptos blāde exai
piat 2 benigne foueat. Et qm scim fieri ve
natioz aiaz qnqz p oculis suggestionē de
monu. 2 qnqz p apia psecutoribz hoim: vtrū
qz nouit zabulo pphedere 2 caute deregere
vigilatq: p se uictu pcellat 2 p fraudulenti
am insidiatū. Nescio at si p hō a deo i hac
vita aliqd mai accipe. Ignoro si cui pos
sit hac gra maiorē aliquā de hoi pfere: qz
vt ei misterio pūi hoies i meli mutet. 2 de
filio diaboli filij dei efficiat. An forte cuiqz
mai eē videbit mortuos suscitare: q ne ma
ius erit suscitasse carnē mortuā itez mortu
rā qz aiam i eternū victuā: q ne mai erit re
stituisse carnī gaudia mūdi qz aie gaudia
celi. Dñs dñs. qñ dignitas talē gram a
deo accipe. Nō deuit celestē spōsū spōse sue
aliā dñe donare qz vt p adoptiois graz pos

sit multos filios gignere deo. 2 filios ire: filios
qz gehēne regni celestē heredes ascribere. h
ille. qz Er qd vt ait Alb. vbi s. itelligit qz p
zabulon zel aiaz significat qz bz de ce ppe. Zel aia
tates. Prima qz odit pām. 2 ielo iusticie rum has
iusti pctoribz idignat. c. p. xlv. di. Sca bz dñs
qz marie placat xpi. Tercia qz nō parcendo ppropies
pl pait. Quarta qz nihil pl plagz do. Qui tates
ra qz pmprior e ad mala ferēda qz inferēda
Sexta qz blāde recipit penitētē. Septia qz
vigilat p psecutores 2 malfestas insidias.
Octaua qz hō nō pt mal donū accipe. No
na est qz est dos quā celestē spōsū dat spōse
sue. Decia qz filios dei generat. i. qñ e dilecti
tus sic esse dñs. c. nō i ppetuū. xlvij. q. iij. In
discretē nec correctioz iducit nec salutē. c.
cū beat. xlv. di. Iste gls pperat es zel in
qz pssit bndictio zabulo. Sz ad nobili
ore sbam sequit nobiliozes pperat es. Ergo
qd cuqz bz zelū aiaz i sumo. bz has pperat
tes in sumo. 2 p pscqns bndictioz zabulon
in summo. Sz beatissima pgo habuit ze
lum aiaz i summo. q bndictioe i summo
De bndictioe qz Isachar dñe idē doctoz
c. c. vij. qz fuit i bñ pigne. Dñat em Genē
xlv. Isachar asin foris acubas int termi
nos. vidit terrā qz esset bona 2 requiē qz esset
optima. 2 supposuit hūez suū ad portā dñā
factusqz est tribus senis. vbi glo. in q. Re
cte post natiuitatē Gad 2 Aiaz 2 Ya rales
filiū genuit. qz nū p abstinentiā 2 patiētiā
mēs hūana ad vez gaudium nō ptingit.
Oportet em nō solū delectatōz fallam: sz 2
vanā pcuratōz excludere qz vult de pitate
gaudere. Et iste fili Isachar. i. merces dñi.
qz illd gaudiū vez tāqz mercedē oim labo
rū expectam. Scim at qz mare sp fluctuat
terra at i eternū stat. sic 2 cetra elemēta sp i
motu sunt: 2 sola terra stāte: cetra stāte nō
scit. Et scim qz ois qz p variā defideria fla
ctuat quē ad huc seclariū causaz pcella ex
agitat. ad illd eternū gaudiū nō admittit.
2 illo torrēte voluptatē nō potat. qto min
iebrat. Decet terra illa bona trāqillitas mē
tis qñ mēs i se tota colligit. 2 i vno cōtinent
2 i siderio imobilē figit. Decet fra quā pmi
sit dñs d. Bri mites qm ipi possidebūt
Pro hac fra Isachar asin facit 2 foris esse
et: libet supponit hūez ad portā dñā 2 fa
et i tribus fides. Nū ei sibi sibi vilu
rat si se asinū aial penē ceteri vili reputabaz
Nū p cupiuit terrā quā vidit. p qua ad
oim labo rē foris pducit. Uiderat nūp

Bermo. IX. De annūciatiōe Marię

mi⁹ q⁹ sane ad pulcritudinē ill⁹ terre om̃s
pulcritudines iusticie nre sunt vt pān⁹ men/
surare. Viderat nihilomin⁹ q⁹ nō sūt cōdi/
gē passioēs h⁹ tps ad futurā glām. In
vno q⁹ sibi vult i altero foris effect⁹. Vno hu/
milis⁹ et de alio roborat⁹. fortitudinis sue hu/
militas ad oēm labōrē libet inclinat. et i acq⁹
dū vicia n⁹ sua: pō regi tributū pfoluit. vñ
pō. Ut iū mēru fac⁹ sum apd re. Itē pp⁹ te
mōtificamur tota die. Quia hō h⁹ vite bo/
na ad necessitatē n⁹ respuebat: hāc itā peni/
tus nō dērebat. Quia hō futurā virā ad/
huc cape nō pōrat: inf⁹ tēmos hitabat naz/
illa tolerabat ad necessitatē: illā cupiuit
ad iocūditatē. satagebat istā penit⁹ telerere
et illā penit⁹ iterare. fēc⁹ q⁹ potuit. q⁹ dīe i
illā mitebat. et i istā manere cogebat. et sic in/
ter tēmos morabat⁹ hec glo. ¶ Et q⁹ bō cō/
cludit Alb. sic dīcēs. Et hīs cludit q⁹ per
Iachar gaudiū iernū iterat. cui⁹ i hīs hō
bis. et p⁹etates ex p⁹mū. P⁹ia ē q⁹ fallaz de/
lectatōz excludit. Sēda q⁹ vanā prurbarō
nē elidit. Tertia q⁹ ē merces labōz. Quarta
q⁹ mēte stabilit. iuxta illō Stacij i. s. achi/
lydos. Dant gaudiā vires. q⁹nta q⁹ alium
roborat. Tñ Du. de fan. vic i dīdal. li. ij. ait
Tertia anim⁹ repat. sexta q⁹ hoiez hūllat
lepia q⁹ aim eleuat. octaua q⁹ itā. i. vinctū
p⁹icat. nona q⁹ regēz sentit. decia q⁹ glā dō
ascribit et reddīt. Itē q⁹ p⁹etates it⁹ interm
gaudiū. i. q⁹ bō p⁹istit bndictio Iachar. S⁹
brillima hō hūit gaudiū i sūmo. q⁹ r p⁹pe/
rates ei⁹ i sūmo. q⁹ r bndictōz Iachar i sū/
mo. hec ille. ¶ Qui etiā. c. seq⁹ti inq⁹. Se/
quit bndictio dan te q⁹ d. Dan iudicabit
p⁹lm suū sic i alia tribu i iur. Glo. hō ait. p⁹
officiū dan illecebras cogitatōes p⁹phē/
dim⁹: argum⁹ et dānam⁹. Recte ei dan iu/
dictū vocat⁹. Et q⁹ bō ait Alb. colligit restri/
ctio cogitationū iutiliū. iuxta illō hīero. ad
Euso. di. Nolo finas cogitatōes malas i
trare aīaz tuā. s. dū puul⁹ ē hosti⁹ cū allide
ad pēnā. Itā aut⁹ restrictōz brā hō i sū/
mo hūit. q⁹ talit⁹ oēs cogitatōes ordinatas
hūit q⁹ null⁹ v⁹ p⁹u⁹ mor⁹ illat⁹. Et ea exurge
re pōnit. et sic bndictōz dan hūit. ¶ De bñ
dictōe it gab dīc. c. cāp. Sequit bndictio
gad. Gad accinet⁹ plabit aū eū. et ipe acci/
get retrosum. Ubi glo. inq⁹. q⁹ ad dan p⁹i
ner disciplina cogitationū. ad Gad p⁹inet
disciplina sensuū. vñ ē sedare cūtilē discordi/
am. al⁹ repellere hostilē pugnā. h⁹ vigilat⁹ ē
cūtilē p⁹itōz. ille ē hostiū iurūz. frustra

aut⁹ i obfuanda cūtilē p⁹cordia laborat nisi
eodē studio gad ciuitatē n⁹az p⁹ sensuū di/
sciplinā munit et hostiū vicioz agmīa i/
stare p⁹lio acit⁹ ferat. vñ dī. Gad accit⁹ p⁹
liabit aū eū. Gad p⁹culdubio tūc sic accit⁹
git: q⁹ sensuū dissolutōes p⁹ disciplinam re/
stingit. Tūc forit⁹ dimicat q⁹ carnalia desi/
deria p⁹ carnis mortificatōz tucidat. Nec
glo. Ad q⁹ hortat⁹ p⁹h. ij. et bi. c. ij. dīcēs.
Quēadmodū pue p⁹opret fm p⁹ceptū p⁹da/
gogi viuere. sic p⁹cupiscibile resonare rōi. et.
Et ij. pol. c. iij. itēz dīc. Magi opoz⁹ p⁹cu/
piscētiāz reglāre q⁹ sbas. Et Qui dī⁹ i ep⁹l⁹
inq⁹. Speme voluptates: nocet empra do/
lore voluptas. Et p⁹dīca ar bndictio dīc
Alber. colligit. q⁹ p⁹ Gad disciplina sensuū in/
telligit. cui⁹ sūt tres p⁹etates. Prima q⁹ ci/
uitatē mēte custodit. Sēda q⁹ hostilē pug/
nā repellit. Tertia q⁹ hostes p⁹ abstinentiā dī/
uerit. Has ar p⁹etates i sūmo hūit brā hō
go q⁹ ciuitates sui cordis talit⁹ custodit q⁹
nūq⁹ aliq⁹ hostiū ipam ipugnare accēpta/
uit. q⁹ bndictōz gad i sūmo hūit. ¶ Idēz q⁹ S
Alber. i sequit. c. dīc. Sequit bndictio nepra/
lim. et q⁹ dī. Neptalim ceru⁹ emissus dans
eloq⁹ā p⁹eritudoz. vbi glo. ait. Sic ad dan
p⁹inet p⁹ rep⁹itātōz pene rep⁹mere exurgētia
itā vicia. sic ad neptalim p⁹inet p⁹ solat/
onē p⁹mioz inflā mare bona desideria. q⁹ hō
q⁹ cōd⁹ sēptū rep⁹it ad spūalē itelligētiā p⁹itit
p⁹uentionis nomē a ceptit. S⁹ norādum q⁹
nō aut⁹ volāt⁹ s⁹ ceruo cūcti p⁹at. nā aut⁹
q⁹ dē volādo lōge a tra suspēdit. Lēn⁹ ar ad
vādos salt⁹ t⁹re viciat⁹ s⁹ nec i ipis suis sal/
tibz sepāt a tēna. Sic nūm⁹ neptalim dū
p⁹ rez visibilitū formā q⁹nt iuisibilitū naturā
q⁹ dā salt⁹ dare. nō ar ad plenū volare p⁹ue/
uit. q⁹ i eo q⁹ se ad sūma erigit. rez corpaliū
secū vmbra trahēs. ima oīno nō dēserit. sic
nouit Neptalim carnalia spūalibz misce/
re. et p⁹ corpalia i corpalia dēscribere. vt vtra/
q⁹ hoīs natura i ei⁹ dīcēs iueniat vt se mita/
bilis reficiat. q⁹ ex corpea et corpea nata con/
stat. Illō ar i hōmō dīcēs valde mirabile ē:
q⁹ rūc fere sp⁹ blādīat q⁹ iur⁹ sensū sē nūhil
sonare vidēt. q⁹le ē illō Capilli tui sic greges
capraz. et illō. Nasus tu⁹ sicut⁹ libani. et
silia. nisi fore i hōmō dīcēs q⁹ dā libet am/
plectimur et iocūda q⁹dā vtra dīcā sē fa/
tūtate ad spūalē itelligētiā p⁹urgere coar/
tamur. Nec glo. ¶ Et q⁹ bō dīc Alber⁹ vbi s
colligit. q⁹ p⁹ Neptalim itelligit p⁹replatio in/
uisibilitū p⁹ visibilitū cū doctrina. Ad quam

Discip⁹
na iensu
um: ha/
bet tres p⁹
etates.

S

Contem/
platio i
uisibilitū

ddj

Preplatorum de hominem creatur. et id dedit ei
oculos erectos ad celum. iuxta illud Quid. in
i. merham. Prona quoque cum spectet aialia cete-
ra terra. De homine sublime dedit celum videre
Iussit et erectos ad sidera tollere vult. De
heretico inquit Bern. silur. i. microcosmo. Bu-
ta pariter hinc tardos animalia sensus. Cor-
nua detecta vultu oia ferunt. Sz maiestate
met. restate figura. Tollit hoc creatur sol. ad
astra caput. Ut celi leges i. deservitq. mear.
Exemplar vite possit hinc lue. Assitunt oes opi-
cu qnq. mistri. Sensus q. cernit exteriora do-
cet. Nua. i. gredit sensus: meteq. heretico. Loo-
cat: vt certa res rone pber. te. Dem. q. oes cu-
neptalim erigere aios nros ad preplada
celestia. Dicnaq. Sen. li. v. de naturali q.
stione. N. q. prepta res eho. nisi supra hu-
mana se erent. Inq. at Alber. vbi s. q.
h. bndictiois neptalim sunt sex pperates.
Prta e pmtor plderatio. Seda desiderio.
ru inflamatio. Tertia septuraz ad spual i
telligentia pntio. Quarta e nec visibiliu net
invisibiliu drelitio. Sz inter vtriusq. salratio.
Quinta e p absurditate lre ad spual itelle-
ctu coartato Serra e spual doctrine instructio
Decat oia ipa sgo bndicta hnt i sumo. q.
sola int oes hoies viatores pfecta i via ha-
buit preplatoz. 7 oes septuras fm oem sci-
spus sensu itellexit. i. sbo icarnato ver. 7 no
nu testamtu expfle docuit. cui. 7 ipa ore et
ope discipline dei docuit imo glosa fuit. et sic
bndictioz neptalim i sua bndictioe icludit.
Z hec ille. Qui etia i. c. cl. inq. Seq. bndi-
ctio. Aler. de q. dr. Azer pignus panis ei. 7
pbebit delicias regib. Ubi glo. dic. Azer q.
uis multu esuriat pane iusticie. d. dignat. in
eu comedere nisi fuerit pspus oleo misericordie
Ex mltis ei deliciaz affluetia q. sibi sp. abun-
dat ex spolijs p frequeti victoria mltu exeli-
cat. effect. nec est lapit panis vll. qntu cu-
q. nitid. nisi sic oleo pspus. intm vt de ipo
pnudiet septura dices. Azer pignus panis
ei. Si ei gaudiu est sup vno peiore pnam
agere qta tuc solenitas erit sup qliber iusto
liber p iusticia morietur. Uere pignus panis
ei. pbebit delicias regib. N. q. lis panis ei.
o qles delicie ei. q. taru sapiunt regib. talib.
Lente reges isti ia ad nuptias inoierunt qui
ad illd etnu pnuu sedet. Jaz illo pae an-
geloz xlicijs etnis vesant. ia rorice volup-
tas iebuat. 7 adhuc azer dlicias ifatibilis
eluit. Sz vti ei diuitiaz abundancia nisi vt est
piau de hostiu spolijs i ta frequeti victoriaz

Quanto ei amplius atterunt hostes iusticie. ta-
to vberius cumulat gaudia plicie. Possit q.
fugari. 7 oibo paeficari. nil obstat qn illa ci-
uitas nra expiat. q. sit illa par. de i. erupat
oem sensu. 7 q. mag. sit mltitudo dulce dis-
tue dne qua abscondit i timentib. re. q. d. g. mi-
ru si ea qlibz amato: mudi nescit qua de. di-
ligentib. se abscondit. Qui em i bonis falsis
sem figit. do na sa inenire n. pnt. vn dicunt
Quis ondit nob bona. Est ei mana absco-
ditu qd nemo nouit nisi q. accipit. Des ei
q. laudib. hoiz delectat qd sit remu gaudi-
um expiri no meret. hec glo. q. Er qbo colli-
git vt ait Alb. vbi s. q. pazer itelligit mox
iustificatio. cui. h. noue pperates ponunt
pma e esurie exp. iusticia. scda delectatio i mi-
sericordia. tertia diuitiaz abundancia. qta
deliciaz affluetia. qnta hostiu frequis victo-
ria. sexta celestiu pnuaz ppario. septia p-
entrie exaltatio. octana supne pac. expetia.
nona absconditio dulcedis pgnatio. Lon-
stat at q. i. bntima xgie ilumo fuit eluris
iusticie 7 excellencia victorie. sic i diuitiaz 7
deliciaz spualiu affluetia: 7 pnuaz 7 pac.
7 delectatiois eminetia. vtpote q. nos iustifi-
cauit 7 m. mte certit. serpente p oibo pnuat.
oem filias i diuitijs supgressa abudant. 7
licijs affluet inira sup dilectu ascedit. pane
aglor. 7 vinu oibo dedit mltu p oibo pnti-
bo suis oleo exultatiois vncta fuit. p quam
par. sa de celo dicitur vix mana. ix. meliso
i se abscondit hnt. 7 tuc oibo i abn mlti-
stauit 7 donauit. 7 sic bndictio sua bndictio
ne azer icludit. hec ille. Bndictio at Jo-
seph h. i. dicto. c. lxx. Sen. cu alijs oibo p-
cedentib. 7 sequentib. vbi iacob sic ait. filius
accetescis ioseph. filius accetescis 7 decet. aspe-
ctu. filie discurrent sup mur. sz exasperant
eu 7 iurgati st. inuidentib. ei hntes iacula. se-
dit i forti are. ei. 7 dissoluta st. vinda bra-
chioz 7 manu illi. p man. potes. Jacob.
In pastor egressus e lapis sil: de. pris mi-
erit adiutor tu. 7 ois pces bndictz tibi bndi-
ctioib. celi desup. 7 bndictioib. abyssi iacq.
deorsu. bndictioib. vber. 7 vulture. bndictio
pris tui. 7 forat e. bndictioib. prim. ei. do-
nec viret desidentu collu etnoz. fiat i capi-
te ioseph 7 i xetice nazaret int fies suos. hec
ibi. Dic at Alb. vbi s. c. sequenti. q. hec bndi-
ctio ioseph fm itellectu irale diuidit i tres
septe pces ipaz itegritates. Prta e diuinitas
scda diuina imitatio. 7 h. it. ligunt p filiu bnti-
positu. Tertia e augmentu sapie. Quarta an-

Ser. p.
etates co-
replatio-
nis.

Post
iusticia
tio

Sermo .IX. De annūciatiōe marie

quidā grē. et iste due itelligit p acceſſes biſ
pū. Quia ē bōa fama grū ad ſcipm. et
itelligit p illō qd dicitur: Seta ē edifi
catio p ereplū. et h itelligit p illō qd dicitur: filie
dilecti ſup muſ. Septia ē paria ab ope
et itelligit p illō qd dicitur: ſz exaſperauerūt
cū Octaua ē paria ab ore. et hec itelligit p
illō qd dicitur: et iugati ſūt. Nona ē paria a cor
dis iuria. et h ē qd dicitur: Inuidit ei hñtes ia
cula. Decia ē liberatō a malo culpe. et h ē qd
dicitur: ſedie i forti arce. et dīſſoluta ſūt iacula
Undecia ē tpal origo. et h ē qd dicitur: In egreſ
ſus ē paſtor. Duodecia ē tēratōis ſupatio.
et h ē qd dicitur: D' prius tui erit adiutor tuus.
Deciatertia ē collatō boni glie. et h ē qd dicitur:
bndictōibz celi tū ſup. Decia q̄ta ē collatio
boni grē et h ē qd dicitur: bndictōibz abyſſi iace
ris roſū. Decia q̄nta ē collatio boni naſe. et
h ē qd dicitur: bndictōibz vltz et vltue. Decia
ſexta ē collatō boni hereditarij. et h ē qd dicitur:
bndictōes prius tui ſp̄orate ſūt. et bndictōi
bz parz et donec veiret deſideriū collū eter
noz. Decia ſeptia ē tōntrāz i alios heredi
tario. et h ē qd dicitur: In capite ioſeph et i ſrice
naſare iñ hñes ſuos. i his arē iſtegrat bndi
ctio ioſeph. S3 p̄ſtat q̄ hec oia fuerūt i bñſ
ſima p̄gie in ſūmo q̄ fuit ſūma filij dei et p̄ſe
cuſſima et i mītatūz: hñs p̄leūdinē ſapie
ſcie ſcie: ereplū: parie i munitatē: culpe: rpa
lis origo xpi. p̄lea etiā bono glie: grē et naſe:
q̄ oim p̄genitorz p̄ntes cū excellētia hñit. et
ſua grē p̄leūdinē ad oēs trāſmīſit. et ſic p̄z
qlit bndictō ioſeph i bñſſime p̄gis bndicti
one i dula ſit. hec ille. Bndictō ar bñami
hec fuit. Bñamin lup⁹ rapar: mane come
det p̄dā et vesp̄e diuider ſpolia. Dicit ſo Al
ber. vbi ſ. c. cccij. q̄ hec bndictio i tribz ſi
ſit. p̄mū ē p̄dītoz oim ereptio a culpa.
S3 de ereptioe p̄gūlatō i grā. Tertiu in
ſuo oim et ſinglōz glatō i glia. et hec i bñſſi
ma p̄gie fuit i ſūmo. q̄ ſūmā i ereptōe ha
buit victoriā. ſūmāq̄ de erepti i p̄nt leticiā
et ſūmā i ſuo gliaz. et ſic ſua bndictio bndi
ctioz bñami in cludit. Si ar fm tropologi
cū ſenſū. p̄ ioſeph itelligit grā diſcretōis in
actōe p̄ bñami ſo grā cognitiōis i p̄plari
one. Loſtat q̄z q̄ hec ſūmo hñit brā p̄go. et
ſic oēs bndictōes filioz iacob i bndictione
dñe nre cū excellētia ſit icluſe. Decille.

¶ P̄ro ſecūda huius ſermonis que dicitur
de confirmationis.

Redicta veritas. ſo oēs ſacre ſcriptu
re bndictōes fuiſſe i Maria p̄gie

bndicta p̄firmat et declarādo bndictōes ba
laā dadas p̄plo iſrl. Quaz p̄ma hñt. Nūeri
xxij. vbi ait. De ſūmis ſiliabz videbo eū. et
de collibz p̄ſiderabo eū. popul⁹ ſol⁹ q̄ hñt et
iñt gñtes nō reputabit. Quis dīnumerare
poſſit puluere iacob. et noſſenūz ſūp̄is iſ
rael. Nonat aia mea morte iuſtoz. et hñt
nouiffima mea hoz ſilia. hecibi. Que bñ
dictō fm Alb. vbi ſ. c. cccij. hñt q̄z p̄tici
lares bndictōes. P̄ia ē p̄uerſatōis altitu
do. et hec ē duplex. vñ i mītatōe angloz. et h
ē qd dicitur: De ſūmis ſiliabz videbo eū. vel
i mītatōe eſerōz et p̄ſectorz hoim. et h ē qd di
cit. et collibz p̄ſiderabo eū. Seda bndictio
ē a mal' ſepatō. et hec dupl. vñ a cōione et
monū. et h ē qd dicitur: p̄pls ſol⁹ q̄ hñt. vel a
p̄ſortio maloz hoim. et h ē qd dicitur: iñt gñ
tes nō reputabit. Tertia bndictio ē in ſe p̄
ſectio. et hec dupl. vñ in actōe. et h ē qd di
cit: Jacob. vñ in p̄replatōe. et h itelligit p̄ iſrl
Quarta ē ſemis mltiplicatio. et hec dupl.
vel ē mltiplicatio ſpūs. et h ē qd dicitur: nu
mez ſūp̄is iſrl. vñ fm carne. et h ē qd dicitur:
Puluere iacob. Quia bndictio ē ſinis be
atitudo. et hec dupl. ſ. bona mors. et h ē qd
dicitur: moriat ania mea morte iuſtoz. et bndi
ctio p̄ morte. et h ē qd dicitur: fiat nouiffima
mea hoz ſilia. et ſic hec bndictio p̄ma cū ſu
is ſb diuifiōibz et c. hñt bndictōes. Quaz
p̄ma beatiffima p̄go hñit i ſūmo. cū p̄uer
ſatio ſumme angelica fuit et in p̄ntū deſor
mitate. et i p̄gitatē dignitate. In carne em p̄
ter carnē vīcere nō ē hñana vita ſz ange
lica. Seda habuit ſit i ſūmo. q̄ oēs p̄
os p̄m mores oñdit i ſe ſz erecſit eoſdem
Un et altiffimis hñt hoim et angeloz.
Tertia etiā habuit i ſūmo. Sūma ei hñit
tas q̄ i ipa fuit cū ſupbia diabolū nihil cōe
hñit. Itē ab eroze vñ p̄ctis gēnū i muniti
ma fuit. et ſic q̄rā bndictōz hñit. Quia ē
in ſūmo hñit. q̄ ſola p̄ſectā p̄replatōz hñit
in via. Seta q̄z. q̄z qlit actōe libet arbi
trij menuit. Septimā etiā hñit. q̄ ſecūda
tatē carnis ſit cū iſtegritate poſſidēs: deum et
hoiez genuit. i q̄ oēs hoies i filios ſp̄ualit
regenerauit. et ſic etiā octauā bndictōz ha
buit. Nonaz ſit hñit. q̄ morte gl̄ioſa et ſine
dolore et cū amore morua fuit. Decimā ē
hñit q̄ gl̄ioſiffime i aima et corpe reſurrexit.
et ſic p̄z qlit bndictōes p̄modatas oēs p̄go
gl̄ioſa cū excellētia ſcepit. hec Alb. ¶ Seda
bndictio Balaā p̄ncipalis hñt etiā. Nūeri
xxij. vbi dicitur: Non eſt idolum in iacob.

Benedi
ctio Ba
alam

Seda nec videt simulacrum i. i. h. d. n. s. de. a. cu. eo. est
bndictio r. clagor. victorie regi. i. illo. De. edurit cu. de
Balaam egypto: cui. fortitudo filis e. r. n. o. c. e. r. o. r. No.
est auguriu. i. i. a. c. o. b. n. e. c. d. i. m. i. n. u. t. o. i. i. h. i. l. T. e.
p. o. r. i. b. o. l. u. i. s. d. i. c. e. t. J. a. c. o. b. r. i. s. i. l. q. d. o. p. a. t. s. i. t.
de. Ecce p. p. l. s. v. t. l. e. e. n. a. p. l. u. r. g. e. r. t. q. s. i. l. e. o. e. n. i.
g. e. t. N. o. a. c. c. u. b. a. b. i. t. d. o. n. e. c. t. e. n. o. z. e. t. p. d. a. r. o. c.
c. i. s. o. z. s. a. n. g. u. i. n. e. b. i. b. a. r. H. e. c. i. b. i. Q. u. e. b. n. d. i.
c. r. i. o. f. m. A. l. b. v. b. i. s. c. s. e. q. u. e. n. t. i. f. i. l. i. p. r. i. n. e. t. d. e. c. e.
p. t. i. c. l. a. r. e. s. b. n. d. i. c. t. o. e. s. P. r. i. a. e. i. m. u. n. i. t. a. s. p. e. c.
c. a. t. o. z. c. o. r. p. a. l. i. u. r. e. q. d. d. i. c. N. o. e. i. d. o. l. u. i. n. i. a.
c. o. b. v. e. l. i. m. u. n. i. t. a. s. p. e. c. o. z. p. s. p. u. a. l. i. u. r. e. h. e. s. t. q. d.
d. i. c. n. e. c. v. i. d. e. t. s. i. m. u. l. a. c. r. u. m. i. i. h. i. l. S. e. d. a. e. d. i. n. u. z.
a. u. t. i. l. i. u. r. e. h. e. s. t. q. d. d. i. c. D. n. s. d. e. e. i. c. u. e. o. T. e. r.
t. i. a. e. a. d. m. o. n. i. t. i. o. p. d. i. c. a. t. o. z. r. h. e. s. t. q. d. d. i. c. c. l. a.
g. o. z. v. i. c. t. o. r. i. e. i. l. l. o. e. Q. u. a. r. t. a. e. d. e. m. u. d. o. e. d. u.
c. t. i. o. r. h. e. s. t. q. d. d. i. c. D. n. s. d. e. e. d. u. r. i. t. c. u. d. e. e. g. y.
p. t. o. Q. u. i. r. a. e. i. r. e. g. n. o. p. s. i. m. u. t. i. o. r. o. b. o. r. a. t. i. o.
r. h. e. s. t. q. d. d. i. c. c. u. i. f. o. r. t. i. t. u. d. o. f. i. l. i. s. e. n. i. n. o. c. e. r. o.
t. i. a. S. e. x. t. a. e. h. u. a. n. e. s. a. p. i. e. e. u. a. c. u. a. t. i. o. r. h. e. c.
e. s. t. d. u. p. l. e. x. v. l. q. r. u. a. d. a. i. a. l. e. i. r. e. l. l. e. c. t. u. r. e. h. e. s. t.
q. d. d. i. c. N. o. e. s. t. a. u. g. u. r. i. u. i. a. c. o. b. v. l. q. r. u. a. d.
c. a. m. a. l. e. e. f. f. e. c. t. u. r. e. h. e. s. t. q. d. d. i. c. n. e. g. d. i. u. i. a. t. o.
i. n. i. l. l. i. S. e. p. t. i. a. e. d. i. u. i. n. e. s. a. p. i. e. r. e. p. l. e. r. i. o. r. h. e. c.
i. t. e. z. e. s. t. d. u. p. l. e. x. v. l. q. r. u. a. d. t. p. a. l. i. a. r. h. e. s. t. q. d.
d. i. c. T. i. p. o. l. u. i. s. d. i. c. e. t. i. a. c. o. b. v. l. q. r. u. a. d. s. p. u.
a. l. i. a. r. h. e. s. t. q. d. d. i. c. r. i. s. i. l. l. i. q. d. o. p. a. t. s. i. t. d. e. D. o.
r. a. n. a. e. p. h. i. d. e. n. t. i. a. i. f. i. d. e. r. h. e. s. t. q. d. d. i. c. E. c. c. e. p. o.
p. u. l. v. t. l. e. e. n. a. N. o. n. a. e. e. x. u. l. t. a. t. i. o. i. s. p. e. r. h. e. s. t.
q. d. d. i. c. q. s. i. l. e. o. e. n. i. g. e. t. D. e. c. i. m. a. e. r. e. f. e. c. t. i. o. i. c. h. a.
n. t. a. t. e. r. h. e. s. t. q. d. d. i. c. N. o. a. c. c. u. b. a. b. i. t. d. o. n. e. c.
t. e. n. o. z. e. t. p. d. a. S. u. t. a. u. t. i. s. l. l. e. b. n. d. i. c. t. o. e. s. c. u. s. u.
i. s. b. n. d. i. c. t. o. i. b. u. t. r. e. d. e. c. i. q. s. o. i. s. b. n. d. i. c. t. a. p. o.
e. x. c. e. l. l. e. n. t. i. s. s. i. m. e. r. e. c. e. p. i. t. P. r. i. m. a. e. m. r. e. s. e. d. a. m. i.
s. u. m. o. h. a. b. u. i. t. q. n. e. c. v. e. n. t. a. l. i. e. v. n. o. s. p. e. c. a. u. i. t.
T. e. r. t. i. a. i. t. h. u. i. t. i. e. o. q. g. r. a. p. l. e. n. a. f. u. i. t. Q. u. a. r.
t. a. h. a. b. u. i. t. q. o. i. u. m. p. f. e. c. i. s. s. i. m. e. d. o. c. t. r. i. n. e. f. u. i. t.
o. p. e. Q. u. i. n. t. a. h. a. b. u. i. t. q. d. m. u. d. o. o. i. n. o. s. e. g. r. e.
g. a. r. i. s. s. i. m. a. f. u. i. t. S. e. x. t. a. h. a. b. u. i. t. q. i. r. e. g. n. i. s. o.
l. i. o. i. n. y. r. e. g. e. g. i. l. e. i. p. a. i. r. e. g. i. n. a. m. i. s. e. r. i. e. s. b. l. i. m. a.
r. a. f. u. i. t. S. e. p. t. i. m. a. h. a. b. u. i. t. q. a. i. a. l. e. s. e. n. s. u. m.
o. i. n. o. e. u. a. c. u. a. u. i. t. D. e. c. i. m. a. h. u. i. t. q. s. u. p. o. i. s. f. i.
d. e. i. e. m. i. n. e. r. i. a. e. m. i. e. b. a. t. N. o. n. a. h. a. b. u. i. t. q. u. i. a.
c. a. m. a. l. e. a. f. f. e. c. t. u. r. n. u. l. l. u. h. a. b. u. i. t. i. q. u. a. e. t. i. a. f. o.
m. e. s. p. e. r. i. e. x. t. i. n. e. t. f. u. i. t. D. e. c. i. m. a. h. u. i. t. q. d. i. u. i.
n. a. s. a. p. i. a. p. l. e. n. a. f. u. i. t. q. i. p. a. z. s. a. p. i. a. m. g. e. n. e. r. a.
u. i. t. U. n. d. e. c. i. m. a. d. u. o. d. e. c. i. m. a. r. t. e. r. t. i. a. d. e. c. i. m. a.
h. u. i. t. i. s. u. m. o. q. f. i. d. e. s. p. e. r. c. h. a. r. i. t. a. t. e. o. e. s. a. n. c. e. l.
s. i. t. E. t. s. i. c. p. e. z. q. l. i. c. s. e. d. a. p. n. c. i. p. a. l. b. n. d. i. c. t. i. o. b. a.
B l. a. a. i. n. b. n. d. i. c. t. i. o. e. b. n. d. i. c. t. i. s. s. i. m. e. p. o. i. s. c. u. o. m. i.
T. e. r. t. i. a. e. x. c. e. l. l. e. n. t. i. s. s. i. m. a. p. p. h. e. s. a. s. i. t. h. e. c. A. l. b. T. e. r. t. i. a.
b. n. d. i. c. t. o. d. o. b. n. d. i. c. t. i. o. p. n. c. i. p. a. l. i. p. i. b. a. l. a. a. h. i. N. u. e. r. i.
B. a. l. a. a. p. r. i. i. q. v. b. i. a. i. t. q. p. u. l. c. r. a. t. a. b. e. r. n. a. c. u. l. a. t. u. a. J. a. c.

cob: r. t. e. t. o. r. i. a. t. u. a. i. s. i. l. v. t. v. a. l. l. e. s. n. e. m. o. r. o. s. e. v. t.
o. r. i. i. u. r. t. a. f. l. u. i. o. s. i. n. i. g. u. i. v. t. r. a. b. n. a. d. i. a. q. s. i. r.
i. t. d. e. q. s. i. c. e. d. n. i. p. p. e. a. q. s. f. l. u. e. r. a. q. d. e. s. i. t. u. l. a. e. i.
r. s. e. m. e. i. l. l. i. e. n. t. i. a. q. s. m. u. l. t. a. s. T. o. l. l. e. t. p. p. t. e. r.
a. g. a. g. r. e. x. e. i. r. a. u. f. e. r. e. t. s. e. p. e. r. z. i. l. l. i. D. e. u. o. r. a. z.
b. u. r. g. e. t. e. s. h. o. s. t. e. s. i. l. l. i. o. s. l. a. g. e. t. e. o. z. p. r. i. n. g. e. t. r.
p. f. o. r. a. b. u. i. t. s. a. g. i. t. i. t. A. c. c. u. b. a. s. d. o. m. i. n. u. i. t. v. t. l. e. o.
r. q. s. i. l. e. e. n. a. q. u. a. s. u. s. c. i. t. a. r. e. n. u. l. l. a. u. d. e. b. i. t. Q. u. i.
b. n. d. i. c. e. r. i. t. t. i. b. i. r. e. i. t. i. p. e. b. n. d. i. c. t. a. r. q. m. a. l. e. r. e. r. e.
t. i. b. i. i. m. a. l. e. d. i. c. t. i. o. e. r. e. p. u. t. a. b. i. t. h. e. c. i. b. i. D. i. c. i. t.
a. t. A. l. b. v. b. i. s. c. c. e. r. y. q. i. h. a. c. b. n. d. i. c. t. o. e. n. o.
n. e. b. n. d. i. c. t. o. e. s. s. u. t. q. o. p. h. e. s. e. P. r. i. a. e. m. u. l. t. i. p. l. i. c. a.
r. i. o. e. c. c. l. a. s. t. i. c. a. z. a. c. t. i. o. n. u. m. E. t. h. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. p. i. l.
l. u. d. q. u. o. d. d. i. c. i. t. q. p. u. l. c. r. a. t. a. b. e. r. n. a. c. u. l. a. t. u. a.
S. e. d. a. e. p. u. l. c. r. i. t. u. d. o. r. e. l. l. i. g. i. o. n. u. m. r. h. e. s. t. q. d.
d. i. c. t. o. r. i. a. t. u. a. i. s. i. l. T. e. r. t. i. a. e. o. r. d. o. r. i. s. t. i. t. u. t. o.
p. d. i. c. a. t. o. z. r. h. o. c. e. s. t. q. d. d. i. c. f. l. u. e. t. a. q. u. a. r. e. s. i.
t. u. l. a. e. i. Q. u. a. r. t. a. e. s. t. r. e. g. n. i. i. n. d. a. t. i. c. i. t. r. a. s. t. a. r. i. o.
r. h. o. c. e. s. t. q. d. d. i. c. i. t. T. o. l. l. e. t. p. p. t. e. r. A. g. a. g. r. e. x.
e. i. Q. u. i. n. t. a. e. r. e. g. n. i. g. e. n. i. e. c. c. l. i. e. s. u. b. i. e. c. t. o. e. t.
h. o. c. e. s. t. q. d. d. i. c. i. t. D. e. u. o. r. a. b. u. i. t. g. e. t. e. s. h. o. s. t. e. s.
i. l. l. i. S. e. x. t. a. e. s. t. a. m. o. n. u. s. p. h. a. c. t. i. o. r. h. e. s. t. q. d.
d. i. c. i. t. o. s. l. a. g. e. t. e. o. z. p. r. i. n. g. e. t. S. e. p. t. i. a. e. a. n. t. i. p. i.
i. n. t. e. r. f. e. c. t. i. o. r. h. e. s. t. q. d. d. i. c. i. t. r. p. f. o. r. a. b. u. i. t. s. a. g. i.
c. i. s. D. e. c. i. m. a. e. a. s. o. m. n. o. m. o. r. t. i. r. e. s. u. r. e. c. t. i. o. e. t.
h. o. c. e. s. t. q. d. d. i. c. i. t. A. c. c. u. b. a. s. d. o. m. i. n. u. i. t. v. t. l. e. o.
N. o. n. a. e. t. o. n. o. z. r. m. a. l. o. z. r. e. m. u. n. e. r. a. t. i. o. r. h. e. s. t.
q. d. a. i. r. Q. u. i. b. n. d. i. c. e. r. e. r. e. Q. u. a. l. i. f. i. c. a. u. t. i. l. l. a.
t. e. r. t. i. a. p. n. c. i. p. a. l. i. s. b. n. d. i. c. t. i. o. c. u. s. u. i. s. p. r. i. c. i. u. l. c. o.
u. e. n. i. a. t. b. r. i. s. s. i. m. e. p. o. i. n. t. f. a. c. i. l. e. e. t. e. c. l. a. r. a. r. e. J. p. a.
e. m. f. u. i. t. v. t. s. u. p. r. a. s. e. p. i. d. i. c. i. t. e. s. t. s. u. m. e. a. c. o. s. i.
p. r. e. p. l. a. r. o. i. s. r. o. d. e. r. i. e. r. i. s. u. o. p. r. u. a. b. s. t. u. l. i. t. r. e.
g. n. u. i. u. d. e. o. z. q. r. e. g. e. g. e. n. u. i. t. e. x. p. i. a. n. o. z. r. p. o. s. e.
q. u. e. s. d. e. s. t. r. u. i. t. r. e. g. n. u. g. e. n. t. i. u. r. e. m. o. n. u. r. a. n.
t. i. c. h. p. u. l. s. t. i. q. u. e. f. i. l. y. s. u. i. o. r. e. i. t. e. r. f. i. c. i. e. t. f. m. s. i. n. i. a. m.
P. a. u. l. i. i. a. d. T. h. e. s. s. a. i. q. r. o. m. i. s. b. o. n. o. s. r. m. a.
l. o. s. r. e. m. u. n. e. r. a. b. i. t. q. r. e. m. u. n. e. r. a. t. o. r. e. o. i. u. m. g. e.
n. e. r. a. u. i. t. r. i. p. m. n. o. b. i. n. p. m. i. u. d. o. n. a. u. i. t. H. e. c.
A. l. b. e. r. t. Q. u. a. r. t. a. b. n. d. i. c. t. i. o. p. n. c. i. p. a. l. i. s. B. a.
l. a. a. q. n. o. t. a. d. r. b. n. d. i. c. t. i. o. q. b. n. d. i. c. t. o. i. s. c. a. u. s. a. Q. u. a. r. t. a.
H. a. b. e. t. e. t. i. a. z. N. u. m. e. r. i. p. r. i. i. j. v. b. i. a. i. t. Q. u. i. e. t. b. n. d. i. c. t. o.
s. t. e. l. l. a. e. x. J. a. c. o. b. r. p. l. u. r. g. e. r. v. i. r. g. a. r. e. i. s. r. a. d. a. p. B. a. l. a. a.
c. u. r. i. e. t. d. u. c. e. s. M. o. a. b. v. a. s. t. a. b. i. r. q. s. o. e. s. f. i. l. i. o. l.
S. e. t. h. r. e. r. i. t. i. d. u. m. e. a. p. o. s. s. e. s. s. i. o. e. i. u. s. h. e. r. e. d. i.
t. a. s. S. e. y. r. c. e. d. e. r. i. n. i. m. i. c. i. s. s. u. i. s. i. s. t. q. o. f. o. r. t. i.
a. g. e. t. D. e. J. a. c. o. b. e. n. i. t. q. d. n. e. t. r. p. d. e. r. e. l. i. q. u. a. s.
c. i. u. i. t. a. t. i. o. H. e. c. i. b. i. D. e. c. a. u. t. b. n. d. i. c. t. i. o. f. m. a. l.
b. e. r. t. u. v. b. i. s. c. l. e. q. u. e. r. i. t. d. i. u. i. d. i. f. i. n. s. e. p. t. e. p. r. e. s.
S. e. d. a. e. b. n. d. i. c. t. i. s. s. i. m. e. v. i. r. g. i. n. i. s. g. e. n. e. r. a. t. i. o.
P. r. i. m. a. e. b. n. d. i. c. t. i. s. s. i. m. e. v. i. r. g. i. n. i. s. g. e. n. e. r. a. t. i. o.
S. e. d. a. f. i. l. y. d. e. i. e. x. i. p. a. i. n. c. a. r. n. a. t. i. o. T. e. r. t. i. a. v. i.
c. i. o. z. d. e. s. t. r. u. c. t. i. o. Q. u. a. r. t. a. h. o. m. i. n. u. l. b. e. r. a. t. i. o.
Q. u. i. n. t. a. b. o. n. o. z. p. s. i. m. u. t. i. o. S. e. x. t. a. b. o. n. o. z.
d. o. n. a. t. i. o. S. e. p. t. i. m. a. m. a. l. o. z. d. a. m. n. a. t. i. o. P. r. i.

Bermo. x. De annūciatiōe marie

intelligit p h qd d. Dicit stella ex Ja-
cob. Sed ex h qd d. r p surget gga te iust.
Tena ex h qd d. r p cuncti duces Moab
Quina p h quod d. r erit idumea posses-
sor. Quinta p h quod d. r. Israhel p o for-
tior. Sexta p h qd d. r. de Jacob erit q
vnt. Septima p h quod d. r. p daret reliq/
as dicitur. Patz q qd h e qz ptes ois te
dicos h? vltime pcedit r pcedit a bñ di-
ctio. bñssime h gis: q est radix r cā oim bñ
dictionum. Quicqd em est causa cause: est
causa oim seqntiū causator. Un cū brissi/
ma hgo fuerit cā generatiōis corpalis filij
dei: illa sit cā oim bñdictionū. piz q i ipsa
sua bñdiciōe alie oēs bñdiciōes causaliter
sunt icluse. Nec Albre. Et iō non solū illi
dicere possum? cū anglo. Bñdiciō tu i mu-
lteribz. h bñdiciō tu i oibz creatur p quam
creatoēs s a filio e bñdiciōe. cui sit honor
p hñis glia p infinita secla seclor Amen.

De eadem hñis annunciatione
Sermo. x.

Enedixisti do

B mne tenā tuā adisti captiuita-
tem Jacob. Remisisti iniquitatē
plebis tue. ps. lxxxiij. Per saluatorē ange-
licam factā beatē hñi ex pte dei: humana
natūra q pmo erat maledicta r excōdicata:
rēmedicta r absoluta ac reconciliata fuit
Dicit ei iura q si papa ex certa scia aliqū
excōdicatū salutauit aio cū absoluedi (q/
uis hba absolutōis nō dixerit) eo ipso absol-
uit ab excōdicatōe. c. si aliqñ. r ibi glo. de sen.
excō. argu. in. c. cū olim essem. r p uile. et. c.
Adrian. lxxij. di. r. ca. pacē. r cōle. dist. ij.
Nā r pnceps sola volūrate manumittit h
uim. l. apud eū. ff. de manumiss. Ergo mul-
to magi absolutū salutatio dei: bñdiciōes tra-
it hñi i psona totū hñane nature. De q
pnt ad ppositū nostrz exponi hba pposita.
Sup qbz duas tm p dicatorēs faciem?
Prima appellabit adimpletōis
Sōa p o r vltima fructificatiōis
Prima pars huius sermonis que d:
adimpletōis.

N beatissima hñe adimpletas
esse oēs bñdiciōes p Moysen
vatas filijs Israhel: non est difficile
demonstrare. Un sciēdū est q ipe Moy-
ses bñdixit populū Israhel obseruare pcepta
dei: v. p daret. Deur. xxvij. di. Bñdiciō autē

in ciuitate. bñdiciō i agro. bñdiciō fructu vñ-
tris tui: r fructu terre tue. fructusqz iumētōz
tuoz. r greges armētōz tuoz: r caule ouiu
tuaz. benedicta horrea tua: r bñdiciō reli-
quie tue. bñdiciō eris ingredies r egredies
Dabit dñs inimicos tuos q purgent ad
uersum te corruētes i pceptu tuo: p vñā vi-
am veniet ptra te: r p septem fugiet a facie
tua. Emitteret dñs bñdiciōz sup cellaria tua:
r sup oia opa manū tuaz. bñdiceretqz tibi
in terra quā accepis. Suscitabit te dñs in
populū suū sicut iurauit tibi. si custodieris
mādata dñi dei tui: r ambulaueris in vijs
ei. videbūtqz oēs terraz populi q nomē
dñi inuocatu sit sup te: r timebūt te. Abū-
dare te faciet dñs oibz bonis. fructu vñ-
tris tui: r fructu iumētōz tuoz: r fructu terre tue
quā iurauit dñs patribz tuis vt daret tibi
Aperiet dñs thesaurū suū optimū celoz: vt
pluuia tribuat terre tue i ptempus. Bñdiceret
qz cū opibz manū tuaz: r fenetrabis gē-
tibz multz: r ipe a nullo feret accipies. Cōsti-
tuet te dñs i caput nō i caudā. r eris sp sū-
pra r nō subter. Nec tibi. Ubi fm Albertū
sup missus est. c. cervij. ponit dñs nouem
bñdiciōes. Prima ē grā pēpāratiōis. et hec
significat cū d. Bñdixit in ciuitate. Se-
cūda est grā actōis. Et hec tenorā cum d:
Bñdiciō i agro. Un glo. ibidem ait. l. habe-
bis bñdiciōē pēpāratiōis r actiue. Tercia
est puritas tenorōis. r hec tenorā cū d: Fru-
ctus vñtris tui Quarta ē vtilitas bonē opē-
ratiōis. r hec significat cū d. fructu terre tue
Quia ē alijs fructificatiō. r hec ē triplex.
I. i laicis. l. clerie. r religiosis. p mū signifi-
cat r i iumēta. scdm p armēta. tertiū p ope-
caulas ouiu. Sexta ē p mū frugalitas. et
hec ē duplex. vñ qz ad actū. r hec tenorā cū
d. Bñdixit horrea tua. vbi glo. ait. p mū
custodiā. vñ qz ad habitū. r h est qd d.
Bñdiceret reliquie tue. Un glo. ibidem ait. l.
bona volūtas q remanet post opa. Septi-
ma est felix psumptio. r hec est duplex. l.
qz ad opationē boni. r h est qd d. Bñdi-
ctus ingredies. vel qz ad euasione mā-
li. r hoc est qd d. Bñdixit egredies. vbi
glo. ait. Ingres in pceptiōē p mū. r egre-
diens ab hac vita ad eternā. Octaua ē vi-
croia rērationū. r hoc est qd d. Dabit do-
min? inimicos tuos rē. Nona est cū rētatō-
one pñctus. r hoc est qd d. p vñā viāz ve-
nient rē. Decima est spūalis rēfectio. r hec
est duplex. l. ex grā cōtemplatiōis vñ cōm-

Benedi-
ciones
Moysi

tristitudo. Et ppter h dicit. Emitte dñs bñdicti
onē sup cellaria tua. Ut ex labore satisfactio
nis. Et h ē qd dicit. et sup oia opa manuū tu
arū. Unde dicitur celestiu donoz multiplicatō
Et h ē qd dicit. Bñdicer tibi i terra quā acce
peris. Un ibi glo. ait. Gra celestiu multiplica
tio donoz. Duodecima ē scōz associatō. et hec
notat cū dicit. Suscipiat te dñs de tu sibi
pplm scm. Tredecima ē hostibz timor in
cussio. Et ppter h dicit. Tudebūt oēs ppli fraz
q nomē dñi invocātū sit sup te et timebūt te
Quarta decima ē spūaliū et spūaliū successio
Et ppter h dicit. Abū dare te faciet dñs oibus
bonis. Quinta decima ē in sctis pseratio
Et hec ē triplex. Un in religiosis. et hec nota
tur cū dicit. fructu vteri tui. Un i cleris. et hec
significat cū dicit. et fructu iumentoz. Vel i lai
cis. et h ē qd dicit. et fructu fructe tue. Sexta deci
ma ē abū dāria diuine sapie. Et ppter h dicit.
Apter dñs thesaurū suū optimū. Decima
septima ē doctrie peminētia. Et h ē qd dicit.
ut pluriā tribuat i te p suo. Decima octaua
est bonoz opoz frequentia. Et h ē qd dicit. Bñ
dicetqz cū opibz manuū tuarū. Decimo
na ē dignitatē excellētia. Et hec ē triplex. si
dādo et nō accipiendo. qz beati ē dare qz ac
cipere. Act. x. et xvij. q. i. c. p. dicator. et de cele
stis. c. cū. Dicitur h. p. sane. Et ppter h dicit. Tu
fenerabis gētibz multas. Vel in regēdo et nō
subessendo. Et hoc est qd dicit. Constitue
te dñs i caput et nō i caudā. Vel i exaltādo
et nō i dēpresso. Et ppter hoc dicit. Et eris spū
pra et nō subter. Ubi glo. ait. Quia ex ma
gister et nō discipul. dñs et nō seru. platur
et nō subdit. ¶ Iste aut omēs bñdictiōes
fm Albertū vbi s. pueniūt beatissime pgi
ni. ut patet singulas discunt. qz declara
re piculariter i ipa pgiē cā breuitatē omittit
to. magis qz patet ex dictis i fmōe pcedenti.
¶ Bñdictiōes qz daret ab ipō moysē filiis
israel singulis in piculari eidez beatissime
pgiē pueniunt. qz habent Deut. xxxij. vbi
ait ad Ruben. Uniat ruben et nō moriatur
et sit paru in numero. Ubi tria dicuntur d
Ruben. Prīmū qz viuatur p gram. qz gra dei
vita eterna. ad Ro. vi. Et h intelligit per il
lud qd dicit. viuatur. Scdm est qz nō moriatur
p pccm. Alia em qz pccauerit ipa morietur
Ezech. xviij. et xxiij. q. iij. c. si habes. Et p
pter h dicit. nō moriatur. Tertiū est qz paru sit
numero. i. paucos sibi filios habeat in bono
Que omia excellēissime fuerūt i ipa pgiē
bñdicta. i. qz ois gra vite fuit. et qz nūqz pcca

uit. et nulla sibi similem in pntibz habuit.
Nec alter? vbi s. c. c. c. c. Qui enī. c. sequi
ait. Nec autē est bñdictio Jude. Audi dñe
vocē Jude. et ad populū suū introduc eum
Man? ei? pugnabit p eo et adiutor illius
tra aduersarios ei? erit. In q bñdictiōe
quorū ponunt. Prīmū pū exauditiō. Se
cundū ad populū introductiō. Tertiū ē
suppō? defensio. Quartū est alioz pfectio.
Nec at oia excellēissime fuerūt i beatissime
pgiē. in q fuit exauditiō in sumo. Nā. iij.
Re. ij. ipi dictū fuit i psona Betabe. Pe
te mater mī qd vis. nō em fas est ut autaz
facie meā ate. Et in psona Hester ei dicit. Ne
ster. iij. c. Et si dimidiū regni mei petieris
imperabis. Ipam em pgiē filius ei? nihil
ei negās honorat. Ite introductiō populū
ei puenit. qz vel colūna nubis populū in ter
ram pmissionis introducit. Ite suppō? defen
sio in ipa in summo fuit quā hostis nunqz
vel leuiter ledere potuit. Ite alioz pfectiō
ipa fuit qz nos ab hoste maligno ptegit. hec
Alb. ¶ Bñdictio at Leui fuit hec. Pater
ctio tua et doctria tua a viro scō tuo quē p
basi i tēatōe. et iudicasti ad aqz ptraditi
onis. Qui dixerit pī suo et mī sue. nēdo
vos. et filio ignoro vos. et nēdēt filios su
os. hi custodierit eloquiū tuū. et p actū suū
fauuerūt. Iudicia tua o Jacob et legē tuā
istū. ponēt i hīmiama i furore tuo et holo cau
stū sup altare tuū. bñdic dñe fortitudinem
ei? et opa manuū illi? suscipe. Pcutē dōsa
inimicorū ei? et qz edū illū nō pūrgāt. hibi
In q bñdictiōe nonē ponūt. Prīmū ē vite
pfectiō. ibi. pfectiō tua. Scōz ē doctrie alti
tudo. ibi. et doctria tua. Tertiū ē ppi educiō
ibi. a viro scō tuo. Quartū ē oim adnegatiō
ibi. qz dixerit pī suo et mī sue nēcio vos. p
uādo exhortatōz saluator. Mat. xij. dicit
tis. Dis qz reliquit pīz aut mīz ppter me. cē
tuplū accipiet et vitā etnā possidebit. Qui
tū ē pceptoz et pīlīoz iplētō. ibi. qz custodi
unt eloquiū tuū. Septimū ē p alīs itercessio.
ibi. ponūt i hīmiama i furore tuo. Septimū
est de passioe glārō. ibi. bñdic dñe fortitu
dine ei? Octauū ē remūeratiō d opibz bonis
ibi. opa manuū ei? suscipe. Nonū ē hostiū
destructiō. ibi. pcutē dōsa inimicorū ei? Quasi
at i bñdicta pgiē hec oia fuerūt. ut ait Alb.
vbi s. c. c. c. c. facile videre. Ipā ei fuit pfe
ctissima i vita. et altissima i doctria qz tota le
gem sciuit. Xpm qz de suo vtero eduxit. qui
ibi quadraginta hebdomadibz sepe dicitur.

Bermo. x. De annūciatiōe marie

miū ēuit. Item oīa abnegauit et pfectissi-
mā paupertatē hūit. ac oīa pcepta acōsilia i
sumo ipseuit. et p alijs intercessio excellētissi-
ma illa fuit. q oībo dñz placauit. et adhuc
p nob pūno intercedit. Itē p filiū summā
passiōē hūit et sumā bz d passiōē gloriōz
Itē: sumas et nobilissimas actiōes hūit
sumā etiā remuneratōz accepit Itē qz sibi et
oībo nob hostē viciā et q nūqz viciā fuit. su-
p mū et hostē cūp hū repozauit. et sic pz q
lit beatissima ego hūit benedictiōes Leuit.
¶ **De Albr.** ¶ Bñdictiōe bēami hec fuit
Bēamin amātilim? dñi hēabit p fide
in eo qñ i thalamo rota die cōmorabit: et
ter hūeros illi? req̄lcer. hec ibi. In q bene-
dictiōe fm Albr. vbi s. c. seq̄nti. qtuor po-
nūt. Primū ē p oībo dilectō. ibi. Bēamin
amātilim? dñi. Sōm ē securā hēatio.
ibi. hēabit p fide. Tertiū ē diuina hēbita-
tio. ibi. qñ i thalamo rota die cōmorabit.
Quartū ē in opibz illi? electatio. ibi. inter
hūeros illi? req̄lcer. Hec āt oīa hūit i sumo
biā ego. q sup oēs puras creaturas dilecta
est a dñio et securissima hēat i regali solio
et q hēat diuinas corporalis. et q prudētis-
sima mlier i oībo electabit viz et filiū suū
hec Alb. ¶ Benedictiō āt ioseph hec fuit.
De benedictiōe dñi cā ei? de pomis celi et
roze atqz abyssō sibi cēte. de pomis fructuū:
solatqz lune: de fēice āt qz mōtiū. d pomis
collū etnoz. et de frugibz frē et de plenitudie
ei? benedictiō illi? Qui appuit i rubo velat
sup caput ioseph et sup fēice nazarei inter
frēs suos. h ibi. Que benedictiō fm Albr.
vbi s. c. cxxij. i octo p̄lstit. Primū ē diuine
dilectiōis p̄gustatō. ibi. de pomis celi et roze
Ros in qzū illuminat intellectū. pomū in qzū
refic affm. Sōm ē i hūanitate xpi delecta-
tio. ibi. atqz abyssō sibi cēte Tertiū ē i opibz
xpi refectō. ibi. de pomis fructuū sol. Quar-
tū ē de gñis ecclie iocū datō. ibi. et lūe. Quin-
tū ē de gñis et fructibz āt qz parz exultatio.
ibi. de fēice āt qz mōtiū. Sertū est moder-
noz pfectoz p̄gulariō. ibi. d pomis etnoz
collū. Sēprimū ē de glā ecclie triūphātis ex-
ultatio. ibi. de fructibz frē et de plenitudie ei?
benedictiō illi? ¶ Quartū ē glie xpi hois p̄ci-
pariō. ibi. benedictiō illi? q appuit in rubo.
Hec āt oīa brissima ego hūit i sumo. q su-
mā diuine dilectiōis nō em p̄gustatōz sē etiā
cōmestōz et totū i se māna hūit. sumā qz i
xpi hūanitate dilectōz et delectatōz hūit qñ
lū dēat corā eo i oībz frāz et singulos dies

¶ Proū. viij. Itē de pfectu ecclie p̄gulariōē
q: sumā ad ipaz hūit caritatē Itē d primā
citate exultatōz a qbo duxit origies. et qz
possederat pfectōz. Itē d pfectu modero
rū p̄gulariōēz hūit. Quibz oībo ipa m̄grā
fuit et dur acereplū. Itē de ecclie triūphātis
glā sume gaudebat: vt p̄te illi? ipatriz et re-
glā. de glā āt hois xpi nō p̄tēz totū hēbat
cū q vna ē i nata familiar? i grā. i glā ipm et
suā glāz p̄l qz se et suā ppriā dilexit et dili-
git. Sic i grā p̄stat m̄l esse brissimā p̄gines
oēs benedictiōes ioseph i sumo hūisse ¶ **Hec**
Alb. ¶ Benedictiō āt gad hec fuit. Bene-
dictiō i latitudie gad qñ leo req̄uit. cepitqz
gladiū et fēice: et vidit p̄ncipatū suū q i p̄e
sua doctor ēet reposit? q fuit cū p̄ncipibz po-
puli sui. et fecit iusticias dñi et iudiciū suū cū
isrl. hec ibi. De q benedictiōe dñi Alb. vbi s.
c. seq̄nti q ser p̄p̄hēdit. Primū ē regni villa-
tatō. ibi. benedicti? i latitudie gad. Sōm
est p fortitudinē req̄erio. ibi. qñ leo req̄uit
Tertiū ē hostiū s̄iectiō. ibi. cepitqz gladiū
Quartū ē cūp hū adeptiō. ibi. et fēice. Quir-
tū ē sui p̄ncipat? cognitio. ibi. et vidit p̄nci-
patū suū. Sertū ē doctor apd ipz repositō
ibi. q i p̄e sua doctor ēet reposit? hec āt oīa
in sumo hūit brissima ego. s. pmo regni di-
latiōz. qz a sol ortu et occasu beatā ipam di-
cūt oēs generatōes q est regia celi et mūdiz
angeloz atqz hoīm q fortitudinē et requiez
atqz de hostibz victoriā hūit i sumo: vt iāz
plures declaratiōes est: sumāqz ipm adeptiō
nē hūit: suūqz p̄ncipat? cognitōz hūit i sumo.
qz sup oēs choros āgloz et puras crea-
turas exaltata diuina opatōz ile et glām ple-
nitus cognoscat. Itē doctoris repositiō apd
ipam fuit i summo. qz ille m̄groz optimus
non ē mēsiō reposit? req̄uit i vtero ei?. Et
sic p̄z qñ brissima ego habuit bñdictiōē
Gad i sumo. Hec Albr. ¶ Bñdictiō autē
Dan hec fuit. Dan catul? leonis flet lar-
giter de balan. Que bñdictiō fm Albertuz
vbi s. c. cxxv. tria p̄lectit. Primū ē hūili-
tas. ibi. catul? Sōm fortitudo. ibi. leōis
Tertiū ē largitas. ibi. flet. Hec āt bñdictiō
in ipa p̄gie glōsa excellētissime fuit. q vt s
in p̄e. iij. h? opis. fmōe. iij. et iij. pbatū ē
sup oēs creaturā fuit humillima atqz fortis-
sima: a deo q vicit mūdū: deū et diabolu
Itē fuit largissima. nā deo dedit mūdū. hoī
regni celoz et ipm deū. ¶ Bñdictiō sō Ne-
pralim hec fuit. Nepralim abūdantiā p-
fructuz. et plenus erit de bñdictiōibz dñi.

mare et meridie possidebit. Dicitur Albertus
vbi. s. c. sequenti. q. bñdictio ista pphēdit q.
tuor. Prīmū ē a bñdātia donoz spūaliū. ibi
abūdātia pfruct. Scdm ē plēitudo bonoz
celestīū. ibi. plen' erit bñdictioibz dñi. Ter-
tiū ē pccōz pñsio. ibi. mare. Quartū ē iusto-
riā pñsario. ibi. meridie possidebit. Nec autē
oīa i sūmo fuerūt i brā fōgie q. et grā plēa fu-
it et sup oēs glōsa. et pccōz recōsiliatīz et me-
diatīz ac saluatīz: et iusto pseruatīz. Et
sic bñdictioes neptalim hūit. Nec Albertus
¶ Bñdictio ē azer hec fuit. Bñdict' i iust'
azer. sit placēs fratribz suis. ringat i oleo pe-
dē suū. fenu et es calciamētū ei'. sic dies iu-
uētut' ita et senectut' tua. Nec ibi. Nec ē bñ-
dictio fm Alber. vbi. s. c. cervi. pñner ser.
Prīmū ē filioz mltiplicatō. ibi. bñdict' in
filijz azer Scdm ē fratz dilectō ibi. sit pla-
cēs fratribz suis. Tertiū ē misericōdie abūdātia
ibi. ringat i oleo pedē suū. Quartū ē incor-
ruptibil' patia. ibi. fenu et sonora do-
ctrina. ibi. es calciamētū ei'. Sertū ē in bo-
no pñuatio pseruatīe. ibi. sic dies iuētū-
tis tue. Nec autē oīa mñifestissime fuisse i be-
ata fōgie: p. ex p. dicit' cū sit oīm bonoz mñ.
ac plēa charitate ad dñm: et dilectōe ad pri-
mū reginaz mie. sūmeqz parie et doctrine. ac
q. i bono pseruatīe. Nec Alb. ¶ Post hec
aut posuit Moyses vbi q. Dicit. xxij. bñ-
dictioz oīm fil' dicit'. Nō ē d' ali' et d' rectif-
sim' ascēsor celi auxiliator tu'. Magnificē-
tia ei' discurre nubes. habitaculū ei' fursū
subrebr brachia tua sempiterna. eijce a facie
tua inimicū. dicetqz dñe. habitabit israel
pñdēt. et sol'. Jacob i terra frumētī et vini:
celiqz caligabūt roze. brūs es tu isrl'. q. s. filis
tui pple q. saluar' i dñō scutū auxiliū tui. et
gladi' gl'e tue d' tu'. negabūt te inimici tui
et tu eoz colla calcab. Nec ibi. In hac autē
bñdictōe fm Albertū vbi. s. c. sequenti nouez
pñner. Prīmū ē veri dei cognitio. ibi. Nō ē
d' ali' et d' rectissim'. Scdm ipi' dei auxi-
liatio. ibi. ascēsor celi auxiliator tu'. Et hec
auxiliatio ē q. dñplex. Pño apls spm scm
in terrā mittēdo. ibi. Magnificētia ei' dis-
curre nubes. Scdm op nob pñm iterpellan-
do. ibi. habitaculū ei' fursū. vbi glōsa ait.
Corp' a mortuis suscitauit. et i dextera pñs
collocauit et p nob itercedit. Tertiū grāz p-
ueniētē et coopantē pñgēdo. ibi. subrebr bra-
chia tua sempiterna. Quarto hostē ipē dicitē
repellēdo. ibi. a facie tua inimicū. iuxta illd
Joh. xij. Nūc pñnceps h' mōi eijcet foras.

Tertiū pñcipale i bñdictōe ista ē timoris
mali ablatio. ibi. habitabit isrl' pñ. Quartū ē
saturitat' boni possessio. ibi. sol' ocul' iacob
in terra frumētī et vini. Quintū ē pfecta visio
dei p spēs. ibi. celiqz caligabūt roze. vbi glō.
ait. p. s. brili ac leuissima dei cognitōe. Ser-
tū ē sūme bñitūdis pphētio. ibi. brūs es tu
isrl'. Septimū ē oibz creatur' pñlatio. ibi. q. s.
filis tui pple q. saluar'. Octauū ē diuīa s. b-
uētio. Et hec ē duplex. s. vñ nos iuuando p
malū ibi. i dñō scutū auxiliū tui. vñ ad bonū
opandū. ibi. gladi' gl'e tue d' tu'. Nonū ē
hostiū sbiectio. et ē duplex. Una q. nos
pñiēdo mō: faciūt nob coronas i futuro.
Et ad h' ppositū exponit q. dā glō. iuxta illd
ps. cxvij. Supra dorsū meū fabricauit
pccōzes. et notat ibi. negabūt te inimici tui
vbi glō. ait. s. i pñti vita. Alia q. d' eoz
pena nob i futuro erit exaltatō. ibi. tu eoz
colla calcab. Et ita itelligit illd ps. Et abi-
tur iust' cū viderit viditā. Nec autē oīa bea-
tissima fōgo possedit i sūmo Ipa ei sup oīm
creaturā deū cognit. et nobilissimo auxilio i-
nira. s. sup filiū suū dilectissimū corpe aia
glōsa ascēdit. et i mñissima oīs timor' ma-
li s. vmbra illi' q. dicit. et rōzere voluptatis
ei' sup oēs iebriatā fuit. pfectissimāqz hūa-
nitat' et trinitat' ipi' cognitōz hūit i sūmo. et
supmā p' filiū bñdictōz apphēdit: ac super
oēs puraz creaturaz ordies vt supior exal-
tata fuit. diuīnūqz auxiliū sup oēs habuit
cū q. maria et excellētissima op a fec. Itē i-
mīcū nō tñ i celo s. etiā i tra s. b. pedibz cal-
cauit. Sic q. p. q. l' bñissima fōgo bñdictio
nes singloz singlarū. et vñūsoz vñūsalit'
singlas et vñūslas possedit i supremo. Nec
Alber'. Et nō solū ipa fuit bñdicta s. etiā
p eā oēs hoies sūt bñdicti. Vñ ipi' nascēti
dicere pñuit d' illd Gen. xij. In te bñdict'
vñūse cognatōes sūt. Ipa em fuit illud se-
mē abrae cui dicit' fuit Gen. xij. Bñdict'
in semetuo oēs gētes sūt. Quāta ac sup te
etā fōginē venerit dei bñdictō dñm strati p
p illd Pro. x. vbi dñ. Bñdictō dñi sup ea
pñt iustū. Et q. ipa fuerit oīm iustissima: vt
pbatū ē s. i q. pte b' opis. fñmō ē iij. non
pr dubitāri ipaz sup oēs alios fuisse a dñō
bñdictā. Si igit bñdict' ē d' d' d' d' d' d'
archā suā recepit i domo sua. ij. Re. vj. et ij.
¶ Paral. xij. Quāto magis bñdict' bñissima
fōginē q. ipm i vtero suo recepit. Et sic bñ-
dict' oibz q. timēt ipm. vt dñ. ps. cxij. Et si
ille q. pñ' ē ad mīlōiā bñdict'. Prouab.

Bermo.x. De annūciatiōe Marie

in. vii. r. ij. Re. ij. d. i. Bndicti vos q fecistis
miliaz. pfecto de ipa mte rei q sup omis ha
bitu genū timor? dei: r i mēdia oēs excessit
verificatū fuit illud Eccl. xxiij. In bndicti
oēs bndicti. vii illi dicere possum? illud Ju
dub. xij. Benedicta es tu filia a dño deo et
celo. illd. xv. eiusdē l. c. Bndicta es i eter
nū. Et nō solū ipa fuit bndicta sed etiā oīs
quod oēs ei. vii de ipa pōt dici deo illd Job
i. Quibz manuū ei bndixisti. Itē illi dicere
possum? illd. ij. Re. xxvij. Bndictū eloqui
mū. Si g in die iudicii dicit dei fili? ele
ctis Martij. xxv. Tētre bndicti rē. pfecto
sūt charissime genitrici dicit. Tēti mī mea
sup oēs bndictissima ad paratū tibi regnū a
plicitudine mūdi.

¶ Pars secunda hui? sermonis que dicit
fructificatiōis.

Qualit
pūo fit
bndict?

Up illa pba q dixit scā elizabeth
f. gini bndicere Luc. i. f. Bndict?
fruct? vētris tui. aut Ber. Nō iō
ille bndict? qz tu bndicta: qz ille
bndictus iō tu bndicta: qm ille in bndictiōi
bus re puenit. Qualit aut sit iste fruct? vteri
ginalis bndictus ostēdit Albert? vbi. s.
c. cccc. dices qz te bndictiōe ist? fruct? possu
mus loqui fm tres vias. vel qstū ad signifi
cationē. vel qstū ad suppositionē. vel quātū
ad sām. ¶ Quo ad pīmū dicit q ista bndicti
ōe habet quatuor significata. Est em bndicti
ōe maledicti euacuatiō. r est bndictiō omis
boni possessio. r est bndictiō feciditatis sup
exaltatiō. r est bndictiō pgratulantū collan
datio. r quolibet istoz modoz r oī alio mo
do fuit bndict? bñe pgris fruct?. Primo em
q ad maledicti euacuatiōz: r hoc triplicat. In
cidit em hō p pccm triplex maledictū. Pri
mū maledictū est fomitis punitiō. i. iclinatio
ad malū: r delectabilia carnis: iuxta illd ad
Roma. vij. Uideo aliā legē in mēbris meis
repugnāre legi mēris mee: r capitiū me du
centē in lege pccī. Sz beat? fruct? vētris bñe
pgrinis. i. iēsus ab oī fomite pccī r iclinatiōe
ad malū fuit immunis. vii. j. Per. ij. d. Qui
pccm nō fecit: nec dol? inuictus est in ore eius
Immo ipē est agn? dei q mūdi pccā abstulit.
Joh. i. De q Aug. in. c. nemo. de pse. di. iij.
ait. Nemo tollit pccā mūdi nisi xpus qui est
agn? rē tollēs pccā mūdi. Secūdu maledi
ctū inducū p pccm est labor iuētiēde pccā rē
vi. Sap. ix. d. Difficile extimam? q i terra
sunt: q in pfectu sunt cū labore inuenim?:
q aut in celis sunt qz inuestigabit? Fructus
aut? bñe pgris fuit bndict? qz nullā ignoran

tiā habuit sz oēm sciam. Dia et q fuerit: sūt
vel erūt in actu sciuit aīa xpi: iuxta illud ad
Heb. iij. Dia nuda sunt r apta oculis eius
Tertiū maledictū est necitas in cineratiōis.
de qua habet Ber. ij. Cinis es r in cinerem
reuerter? Un hōi dē Eccl. i. Quid supbis
terra r cinis? Sz fruct? marie ab hoc male
dicto fuit immunis. de q inq? pphā psal. xv.
Nō dabis sanctū tuū videre corruptiōem.
¶ Sed a significatio bndictiōis est oīs boni
possessio: fm illd dicit Abrahā Ber. xij. Be
nedicā tibi r magnificabo nomē tuū. f. q ad
tpalia r naturalia: erisq? bndict? f. q ad spi
ritualia r gūita. r i te bndicent oēs gētes. f.
q ad diuinitia. qz p xpm fructū bñe pgris q de
scēdit ab abrahā recipiūt hoīes bndictiōe
glie. Fruct? aut? hīc marie bndict? est oīs bo
ni possessiōe triplr. Primo qz habuit boni
tate humane nature in sūmo. vii Damasco
nus dē q assumptū dei fili? pmitias huma
ne malle. i. hūanitatē in ea puritatē q fuit in
Adā in statu innocētie. r pphā dicit Isā. vij
q emanuel part? ex pgrine bñe r mel come
der: vt sciat reprobare malū r eligere bonum
sz gracie. Dicit aut? comedisse. i. vnisse. sicut
qd comedit in corp? r vnit comedēti. Bu
ryz qd est pinguedo lactis. i. innocētiā: r mel
dulce. i. sapiam. Scdm bonū qd i se habuit
xpus est bonū diuine nature in sūmo: qz fuit
verus de? vii Apl's ad 1. cor. ij. inq. In q. f.
xpo habitat plenitudo testatis corporaliter. et
Act. i. d. De? erat in illo rē. Tertiū bonū ē
ex pūctiōe diuine nature cū hūana. r sic omē
bonū possedit in sūmo. De hac aut? pūctiōe
inq? Leo papa in quodā sermone. Salua
igit? vtrūq? pperate nature: r in vñā coeiste
plonā suscipit a maiestate hūilitas: a virtute
ifirmitas: et ab eternitate mortalitas: vt qd
nris remedijs pgruebat mori posset ex vno
r resurgere hēret ex altero. ¶ Tertia significa
tiō bndictiōis est congratulatiū laudatiō
De qua raphael angel? ad Thobīā r filiūz
ei? inq. Bndicite deū celi: r corā oibus vñe
ribus cōfitemi illi. qz fecit vobiscū mēdiciā
suā. Et hec est triplex. f. angeloz: hoīm: r rez
corporaliū. Angeli em laudāt r bndicunt frū
ctū vētris marie. qz p ipm restaurat? est nu
merus diminuit? eoz Un ecclia cant? deo pa
tri. Per quē. f. xpy: maiestātē tuā laudāt an
geli adorāt dñarios: r emūt pātes. Celi ce
lorūq? frutes ac beata seraphin socia exulta
tiōe cōcelebrāt. Hoīes fō bndicere r lauda
re debēt dñm iēsum: qz fact? est eoz frater du
cto? ac redemptor: in quo credentes saluant? vt

¶ Xpus est
bndictus
possessio
ne oīs bo
ni

Qualit
oīa xpm
laudant

ait ap[osto]lus Act. iij. et s[an]c[t]o Matt. xij. d[icitu]r. Et q[ui] p[ro]ph[et]a[rum] seq[ue]bant[ur] clamabant. osanna filio Dauid. b[en]edict[us] q[ui] venit in no[m]i[n]e d[omi]ni osanna in excelsis. Osanna aut[em] id[em] est q[uo]d obsecro salua nos. Ut igit[ur] q[ui] p[ro]ph[et]a[rum] significab[ant] p[re]s[ent]e veteris testam[en]ti. q[ui] s[an]c[t]o seq[ue]bant[ur] p[re]s[ent]e noui testam[en]ti. q[ui] o[mn]es d[omi]n[u]m gaudere et g[ra]tulari de salutatio[n]e n[ost]ra facta p[er] xpm. Tercio etia[m] alia corpo[ra] h[ab]uit p[ro]gratulari et laudare m[od]o suo p[ro]p[ter] fructu[m] v[est]ris marie. q[uia] aliq[ui]d m[od]o v[est]ra sunt cum suo creatore inq[ui]t ip[s]e facit[ur] est h[oc] q[ui] p[ar]ticipat cu[m] o[mn]i corp[or]is inq[ui]t i[n] ip[s]o corp[or]e habet. et ipe o[mn]ia remu[n]dabit et meliorabit. Et id[em] (vt habet Dan. iij.) Lantab[ant] tres pueri i[n] fornace di. B[en]edictio o[mn]ia opa d[omi]ni d[omi]n[us] et. v[er]g[il]i f[il]i. B[en]edict[us] q[ui] est fruct[us] v[est]ris marie fm triplice[m] significatio[n]e b[en]edictio[n]is. ¶ Qu[on]iam s[an]c[t]o ad suppositio[n]e b[en]edictio ista h[ab]et tria appellata: et poib[us] his reddit locutio[n]e. Est em b[en]edict[us] fructus iste triplici b[en]edictio[n]e. s[ic] nature: g[ra]t[ie] et gl[ori]e. et q[ui]libet h[ab]et est triplex. B[en]edictio ei nature in eo fuit triplex. habuit na[m]q[ue] corp[or]is b[en]edictio[n]e: aiam b[en]edicta[m] et deitate b[en]edicta[m]. Lozpus et fuit b[en]edictu[m] tripl[ic]e. Primo quo ad materia[m]: q[uia] ex materia incorrupta. s[ic] et puris simis sanguinib[us] brisime g[ra]tis fuit forma sum. vii. Sap. viij. inq[ui]t diuina sapia. Ad corpus inco[n]u[er]natu[m] accessi. Sec[un]do fuit b[en]edictu[m] in armonia: q[uia] optime p[ro]portionatu[m] cu[m] o[mn]imoda p[ro]p[or]tio[n]e humor[um]: adeo q[uo]d no[n] iacturisset aliqua infirmitate si d[omi]n[u]s vixisset et morte violente no[n] fuisset occisus: sed semio defecisset vt inq[ui]t Aug[ustinus]. Tercio fuit b[en]edictu[m] i[n] forma et hoc triplici. s[ic] i[n] co[n]gruetia quantitat[is]: i[n] elega[n]tia dispositio[n]is: et i[n] venustate coloris. et sic i[n] statura i[n] figura ac i[n] colore fuit pulcherrimus g[ra]tis fruct[us]. Qui inq[ui]t p[ro]ph[et]a ps. xvij. Spectolus forma p[re] filijs homin[um]: distula est gra i[n] labijs tuis: p[ro]pterea b[en]edixit te deus i[n] eternu[m]. Habuit q[ui] aiam b[en]edicta[m] iuxta illud Sap. viij. Sorrit[ur] sum aiam bona[m]. fuit q[ui] aia et b[en]edicta tripl[ic]e. Primo ratio[n]e mali ab ea elongari. s[ic] mali p[er]i somitis et ignorantie Sec[un]do ratio[n]e boni i[n] ip[s]a p[er]eant. s[ic] intellige[n]tie acutissime: memorie tenacissime: voluntatis ad o[mn]e bonu[m] sine difficultate promptissime Habuitq[ue] o[mn]iu[m] naturaru[m] naturale cognicio[n]e: s[an]ctu[m] pollicitar[ur] p[er]fectione[m] et suprema[m] dei dilectio[n]e[m]. Habuit q[ui] ad deu[m] summa[m] imaginis s[im]ilitudine[m] et ad corp[or]is nulla[m] s[im]ilitudine[m]. v[er]i de xpo inq[ui]t p[ro]ph[et]a ps. xx. deo patri. D[omi]n[u]s puer n[ost]ri cu[m] i[n] b[en]edictio[n]ib[us] dulcedis. Tercio fuit b[en]edicta: q[uia] habuit b[en]edictaz diuinitate[m]. et sic habuit i[n] se trinitate[m]. Un[de] de xpo dicere possum[us] illud q[uo]d canit eccl[esi]a s[an]c[t]a. B[en]edicta sit sc[ri]pta trinitas atq[ue] indiuisa vnitas. Trinitas aut[em] ista sancta i[n] xpo est sc[ri]pta ei[us] caro: sancta a[n]i[m]a et sancta deitas. et i[n] ea indiuisa vnitas. s[ic] i[n] p[er]sona. q[ui]vna est p[er]sona deus et b[on]o[n]e due p[er]sone nec duo supposita s[un]t v[er]i. Dabit q[ui] fruct[us] iste g[ra]tis b[en]edictio[n]is g[ra]t[ie] tripl[ic]e. s[ic] i[n] patre gram i[n] creat[ur]a: cu[m] i[n] se gram creat[ur]a et co[n]iuncta p[er] v[er]it[ate]m. Un[de] quo ad p[ri]mu[m] ipe dicebat Joh. vij. Ego et p[ater] vnu[m] sum[us]. Quo ad sec[un]du[m] ipe inq[ui]t Joh. vij. Mea doctrina no[n] est mea sed ei[us] q[ui] misit me p[ater]. Quo ad tertiu[m] ait Leo papa i[n] quoda[m] ser. Verbu[m] dei deus dei filius vt liberaret ho[m]i[n]em ab eterna morte facit[ur] e[st] ho[m]o: et tanto sedere v[er]it[ate]m natura[m] co[n]seruit vt nec inferio[n]e co[n]sumeret glorificatio: nec superior[um] diuinitas asump[ti]o. Nec ille. Dabit etia[m] a patre triplicem gram i[n] creat[ur]a. s[ic] q[ui] est de[us] cu[m] eo de[us] p[ater] coetern[us]: q[ui] est ei[us] filius natura: q[ui]s cu[m] eo est spirator sp[irit]u s[an]c[t]o i[n]tra illud Joh. xvij. Mitta[m] vobis a p[atre] sp[irit]u[m] v[er]it[ate]m caris. Cu[m] i[n] se etia[m] triplice[m] gram creat[ur]a h[ab]uit. Primo. s[ic] q[uo]d o[mn]em gram et g[ra]t[ie]m dat[ur] et g[ra]t[ie]m faciente[m] et singularit[er] p[er]uilegiat[ur] h[ab]uit. vt si cur ip[s]a d[icitu]r g[ra]t[ia] plena: et fruct[us] v[est]ris ei[us] di cast[us] gra[m] plen[us]. vt h[ab]et Joh. i. ex cell[is]i[us] i[n] q[ui] ip[s]a vt. s[an]c[t]i patuit s[im]il[itu]dine[m] v[er]i h[ab]uit p[er]is. Sec[un]do q[uo]d sicut ip[s]a co[n]iuncta alijs gram et plenitudine ei[us] o[mn]es recipiunt: vt ait Bern[ardus]. sup[er] illud est Sic de plenitudine fruct[us] o[mn]es accepimus Joh. i. p[er]fecti[us] i[n] de plenitudine ip[s]i q[ui] g[ra]t[ie]m. Tercio q[uo]d dat remissione[m] p[ec]catoru[m] alit[er] tamen filius q[ui] mater: quia filius i[n]q[ui]t deus dat eis fide[m] et i[n]q[ui]t homo merito[n]e. mater s[an]c[t]o suffragio p[ro]p[ri]is sue i[m]petra[n]do p[ec]catorib[us] p[er]nitentib[us] remissione[m] p[ec]catoru[m]. ¶ Et p[ar]te etia[m] co[n]iuncti. i. et p[er]iunctio[n]e deitatis cu[m] humanitate habuit triplice[m] gram. vna q[uo]d fuit filius pluriu[m]. na[m] mater ei[us] habuit patrem et matre[m] no[n] deu[m] s[ic] ho[m]i[n]em t[ame]n. pater s[an]c[t]o xpi no[n] habuit patre[m] nec matre[m] nec deu[m] nec ho[m]i[n]em. Ipe aut[em] ip[s]a habuit patre[m] et matre[m]. s[ic] deus pater: et ho[m]i[n]em matre[m]. Sec[un]do q[uo]d ip[s]a p[er]iunctio[n]e dei cu[m] ho[m]i[n]e q[uo]d sit redemptio iuxta illud Mat. xx. filius ho[m]i[n]is venit dare aiam sua[m] i[n] redemptio[n]e[m] p[er] multu[m]. Ite p[er] h[ab]et p[er]iunctio[n]e[m] facit[ur] est s[an]c[t]i p[er]iunctio[n]e[m] aia ru[m] v[er]i. q[ui] h[ab]et. et. ait ap[osto]lus. Respondi em vos vni viro virgine casta exhibere xpo. Ite p[er] eandem p[er]iunctio[n]e[m] facit[ur] est sacerdos sive p[er]t[er] fide[m] illu[m] i[n]tra illud ad Heb. ix. Xps afflatus p[er]t[er] fide[m] summo[n]e bono[n]e et. facit[ur] q[ui] est iudex viuo[n]e et mortuo[n]e iuxta illud Joh. v. Pat[er] o[mn]e iudiciu[m] dedit filio. Tercio ex hac co[n]iunctio[n]e habet q[uo]d sit b[en]edictio o[mn]i. vnde Joh[ann]es

Triplex
b[en]edictio
nature
s[an]c[t]o

Alia xpi
fuit b[en]e
dicta tri
plex.

Triplex
b[en]edictio
s[an]c[t]o

Triplex
gra[m] s[an]c[t]o

Berno. x. De annūciatiōe Marię

Tripliciter. Hec est vita eterna vt cognoscant te
 et vt quę misisti ihm xpm. ¶ Bndictio
 triplex qua bndicta est fructu marie est mul-
 tiplex. Habet em glām pphēorū dñi fuit
 vñ qd nulla creatura habuit. Nā i mū-
 do dñi scūs est solū viator: et post hāc vitā
 solū pphēorū. Epus sō in hoc mūdo fuit
 vñ: in qmū mortalit: et merebat. cōprehē-
 sibilis fuit: qz aīa eius clare intuebat di-
 uinitatē cui erat vnita vt nūc: et sūmā aureo-
 la habuit sup oēs aureolas: et pma acciderā
 lū oīa in sūmo: vt apre intelligat de eo illud
 Eccl. xlv. Dilectus deo et hoīb: cuius memoria
 in bndictiōe est. similē illū fecit in glā scō-
 rā. et dñi dū hic vixit. Nō solū aut fuit via-
 tor: et cōprehēsor: s; etiā viatorū ductor: cōpre-
 hēsor coronator: et viatorū ac cōprehēsorū
 adiutor. Habet etiā glām redemptoris:
 nā fuit hoīm liberator: remonū supator: et na-
 ture humane exaltator. Jte glām creatoris:
 ipse em est mīscōia in scīs: iusticia in dānat:
 et glōsios in seipō. Hec Alber. vbi. s. Ex q
 bus appet qz recte dictū fuit bēc xpm. Bn-
 dictus fructus vērīs tui. Nō solū aut ipe est
 bndictus: s; etiā nos bndicti in essenature grē
 et glā. Jte bndict nos bndictiōe spāl: spūa
 lē celestī. et pphē in qd David ps. lxxv. Bn-
 dicit nos dñs: et dñs nūc bndicat nos dñs. Ter ei
 dñs vt ondat hāc triplicē bndictiōe: et nūc
 vt tenet fructū vērīs marie. qz p hoc fa-
 ctus nūc dñs in singulari mō dñ ex ea carnē no-
 strā assumpsit. Et ideo nos debem eū triplicē
 bndicere. i. corde. vñ ppha in qd ps. cū. Bn-
 dicit aīa mea dñs: tota q ita me sunt nōi scō
 ei. Jte ore eū bndicere debem: iuxta illd ps.
 xxxij. Bndicaz dñm in oī tpe: sp laus ei in
 ore meo. Jte bndicere eū debem: ope: sicut fa-
 ciebat ps. dices. Bndicā dñm in vita mea.
 Quarto pō ad sām est bndictus iste fructus fm
 Bern. sup. Nullus est: in odore: in sapore: i
 specie vel re: est etiā bndictus plenitudine
 grē. ¶ Primo igit dico q ei odor odor agri
 pleni cui bndict dñs. Qd exponēs Bern.
 ait. Agri plenus dicit xgo maria: et cui vte-
 ro vite fructus fluit credentib: et nos omēs de
 plenitudine eius accepim. Scdo tant fuit
 iste odor: qz demones cōturbant: ideo assilāt
 odorū vitis: qui hoīes delectat et buffones cō-
 turbat. vñ Eccl. xxxij. ipa in qd. Ego qst vitis
 fructificanti suauitate odoris. Assimilāt etiā
 odorū mirrhe. vñ ibidē ait. Et quasi mirrha
 elata vdi suauitate odoris. Sicut em mir-

tha expellit fumes: sic odor istius fructus expellit
 et cōturbat demones. Tercio tant fuit istius
 fructus odor q totū mūdū suauitate repleuit
 ita vt qlibet clamet dicat Lañ. j. Trabe me
 post te: in odore currem vnguetorū tuorū. et
 illud Job. ix. dicere pē xps. Dies mei trāsle-
 rūt qli naues poma portātes. Sicut em in
 nauib: post poma remanet odor: sic cōpleta
 mortali xpi vita: q p mare hui mundi nauī
 gant: odor sue puerfatiōis nobiscū remāsit
 ¶ Scdo iste fructus est bndictus in sapore. Et
 pmo aīam nrām delectat. vñ Lañ. ij. dñ. Hu-
 ctus ei dulcis gutturi meo. Eapropi. Per
 in xpi trāsfiguratiōe cāta istius fructus fuit re-
 pletus dulcedine q voluit ibi sp manere: vt
 hī Matth. xvij. et hoc pdixerat ppha ps.
 xxxij. dices. Gustate et videte qm suauis est
 dñs. et ps. lxx. Quā magna multitudo dul-
 cedinis tue dñe: quā abscondisti timentib: te
 Scdo appetitū puocat. vñ Bern. sup. mī-
 sus est in qd. Fructus iste semel gustat: dulce
 dine sua magis excitat appetitū: nō qz iuitat
 ad sedices. Qui edūt me adhuc sitiet. Ter-
 tio oīa amara dulcorat. vñ Deut. xxxij.
 dñ. Inundatiōes maris quasi lac fugit. Ille
 em inundatiōes maris qli lac fugit qui mū-
 danas amaritudines delectabilē recipit. Et
 Judith. v. scriptū est. Fontes amari dulco-
 rati sunt eis ad bibendū. Un Paul. in suo
 rapu de dulcedine istius fructus gustauit: et oīa
 aduersa postmodū gaudētē sustinuit: et ideo
 dicebat. ij. ad Eboz. xij. Gaudeo in tribula-
 tiōib: meis. Quarto oīa alia dulcia in ama-
 ritudine et insipiditate cōmutat. vñ Job. x.
 vij. dñ. Aīa saturata. i. dei amore repleta: cal-
 cabit fauē. i. despiciet oēm dulcedine mūda-
 nam et terrenā. ¶ Tercio iste fructus est bndi-
 ctus i specie sue decore. vñ Ps. ait. Ex syon
 spes decors ei. Eius aut pēs pmo est tā pul-
 chra et speciosa q requirit a nob magnā purifi-
 catiōem: iux illd Mat. v. Bū mūdo corde:
 qm ipi dñi videbūt. Scdo est tā gratiosa q
 in ea habem nrām delectationē: iuxta illd. j.
 Pe. j. In quē desiderāt āgeli pspicere. et He-
 ster. xv. facies tua plena est grātū. Tercio ē
 tam glōsiosa q in ea habemus nrām beatitudinē
 iuxta illud ps. cxxvij. Lū dederit dilectis suis
 somnū: ecce hereditas dñi filij merces fructus
 ventris. Dicit aut xps fructus terre regnalis
 nō rōne seminis: sed rōne soli. ar. in. l. q scit.
 ff. de viuris. et in. l. partum. C. de reuendā.
 ¶ Quarto iste fructus est bndictus ppter tri-
 plicē grē bndictionē q fuit in ipō. Prima est
 grā vñōis. et q dñ Joh. j. Verbu caro factū

R
 Bndictus
 in sapore

S
 xps bñ
 dicit i spē

T
 Triplex
 grā i ppo

est: et hitauit in nob. Scda est gra influxiois
na ipe est caput ecclie: et in illa influuit sensum
fidei recte: et mortu opatiois bone iuxta illud
Joh. i. De plenitudine ei oes accepim. 1c.
Tertia est gra imeshuratiois. Ipe em habuit
gram sine mclura: Joh. iij. Ista aut benedi
ctio triplex significata e Deut. xxiij. vbi dr.
Bndict in filiis: Azer sit placens fratribus
suis: tingat in oleo pedes suos: ferrum et es calcia
mentu ei. Per azer em q iterprat bndict: in
telligit rps q vera et sempiterna habet bntu
dine: ipe aut q est caput ecclie. ad Col. i. et de
sacra vinct. c. vnico. S. ad exhibedu. hz gram
influxiois in mēbra fidelium. et ideo est placens
et grat. et hoc est qd dicit. sit placens fratribus
suis. Habet em gratia copiosam sine mclu
ra. ideo dicit. tingat in oleo pedes suos. Leteri
em scilicet vix rtingunt in oleo spūscilicet digitu suu
Ips aut a capite vsq ad pedes totus in illo
oleo tinctus fuit. et ideo ecclia gras agit deo
ps. xxiij. di. Impsignasti in oleo caput meū. i.
ipm. Habet etia gram vnionis. et ppter hoc
dr. ferz et es calciamētū ei. Per ferrū ei qd
oia domare intelligit pateria dei. p es ho qd e
iputabile intelligit eternitas dei. fuit em iste
fructus gignalis calcia? ferro et ere: quia inse
pabilis fuit vnus diuinitati: q habet insupa
bile prate et intermiabile eternitate. Eū quo
bndictissimo dño nro h mereamur vniri per
amorem: vt in futuro sdo illi pūgi valeam? p
infinitā glām. Amē.

De Jesu benedicto fructu beate gignis
Sermo. xj.

Go su lux mū

di: Joh. viij. Ipe nocte obscura
res q cadit intra sordes vt plies in
ueniri nō p: mli accēso lue diligēter grat. et
euentant loca vbi e pdita. Spūalr aut hūa
na natura de manibz pmoz pentū cecidit in
ter sordes et pulueres pcti diabolo suadēte:
et adeo imersa ē vt idereduci nō potuerit. qz
n erat i ea lux grē: sz caligo pcti occupauerat
vniūsum mūdū. Sz venit brā hgo maria q
accēso lue diuino qsiuit ipaz humanā natu
ram pditā: et inuentā associāuit et copulauit
celesti angeloz collegio. Hoc aut p figurā si
gnificatū est Lu. xv. vbi dr q quedā mulier
hns decē dragmas: cū vna eaz esset pdita: ac
cendit lucernā et euerit domū et quesitit di
ligent et inuenit eam. et ea inuenta puocauit
amicas et vicinas dices. Cogratulamini mibi
qz inueni dragmā pditā. Per decē nāqz dra

gmas denotant nouē angeloz ordines et hu
mana natura: ex qbz cōstitit celoz ornatu et
pulchritudo. qz denari? numer? est cōpletissi
mus. hāz aut dragmaz vna. s. hūana nāfa
de manu inoccie cecidit: et sordido est imersa
et nō erat q ea inde posset erueri. Et hoc aut
erat totū vniūsum turbatū. qz suo carebat de
core. sz tāte calamitati cōparies scissima mu
lier. s. brā hgo maria iplenit sue mēris lucerā
nā oleo scē hūilitat: in quā lumē diuine ma
iestatē descendit. vñ ipa inqt Eccl. xxiij. Ego
feci in celis vt oriret lumē indeficēs. Reuol
uitqz totā domū. qz. s. ipam hūanā naturam
qsi euerit et mutauit: vt ipa fieret mī et hgi
nitatē pudiciā n amitteret. Releuauit igit
tur hāc dragmā de luto infernaliū sordidū: et
angeloz pfortio adiūxit. Quo facto vocauit
amicas et vicinas. i. alas saluadorū: dices il
lud puer. viij. Venite ad me oes q cupiscit
ris me: et a generationibz meis adimplemī.
Dea aut oia facta sunt in incarnatione xpi di
uini in ipa hōgine mediāte angelica saluati
one. In qua in vtero gignali lux vera descen
dit. q illūiat oēm hoīem veniēte in hūc mun
dū: Joh. i. vñ ipa ait Joh. xij. Ego lux i mū
dū veni. qd etia insinuat hba thēmaris nri.
De hac aut luce eterna incarnata vñ tū pū
derationē faciēm? q dicit notatiois.

Quare fruct? vteri gignalis noia? sic le
sus: et de triginta excellētis ist? nois conside
ratio vnica.

Edm sanctū Bona. in euangelio

Luce. et beati Tho. in. iij. parte

sum. q. xxvij. ar. ij. fructus vteri

gignalis filius dei puenitissime

appellat? est Jesus in sua circūcisōe. sicut hē
Luc. ij. vbi dicit. Locatū est nomē ei? iesus
qz noia debet ppteratibz rerū eē cōmōdētia.
S. sed si qz. in aut. de plu. et. s. est et aliud. in
sti. de dona. cū multis silibz. hoc aut nomē cō
uenit ppterati verbi incarnati. quia Jesus
saluator interpretat. c. j. de imu. ec. lib. vj. Ipe
ho filius dei incarnat? est vt mūdū saluaret
vt dr Joh. ij. De hoc igit sacratissimo noie
loqui aliqd volētes possum? quasi innūeras
eius excellētias demonstrare. quarū triginta
solūmodo causa bēnitatis explicabimus.

¶ Prima aut dicit pdestinatiois. Ab eterno
em hoc nomē pdestinatu et p nōminatu fuit
vñ Isa. lxiij. dicit. Dñe a seculo nomē tuum
et ppha Dauid ps. lxxj. inqt. Sit nomē ei?
bndictū in secula. an solē pmanet nomen ei?
In li. et em eterne pdestinatiois quē scripsit

Dz ma
ria inel:
dragmā
decimā

Excellen
tie nomi
nis Ihu

Bermo. XI. De annūciatiōe Marie

de quo habet Exo. xxxij. q. d. liber vite: i
 quibus scripti oēs electi. vt habet Dan. xij.
 De quo etiā facit mētiōe saluator Lu. x. di
 cis apls. Gaudere: q. noia vta scripta sunt in
 celis scripti est in pncipio h nōmē mellissimū
 Iohis: vnde ipse ait ps. xxxij. In capite libri
 scriptū est de me. De hac etiā eterna nois Je
 su pdestinatioe et pnoiarōe inquit ppheta
 p filio dei. Isa. lxiij. Vocabit tibi nomen qd
 os dñi noiauit: et eris corona glie et dyadema
 regni i manu dei. **S**eda excellentia d. pfi
 guratiois. Istū em nōmē pfiguratiū fuit i ve
 teri testamēto. Triplicē em Jesum legimus
 in iudea fuisse. Primū fuit Jesus nane: q. fu
 it Iohis. et hic d. saluasse pplm isrl. q. intro
 duxit eu in terrā pmissiōis. quā etiā ei dñi
 fic. vbi Iohis. xij. et. xviij. c. et fuit figura do
 mini nri Jesu xpi. qui intro duxit oēs electos
 in glām sempiternā. Secūdu fuit Jesus fi
 lius Iosadech: q. fuit sacerdos sanctissim⁹: qui
 redificauit templū. de quo Zacharie. i. dicit.
 Vndit mibi dñs sacerdos magnū Jesum
 Ille igit figurauit filr dñm nrm iesum xpm
 q. fuit sacerdos: et obtulit seipm patri in sacri
 ficiū. atq. templū gratie et veritatis edifica
 uit. Tertiū fuit iesus filius Syrach: q. fuit p
 pheta et doctor sapientissim⁹. atq. mouit sa
 pientiā de corde suo. vt d. Eccl. i. et sic simili
 mō figurauit dñm nrm iesum xpm. q. fuit p
 pheta magn⁹ in ope et fimine: et sapientiā no
 ui testamēti suo scō spū inouauit. **T**ertia
 excellētia hui⁹ dignissimū nois d. pphetatio
 nis. De illo em pphē p multa tēpora an icar
 nationē ip⁹ filij dei pnuiciauerūt. vñ Aba
 cules lib. i. c. iij. dicebat. Ego autem in dño
 gaudebo: et exultabo in deo iesu meo. Et. iij.
 Elde. vij. dicit de pater. Et erit post annos
 hos: moxiet filius meus Jesus: et couertet secu
 lum. **Q**uarta excellētia dicit annūciatiois
 fuit em hoc nōmē mirificū p angelū annun
 ciatū benedicte sgm̄i dñi ei dicit Lu. j. Pa
 rtes filium: et vocabis nomen eius Jesum.
Quinta excellētia d. reuelatiois. vt em hē
 Mar. j. hoc nōmē magnificū a deo p ange
 lum reuelatū fuit Ioseph sponso bēdgm̄is
Seda excellētia d. saluatoris. Quilibet ei
 scio⁹ hui⁹ scissimū nois salutē psequeretur
 Ioseph in somnis ei pceptis vt filiu ex vir
 gine nascitū appellari faceret Jesum. assi
 gnauit rōem di. Ipe em saluū faciet pplm
 suū a peccis eoz. et Act. iij. dicit Petrus. Nō
 est aliud nomen s̄ celo datū hoib⁹ in q. opoz
 reat saluos fieri credentes. et ps. cv. inq. Da

uid. Saluabit eos ppter nōmē suū. Ipe g filius
 dei rectissime Jesus. i. saluator dicit⁹ est a sal
 uando. c. dicit. et imu. ec. lib. vi. vbi Arch. q.
 est ille qui ait Isa. xliij. Nō est absq. me sal
 uator. et Nec. xij. Saluator nō est pter me
 Ipe est ille quē incarnari desiderabat Isaia
 dicens sui li. c. xlv. Aperiat terra et germinet
 saluatorē. Ille de quo Zach. ix. d. Ecce rex
 tuus venit tibi iust⁹ et saluator. Nomen em
 iesu saluatoris est nōmē regale. vñ Pilatus
 scripsit sup eius crucē. Jesus nazarenus rex
 iudeoz. vt habet Iohis. xix. Ipe in quā est
 ille de quo dixerūt angeli pastozib⁹ Luce. ij.
 Annūcio vobis gaudiū magnū: q. nāt⁹ est
 hodie vobis saluator. De quo etiā dicebat
 apls ad Phil. iij. Saluatorē expectam⁹ do
 minū iesum xē. De quo filr inq. Ioh. sue p.
 me canonicē. iij. c. Pater misit filiu suū sal
 uatorē mudi. De quo etiā d. Luc. xix. Fili⁹
 hois venit saluū facere qd perierat. Et. j. ad
 Thim. j. Xpus iesus venit in hunc mundū
 vt peccatores saluos faceret. De hoc quoq.
 pdictū fuerat Job. xxx. vbi d. Et si corru
 rit ipse saluabit. **S**ed prima excellētia hui⁹
 nominis dicit remissiois. Unde sciendū est
 q. antiquit⁹ in veteri testamēto erat terribi
 le nōmē dei: ita q. inq. Isaia ppheta sui li.
 bri. c. xxx. Ecce nōmē dñi venit de longiquo
 ardens furor eius et grauis ad portādū. sed
 hec dei terribilitas temperata est in fonte mi
 sericordie et pietatis. i. in vtero virginali per
 iesum xpm dñm nostrū. Intantū autē hoc
 preciosum nomen iesu diuinā iram ptra pec
 catores mitigar: et tantū a celesti patre vene
 rat: q. nullū est adeo graue peccatū qd ab
 eo si p hoc nōmē venia deuote postulet. nō p
 rin⁹ remittat. vñ Act. x. dicebat Pet. Huic
 omes pphete testimoniū phibent remissioz
 peccatoz accipe p nōmē eius oēs q. credūt in
 eum. et. j. Iohis. ij. ait apls. Scribo vobis
 filioli mei: quia vobis remittunt peccata ve
 stra ppter nomen eius. Eapropter inq. san
 ctus Bernardin⁹ in quadragesimali suo de
 religione christiana. simone. xlii. Sicut gra
 uiter estuari et lōgo s̄it ardore succenso sōna
 frigidus salubris et grat⁹ efficit. sic mentibus
 iniquitate depresso: essis: nōmē iesu culpe grauedi
 nem et peccati merore expellit. Dicitur enim
 Actū. xxiij. Ablue peccata tua inuocato no
 mine iesu. vñ Psalmista dicebat. Propt no
 men tuū dñe ppetaberis peccato meo: mul
 tū est em. Nec ille. Ex qbus colligi potest q.
 quicūq. etiā sceleratissim⁹ in vltimo fine vi
 te cōstituit⁹ non valens aliter de peccatis suis

A
 Remit
 tit peccā

pniam agere nisi p cordis cōtritionē. tunc si
de inuocat corde hoc nomē Iesus: remissioz
cōsequit lūoz pccōz. Scriptū est em Johē
lis. ij. z ad Rom. x. Omnis qm̄qz inuocauit
rit nomē dñi salu⁹ erit. transumptiue in ca.
adhuc instant. x. peni. di. iij. Ideo Psalmi
sta dicebat ps. lxxvij. Prop⁹ gl'iaz nois tui
dñe libera nos: z ppia⁹ esto pccis nris ppter
nomē tuū. Magna em̄ misericordiā facit de⁹
z humanissime iudicat z punit peccata eoz
qui fuerūt amatores nois sui. Unde idē p/
pheta ps. cxvij. inquit. Aspice in me z mise/
re mei fm̄ iudiciū diligētū nomen tuum.
¶ Decima excellentia dicit iustificationis: et
hec sequit post precedēte. De qua inq̄r apl's
j. ad Lhoz. vi. dices. Sed abluti estis z san/
ctificati z iustificati in nomē dñi nostri iesu
xpi. ¶ Nonā excellentia dicit receptiois. s. spi/
ritus sancti per hui⁹ sanctissimi nois inuoca/
tionē. vii. j. ad Lhoz. xij. dicit. Nemo potest
dicere dñs iesus nisi in spū sancto. Quod ex/
ponit Alexan. de ales dicens q nemo p̄t dice/
re corde ore z opere dñs iesus nisi i virtute
spū sancti. z nullus etiā potest p̄dicto modo
pferre hoc sanctissimū nomē: qn̄ illa platiōe
efficiat dignus vita z gloria sempiterna. nā
omnes acus qui eliciunt a spū sancto: merito
rij sunt gl'ie sempiternae. vñ magni thesauri
z diuitie recondunt in hoc noie iesu. De il/
le. Et ideo illud deuotissime adorare debem⁹
Ait em̄ Petr⁹ rauē super Missus est. Lū
nomē iesu adoram⁹ totā deitatis maiestātē
adoram⁹. Si ergo adorant reges. i. cū reue/
rentia adeunt. ij. Regū. j. p̄nceps terren⁹ dē
adorari mō p̄dicto. l. ij. C. de fabri. li. xj. Item
adorari dicit cū salutat. l. ij. C. de cōsu. li. xj.
z. l. j. C. de filiaris: eodē li. z similis quādo
p̄ncipis nomē nominat detectione capitis
venerat. multo magis hoc fieri debet sanctis/
simo impatoris celestis nomē. quia sicut ad/
orando imāgines nō picturā: sed picture re/
presentationē veneramur. c. placuit. de cōse.
di. iij. vñ mercede dicit. Effigie xpi cū trās/
pnus adora. Nō tamē effigie: sed quid desi/
gnat honora. Ita etiā debem⁹ adorare z ho/
norare particulari aliq̄ reuerētia nomē dñi
nostri iesu xpi: quod tot⁹ deitatis replenat
maiestatē. ¶ Decima excellentia dicit cumula/
tiois. s. gratiaz z meritoz. vñ Lhyf. i. quo/
dam sermone ait. Quo nomē dñi diligitur
p̄fundius z inuocat frequētius: eo exaltat in/
deū altius. s. per meritoz z gratiaz cumula/
tionē. Ideo hoc itelligēs sapiēs ecclesiasticus
sui lib. ij. c. inq̄r dñs Iesu. Laudabo nomen

Nomen
iesu debet
adorari

tui assidue: z collaudabo illud in p̄fessione
Idcirco etiā dicit de beatis. c. l. iij. milib⁹ se/
quētib⁹ agnū vbiq̄qz ierit Apoc. xij. Na/
betes nomē ei⁹ scriptū in frōtib⁹ suis. ¶ Un/
decima excellentia dicit exauditiōis. s. orōnū
nraz in p̄ntē nois iesu. Ipe em̄ inq̄r Jobis
xvj. Si qd petieritis patre in noie meo da/
bit vob. Sup qbz p̄bis ait Aug⁹. Nō peti/
t in noie saluator⁹ qd peti⁹ z rōne saluti. Pro/
inde scā ecclia quesit salutaria peti: in omi/
bus orōib⁹ suis z petitiōib⁹ exauditi: qz i eis
semp adiūgit in officiis sacris Per dñm no/
strū iesum xpm̄. Un̄ Amb. sup Job. inquit.
Nemo dicat se esse paup̄rē cum petat patre
in nomē filij quia accipiet dona dei. Sicqz
fiet diues i dño q deuot⁹ erit ei⁹ nōi gl'io/
so. Sūt nāqz pleriqz qui in neccitatib⁹ suis
p̄fidunt in sp̄alib⁹ bonis: sed iusti cōfidūt in
inuocatiōe dñi nostri iesu xpi. vñ p̄pheta ps.
xix. dices Nō in currib⁹ z bi in equis: nos at/
in noie dñi dei nri inuocabim⁹. transumptiue
xij. q. iij. s. iū ab aliquo. ¶ Duodecima ex/
cellentia dicit deductiois. Virius em̄ hui⁹ sa/
luberrimi nois nos reducit p viā p̄ntis. vñ
p̄phā ps. xij. inquit. Deduxit me sup semit/
as iusticie p̄p̄t nomē suū. Et ideo qz oēs si/
mus vt puuli in viā dei nos exhortat idē p/
pheta ad laudandū hoc sanctissimū nomen
quo dirigimur p rectā semitā dices ps. cxij.
Laudate pueri dñm: laudate nomen domini
Possum⁹ em̄ dicere dñs iesu xpo illd ps. xix.
Prop⁹ nomē tuū deduces me z erutis me
¶ Tredecima excellentia dicit honoratiōis.
Dicit em̄ sc̄ssimū nomē ab angelis maxime
venerat. vñ Dige. in qdā omel. inq̄r. No/
men iesu nomē est gl'iosum z oi cultu dignis/
simū. Dicit autē qdā deuoti doctores: maxie
sc̄tus Bernardin⁹ in qdā ser. q. cū Paulus
rapt⁹ fuisset in paradysum (sicut ipe attestat
ij. ad Lhoz. xij) tūc vidit nomē dñi iesu
fecte ab oib⁹ adorādū. Possum⁹ em̄ rēplā/
ri q in priuata visiōe ipe paul⁹ vidit gl'io/
sum iesum q cōstitur erat in gl'ia dei patris
in celestib⁹ sup oēm p̄ncipatus z potestātē z
oē qd noiat nō solū in h sēlo s. etiā i futuro.
Lū igit cerneret illū in tātā gl'iam sblimanā
totus spūali inflammatiōe accessus ex amore il/
lius magna voce exclamauit di. Iesu amor/
meus: iesu dilecte meus: iesu redemptor me⁹
ad cui⁹ nominatiōē oēs ciues beati adorane/
rūt cū maxia reuerētia. Quia vt dicit Alexan/
der de ales z sc̄tus Bonan⁹. i. gus est nomen
deitatis relate ad humanitātē relate rōnis
xpius autē est nomē humanitatis relate ad di

Exaudi
mur in
mie ip̄.

Donat
cū dñs
nōi ip̄

Om̄
dñs
nōi
ip̄
xare

Bermo. XI. De annūciatiōe Marię

minimē relatōe reali. In ipa em angeloz ve
neratiōe intellectū spūali edocēte q nōmē ie
su adorādū ab omībus. Un postea celo
recedēte: ac illa q viderat recoles sc̄p̄it illud
qd̄ ad Phil. ij. In noīe iesu omē genu fle
cat: celestiu terrestriu ī infernoz. celestiu. s. p
glia: terrestriu p gram: ī infernoz p iusti
cā sempiternā. Eaprop̄ eccl̄ia volēs hoc ab
omī adimpleri statuit in. c. deet. de iun. ec.
di. Louētiēs in eccl̄ia: nomē illud qd̄ ē su
per oē nomē a quo aliud ī celo nō est datuz
hoīs in q saluos fieri oporteat credētes no
mē vīz ihu xpi q saluū fac p̄p̄m suū a pctis
coz: exhibitiōe reuerēcie specialis extollat. et
qd̄ generalit̄ scribit̄ ī noīe iesu omē genu
flectat: singuli singularit̄ in seip̄is implētēs:
p̄cipue cū agunt missaz sacra solēnia glorio
sum illd nomē qnūqz recolit̄: flectat genua
cozdis sui. qd̄ vel capitis inclinatiōe testent̄.
hēcti. Et hoc fuit ordinatū a papa Grego
rio ī eccl̄ia lugdun. Si igit̄ nomē dñi iesu
ab oībz angel̄ lic venerat̄ ā adorāt̄: p̄z quāta
d̄z ab hoīb̄ reuerētia honorari. Quatuorūqz
peccat̄ illi hui⁹? sanctissimi noīs iūmici qui p
eccl̄ie p̄ceptū: imo cōtra mandatū aplicū et
verius spūali cri faciētes nō solū ipi nō ad
orant̄: s̄ nō adorādū p̄dicāt atqz illud adorā
tes p̄sequunt̄. Dicit autē hui⁹? noīs manife
stat̄ gl̄iosus sc̄tus pater me⁹ Bernardin⁹
vbi. s. Vere venerabilis reuerētia ā venera
tio reuerēda: vt dignitas tāi noīs habet̄ ī
terris: qd̄ angeloz hierarchie venerant̄ ī cel
lā singularis em reuerēcie est nomē iesu q
ab ei⁹ venerabili laude null⁹ excipitur stat⁹.
null⁹ excludit̄ loc⁹: nullū p̄scribit̄ tēp⁹: nullū
remouēdū est opus. ¶ Primo em null⁹ exci
pitur stat⁹. vñ p̄pheta ait ps̄. penul. Reges
terre ā oēs p̄p̄i p̄ncipes ā omēs iudices ter
re: Iuuenes ā regines: senes cum iunioribz
laudēt nomē dñi: qz exaltatū ē nomē ei⁹ soli⁹
Cōfessio eius sup celū ā terrā. Reges aut̄ ter
re dicim⁹ optime se regentes: ā voluptatibz
cozpoz imperantes: iuxta illud poetici. Tu
si animo regeris rex es: si cozpe ferues. Que
gōba dicit̄ sancta katherina marit̄io impera
tori. Dicant̄ etiā p̄p̄i qnūqz sunt in vñm
ad honorādū nomē dñi nri iesu xpi in vñta
te fidei gregari. Prīncipes s̄o ā iudices s̄
angelici cūqz p̄ncipates per potētā: ā iudi
cates p̄ sapientiā. Iuuenes sunt charitate fer
uētes. regines castitate fulgētes. seniores au
tē ā voluptate deficiētes: ā a libidine frige
tes. iuniores sunt balbutiētes. Laudēt inqz
nomē dñi: vt nullus stat⁹: nō dignitas: nō

ferus: nō etas ab ei⁹ laude intelligat̄ excludi
D̄: exaltatū est nomē ei⁹ soli⁹. ā cōfessio eius
sup celū ā terrā. Hec autē cōfessio laudē illā re
signat̄: q̄ tāto nōi p̄hibet̄ in terris: etiā celebra
ri in celis. tñ nō īmerito sup vtrumqz cōfite
qz nec celestia nec terrestria p̄nt illis laudibz
equalia repiri. Sc̄do ab ei⁹ laude nullus ex
cludit̄ locus. vñdē Isa. xliij. scriptū est. In
doctrinis gl̄ificate dñm: ā ī insulis maris nō
mē dñi isrl. Vbi ē em loc⁹ vbi nō sit diffusū
nomē dulcis Iesu: vt verificet̄ quod scribit̄
Eai. j. Oleū effusum nomē tuū. Prop̄tea
ap̄ls p̄eco gl̄iosi noīs iesu diffundebar hoc
venerabile nomē vbi nō fuerat nominatū: tu
xra qd̄ dñs Act. viij. dixit ad Ananias. Vas
electiōis est mibi iste vt p̄porter nomē meū co
ram gentibz ā regibz ā filiis israel. Inde est
q tibi dñe ihu xpe possum⁹ cū p̄pheta testio
nū p̄hibere dicētes. Sc̄dm nomē tuū deus
sic ā laus tua vsqz in fines terre. Sicut em ī
toto orbe terraz noīs iesu reuerētia dilata
fuit in eccl̄ia q p̄ totū mūdū distendit̄ ipi xpo
rio laudis offerit̄ ā mīstrat̄. vñ p̄pheta inquit
Dñes gētes q̄cūqz fecisti veniet ā adora
bunt corā te dñe: ā gl̄ificabūt nomē tuum.
Et ne locū aliqū credas exclusum: audi ei⁹
dē p̄pheta dicentē ps̄. cxij. A solis ortu vsqz
ad occasum laudabile nomē dñi. Tercio ab
eius laude nullū p̄scribit̄ tēpus. Nā sicut lo
caliter nō circūscribit̄: ita nec tēpaliter diffinit̄
p̄pterea inqz p̄pheta vbi. s. Sit nomē dñi
benedictū ex hoc nūc ā vsqz in seculū. Sicut
em ipe etern⁹ est: quē oēs creature ī vñū lau
dant ā cōmendāt. ita ā laus ei⁹ noīs ī eternū
p̄fuerat. hoc ḡ est nomē qd̄ p̄manet in eternū
sicut p̄p̄ha inqz dicēs. Sit nomē ei⁹ benedi
ctū in secula. Quarto ab ei⁹ laude nullū re
mouēdū est opus. vñ ap̄lus ad Col. iij. ait
Dñne qd̄cūqz facitis ī xbo aut̄ in ope ī
noīe dñi nri ihu xpi facite. Optim⁹ em ordo
est vt totū q̄bi vel op̄s nri a noīe iesu initū
ā origo sumat̄: ā ī iesu cōsummatio referat̄.
Nam ā p̄ dñm nostrū iesum xpm orationes
eccl̄ie terminant̄. Quare si dormitū accedis
si īnderurgis: si cibū vel potū sumere īnci
pis vl̄ desinis: si scribis vel legis seu aliqd̄ ali
ud oparis: nomē iesu reuerentialit̄ īntponas
exēplo pauli q̄ h̄ suadebat. vñ Act. ix. scriptū
est. Disputabat autē Paul⁹ ī synagoga per
omē sabbatū: interponēs nomē dñi iesu. hec
sc̄tus Bern. ¶ Decimaqz excellētia huius
dignissimū noīs d̄: timoratiōis. Demōes em
h̄ sacratissimū nomē valde primelcūt. nā de
credētibz Marci vlti. dixit dñs. In nomē

Demōes
timēt no
mē ihu

med demonia eijciēt. Hāc em pāra dedit dī
scipulis suis Matt. x. di. Eijcite demonia.
Nō expletes. lxxij. discipuli. vt dī. Lu. xij. re
uerſi ſunt cū gaudio dicētes. dñe in noīe tuo
demonia ſubijciunt nob. Quibz xpus mīdit
Videbā ſathanā ſic fulgur de celo cadentem
q. d. nolite mirari ſi nomē meū demōes expa
uelcūt. q. d. eos ab hoīe pellit. cū pūte eius ſa
thanas cū oībz angel' ſuis de celo ſicut fulgur
ecceiderit. vñ Apoc. xij. de angel' bonis q. pu
gnauerūt cū lucifero ⁊ vicerūt eū dī. Eripī vi
cerūt eū p p' sanguinē agniz xbiū testimoniū
q. d. hebāt. ſ. noīe ielu. vñ exultātes canebāt.
Facta eſt ſal' ⁊ xpus ⁊ p'as xpi ei'. Nec mīz
ſi p h' nomē demōes effugant cū ei' terrore ⁊
fortitudinē ſuſtinere nō poſſint. vñ Hier. x
dī. Magn' es dñe ⁊ magnū nomē tuū i for
titudine. ⁊ p. inqt p. ex. Sem ⁊ terribile no
mē ei'. ſcīm ē q. p. angel' bonis terribile xpo ē
demonibz ⁊ vñ p. xviij. etiā dī.
Loſiteant nōi tuo magi. qm terribile ⁊ ſcīm
eſt. Si ſigil' volum' demōē ſupare debem' ſa
cere ſic fecit Dauid. de q. legiſ. j. Re. xvij. q. in
pera ſua accepit qnqz lapides de torrēte. ⁊ ac
cepto baculo ſuo preiit ⁊ goliā philisteū. ⁊ i
terfecit eū. ſic em ⁊ nos debem' in pera. i. i mē
te nra accipere qnqz lapides de torrēte. i. qnqz
vulnera ſaluatoris meditando deuore ei' pal
ſione. q. p. torrēte ſignificat. iuxta illud p. cte
De torrēte in via bibit. ⁊ cū baculo. i. in xtu
te crucis ire ⁊ philisteū. i. diabolu. ⁊ pſternere
eū in noīe dñi ielu xpi. Nō pōt em diabol'
hoc ſcīſſimū nomē ſupportare. vñ de legiſ q.
qdā nocte voluit ipe malign' ſathanas ſan
ctū Anthonij de padua dormiētē ſuffocare.
q. p. ſtricturā euigilās atq. p. in' nomē dñi
ihu iuocās liberat' eſt. nā diabol' ſtatim audi
to hoc noīe auſugit. ¶ In ciuitate qz papiēſi
quedā nobilis matrona nomē dñā kartheri
na vxor dñi Hieronymi de lotonibz. in cui'
domo ego cōis ſcolaris morabar. dñi quadā
vice ad domū preſiſſet cuiusdā ſue. habebat
ſn domo pedileſquā demontacā. ⁊ loq. inciper
ipa dñā kartherina cū diabolo. ipe diabolus
dixit illi. Tu bonā fortunā habuiſti. qz cum
ego vellē intrare i corp' tuū. fui phibit'. Qui
illa ait. Qñ h' fuit. ⁊ qre intrare i me nō potui
ſti? Rndit diabol'. Tali die qñ tu eras i ſup
luminari oſtij ſale ego volui intrare in corpore
tuo. ſz tu inuocaſti illud nomē qd ego ſuſtie
re nō poſſum. ⁊ iō intrare nō valui. Tūc illa
ſup h' cogitās recordata eſt. ⁊ mihi remiſit q.
illa die ſibi exiſtēti in ipo loco tant' horroz in
ipam venit q. videbat ei q. a mille demonibz

circūdata eſſet. vñ ⁊ pze nimio horroz capil
li eius erecti ſunt. ipa ſo exclamauit. O ielu
qd eſt hoc? ⁊ ſtatim fuit liberata. nā omēs de
mones p. in' auſugit. ¶ In qdā etiā Ita
lie ciuitate (vt mihi retulit qdā frater noſter
fidedign') erat qdā monial' q. diu verata ſu
it a diabolo. ⁊ tandē recepta fuit ab eo ⁊ idu
cta vt ſeipam ſuſpenderet p. gulā. Et cū ipa mī
diſſet diabolo ſibi viriliter apparēti q. nō ha
bebat cordā idoneā ad ſuſpendiū. ſtatim di
abolus dedit ei vñ cathenā ferreā. cum qua
ſe ſuſpēdit. Caſu ſo abbatilla vadens ad lo
cū in quo erat illa monialis ſuſpēſa. ⁊ vidēs
eam ſic ſuſpēſam genuflexa cepit fortiter cla
mare ⁊ dicere. O ielu. ⁊ ſtati illa cathena cō
fracta eſt ⁊ euānit. ⁊ illa monialis q. adhuc
mortua nō erat liberata fuit. oīaqz ſicut p. o.
dine acciderāt ſpī abbatille ⁊ p. dīto fratri q.
hec mihi retulit enarrauit. ¶ Narrauit qz
mihi quidā frater noſter not' Pacific' de mī
uilio. q. nūc morat' meū in h' loco ſcē Marie
de angelis apud mediolanū. q. cū ipe eēt cor
ſellor cuiusdā q. gregatōis monialiū nraum
diabol' aſſumpſit formā cuiusdā monialis
ex antiquozibz ⁊ magi reputat' i mōaſterio ⁊
dixit cuiusdā moniali iuueni. O ſi ſciēs quid
p. n' p. ſellor dicit de te. nō hies i eo cōfidē
tiā. nec vñqz ires ad cōſitēdū ei. ipe em de te
deriſuz facit. ⁊ habet malā opiniōē. Recēs
aut ipa monialis q. illa pſona q. ei loquebat
eſſet monial' p. dīcta. adeo cepit diffidere de
ſuo p. ſellore q. nūqz ibat ad illū. imo etiā vo
cata ire differebat. ⁊ oīa diuerſicula q. rebat
vt nō iret. Dubitās aut p. ſellor q. diabolus
aliq. ſturtia ipam recepiſſet. fecit tādē illā (ſz
cū magna difficultate) ad ſeuire. Quā in
terrogas de cauſa q. ad eū non veniebat ſicut
alie moniales ad cōſitēdū. ipa tādē cū mule
lachrymis ⁊ ſuſpirijs mīdit q. talia ⁊ talia au
dierat de eo. nō noīando tñ pſonā q. ſibi iſta
dixerat. Loſſecēs aut p. ſellor diabolū fallaciā
dixit illi. Cladez dic illi pſonē q. tibi hec ſug
geſſit q. mētē p. gulā. Tūc illa ad cellā ſuam
ire volēs. cū iret ſup quadā ſcalā. ecce q. dia
bol' in forma p. dīcte monial' ſibi tenuo appa
ruit ⁊ iterrogauit eā dicēs. Quō feciſti cū cō
ſellore. ⁊ quid dixit tibi? Qui illa reſpōdit.
Dixit mihi q. vos mētē p. gulā. Tūc dia
bol' mīdit. ipe ē vñ ⁊ ribald' ⁊ bñ mētē p. gu
lā. n' at ego. Hoc at audies ipa monial' ⁊ hor
rēs talia audire de ſuo p. ſellore exclamauit di
cēs. O iſu qd audio hodie? Ad hāc aut no
mīatiōz dñi iſu ſtati diabol' o ſparuit. ⁊ il
la monial' territa currit ad cellā illā monia

B
Dy no
men iſu
fugat de
mones

Berino. XI. De annūciatiōe Marię

Ubi aut⁹ forma sibi diabol⁹ appuerat: et oīa
 enarrauit q⁹ acciderat p⁹ ordine: et ab ea itelli
 gens q⁹ ipa nūq⁹ sibi talia dixerat de p⁹essore
 nec cogitauerat. Illa iuuenis prexit ad p⁹es/
 lū: et fallaciā diabolicā ei dederit: declarās
 q⁹ ad noiatiōē ihu euauit ab ocul⁹ suis: et
 fugit. Aliud q⁹ mirabile accidit: nā cū bea
 tus Bernard⁹ Papiā de mediolano prexisset
 q⁹ dā vrozē sua demoniācā ad illū adduxit
 Lūc diabol⁹ per os ei⁹ dicere cepit. Nunq⁹
 med hac fēta expelles? Lūc seruus dei Ber
 nardus rēdit. Nō bernard⁹ eijciat te: s⁹ dñs
 iohis tps. Ador aut⁹ vt scūs bernard⁹ orare
 cepit: spūs nequā dicit. Quā libet⁹ egredere/
 res: nō possum: q⁹ nō vult de⁹ magn⁹. Lūc
 sanet. Et quis est deus magn⁹? Ad quē ille
 ihu nazaren⁹. Lūc rursus ait Bernardus.
 Vidisti ne vñq⁹ illū? Quo rēdere q⁹ sic ite/
 ru interrogauit eū di. Ubi vidisti eū? Et ille.
 In glia. Lūc scūs. Et tu i glia fuisti. Qui
 ait. Uñq⁹. Lūc bern. Et quō ide existit? Et il
 le. Lū multi cecidim⁹. Et q⁹ dē oīa p⁹dicta vo/
 ce lugubri p⁹ os vetule oīb⁹ audientib⁹ loq⁹bat
 Lūc etiā ait scūs bernard⁹. Nunq⁹ in illā
 glia redire velles? Et ille magno eiularu
 exclamās ait. Tardē est. Tūc p⁹o orate viro
 dei egressus est. Sed cū brūs bernard⁹ inde
 abisset: eo iā elōgato itez diabol⁹ inuasi illā
 Uir aut⁹ ei⁹ ad sanctū bernardū accurrens q⁹ d
 acciderat indicauit. At ille p⁹cepit collo ei⁹
 alligari cartulā in qua p⁹ba hec scripta erant
 In noīe dñi nri ihu xpi p⁹capio tibi demō ne
 hanc mulierē p⁹tingere p⁹sumas. quod cū fa/
 ctū fuisset. postea ad eā accedere nūq⁹ ausus
 est. Et q⁹ oīb⁹ cōcludit q⁹ demones vehemē
 ter tūcet p⁹ut⁹ noīe ihu. Unde exclamabāt
 Mar. viij. Quid nobis t⁹ tibi ihu fili dei?
 cur venisti an tps torq⁹re nos? Fugit⁹ q⁹ de/
 mones cū h⁹ scūs ihu nōmē inuocari sentiūt
 ac si torq⁹rent: et horrible tonitruū sentirent
 intra illud p⁹s. Uox tonitruū tui in rota. viij
 m⁹ Jobānes aleman⁹ in suo q⁹dragesimali
 finone. xix. inq⁹. Lū nomen dñi ihu deuore
 inuocat: expellit statim diabol⁹. viij. Ps. ait.
 Laudas inuocabo dñm: et ab inimic⁹ meis
 salu⁹ ero. Et hūc modū inuocadi nomen dñi
 habuit nobis hō ille q⁹ purgatoriu⁹ scī patri/
 ci ingrediet⁹ oēs diabolicas illusiōes euasit
 ci dicit. Iesu fili Dauid miserere mei. Nec
 ille. ¶ Decimaq⁹ta excellētia hui⁹ benedicti
 noīe dicit sup⁹acōis. i. oīs rēpratiōis. Cōsue
 rit est q⁹ p⁹ q⁹ q⁹ q⁹ cupit et q⁹it derelinquere
 p⁹aua vitā: et i nouū hoīem se mutare: diabo
 lus inis insidijs et toto conamine se opponit

p⁹inde Eccl. ij. d⁹. Fili accedēs ad fuitutē dei
 sta in iusticia et timore: et p⁹para aīam tuā ad
 tentatiōz. viij. et Greg. sup⁹ Lu. ait. Appropi
 quāte saluatore appropinquat tentatio. lu/
 cem rectitudinis sequit⁹ vmbra tentatiōis. p⁹
 inde si insurgit diabol⁹ noli fili timere s⁹ sta
 in acie fortis dimicādo: apphēde arma et scū
 tū: et erige s⁹ eū verillū salutis: q⁹ d⁹ est ihu ino/
 cādo illū. Nullū em⁹ est valid⁹ remediū cō/
 tra diabolū tentamēta et mūdi blādimēta at
 q⁹ s⁹ carnis spurcias q⁹ frequēs ielu noīa/
 tio. Uñ Ber. sup⁹ Can. sermōe. xv. ait. Tri
 stat aliq⁹ velt⁹ veniat i cor ihu et p⁹fallat in
 os: et ecce exortū lumen noīs vmbra effugiat
 atq⁹ serenū reddit. labit q⁹ in crimen: currit
 insup⁹ ad laqueū mortis despando. Nōne si i
 nocet nomen vite p⁹estum respirabit ad vitā
 Lūc aliq⁹ sterit an facie salutaris noīs duri/
 cia (vt asolet) cordis: ignauie torpor: rancor
 animi: lāguor accidit: Lūc fons fortificat⁹
 lachrymaz inuocato ihu nō p⁹tinuo erupit vte
 rior: fluxitq⁹ suauior: Profecro nihil ita ire
 furore cohibet: supbie tumore sedat: sanat li/
 uoris vuln⁹: restringit luxurie fluxum: extin
 guit libidinis flāmā: sicut tēperat auaricie: ac
 roti⁹ corpis fugat puriginē. Siq⁹ dē cū no/
 mino ihu hoīem mihi p⁹pono mītē: humi
 le corde: benignū: sobriū: castū: misericordē: oī/
 q⁹ honestate ac scititate cōspiciū. Lūc deniq⁹
 ipm⁹ dñi oīporent⁹ exoro: q⁹ suo me sanet et ro/
 boret adiutorio. hec oīa mihi sil⁹ sonant cū sō
 nuerit ihesus. Hec ille. Scūs q⁹ Bernardi
 nus vbi. s. postq⁹ oīdit q⁹ nōmē ihu nos dēfē
 dit a demōib⁹ p⁹cludit dices. Igit⁹ si p⁹stipent
 acies. si p⁹sistat castra: si exurgat adūsum tēp
 lū: nō formides piculū: nomen ihu sonet in
 corde deuoto: nōmē inuoca⁹ tuosum. ¶ vt d⁹
 Ero. xv. Diporēs nōmē ei⁹: curr⁹ pharaōis
 et exercitū ei⁹ p⁹ecit i mare: et sic libat⁹ ep⁹pls
 dei. In hui⁹ q⁹ mysteriū ihu naue successoz
 moysi fort⁹ i bello: iā noīs ihu p⁹ntē: non p⁹pa
 de hostib⁹ triūphabat. Ad h⁹ etiā exhortadi
 audi preliū dūcē cōcrepāre i spū. ij. ad Thi.
 ij. dicere. Fili mi⁹ fortare et gra q⁹ ē in xpo ihu
 q⁹si diceret. arma tua ne reicias ex timore: s⁹
 alacrit⁹ pugnā aggrediar⁹ inuocato noīe ihu et
 fugiet⁹ pres adūse. Nequint em⁹ adunata tar/
 raree noct⁹ fantasmata tāti noīs lucē: tāraq⁹
 odoris fragrantia spurcissimi spūs illi. atq⁹
 tāra p⁹ate ihu xpi noīs sustinere. hec ille ¶ De
 cimalextra excellētia h⁹ p⁹ciōis noīs d⁹ deuita/
 riōis. Per illud em⁹ picula et adūsa deuitant⁹
 Adūse em⁹ picul⁹ et calib⁹ fortuirs subiecti su
 mms. De quib⁹ loquit Aug⁹. xij. de ciuitate

¶ Pericla
 p⁹ nomen
 ihu deui
 tantur

¶ Tatio
 nes vin
 ant per
 nome Je
 in

dei. et Paulus. ij. ad Thimotheum. xj. di. Periculis in
maribus. Causa autem fortuiti humana neque/
unt prouidentia proueneri. l. q. fortuitis. C. de pig.
act. 2. l. in rebus. in p. ff. de iur. et i. q. si co/
tpe. ff. de adm. re. ad ciu. p. facit. l. vez. ff. de
minori. 2. ideo in his 2. filiis inuocadu est no/
men salutis dñi nri iesu xpi: clamado cu ppha
ps. liij. 2. dicendo. Deus in noie tuo salu me
fac. Itē ipse ait ps. xc. Clamauit ad me 2. ego
exaudia eū: cū ipso sum in tribulatione: eripia
eū 2. glorificabo eū. Et iterū ibide. Qm̄ i me
sperauit liberabo eū: p. rega eum qm̄ cogno/
uit nomen meū. In omib⁹ igit aduersitati/
bus debem⁹ recurrere ad turrim defensionis
nre: de qua inq̄r Salomō puer b. xviij. Tur/
ris fortissima nomē dñi. Et ut nri actus pro/
sperē dirigant debem⁹ frequētare inuocatio/
nem nois hui⁹ benedicti: vt ex frequētatiōe
acr⁹ generet habit⁹. Et ad h̄ faciendū vltra cō/
siliū apli Col. iij. s. allegati iuitamur etia⁹
in actib⁹ aploz. c. xviij. 2. xxvj. q. v. c. nō licet
Quod obfidebat impator dices in. l. in noie
dñi. C. de offi. p. fec. pto. affri. In noie dñi nri
iesu xpi ad oia cōsilia: omnelq⁹ acr⁹ gerēdos
sp. p. gredimur. Per ipm̄ em̄ iura impij susce/
pimus: p. ipm̄ pacē cū peris in eternū cōfir/
mam⁹: p. ipm̄ acerbillimos hostes 2. fortis/
simos tyrānos decim⁹: p. ipm̄ p. multas dis/
ficultates superauim⁹: p. ipm̄ 2. affricā defende/
re: 2. sub nro impio redigere nobis cōcessum
est: p. ipm̄ q̄z vt nro moderamē recte guber/
net 2. firme custodiāt cōfidim⁹. hec ille. Qui
etiā in aut. de armis. in p. inq̄r. Magnū
deū 2. saluatore nrm̄ iesum xpm̄ 2. auxiliū
inuocātes studem⁹ oēs nros subitros quoz
regimen pcessit nob⁹ de illesos 2. sine calūnia
custodire tē. Rationē autē q̄re debem⁹ frequē/
inuocare nomē dñi assignat sc̄t̄s Bernar/
din⁹ vbi. s. dices. Ex hoc em̄ mēs imbura ac/
q̄z habitata sancto noie iesu xpi i oī subita/
neo casu atq⁹ instāti piculo eructabit s̄bū ho/
nū atq⁹ inuocabit nomē dñi nostri iesu xpi:
ipso dño teste q̄ Mar. xij. ait. Bon⁹ homo de
bono thesauro cordis sui pferit bona. Sicut
expiētia docēte videm⁹ q̄ nomē diaboli
aut blasphemias ex consuetudine frequētat
occurrēte repētino ac periculoso casu idipm̄
euomit: dicente dño vbi. s. Mal⁹ hō de ma/
lo thesauro cordis sui pferit mala. qz ex abū/
dātia cordis os loquit. Ex habitu igit abun/
dātis thesauri nois dñi ihu mēs i repētino pe/
riculo inuocās nomē ei⁹ i adiutorij: sentiet si/
bi statim ihm̄ esse pñtē: sc̄pturā teste: q̄ Ero.
xx. c. ait. In oī loco i quo fuerit mēoria nois

mei veniā ad te. Vinc i psona hui⁹ ppheta
inq̄r. Tribulatoz 2. dolore iueni 2. nomē dñi
inuocant. 2. itez dicit. Dirupisti dñe vincu/
la mea: tibi sacrificabo hostia laudis: 2. nomē
dñi inuocabo. Hec ille. Bñs q̄z frat Mī/
chael de carcāno in suo q̄dragesimali defide
in f̄mone. viij. natiuitat⁹ inq̄r. Legescriptu/
rā sacrā: 2. i tota salua euāgelica nō inuenies
inuocātes hoc nomē accepisse repullam. Ali/
diu etiā q̄plimos enarrātes in multis picul/
sine equitādo sine itinerādo sine p. mare eū/
do sine cadēdo in hui⁹ nois inuocādo illesos
euasisse. Deficiet ei mibi tps enarrare q̄nt⁹
a magnis piculis memi me p. inuocātoz hui⁹
nois liberatū. Dñi glectū intratis in nomē
iesu. qm̄ cōceditis aut b̄bitis in noie iesu: qm̄
equū ascēditis aut descēditis in noie iesu: qm̄
aliq̄d op⁹ inchoatis 2. qm̄ relinq̄tis in nomē
iesu: qm̄ loqui icipis i noie iesu facite. 2. sicut
oibus liberi eritis. hec ille. Un⁹ p. anq̄r p. i. r.
Sperent in te q̄ nouerūt nomē tuū: qm̄ nō
dereliquisti quētes te dñe. 2. ps. xliij. iterū
dicit. Exurge dñe adiuua nos: 2. libera nos
pp̄ nomē tuū. Ip̄m em̄ est illud nomē de q̄
dicit Exo. xv. Omipotēs nomē eius. Ideo
idē ps. dicebat ps. cxxij. Adiutorij nrm̄ in
noie dñi: q̄ fecit celū 2. terrā. q̄ Decimalis p̄/
ma excellētia dicit curatiōis. Per hoc em̄ no/
men infirmitates sanant⁹ 2. multa miracula
fiūt. Un⁹ Petrus rauen. ait. Hoc est nomē
q̄d dedit cecis visum: surdis auditū: claudis
cursum: sermonē mutis: viā mortuis: totū/
q̄z diaboli potestātē de oblesis corpibus effu/
gauit. Hec ille. Proinde Albri. de rosate in
suo lectionario i s̄bo Iesus: dicit. Nomē ie/
su ē nō solū miserorū refugij: 2. lugētū ac me/
stor solatiū: s̄z etiā infirmorū remediū. videt
em̄ eē q̄z tyriaca: de q̄ dicit Aluicēna. ij. canōis
q̄ est s̄blimior oīz medicinarū: 2. melior earū p.
pter sui mltitudinē inuamētī. 2. addit q̄ illi
q̄ vti tyriaca tpe sanitas nō nocet venena: 2.
fit secur⁹ ab egritudib⁹ pestilētie. Et reuera
h̄ nomē ihu nō solū 3 mala pñtia expellenda
valet: s̄z etiā 3 futura repellēda: 2. vniuersalit⁹
oia. Hec Albri. vbi. s. Et iō si q̄ infirmitas
tibi vel tuis occurrit nō sp̄eto remedio na/
turali recurre ad inuocātoz iesu. Sepe q̄dē
cōtingit q̄ nō pñt remedia naturalia adhibe/
ri vel p̄p̄ eoz carētia: aut p̄p̄ morbi et infir/
mitat⁹ ignorātia: seu qz est q̄z irremediabile
malū. p̄p̄ q̄d recurrēdū est ad remediū q̄d
fidelib⁹ suis Mar. vl. reliq̄t de sup̄ terrā dī.
Signa autē eos qui crediderūt hec sequētur
in noie meo tēmonia ei⁹: liguis loq̄nt⁹ nō

Impera/
tor inuo
cat nomē
iesu

Semp
noiet no
mē Iesu

Adiutor
cula suū
p nomē
iesu

Berino. XI. De annūciatiōe Marie

serpentes tollit: et si mortiferū qd biberit
nec nocet: sup egros manū ponit et bene
habetur. Nec recurrit ad fatuas et ila/
nas et oino erroneas incantatiōes quozdā q
credūt se iuocare nomē dñi: et iuocāt nomen
diaboli in incantatiōibz suis: eo q sepe noia
ignota ibi ponunt: atq sepe medacia iterpo/
nant. I. sepi? Pater nr et Ave maria ad ope/
rimentū malicie dicat: et q̄is aliq̄ literari
videant aliq̄ hmoi in incantatiōibz. in pmitte
iudicio dei. demon ipe qui ex solertia sua fec
bolens vel puerū egrotari: eo iuocato p im/
piam incantatiōē auferes ipam infirmita/
tem et languorē: infligit p infidelitatē et erro/
rem culpā mortale in corde. Proinde pphe/
ta ps. xxxix. hoc puidēs ait. Beat? vir cui? ē
nomē dñi spes ei? et nō respexit in vanitates
et in anias falsas. De pluribz autē relatiōe fi/
dedigna testimonio nostris tpiibz audiūm?
qui intra verbū dñi sup egrotates manu im/
posita ad iuocatiōē hui? gloriōi nomis libe/
rati sunt. Nam sicut effusum vnguentū mi/
nistrat gratiā sanitatis in corpibz: sic nomē
Iesu dat salutis gratiā animabz simul et cor/
poribz. vii ps. cv. ppheca ait. Sanauit eos
pppter nomē suū: vt notā faceret popul? potē
tiam suā. Et quod mirabili? est: etiā pecca/
tores infideles ad iuocatiōē nomis iesu se
cisse miracula et sanasse infirmos manifeste
cōprobāt. Tū de beato Dionysio ariopagi/
ta legit q cū adhuc gentilis ep̄s disputaret
athenis cū Paulo: quādā vice cec? quidā a/
natiuitate trāsibat per viā. quē vidēs Dio/
nysius ait paulo. Si vis vt credā que predi/
cas de iesu nazareno quē asseris esse filiū dei
dic hui? ceco vt in noie ei? videat. et si illumi/
natus fuerit ad iuocatiōē ipius: credā illi
Sed ne vris verbis magicis: ego p̄scribā
tibi formā verbor. dic gl̄ic. Deceat in nomi/
ne iesu xpi nati de virgine crucifixi et mortui
q̄ resurrexit et ascendit in celū: vide. Respon/
dit aut paulus. Hoc est minimū et facillimū
Sicut noie dñi nri iesu xpi. sed vt oīis suspi/
cio mali te medio tollat: volo q tu eadē ver/
ba pferas. Cum ergo dionys? predicta p̄ba
dixisset illi ceco: statim p̄fectissime illumina/
tus est. et dionysius credidit in dñm nostrū
iesum xpm. Multa quoq̄ alia exempla ad/
ducere possum: que causa breuitatē omitto
Sicut est de illo claudio ex vtero matris sue
qui stabat ad portā templi hierosolymitani
mendicās. quē (vt habet Actū. ij.) erexit et
p̄cere liberauit Petrus in noie dñi nostri ie/
su xpi: dum ei dixit. In noie iesu christi sur/
ge et ambula. et cōfestim surrexit et ambulauit.

¶ Unū mirabile exēplū referā qd mihi retia/
lit pater frater Bartholome? de porz? dicens
q cū quādā vice esset cū beato fratre Jacobo
de marchia ordinis nri: et transiret ppe domū
cuiusdā nobilis q̄ egrotabat infirmitate ma/
xima: deuicti precibz cognatoz ipius infirmi/
intrauerūt domū ei?. quos cū infirm? vidit
set rogauit ipm beatū fratrem iacobū: vt illi
daret bñdictionē suā. Tū ḡ ipm bñdixisset i/
noie iesu: ille infirm? statim surrexit san?. ¶ De
cima octaua excellētia hui? mirabilis nomis
dicat gl̄ificatiōis. De qua inq̄t p̄pha ps. v
Gloriabunt in te omēs q diligūt nomē tuū
Qui vult ergo de hostibz victoriā reportare
et in cunctis actibz suis honorabilē euadere
debet deuote hoc sacratissimū nomē iuocare
¶ Decima nona excellētia dñi sociatiōis. Tū
illis em morat et familiariter stat dñs noster
iesus xps q̄ in deuotiōe sui nois p̄seuerat. vii
Mat. xvij. ipe ait. Ubicūq̄ fuerit duo vel
tres p̄gregati in noie meo: ibi sum ego i me/
dio eoz. trāsumptiue in. c. cū scriptura. j. q. j
¶ Vicesima excellētia dicat cōsolatiōis. De
qua inquit Hugo de sancto victore i quodā
fmone. Iesus nomen dulce: nomē delectabi/
le: nomēq̄ valde cōfortās peccatoz. De hac
etiā dicat lance? Bernardin? vbi. s. Tāta est
p̄solatio aīe que letat in xpo iesu: vt paupras
p diuitijs: asp̄ritas p delicijs: et vilitas pro
honoribz repuset: cunctaq̄ supplicia p noie
ei? illi dulcia fiant. vnde plus ei cathena pla/
cet q̄ regius honor aut corona. Propter hoc
em vt dicat Act. v. Jbat apostoli gaudētes
a cōspectu cōsiliū: quoniā digni habitū sunt
pro noie Iesu contumeliā pati. Igit si men/
tem tuam tristitie caligo demergit: si grauis
imīneat ac procellosa tempestas: si perniciō/
sus ingesserit se turbo ventozū: si maria ter/
rificum mugitū et horrendum depromant:
si cōtrariātur litora maris: et nauicula quo/
q̄ fluctibus impleatur: iesum iuoca: qui in
nauibus dormire putat: ipsum qui nec dor/
mit nec dormitat: et plena fide dic ei. Exurge
domine iesu: quare obdormis dñe vel es si/
milis dormienti? Exurgens em p̄culdubio ie/
sus vento cōminabit: et dicet mari. Tace. et
obmutescet: ventiq̄ confugiet: et cōplanabit
tur tumide vnde fluctuū: et colles equalitatē
pp̄ie terminos nō excedēt: procella conuer/
tetur in aurā: et tempestas cōmutabit in sere/
num. Sed hi q̄ (vt dicat Prouer. ij.) ierant
cū malefecerint et exultāt i rebo pessimis. hec
de noie iesu xpi sentire nō p̄nt. Ratio est autē

N
Nomen
iesu cōso
latoriū

quia delectatio est pfectio pueniens cu conue
niente. Quia em Iesus est par q erupat omne
sensum: non sapit supbo q semp iurgia que
rit: quia est mudicia suma. No sapit luxuri
oso qui sp mēte z corpe qrit in luxuria dele
ctari velut sus in volutabro luti. Et quia est
suma liberalitas no sapit auaro: q affectu te
poraliu z instabili desiderio cupiscencie fla
grat. Et qz est sume mitis: no sapit viro tur
bulento z iracundo. Et qz est suma leticia z hila
ritas sempiterna: no sapit accidioso z spiritui
tristi: q delectat oim pfectu ossa. Quia em cha
ritas psumata: no sapit ingluuiet dedito cui
de veter est. Sapit em aie mude: aie sancte:
aie charitate feruere: qz talis cu ppheta dice
re pot. Ego aut in dno gaudebo z exultabo
in deo iesu meo. Nec sanctus Bernardin.
Jo Ps. inq. pl. ix. Letabor z exultabo in te:
psalla noi tuo altissime. z ps. cxv. etia ait.
Laudate dnm qm ton: psallite noi ei qm
luauit. ¶ Uicesima pma excellentia dicit illu
minatiois. de qua sanctus Bernardin. vbi
sup ait. Illuminat intellect. ad deuota inuo
catione nois iesu xpi. qz vt scribit Zach. vi.
Dices nome eius. i. veluti sol radias huma
na mente. Sicut em sol iste material diffun
dens radios suos ostendit omia q in mundo
sunt z materialē exhibet claritatem: sic solare
nome iesu mētes irradiat vt videat ea q sūt
in deo fm pspicuā veritate. No em illuminat
hoc nome in superficie tm: sed in medullis sen
suū claritatez rationū z veritate sententiar.
Un i pncipio apocalipsis habet. Apocalip
iesu xpi qua dedit illi dñs facere palaz seruis
suis. Apocalipsis em reuelatio iterprat: q p
iesum xpm facta est. vñ Joh. ix. c. cecus illu
minat mystice ait. Ille q dñs iesus luti fecit
z vñit oculos meos: z dixit mihi. Uade ad
natharozia siloe z laua. z abijet luti: et vidi.
Uiso em pñer ad cognitionē: victio vero
ad delectationē. Nouim. ei dici q si qd oleū
in ore tenuerit: z ad aqz pfunda descendēs
illud exsufflauerit: reddat aque supficiem cla
riore: z abscondita pducit in lucē. In tenebz
vsqz huc sum: caligat noster oculus: cespitat
gressus. no recipim. visum nisi iesus lue e
fulgēte lue radiolo notū faciat in cordibus
nostris lumē suū. Lumen est em nome iesu
qd ethere cordis nri mystica referat. sicut lu
mē solis materialis manifestat. Un. Bern.
None hui. nois luce de. vocauit nos in ad
mirabile lumē suū. In hoc siquidē libro illi
patres antiqui p meditationē z cōtēplatiōz
sic ludebant q diuinis mysterijs eruditi: sic

teris mortuis z palpantibus no egebāt. Tu
ho quāto magis a terra subtraheris: z ad al
ta te subtolles: z ad iesum conuerteris in cuiu
mēris: tāto magis recipis vez lumē. Nā vt
dñs Math. xvij. apli ad montis supeliū iā
assumpti z in mōtis specula cōstituti leuan
tes oculos nemine viderē nisi solū iesum. p
pter hoc em erat i glia ppls iudeoz. Quia no
tus in iudea de. in isrl magnū nome ei. nūc
ho qz pdiderūt ism: cecitas pñerit in eis.
Nec ille. ¶ Uicesima scda excellētia dñs inflā
marois. qua ponit scñs pater me. Bernar
din. q nois hui. fuit singlarissim. pdicatoz.
Un etia ad hoc ostēdēdū de. trāstulit eū de
hoc mundo ad celū. qm in choro fratru cane
batur in vigilia ascēsiōis illa antiphona ad
Magnificat. Pater manifestauit nomē tu
um hoibz. nūc ho ad te venio. Dicit em pdi
ctus scñs vbi. s. Aliā grām sperare debet aia
in noie reg. iesu q noiat inflāmarois. fm ei
Bern. p nome dñi venit ad rem nois. qz p
cognitiōz sui nois venit ad dilectiōz z frui
tionē numis. Dñc ps. ait. Lōtebor nomi
tuo dñe: qm bonū est. Sup q Aug. inquit.
Nome dñi bonū est: qz ipm bonū est quo bo
nifimus vt ipm diligam. z totū cor ponā
mus ad eum amandū z laudandū. Nec ille
¶ Uicesima tertia excellētia dicit roborati
onis. De qua idē sanctus Bernardinus in
quit vbi. s. Aliā quoqz grāiā in noie iesu
anima sperare debet: que dicit roboratiois.
Roborat em spūs in fructu hui. nois ad oia
aspa pferenda. In cui. mysteriū Actū. xij.
ppheta Agabus tulit zonam Pauli: et alti
gans sibi pedes z man. dixit. Hoc dicit spi
ritus scñs. virū cui. zona hoc est sic alligabāt
iudei z tradunt in manus gentiū. Respon
dit aut Paul. z dixit. Nō solū alligari sz
mori in hierlm parat. sum p nome dñi ihu
xpi. Ecce cohortis humane Centurio z dñs
xpiane militie nō fract. periculo: nō supra
tus pñlio: virtute dimicās nō furore: nō ce
dit gladijs sz magis hostibus dat pauorem
sic respicit vniuersa supplicia: sicut soler ber
ba putrefacta cōtēni. z sicut adamas ferri de
spicit sectionē. minas z verba tyrānoz ludū
quēdā extimat pueror: qm pmiū erat ei dis
solui z esse cū xpo. Scñs igit miles inuictus
depositoz aie z corporis torpore fragilitatē
nostrā consolidat z puocat p nome iesu ad
viriliter dimicādum: sui dñcis exemplo de
victoria tam securi. qui ad Rom. viij. inq.
Lert. sum qz neqz mors neqz vita neqz crea
tura aliq poterit nos separe a charitate tui q

N
Nomen
ihus illu
minat in
lectu

P
Nomen
Iesu ro
borat

Berino. XI. De annūciatiōe Marię

est ipso ihu dño nro. Hic est equus qđ terrā vi-
gulat odit: erulat audacter: in occursum per-
git armatus: p̄tēnit pauorē: n̄ metuit vulnera
nō dolerunt: neq; sāguine neq; morte. Alia
erit securo corde: p̄cula subit armatus: nomi-
ne ihu xpi. Sicut ardore nois ihu flagra-
bat corde illi: pusillū gret duodenari: ecclē
p̄tēnit. Un̄ forte illi: tot vici z fregit ge-
nora belliaz: s̄t iugo nois ihu xpi s̄bdidit dif-
fortias nationū. Vere bellatores idcirco: qđ fle-
ri nō poterat: s̄z occidi: phibētes testimoniū
ihū xpi: testimoniū. s̄. ielu xpi cū ppha dicen-
tes. In noie tuo sperem: insurgēs in nob
De ille. Delem: qđ cōstātes in oibz addū-
catis tolerādis: dicentes cū ppha ps. xxiij.
In noie sc̄to ei sperauim. ¶ Uicelima quar-
tā excellētia ponit beatus frater Michael de
Lardano vbi. s̄. que dicit refrigeratiōis: et
est qđ dē cū pcedēt. At aut sic. Dico igit qđ
hoc nō ē ihu xpi refrigeriū patētibz. qđ
em dñs seruos suos in tentatōe succumbere
nō pmitat: n̄b̄ilomin⁹ p̄mittit eos sustine-
re afflictiones: sed desperandū nō est: nec obli-
uiscendū tūc nois dulcis ihu: sed tūc marie
inocādū. Proinde p̄solādo patētes Mar-
y. cape dñs ait. Bñ eris cū maledixerit vo-
bis doctes: p̄secuti vos fuerint: z dixerit oē
malū addūm vos mentētes ppter uomen
meū. Bandete z exultate: qm̄ merces vstra
copiosa est in celis. Imo mēti inflāmare amo-
ris ihu inextimabilis leticia est. p noie ei⁹ pa-
ti solū in exēbatione sui amoris z appetitu
hūmilitatis cordis eius: nullo alio p̄mio expe-
ctato. Nōne sepius est gaudiū homini parti-
cipatio mortali: etiā cū nescit illo p quo ra-
tis passio sustinet: qđo magis p dño imor-
tali ihu xpo: qui tanta p nobis passus est:
Ideo Aug⁹. inq̄r. Dat magnā audaciā no-
men dñi scriptū in cordibz iustoz: p̄ra iperū
maloz: vt patēter toleret z prudētē euitet.
Un̄ bñ Agatha iudici sibi tormēta aspera
comināti inuitro animo r̄ndit dicēs. Si se-
ras mibi p̄mittas: audito xpi nomē m̄sue-
lunt. si ignē adhibueris: rore saluificū mibi
ex celo agel m̄strabit. Prop̄ forte em̄ hu-
ius sc̄i nois martyres i tormētis oīto trūm
phabāt: dicētes cū ppha. Adiuuorū nostrū
in noie dñi zc. Nec mir si cum rāto gaudio
tāta martyres sustinuerūt. qz ipe erat qđ i eis
oīa sup̄portabat. sicut aplūs ad Phil. ij. ait
Opāt in nob velle z p̄ficere p bonā uolūtate
Un̄ z Apoc. ij. c. ait patēti ppter nomē suū
dñs dñr. Patētiā habes z sustinisti p̄p̄ no-
men meū: z nō defecisti. Ille nēpe p̄p̄ nomē

dñi ihu sustinet qđ passioe sua glificat nomē
xpi: z nō p̄p̄ nepharia opaz p̄p̄ sacra f̄ma
tū iustitiaz xpiane religiōis p̄secutiōes sustinet
patēter. sicut bñs Pet⁹ sue. j. canōice. c. iij.
inq̄r. Nemo vīm patiat qđ fur vel homici-
da aut maledic⁹ aut alienorū appetitor. Si
autē vt xpian⁹ nō erubescat glificet aut nomē
dñi iusto noie. hec ille. Nos qđ hū⁹ excellē-
tie possum⁹ dare exēplū de bñ Ignacio epo
antiocheno. qđ dicit romā z a tratiāno impe-
ratore exhortat⁹ vt negaret dñm ielsum xpm
ridit qđ h̄ facere nō poterat: qz h̄bat nomen
ei⁹ sc̄ptū in corde suo. Un̄ cū fuisset martyri-
zar⁹ extracū fuit cor ei⁹ a corpe: z iuctū fuit
nomē ihu sc̄ptū i eo lris aureis z in qđcūq; p-
tes diuidebat sp̄s iueniebat hoc mellitū nō-
mē lris ipis aureis sc̄ptū. ¶ Uicelima quarta
excellētia dñi refrenatiōis. s̄. analaz cogitatio-
nū. vñ sc̄tus Bernardin⁹ vbi. s̄. ait. Scim⁹
qđ impossibile est mēte diuis cogitatioibz non
pullatis: z in nob est p̄p̄ maximā cogitatio-
nū diuisiōe s̄b discipline regula reformari. si
em̄ mēorē nomē ihu tenuerim⁹ mēte iā pene
sp̄uales effecti: rā facilliter notia nō euagabi-
mur cogitatioe. Sēp est qđ de rati suauitate
notis aliqd mēorie cōmēdandū: qđ rumina-
tum iugiter pascat audit⁹ appetitū. Et licet
ipsum nomē ihu sub effectibz varijs imp̄me-
re memorie valeam⁹. scio qđ multū iuuat z ex-
pedit ipm̄ imp̄m̄re sub triūphali titulo z be-
neficio passiois: vt iuxta aplm̄ ad Heb. xij.
Aspiciam⁹ in aurore fidei z p̄sumarorē ihm̄
qđ pposito sibi gaudio sustinuit crucē p̄fusio-
ne p̄cepta. Salte igit aliq die hora recogite-
mus dñice passiois ilignia ad fructū suauit
in cōscia: recoledūq; fidelit in mēoria: et p̄se-
quēdū firmit i actiois industria. Tāte em̄ pie-
tatz exhibite lras: ē ipm̄ obliuisci: cū pegrinā-
tis atq; recedēt amici p̄ntia s̄b memoria cu-
iusdā teneam⁹ signi. hec ille. Ad h̄ aut pagē-
dū nos horrat ipse dñs Eas. viij. di. Pone
me vt signaculū sup cor tuū. z Ber. sup can.
de. Nomē ihu p̄tibi in sinu sit: sp̄ in manu
qđ tui oēs i ihm̄ z sensus dirigant z act⁹. Nū-
hil ei ita exercitatos repat sensus: frutes ro-
borat: vegetat bonos mores atq; honestos:
castasq; fouet affectos. Si em̄ p mēti pigri-
ciā atq; torporē sedes: sanat te ih̄s: h̄es em̄ in
noie ihu vñ act⁹ tuos vñ p̄rauos corrigas vñ
minus p̄fectos adimpleas. Jc vñ tuos sen-
sus aut seruos vt nō corrūpant: aut si corrū-
pant sanes. Bñs qđ frater Michael de car-
chanovbi. s̄. ait. Frequentius factis experis
myr dilectissimi i nobis qđ subito replemur

Refre-
nat ma-
las cogi-
tatiōes

tedio et languore: mellitiorque potere pimumur:
et aridi reddimur: horret celsa: lectio dupliciter
vagat animus: tepor et rigor: i toto sentiunt af-
fecta: quicquidque plongeretur: magis repidita-
te grauiusque suauitatis dulcedine cōdita: nec
regni desiderio: nec gehenne supplicio. Sō-
nus iste lerargie? aut soluit aut fugat. Iste
modico rēis interno ex intimo cordis affe-
ctu innocato iesu solitarij residem? subitque
alacritas gaudij tam inest: quod nec lingua
loquit: nec vocabuli oratio pferit. vñ Johis
xj. Eū nō aderat iesus: morit? Lazar? melli-
cia replet dom? sed ecce iesus domū ingredit
sorores plenas mellitiae ex sua pñtia cōsolat
lazarusque resuscitatus. Debet igit quicquidque fidelis
nomē iesu sp in corde gerere. Aut em Berni.
sup Lan. Qui sequunt agnū debent habere
nomē ei? et nome prius ei? scptū in frontib? su-
is. Sicut em radix arbor? q̄ro magis figit
in pñdo tanto eius fruct? amplius expan-
ditur in excelsis. sic nomen Iesu in intimo cor-
dis fixum atq; solidius radicatu euenire fa-
cit abundanti? et vber? inundatiā gratiaz.
De beat? Michae vbi supra. ¶ Uicel-
ma ferra excellētia dicit desideratiōis. De q
sanctus Bernardin? vbi s. ait. Nomen re-
gis iesu est desiderabile. nūc em desiderius in
aniapuoaret: Ila. xvj. c. nō affirmaret di-
rens. Dñe nomē tuū memoriale in desiderio
aie. Decille. Qui etiā ibiq; exponens illud
Ila. xij. Hauriet aquas i gaudio de fontib?
saluatoris. inq̄. De quo noie dulcissime iesu
xpe vberitate superrigua fundunt aque copi-
osissime saluantes: que nō solū sitim repēat
peccōz sed magis puocat desideriu et estuare
faciūt ad fructione dilecti donec inuenit qd
requirit. Decille. Et ppe hāc cām apli bapti-
zabāt oēs q̄ cōuerrebant ad fidē in noie dñi
iesu: vt habet Act. ij. r. c. Quod pagebant
ad inducēdū oēs ad amorē et deuotiōz hui?
scitūm nois. De ipso etiā vbiq; p̄dicabant.
vñ beat? Iohes euāgelista dicebat p̄conlūsi
Nec xpm dñm meū negato: nec a p̄dicatiōe
nois ei? quiescā donec cōsumē cursum misse-
riū quod suscepi. ¶ Uicelima septima excelle-
tia dicit delectatiōis. De qua loquit sc̄us Ber-
nardin? vbi s. di. Nomē iesu est delectabile:
q̄s em ignorat q̄ si dñideriū i noie iesu ip̄leat
delectat aiam: p̄p̄ea ait Ps. Psallite nomi-
ei? qm̄ suauē. Tāta est em suauitas nois Je-
su xpi qua p̄ internū gust? exp̄ientiā palatuz
cordis afficit: q̄ oris labijs nō p̄fertur. vñ de
Apoc. ij. scptū est. Vincenti dabo māna ab-
scōditū: et nomen nouū scptū qd nemo scit

nisi q̄ accipit. Māna q̄p̄re absconditū Iesus
est: q̄ penitētes et agonizantes in solitudine mū-
di et i certamine carnis suauitate sua reficit
et oblectat. Nomē autē nouū scribit cū nois
iesu noticiā et dulcedo interiora penetrās la-
bijs cordis infundit. qd qdē p̄solā exp̄ientiā
gust? sp̄ualis agnoscit. q̄ p̄uicē hui? nois ne-
mo scit nisi q̄ accipit. hec ille. Jo David ps.
lj. dicebat. Expectabo nomē tuū qm̄ bonū est
in cōspectu sc̄oz tuoz. Et te elect? dicit ps. xliij.
Memores erūt nois tui dñe i omi genera-
tiōe et generatiōe: s. in vita eterna: ius illud
ps. lxxij. Et q̄ diligūt nomē ei? habitabūt i ea
Que oia p̄siderās idē p̄p̄a dicebat ps. cij.
Bēdictiō mea dñi: et oia q̄ intra me sūt nō
sc̄o ei? et loquēs deo iterū dicebat. Lōfitea-
mur nomi sc̄o tuo: et gl̄iemur in laudem tua.
¶ Uicelima octaua excellētia dicit admiratiōis
de q̄ Ila. ix. dicit. Et vocabit nomē ei? admira-
bilē p̄siliari? et. Adeo q̄ admirabile ē h̄ nomē
q̄ nō uoluit illd mlt? anq̄s p̄ibo ruelare. nā
Moysi dicit sibi Ero. ij. Si dixerit mihi
filiū ill? qd nomē ē tuū. qd dicit eis: r̄ndit re-
us. sic dices illis. q̄ est misit me ad vos. p̄p̄a
ea Salomō dicebat p̄uer. ij. Qd nomē est
ei? et qd nomē filiū ei? si nōstis: qd est in se-
cr̄abile. Tāta ē em claritas hui? nois vt p̄p̄a
cre inuestigari nō possit. vñ. l. Bernardinus
vbi s. ait. Quātiūq; p̄cedas purissimā oia
lorū actiō: si nō habueris p̄ grām organi lani-
tarē: videre nō poteris excellētiā ip̄oportūa-
bilis lūis claritatis. Si em in oīu solis cū ef-
fulget sup emis p̄tū n̄z: claritate radiōz q̄
neq; aspicere: s̄z reūtarz lūie oriēs: quō sol
iusticie splēdore vicz nois iesu p̄ vniūsa mū-
di climata rutilans q̄s poterit p̄p̄ēdere?
Quapp̄ i h̄ mysteriū. Ben. xxiij. colluctā-
ti iacob dicit angel? magni p̄siliū ih̄s xps: qd
q̄r? nomē meū qd ē mirabile: stupet celus: re-
mūt ageli: creata nō sustinet: natura n̄ sufficit
rō nō aḡcit incarnatiōis mysteriū et nois ih̄s
incōphēibile sacm. qd pacē terris: gl̄iam cel-
salutē p̄dit: vitā mortuis: inextimabili pietate
te disp̄lat. Vere igit nomē mirabile qd p̄b̄is
mirificat et signis: qd s̄b modio latere nō po-
tuit s̄z sup̄effuluit. s̄z renitētibz gentibz et ua-
deis: qz s̄rute magna reddebāt apli testimo-
niū resurrectiōis dñi nri iesu xpi: et grā magis
erat in oib? illis: Act. iij. Lōgū em cēt p̄p̄a
mirabilia et miracula q̄ i h̄ noie facta sunt et
porib? nris et q̄ tidie fiunt: q̄ mēoriā fallunt et
sermone excedūt: ac in numerādis mirabili-
bus tati nois ois lingua angelica vel huma-
na reperit genit? ineq̄ualis. vñ p̄p̄ea vñ

S
Nomen
Ihu ē de-
siderabi-
le

I
Est dele-
ctabile

U
Est ad-
mirabile

Berino. XI. De annūciatiōe Marię

Amor valde explicare mirabilia ei. qñ sibi
illis in illo nōle: pedē retrahēs ait ps. viij.
Dicitis nō qñ admirabile est nomē tuū in
vniuersa terra. Nam in terra vniuersū mira-
bile ē hui⁹ nois glia. Et i terra pegrinātiū
mirabilis est hui⁹ nois gra. et in terra moriētū
mirabilis est hui⁹ nois iusticia: vt iux aplm
Inoie Iesu omē genua flectat celestū terre/
flectat infernoꝝ et omis lingua p̄fiteat. quia
dñs n̄r iesus xps in glia est dei p̄ris. Decille
Quocia p̄firmat et faciēda approbat p̄pbe/
ta ps. cxiij. dices. Laudationē dñi loquet̄
os meū: et benedicat ois caro nōi sancto eius
in seculū et in seculū seculi. et ps. lxxvij. iterū
dicit. Laudabo nomē dei cū cantico: et ma-
gnificabo eū in laude. et ps. lxxj. ait. Benedi-
cam nomē maiestatis ei⁹ in eternū: et reple-
bit maiestate ei⁹ ois terra. et ps. lxxij. etiam
ait. Confitebitur tibi dñs: cōfitebitur et in-
uocabim⁹ nomē tuū. ¶ Uicelima nona excel-
lētia dñi exaltatiōis: de qua Isa. xij. d. De
maiorē qm̄ excelsū est nomē ei⁹. Nullū enī
nomen ita magnificauit et exaltauit de⁹ sicut
nomē dñi n̄ri iesu xpi. Un ap̄s ad Phil. ij.
ait. De⁹ exaltauit illum et donauit illi nomē
qd est sup omē nomē. Et ideo optime faciet
actia in iusticia p̄dicare festū de trīsp̄bati
noie Iesu cū speciali officio ab vniūsis xpico
lis celebrādū. qd qdē officii ego ipō dño ier-
su adiūtare cōposui. ¶ Tricelima excellētia
dñi exaltatiōis. Nam nomen Iesu est dulce
vniuersum meditantib⁹: iuxta illud Lān. j.
Unquēti effusum nomē tuū. ideo adolescē-
tule dilexerit te m̄ris. Nō exponēs Orige-
nes ait. Planū est qd ad effusiōē olei sequit̄
loci pinguarior in q̄ facta est olei effusio. sic ē
necariū vt in cordib⁹ fidelitū in quib⁹ fuerit
nomē dñi frequētiatū pinguis deuotio subie-
quat. que adolescētulas. i. nonas aias in pe-
nitētie latore ad currēdū post dilectū arden-
tissime exacerat in amorē. Decille. Sane qñ
Berin⁹ sup Lān. fm̄ dē. xv. inquit. Iesu dul-
cis memoria dāns vera cordis gaudia: s; su-
per mel et omia dulcis elus p̄ntia. Nil canit̄
suauit⁹: audit nil iocūdius: nil cogitat dulci⁹
q̄ iesus dei filius. Decille. Qui itē ait vbi
supra. Nō tñ est lux nomē iesu s; cibus. An
nō totis cōfortariis quociēs iesu recordat⁹?
Oleū est nomē iesu ari dul qd est ois aie cū:
nisi hoc oleo condiciat N quara dulcedo stil-
lare videt ex labijs innocētis qñ doc⁹ a tuo-
ra m̄re nō valens adhuc dicere p̄ n̄r: nec aue-
maria: cū reuerētia noiar nomē iesu. Nā no-
men iesu mel est i ore: amelos in aure. Docē

em nomē de q̄ inq̄r dei fili⁹? Exo. vij. Nomen
meū adonay nō indicauit eis. i. iudeuor et p/
sequētib⁹ nomē meū. Quid ē dicem⁹ de qui
vniūsa religiois de q̄b⁹ scribit br̄s Bernar-
dinus eplam manu p̄pria cuiusdā reuerēdissi-
mo cardinali legato bononiē. se lamētans
valde et p̄q̄res qd cū ip̄e multis indorib⁹ no-
mē dñi iesu p totā italiā discurrens fecisset vt
dignū erat ab oib⁹ venerari. ip̄i cōstitutiōes
q̄dā fecerūt p̄cipietes cōfessorib⁹ suis ne ali⁹
quē in p̄fessioe audirēt q̄ h gl̄iosum nomē in
vniūsa sua sc̄ptū l̄ xpiciū teneret. et qd crude-
li⁹ et abominabili⁹ est: cū cor pueri ad q̄rēdū
panē p̄gerēt: clamabāt i plateis et ad portas
domoꝝ alta voce. fora iesu. faciebātq; sibi
portari ab eoꝝ nō dicā deuor s; p̄p̄icib⁹ oēs
ipsos sc̄ptos et depictos et cū martio iesu xpi dñi
n̄ri vitupio cōburebāt: in mur⁹ autē depictos
seu sculptos rostr⁹ ferreis exuastabāt. O tur-
cis et saracenis peiores: o tigris et feris oib⁹
crudeliores: vos estis illi de q̄b⁹ inq̄r David
loquēs deo ps. lxxij. Polluerūt tabernaculū
nois tui. et ibidē. Uisq; de⁹ ipropabit inimi-
cus: irritat adūsari⁹ nomē tuū in fine: et itē
Memor esto hui⁹ inimic⁹ ipropavit dño: et
p̄p̄s insipies incitauit nomē tuū. De gl̄ioso
aut Bernardino paup̄rū amatore et seq̄ci-
bus ei⁹ nomē dñi iesu magnificātib⁹ et defen-
dētib⁹ p̄phetauit idē p̄p̄a in p̄dicto ps. di.
Paup et inops laudabit nomē tuū. Contra
vos hō retelles h̄ic sc̄to nōi imp̄at dñi et ro-
garit vos puniat ps. lxxvij. di. Effunde ira
tuā in gētes q̄ te nō nouerūt: et in regna q̄ no-
men tuū nō inuocant. Trāsumptiue. xxiij
q. v. s. hinc notandū. O perditū iūmic nois
iesu. p̄fecto isti faciūt illud p̄ceptū dei Leui.
xix. Nō pollues nomē dei tui. De talib⁹ p̄q̄ri-
tur dei fili⁹ di. Isa. liij. Nomen meū tota die
blasphemāt. s. ab ip̄is. de q̄b⁹ dicit p̄ illud Isa-
ie. lxxij. Nō ē q̄ inuocet nomē tuū. Isti enī vo-
luerūt facere sicut iudei dicebāt. illud Hierē. xij
Mittam⁹ lignū i panē ei⁹ et nomē ei⁹ n̄ me-
moret ampli⁹. De talib⁹ dicit p̄ illud Act. ij.
Ignorātes ihm crucifixē eū. ¶ Nos hō de-
bem⁹ suare illud Isa. xij. Cōfitemi dño et ino-
cate nomē ei⁹. Memetore qm̄ excelsū est no-
mē ei⁹. Et tūc dicere poterim⁹ dño n̄ro iesu
xpo illud Hierē. xxiij. Nomē tuū inuocātū ē
sup nos. De nobis h̄z dicit poterit illud So-
phonie. ij. Spabur i noie dñi. et illud amos
v. Grabur i s̄imitatē nois dñi dei sui. De
nobis etiā q̄ dēfēdim⁹ de p̄p̄o gētili. Et hono-
ram⁹ nomē dñi ih̄u. dicere p̄ ip̄e dñs illud
Mala. j. Magnū ē nomē meū in gentib⁹

Inuocis
inimic⁹
cos nois
xpi

z

Bernar
dinus et
collit no
mē Iesu

et itez ibidē. Nōmē meū ē honorabile in gē
tibus. et itez. Offert nōi meo oblatio mūda. s.
a nob. Istis pō q nō solū insurgere ausi sunt
p̄ciolum sanguinē ip̄i? et puritatē mris sue
sz etiā de nōmē scō suo vitup̄iū facere p̄sum
pserunt: dicere valer illud Malach. j. Vos
polluistis nōmē meū. Et p̄ celest̄ p̄ dicere
filio illd Nlee. j. Uoca nōmē ei? nō p̄p̄s me
us. De ip̄o qz dñō nro iesu xpo dici p̄ illud
j. Mach. vi. Dedit se vt liberaret p̄p̄m et
acq̄reret sibi nōmē eternū. Rogem⁹ q̄ ip̄m
dñm iesum xpm vt nos faciat dñm numerari cū
illis de q̄b dī Apoc. xxi. Videbūt facie ei?
et nōmē ei? in frontibz eoz. Prop̄ rātas au
tē excellētias bñdicti nōis hui⁹ exclamat san
ctus Bernardin⁹ vbi. s. dices. O nōmē dei
Iesu exaltatū sup oē nōmē. O triūphale nō
men. O gaudiū angeloz. O leticia iustoz
O p̄uoz inferoz: in te ois spes venie: in te
ois spes gracie: in te ois spes gl̄ie. O nomen
dulcorosūz tu p̄cōribz veniā p̄stas: tu mores
renouas: tu mētes diuina dulcedie repleas: tu
fantasmata pellis. O nōmē gratiosum p̄ re
alta mysteria reuelant: per te aīe ad diuinū
amozē inflāmant: robzant in pugna: et cū
ctis p̄iculis liberant. O nōmē gl̄iosūz: nōmē
desiderabile: nōmē delectabile: nōmē admira
bile: nōmē venerabile. Tu dulcissime nōmē
regis Iesu sic paulatim ad celi fastigia p̄ graz
carismata mētes fidelūz sursum rapis: vt oēs
q̄ ad deuotōz hui⁹ nōis it. ar. p̄p̄e ei? gl̄iaz
lucētāt et salutē p̄ Iesum xpm dñm nrm. hec
ille. Ad cui⁹ amozē nos hortat ip̄a p̄go ima
culata q̄ nobis benignē offert ad amplexādū
et osculādū ip̄m bñdictū fructū v̄eris sui Je
sum dices. Ama iesu tuo sp̄so dilecto. Ama
iesu: con tuto il tuo effecto. Ama iesu con ve
ro amoz p̄fecto. Ama iesu o ania inamozata.
Ama iesu che ti vol tātō bene. Ama iesu che
fumozto p̄ tene. Ama iesu che pati tātē pene
Ama iesu che tha ri cōpara. Ama iesu che al
suo amoz r̄inuita. Ama iesu dolceza infinita
Ama iesu che p̄ gra taira. Ama iesu che te ha
liberata. Ama iesu sena vlla mēlura. Ama
iesu con lamente pura. Ama iesu sopra ogni
creata. Ama iesu alqual sei desposara. Ama
iesu che tātō ben te p̄sta. Ama iesu e fa de lui
gran festa. Ama iesu e zamay nō resta. Ama
iesu e saray satiara. Ama iesu e con lui tabza
za. Ama iesu e esso sol te p̄stia. Ama iesu e
col suo amoz talaza. Ama Iesu ilqual te ha
creata. Ama Iesu chi te da dolce lacte. Ama
iesu che toi nemici abate. Ama iesu ilqual p̄
te combatē. Ama iesu dalqual sei guidata.

Ama iesu che solo e tua vita. Ama iesu e sta
ne ipacita. Ama iesu e sta cō lui vnita. Ama
iesu dalqual sei consolata. Ama iesu anima
mia dilecta. Ama Iesu dalqual sei refecta.
Ama iesu enel corlo recepta. Ama iesu dal
qual sarai ornata. Ama iesu e in lui tuta re
gita. Ama iesu con carita non ficta. Ama ie
su che te fara star drita. Ama iesu de esso ine
briata. Ama iesu che ello tātō te ama. Ama
iesu e damarlo sempre brazata. Ama Iesu co
mo la tua manna. Ama iesu con lui stand a
brazata. Ama iesu cō tuto il tuo core. Ama
iesu con grande feruore. Ama iesu de dolce
amozē. Ama iesu essendo abrazata. Ama ie
su ilqual te fa godere. Ama iesu cō tuto il to
podere. Ama Iesu sena altro amoz volere.
Ama iesu in lui transformata. Ama iesu ab
razata con esso. Ama iesu regratiado lo sp̄s
so. Ama iesu e sempre stali apzello. Ama ie
su con lui damoz ligata. Ama iesu che be ma
speranza. Ama iesu che ogni dilecto ananza
Ama iesu dalqual sei lamaza. Ama iesu che
te fara beata. Amen.

De eadē beatissime reginis annūciatōe
Sermo. xij.

Es qui libe

ras ab oī malo: Sap. xvj. An
genit⁹ dei fili⁹ volēs hūanū gen⁹
de manu diaboli liberare incarnatus est: et li
berauit nos sicut liberauit Eodrus rex ap̄e
nientiū populū suū. De quo narrat Angu
stin⁹. xviij. de ciui. dei. c. xij. q̄ cū regio sua et
ciuitas ingēti bello hostiū detellarēt: huma
ni auxiliū diffidentia ad oraculū appollinis
p̄fugit: ac sciscitāt⁹ est quō tā graue bellū dis
solui posset. Rndit aut appollo q̄ si fieret
ipe hostili manu occubisset. Qd cū i hostiū
castris intellectū fuisset: ordinauerūt q̄ nū
lo modo regē artheniellū occiderēt. Tūdena
igū Eodrus ciuitatē suā nullo modo pacem
habere possent: ipe ab hostibus interficet
deposuit regis insignia: et habitū pauperis
induit: et castra hostiū est ingressus. vbi quē
dam ad pugnadū puocās: interfectus occu
buit: sicqz ciuitatē suā liberauit. Simili eret
mō x̄bū dei rex eccl̄ie militāris vidēs huma
nū gen⁹ et ciuitatē hui⁹ mūdi ab infernalibz
hostibz obsessam et capriuatā. cognoscat⁹ qd
nō posse alit ita cōgrue et iuste liberari q̄ per
incarnationē et mortē suā. cū in forma dei et
eterniuitatē semetipm formā serui accipies in
similitudinē hoīum fact⁹: et habitū inuenis v̄b

actiōes et intellectus. Per manū autē dei intelligit
ei⁹ potētia vlt⁹ fili⁹ dei. Sicut em̄ hō p manū
opat. sic p hōm dei facta sunt oīa: in illud ps
xxij. Verbo dñi celi firmati sunt etc. Vel p
manū dei intelligit ei⁹ volūtas. qz sic hō opat
manu: sic et opat sua volūtatē. Un̄ dr̄ Au
gu. qz dei facere est a se fieri velle. Btā egit hō
go acilla dei suos oculos. i. affectiōes suas et i
tellectū sp̄ habuit i manib⁹ dei. i. potētia dei
p̄siderādo i seipsa opa sue potētie. vñ ipa dicit
Lu. j. Qz fecit mihi magna q potēs est. Itē
ibidē. Fecit potētia i brachio suo etc. Habuit
etiā i tellectū et affectū i dei manu. i. in filio dei
apm sup oēm i tellectū angelicū cognoscendo
zēū sup oīa diligēdo. Habuit etiā oculos su
os. i. totū affectū et i tētiōē suā i manu dei. i.
in volūtatē dei. Qz qd dē voluit ipa sp̄ vo
luit. nā cū dē voluit vt votū p̄ginitatē emit
teret: statim emisit. Lū etiā voluit vt mīmo
nū p̄heret: statim p̄heret p̄sensit. Itē cū voluit
vt filiū dei p̄cipet: statim desideravit et p̄sensit
p̄stitit. Lū etiā voluit vt i egyptū fugeret: sta
tim iuit. Itē cū voluit vt inde rediret: statim
redierit. Et sic oculi ei⁹ sp̄ fuerit in manu dei. Et
p̄nter merito dicere potuit. Ecce ancilla dñi
Ista autē ancilla figurata sunt. j. Regū. xrv.
vbi dr̄ qz cū Dauid. i. dē: misisset nūciū. i. ga
briele archangelū ad abigail di. Rex dauid
id est dē p̄ rex celestis misit p̄myt accipiat te i
vrozē. Ipa r̄ndit. Ecce famula tua sit tua an
cilla vt lauet pedes fuoz dñi mei. et festinavit
et facta est vroz ei⁹. In bñā igit p̄gine est falsi
ficata illa snia Sualterij de castilōe lib. viij.
di. An feret stellas tell⁹ septēqz triones. Ab
luet ocean⁹ et sicū piscis amabit. Quā ierui
ad dñm sit veri nēx amoris. In eos nulla ē
p̄cordia. nā h̄ extra. Par p̄ndat odio cōsti
git int⁹. Pace vult⁹ h̄ agitāt p̄cordia tellū.
Ipe em̄ loquit⁹ de suis coactis: q̄lis nō sunt be
ata p̄go. qz deo fuit ex amore: in illd Qui
dij in li. sine titulo. Est qz fuit i ferre fateretur
amor. Qēs qz p̄ deuotioz debem⁹ effici filij h̄
acille: et vñ qz qz nīm dicere possit deo cū p
pheta ps. lxxv. Saluū fac filiū ancille tue.
¶ Pars secunda hui⁹ sermonis que dicit
comedatiōis.

Escut dr̄ Bern. sup Missus est: salu
ratio angelica in i secretario trinitatis
dei facta est. et digito dei septa. Et cum
in cōsistorio sup celestis palacij anno: atio ē di
uine maiestatis sumpsisset origine vni de for
tissimis palacij. i. Gabiēli data est ad dese
rendū. In qua qdē salutarē dāt intelligi qz
brā p̄go habuit oīs grās sp̄uales: qz ceterē

m̄lires h̄ie desiderant sp̄ales. Desiderat em̄
h̄ie pulchritudinē: nobilitatē: diuitias et vber
tatē: sponsum pulchrum et nobilē: amā celebrē
et nobilē prole. ¶ Prio nāqz brā p̄go habuit
magnā pulchritudinē: pmo sp̄uale: qz nullā
vñqz habuit maculā p̄ti: vt diffuse p̄bati i
p̄ma p̄e p̄ncipali hui⁹ opis. Itē habuit for
mositatē corpore: vt p̄bati in. ij. p̄e p̄ncipali
h̄ opis ser. iij. Et qz ad oīs istas formosita
tes dixit ei sponsum ei⁹ celestis. Lan. iij. Tora
pulchra es amica mea et macula nō ē i te. Nō
em̄ fuit aliqz macula i ei⁹ corpore: nō i sua mēte
vel mēoria vel affectu. Nō in quā macula ori
ginalis p̄ti: nō actual mortalis aut ventral.
Et ideo ad comedatiōē eā ē dñi ei angel⁹
Aue. i. sine vlt⁹ culpe vlt⁹ macle. et p̄nter
tota formosa. Un̄ illi dr̄ Hugo de sero vicē.
sup Lan. Quā pulchra es et suauis: quā ieru
rator rerū p̄bat: quā i sp̄ator cordiū laudar
quā diligat actor pulchritudinis: cui refectiō
p̄bitet m̄gī v̄itatis. hec ille. ¶ Secdo habuit
magnā nobilitatē: vt p̄bati est i. ij. p̄e hui⁹
opis: ser. j. Habuit em̄ nobilitatē origis: et
regali stirpe: vt ibidē patuit. Itē nobilitatē
moris: qz fuit oīm bonoz mox honestatē p̄e
clara: vt ait Amb. in li. de p̄ginitib⁹. Itē nobi
litatē p̄tutis: qz oī p̄tute fuit replera: vt dicit
Eccl. xxiij. Et h̄ac triplicē nobilitatē tangit
p̄pha ps. xliij. dicit. Alitū regina a dextis
tuis: ecce nobilitas origis. in vestitu deau
rato: ecce nobilitas moris. circūdata varieta
te: ecce nobilitas p̄tutis. Ista h̄ triplicē nobi
litatē m̄ris dei infinuam⁹ cū ea maria in p̄e
dicta salutarē appellam⁹. Ut em̄ dictū est
in. ij. p̄e hui⁹ opis: inter alias i terpratiōes
maria i terpratiōis stella: a stando i oīm
virtutū firmitate. Et sic p̄z nobilitas p̄tutis
Itē i terpratiōe illuaria. et p̄ hoc tenor nobili
tas moris et oīs honestatis in quib⁹ illuaria
fuit. Itē i terpratiōe dñā. ex qz tenor nobilitas
origis. Recte qz ei dicitur Aue maria. i. dñā
nobilissima. Ad p̄fectū aut dñm (sicut dicit
Dionysius) in li. de diuīs noib⁹) tria requirunt.
p̄minētia: cōminētia: et p̄manētia. Si em̄ de
ber esse aliqz p̄fect⁹ dñs oportet qz aliqz p̄e
emineat: et qz aliqz possideat et sub se p̄ncipat
et ab ipso dño nō cadat. Ista vero tria h̄z ista
dñā nra. vñ ipa dr̄ Eccl. xxiij. Ab initio et an
te secula creata sum. ecce p̄minētia. Ipa em̄
an oīa secula p̄cessit: nō tēpore s̄z dignita
te. Et vñ qz ad futurū seculū nō desinā. ecce p̄
manētia. et in h̄ierl m̄p̄s mea: ecce cōminētia
Vñ ergo regine et domine dicere possum⁹
illud ps. xliij. Regnū tuum regnū omnīū

Berno. XII. De annūciatiōe Marie

scilicet: et dñario tua in omni generatiōe et ge-
neratiōe. Tercio habuit spūaliū dñitiatū
veneratē: iuxta illud puerb. vlti. Multe filie
congregauerūt sibi dñitias: tu sō sup̄gres-
sa es vniuersas. Vere em̄ oēs sup̄gressa ē: qz
ei q̄ etere habuerūt p̄cillarē: ipsa habuit
vniuersaliter: vt. s. pluris est declarati. Si
autē em̄ fm̄. P̄m̄ ea q̄ sparsa sunt in aialibz
p̄nata: collecta sunt in hōie p̄rōnē. vt sim
p̄citas in colūba: benignitas i agno: libera-
tas i leone: ita oēs gracie q̄ sparsim alijs da-
re sunt: in maria in simul fuerūt collecte. Et
pp̄ hoc ei dicim̄. s. gr̄a plena. Quarto habu-
it sponsum nobilē. s. dñi. ideo dicit ei. dñs tecū
fuit em̄ secū dñs pater q̄ sponam suā fecit
valde potētē. dñs filius qui matrē suā fecit
valde sapientē. dñs p̄siliā: qui dilectam
suā fecit valde clementē: iuxta illud puerb.
vlti. Manū suā misit ad fortia. Ecce q̄spo-
rens: rōs suū aperuit sapientiē: ecce q̄sapies.
et clementē in lingua eius: ecce q̄clemēs.
Vbi Bern. in quodā sermone ingit. Tecum
dñs vt relanctificet: tecū vt te cōseruet: tecū
vt faciat matrē de filia: et reginā de ancilla: ac
celū de terra. Teci pater cū filio: fili cū pa-
re: tota trinitas ope in dñiū. Nec ille.
Qualit̄ autē beata s̄go fuerit spona om̄ipotē-
ris et declarati fuit in p̄cedēti p̄e hui⁹ op̄is
fmo: vt. s. ideo hic p̄raleso. Quinto habu-
it famā celebrē. ideo dicit ei Lu. j. B̄ndicta tu
in mulieribz. s. sup̄ omēs m̄liēres b̄ndicta et
laudata. Vbi Bern. inq̄t. B̄ndicta tu i mu-
lieribz: qz singularis meriti es. b̄ndicta: quia
mulier saluatrix es. b̄ndicta: qz s̄go et m̄r̄ es.
Q̄ se scia sup̄ oēs scias b̄ndicta: o s̄gēma
dēctimabilis de thesauro celestis sapie. p̄ducta
a tota trinitate: artificia incompabilis adorna-
ta: vt tu es b̄ndicta in m̄liēribz: quia tu es
marit̄ gl̄ia: s̄gēma dēcti: innocētie speculū
castitatis exēplar et integritatis forma. Serto
habuit nobilē prole. ideo ei dicit. B̄ndicta fructus
v̄ris tui. De ista autē b̄ndictiōe fructus
dicit Bern. xvij. in b̄ndictiōe facta Jacob. Der-
ribi deus abundantiā frumētū vini et olei. In
isto em̄ fructu b̄tē s̄ginis. s. dñi iesu xpo sūt
tres b̄tē. s. caro: q̄ significat p̄ frumētū: q̄ fuit
mortuū in passio: sed pullulauit in resurre-
ctione: et multū fructus artulit in spūsancti
missiōe: iuxta illud Jos. xij. Nisi granū fru-
menti cades in terrā mortuū fuerit: ipm̄ solū
manet. Nā autē mortuū fuerit multū fructū as-
feret. Per oleū s̄go intelligit ei⁹ aia. que oleo
spūsancti talit̄ fuit vncta: iuxta illud ps. xliij.
Uncti te deus de⁹ tu⁹ oleo leticie. Per vinū

autē (q̄d fm̄ ps. letificat cor hoīs) intelligit ei⁹
dñitias: in cui⁹ v̄sile p̄sistit gaudiū et in b̄tē
oim̄ scōz: iuxta illud Job. xxij. Videbis fa-
ciē ei⁹ in iubilō. De isto autē frumētō: oleo et
vino v̄ter b̄tē s̄ginis p̄fecit nob̄ vnguentū
mirabile ad curada et p̄fecte sanāda oia vul-
nera n̄ra. iuxta illud Eccl. xviij. Unguentū
r̄ius faciet pigmēta suauitatis et v̄ctiōes cō-
ficiet sanitas. Et q̄b̄ oibz p̄z q̄l̄s saluatio
b̄tē s̄ginis oēs causas cōp̄ehēdit pp̄ quas
ipa merito cōmēdari debet.

¶ Pars tertia hui⁹ sermonis que dicitur
dictionis.

Alutatio angelica a patre ad quem
spectat auctas fuit impara: a filio q̄
est p̄s sapia fuit dictata: et a spūsan-
cto fuit conscripta. De quo p̄pheta inq̄t ps.
xliij. Lingua mea calam⁹ scribe v̄locit scri-
bētis. Et a tota trinitate (vt. s. dictū est) fuit
gabriel cōmissa. Et ista saluatio talis et tan-
ta cū deuotiōe maxima est dicēda. Videam⁹
igit a q̄b̄ debet dici: qualit̄ et pp̄ q̄d. P̄mo
autē dico q̄ dicit maxime a v̄ris celestibz et
deuotis. q̄d significat p̄ hoc q̄ ista saluatio
tres cōp̄oluerūt. s. angelus: q̄ dixit. Ave gr̄a
plena dñs tecū: b̄ndicta tu in mulieribz. Ec-
clesia s̄go addidit Maria. Elizabeth autē ad-
iunxit. Et b̄ndicta fructus v̄ris tui. Et rōnē
assignat Nicola⁹ de lyra sup̄ Lu. Qz q̄n an-
gelus saluauit beatā s̄gēnē nondū cōcepit
dei filiū. Et ideo nō dixit. b̄ndicta fructus v̄-
ris tui. S̄z q̄n ipa s̄go saluabat elizabet̄
habebat in v̄tero dei filiū b̄ndictū. Angelus
autē est celestis et pur⁹. v̄s Diony. in li. de an-
gelica hierarchia ait. Angel⁹ est speculū pu-
rum clarissimū et incōtaminatū in cōiugantē
ac imaculatū. Ecclia etiā est sine macula et ri-
ga: vt dicit Eph. v. et in. c. eccle. de pe. dist. j.
Elizabeth s̄go fuit iusta et sine querela: vt dicit
Luc. j. Et quibz dat intelligi q̄ q̄cūqz sp̄s
saluationē virgineā digne et meritorie vult
dicere debet habere cor pur⁹ et angelicū q̄rū
ad deū: et esse sine macula peccati q̄rū ad lei-
sum: et esse sine querela q̄rū ad primū. Vel
potest dici q̄ per angelū significant virgineā
iuxta illud Bernardi. Quid dēcori virgini-
tate: que de hoīe angelū facit. Per ecclesiā
s̄go significant vidue. Ecclesia em̄ quodā mō
vidua manet: quādo sponsus suus ad celū
ascendit. Per elizabet̄ que erat copulata cō-
iugio intelligunt coniugati. Illi igit qui ser-
uant s̄ginitatē: et qui digne custodiunt suam
viduitatē: et qui licite v̄runt copula m̄rimo-
rum.

Qui be-
lent dice-
re Ave
maria

niali hanc salutatioz digne dicere pnt. Nihilomin' tñ etiā piores nō debet ab eis cessare laude. vñ Hiero. in ser. ad Eustochiū ait Si virgo es lauda: qz meruisti esse qd laudas. si cōfines es venerare & lauda: qz nō aliu' deprecari possis qz grā rpi. q fuit plenissime in maria quā laudas. Qz si iungata aut certe peccatrix es nihilomin' aspicere & lauda: qz inde misericordia oībus pfluit & grā vt laudent. Et quis nō sit speciosa laus i ore pctoris noli tñ cessare: qz inde tibi pmitit venia: vñ i oībo vt laudes. hec ille. ¶ Secūdo vident dñi est qñ ista salutatio sit dicēda: Et rñ dñi q est dicēda frequēter: humiliter & deuote. Primo qdē frequēter beatā & gñe salutare debent: qz frequē ab ipsa bñficia multa recipiunt. Jo ad hoc pāgēdū exhortamur. Ila. xxiij. vbi d. Sume cytharā. i. salutatioz angelicā. q qñ dñi facit & gñi quādā melodiā. & circuitū caritatis. i. gloriā & gñe mariā: in q oēs ciues. i. cogitationes fuerunt vite i vñā fide. & dñi circuitū qz tota & i circuitu ē laudāda. Nihil em̄ ea fuit qd nō fuerit laude dignū. Deinde sedit ppha. bñ canta: frequēta cātū vt mēoria tui sit. Ille em̄ bñ cantat q corde ore & ope eā laudat. Ille cātū frequētat q ab eis laude nūqz cessat. & talis virgo brā habet mēoria: qz eos copiose remunerat dñi vitam eternā eis donat. iuxta illud Eccl. xxiij. Qui me elucīdāt vitā eternā habebūt. Secūdo ista salutatio est dicēda humiliter. & illa humilitas nō em̄ dñi eē i corde: s; etiā i corpore. i. i genuflexione. Nō est em̄ magnū si ad ista salutatioz mortali hō genua ponit i terrā. ad quā platiōne rer glie de celo dēcedit i terrā. Nō ē magnū si ad illa salutatioz se humiliat & genua flectat qñ reginā celī & terre salutat. Qui dñi pōt illud Judith. xj. Hūiliū & mansuetorū ip tibi placuit deprecatio. Tercio dicēda ē hec salutatio deuote. Tūc autē deuote dñi qñ dñi cū cordis arētione: cū recta intētiōe: & cū fidei & spei certitudine. Dñi igit dñi cū attētiōe cordis: ne ipsa pgrat & dicat illud Isa. xxi. Ppls hic labijs me honorat: cor autē ei' lōge est a me. Dñi etiā dñi cū recta intētiōe. Multi em̄ salutāt plo nas nobiles vt videant eis familiares. & silt multi salutāt beatā & gñe vt deuoti ei' esse videant & credant. De talibz pñ dñi illud Mat. xj. Amē dico vob recepēt mercedē suā. Dñi etiā dñi cū fidei & spei certitudine: vt. i. ea que pñm' ab ipsa hñe sperem'. Supba est em̄ illa dñi q saluantes nō resalutat. Et qz regia

Qualis
sit dicen
dum aue
maria

nra est humillima: id est eos q deuote eā salutarē ipam digne laudando: resalutat etiā ipsa ad se inuitado: & dicēdo illud Eccl. xxiij. Trāstē ad me oīs q cupiscitis me rē. ¶ Tercio vidēdū est i hac pte pñ qd ipsa salutatio sit dicēda: Et rñ dñi q pñ tria. i. pñ debitorū exēplū & fructū. Pñ pñ debitorū q salutatio debet amicis: beneficiis & dñis. & ipsa est amica nra: iuxta illud Eccl. xxiij. Ego mī pulchre dilectiois. i. q pulchre diligo & pulchre amari volo. Lant. ij. Surge ppera amica mea. Est etiā bñficia nra. id est dñi Sap. vij. Proposui pulchre illā rē. & j. Venerūt autē mibi oīa bona parit cum illa rē. & iuxta illud. c. vij. Proposui hāc adducere mibi ad cōmuniōē scies qñ meū cōcabat de bonis suis. De bñficiis autē que ab ea recipim' dñi Aug. i. quādā orōe. Per te & gñe beatā hereditam' misericordiā: miferi & igrati grām: piores veniā sublimiā infimī: celestia terreni: dei homines mortales vitā: patriā peregrini. Ideo illi pñ cōuenire illud ad Rom. vi. Salutate mariā quia multi laborant in vobis. Laborant quidē filii nutriendo: in egyptū fugiendo: discipulo s docēdo: pauperrate sustinendo: & pio nobis orādo. Est etiā dñi nra: cui canim' in officio & iudicio. O gloriosa domina rē. Et ideo ex debito est a nobis saluāda. ¶ Secūdo debent eam salutare ppter exemplū. Nabernus de hoc exēplū ab angelo q eam salutauit i thalamo. vñ dñi Luc. j. Ingressus angelus ad eā dixit. Aue rē. A Johāne etiam qui eam salutauit in vtero. vñ dñi Luc. j. Exultauit infans in vtero ei'. A rpo etiā salutata est in celo. quod in figuram habet. iij. Regū. ij. vbi dñi. Surrexit rex in occurū matris: adorauitq; eam. i. salutauit. qñ salz ipam in celū reduxit. Debent ergo erubescere eā nō salutare postqz eā tales saluant. iuxta illud Eccl. xij. Erubescite a salutatioibz de silētiō. vñ dñi Bern. inquit. Inuitat nos ad mariē salutatioē Gabrielis exemplū. Tercio debent eā salutare ppter fructū. Si enim eam salutānt cū deuotioe: ipsa nos resalutat cū grē exhibitiōe. Specialiter autē tres grās eā salutānto dat. De quibz habet Eccl. xv. vbi d. Obuiabit illi quasi mater honorificata. Obuiam' em̄ illi nos. sancti & desiderij: & laudibz deuotis. Ipsa & nobis obuiat auxilijs oportunis. & pñm' dat nobis panē gratie. ideo sequit ibidē. Inuit illū panē vite & intellect'. Secūdo dat pñm' plenariē idē subdit. Et firmabit in illo & nō flectet. Tūc

R
Quare
sit dicen
dum aue
maria

Qu
dñi
sit
mar

Tūc
dñi
dñi
maria

Berno. XII. De annūciatiōe Marię

indat exaltationē gl'ie. Ido sequit. et exalta
hūm' ap' primos suos. Quidā autē reuor
p'dicator dī q' qm' ipam bndictā h'gine saluta
mus: iponim' man' in oia ei' merita et grās
Nā cū de exōicatio dicat. ij. Jos. canonica.
Qui d' illi aue: cōicat opib' ei' malig'is: de
q' nā h' in cle. sūm' pōtifer. de sen. ex. et iō
d' glo. in. c. si aliqui. eo. si. q' exōicatu nō de
tem' salutare: s' dicere sibi possum'. de' faci
are emēdare. pfecto si salutando malū dici
mur ponere manū i opib' ei' p'auis: multo
mag' salutādo h'gine optimā ei' cōicam' ope
rib' bonis: q' bonū naturalit' est suip' distu
suiū et cōicatuū: vt ait Dion. i. iij. de diu.
noib'. Et iō oēs suare debem' istō documētū
meriti. Virg'is itaq' ei' vener' are figu
rā: De venerādo cane ne fīleat aue. Rome
em' vñ cardinal' facit reuerentiā alteri: et illi
obuās cū salutat ab illo resalutat. Septu
est em' Eccl. xlij. Erubescē a salutātib' de iule
tio: multo g' mag' debem' h'gine gl'iosam sa
lutare reuote.

¶ Pars q'ra hui' sermonis que dicitur
conditiōis.

M
Lū. cō.
dionis
fit Zue
maria

I querat q'lis et cui' additiōis sit āge
lica salutatio: nō dē q' ē diabolo val
de odiosa. beatissime autē h'gini val
de grātiola: nobis valde fructuola. Primo
dico q' est diabolo valde odiosa. nec mirū: qz
p' illā fuit territ'. vñ d' Lān. vj. Terribilis
vt castroz acies ordinata. Per illā etiā fuit
p'us: iū illō Judith. xij. Una mlier fe
cit p'usione in domo Nabuchodonosor regis
Per illā h'z fuit p'it'. vt p'dictū fuerat. Be
nef. iij. vbi deus dixit diabolo. Ipazteret ca
put tuū. Per illā etiā fuit mortu'. vñ figura
luer d' Judith. iij. In pedes Iabel ruit: et
fecit et mortu' est Zizara. i. diabol'. Interp
tat em' Zizara exclusio gaudij: et significat di
abolū: q' a celesti gaudio est exclusus: et alios
excludere q'rit. Qui igit' diabol' salutatiōem
angelicā audit: ita est ei sicut si audiret terri
bile contritū q' terreret: iū illō ps. Uox to
nitru tui i rota. et sicut si ebr' rotaret. et sic si
videret baculū suē clauā qua p'ntat: iuxta
illō Name. xxiij. Lōsurget h'ga de isrl' et per
currit duces moab. i. demōes. Itē ita est sibi
ac si videret gladiū q' vulneraret et iugularet
iū illud Judith. xij. Amputauit iudith ca
put holofernis. Judith em' interp'at gl'ificas
et significat beatā h'gine: q' sp' deū gl'ificauit.
Holofernis autē interp'at infirmitas dissen
sionis: et significat diabolu: q' multos robustos
enecauit: et multos pacificos ad dissensionē p

tuocat. Tūc g' iudith caput holofernis apu
rauit qm' brā virgo diabolo dñum abstulit.
Itē ita est sibi ac si videret clauū et malleū q'
exerebraret. et q' i figurā d' Judith. iij. Si
nistrā manū mlier iabel ad clauū: et dextrā
ad malleū timp' zizare valde p'forās. ¶ Se
cūdo dico q' ista salutatio est brissime h'gini
valde grātiola. cū ei ea audit valde h'ose reci
pit. qz ea recipant lex p'ilegia q' ipa habuit
Primū ē: qz ipa fuit speculu tot' mōdi: iū il
lud Sap. vij. Lādor est luc' et ne a speculū si
ne macula. et hoc notat cū d' Aue. i. sine ve
aliqu' culpe: vt. s. dicitū ē. Sed ē q' ipa ē lu
cerna ciuitat' supne. qd' notat cū d' maria: q'
iterprat illustrat'rix. vñ illud qd' d' de dño nro
iesu xpo Apoc. xij. s. lucerna ei' est agn'. p'or
dici de ipa brā h'gie. Sic em' i celesti palacio
xps ē sicut sol: ita. b. h'go ē sic luna. et iō Ber.
inqr. Marię p'ntia tot' illustrat' orb: adeo vt
et ipa supna ciuitas clari' rutillet h'gine clāpa
dis illustrata fulgorib'. Tertiū ē q' ipa ē aq
duct' celest' grē: sicut h' Eccl. xxiij. qd' nota
tur cū d' grā plena. vñ Ber. h' affirmās ait.
Prop'ea generi hūano fluētā grē defuerit: qz
nodū in scellerat aq' duct'. Quatu' est q' ipa
fuit thalam' regis gl'ie: i. q' mētib' requie
et de q' p'cellit tāq' spon'. pedes de thalamo
suo. ps. xviij. et h' notat cū ei d' dñs tecum.
Quitū ē q' ipa ē facta rēptaculū bndictiōis
eternę. qd' notat cū d' bndicta tu i mlierib'.
Eua etem' i currit maledictiō: ipa xpo attulit
bndictiōē. vñ Aug. inqr. 2. Maledictio eue
in benedictionē mutat' marie. Seruū est q' ē
mēsa refectiōis supne. qd' notat cū d' bndi
ctus fruct' v'et' tui. Istū em' bndictū fructū
v'et'is sui dat nob' ad cōcedēdū et bibēdū. vñ
ait Lān. v. Lōedite et bibite amici: et inebria
mini charissimi. Dat etiā seipaz nob' ad mē
ducādū per deuotiōē. vñ inqr. Eccl. xxiij.
Qui me edūt adhuc eluriet: q' bibūt me ad
huc sitiet. ¶ Tertiū dico q' salutatio ista ē ho
bis valde fructuola: qz liberat a p'usioē eter
na et p'seruat a culpa ac dignos facit vita eter
na. vñ de ipa h'go brissima inqr. Eccl. xxiij.
Qui audit me nō p'fundet: ecce p'mū. et qui
opant' in me nō peccabūt: ecce scd'm. et q' eluc
dāt me vitā et nā h'ebūt: ecce tertiu. Istā autē
regina lz sit tā nobilis et alta q' nō p'or digne
laudari a nob' p'p' suā sublimitatē: est tñ tā
hūilis et pia q' laudes n'ras libent' recipit: p'p'
suā benignitatē. Quap'p' ea omis salutare
et laudare debet. iō illō qd' de deo d' Eccl. xliij.
possum' de ipa dñā nra dicere. s. Bndictes
ea exaltate q'rit potest: maior em' h'oi laude.

Nullus enim sufficienter laudare potest illam quam sic humiliter salutavit angelus: quam sic singulariter elegit per eternum: in illis per. Elegit eam deus et per elegit eam quam sic reuerenter honoravit filius: in ista illud Luc. ii. Et erat sibi illis. cui sic tota liter se commisit spiritus sanctus: in illud Luc. i. Spiritus sanctus superueniet in te. quam sic universaliter adoravit et collaudavit totus mundus: unde ipsa ait ubi est. Ecce enim et huiusmodi me dicere omnes generationes. Rogemus ergo ipsam virginem beatam ut nobis gratiam impetret dignetur a filio suo: qui sic eam benedixit in hoc seculo: ut postmodum cum illa benedicta esse mereamur in futuro. Amen.

Incipit sexta pars huius sermonis quod maritalis appellatur: in qua tractatur de benedictione virginis marie visitatione. Sermo. i.

¶ Xurgēs ma

Quare
ergo abijt
in mōtana

ria abijt in mōtana: Luce. i. Quis ex ceteris beatissima ergo post angelicam salutacionem abijt in mōtana ad salutandam Elizabeth. Primum propter pietatem. pietas enim ipsa ad hunc duxit. Quod si prout dicit salomon. Luce. ii. vi. Que est ista que ascendit per desertum sic ergula fumi ex aromatibus mirre et thuris: et vniuersi pulueris pigmentarii: fuit namque beata ergo ergula. flexibilis ad pietatem. quam et si habuerit ad omnia vniuersaliter: particulariter in et prout exercuit eam circa elizabeth. Dicit autem ex aromatibus: quod fuit plena odoribus omnium gratiarum. nec mirum: quod ut ait. Quare? li. i. eplaz. epla. ii. Quo semel est ibi: ta recte suabit odore Testa diu. Uas ei quod a principio sue nature fuit repletum aliis bono odore suabit diu odore illius. et sic ergo ab exordio sue conceptionis plena deo: et si oēs frutes remanent spiritum omnium aromatizationis fructum odoribus resperla: in illis puerum. Quod noua testa capit inuenerat sapit. Addit autem. vniuersi pulueris pigmentarii. quod oēs gratias quas alij sancti habuerunt particulariter ipsa habuit vniuersaliter. Secundo eam visitauit propter scitatem. Maria enim venit ad elizabeth: et ipsa ad iohannem ut ipsum sanctificaret: sic etiam postea venit ad baptismum iohannis ut eum sanctificaret: ut inquit Amb. sup. Luc. vii. Per. raueri. in quod ser. sic ait. Idcirco etiam maria propter conceptum ad elizabeth pererat. quod ipse qui in utero suo erat: iohannem adhuc puellum in ventre matris posuit sanctificare festinat. Dec ille. Tertio eam visitauit propter congratulationem et officiositatem. unde Amb. i. occurrer. diei emel. inquit. Morale est oibus ut qui fide erigunt fide astruant. et id cum agerent ab iohanna nuntiaret: ut fides astrueret epe

pro senioris seie sterilitatis. Conceptum marie virginis nuntiavit: ut possibile deo oē quod ei placuerit assereret. Ubi autem hauduit maria non quod in credula de oraculo: nec quod dubitas de exemplo. Quod si leti. pro voto: religiosa pro officio: festina pro gaudio in mōtana preterit. Quarto visitauit eam propter impellere charitatem suam. propter ipsam gratiam eleuare. unde Amb. vbi. s. ait. Quo enim ista deo plena nisi ad supiora ergo cum festinatione ascederet. nescit enim tarda molimina spiritus gratia. De hoc. De. raueri. vbi. s. ait. Acceptor igitur senis virginis ut sine virili semine peperit dei filium discessit angelus ab ea: visum vixit et trahendo non famularum atque celestia petiit. Que ergo sequitur diu in mōtana pergit. Insuper plane et ultra angelos gratia superueniente puenit. Est enim nimis et in angelis charitas: que superuenit in maria hoc ille. Quito visitauit eam propter humilitatem. Eadem enim humilitatem quam angelo maria exhibuerat dei. Ecce analla. homo etiam exhibere curabat. et id festinat abijt in mōtana et zacharie temerum itrauit ut elizabeth visitaret: ac pignati verule inuencula militaret unde Amb. vbi. s. ait. Didicisti ergo pudes pro re marie: dilecte humilitate: venit propter inquit ad primum: iunior ad senioris: nec solui venit et etiam pro salutauit. Decet enim ut ergo castior ergo sit tanto humilior: nouerit de se senioris: sit magis humilior: inquit est. pfectio castitatis: et castitatis: est etiam nomina de crine contumelia est enim quod superior venit ad inferioris ut inferior adiuuet: maria ad elizabeth: ipsa ad iohannem. Dec Amb. Hanc etiam causam visitandi asseruit Aug. in quod ser. di. Denique in mōtana cum festinatione ergo abijt: et elizabeth salutata in eius miste rio quasi mensura tribus humiliter stetit. Tertio huiusmodi ergo ascensus ut difficiliter per triplex fuit cultus. Feruebat siquidem in quenda gratia charitas splendebat in carne virginitas: in obsequio eminebat humilitas. Decille. De quod visitatione ergo li tres consideraciones faciemus.

Prima dicit fratris expositionis. Secunda moralis instructionis. Tertia formalis ascensionis.

¶ Pars prima huiusmodi quod dicit fratris expositionis. Arrat enagelium hodiernum Luc. i. de in scriptum: quod maria exurgens. i. a quiete orationis et deuotionis: quod erat breuia orationis suis: ut inquit Nico. de ly. hoc pro: Abijt in mōtana. prout est nomen loci finis quasi. Quod loci in quod manebat zacharias erat altior galilea a quod recessit maria: distans circa. 74. miliaria a domo zacharie: quod erat propter breuitatem circa quatuor miliaria. Theophyl. autem exposit

Popilla
enagelium